

**SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY
GRUPY KAPITAŁOWEJ
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.
ZA 2010 ROK**

KATOWICE, 15 MARCA 2011 R.

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność przedstawić Państwu Raport Roczny Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia za 2010 rok. Raport wyjątkowy, bo pierwszy opublikowany przez TAURON jako spółkę giełdową. Miniony rok był dla naszej spółki oraz całej Grupy TAURON rokiem szczególnym – okresem intensywniej pracy i przygotowań do wejścia na Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. W czerwcu 2010 r. TAURON zadebiutował na warszawskim parkiecie. Łączna wartość akcji sprzedawanych w pierwszej ofercie publicznej wyniosła ponad 4,2 mld zł. Warto podkreślić, iż pod względem wartości oferta TAURON była drugą w branży energetycznej w Europie oraz siódmą wśród wszystkich debiutujących w Europie spółek w roku 2010. Oferta cieszyła się wielkim zainteresowaniem, co przełożyło się na wejście do naszego akcjonariatu bardzo dużej liczby inwestorów instytucjonalnych zarówno polskich, jak i zagranicznych oraz ponad 231 tysięcy inwestorów indywidualnych. Pod tym względem plasuje to naszą ofertę wśród największych IPO przeprowadzonych dotychczas w Polsce. W grudniu 2010 r. akcje spółki weszły w skład flagowego indeksu WIG20, co potwierdza, że należymy do najważniejszych spółek notowanych na warszawskim parkiecie.

W 2010 r. kontynuowaliśmy realizację działań zapisanych w strategii korporacyjnej Grupy TAURON. Jednym ze strategicznych priorytetów Grupy jest budowa nowych oraz modernizacja istniejących mocy wytwórczych. W ramach programu inwestycyjnego realizujemy projekty budowy bloków energetycznych opartych na węglu kamiennym, gazie ziemnym oraz odnawialnych źródłach energii. W Elektrowni Jaworzno III powstanie blok węglowy o mocy 910 MW. Planowany termin oddania do eksploatacji to rok 2016. Ruszyły prace związane z realizacją budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli o mocy 400 MW. Zakończenie projektu planowane jest na drugą połowę 2014 r. W ZEC Bielsko-Biała powstaje blok ciepłowniczy. W sierpniu rozpoczęła się tam budowa jednostki o mocy 50 MWe/182 MWt. Planowany termin oddania tej jednostki do eksploatacji to połowa 2013 r. Ponadto w Grupie realizowane są projekty inwestycyjne w zakresie budowy i przebudowy kotłów na biomasę (EC Tychy, Elektrownia Jaworzno III) oraz liczne zadania modernizacyjne, które umożliwią przedłużenie żywotności istniejących aktywów wytwórczych w świetle obowiązujących przepisów unijnych. Rozpoczęliśmy również budowę mocy w energetyce wiatrowej w Wicku (40 MW) i Marszewie (100 MW).

Rok 2010 przyniósł również szereg zmian organizacyjnych i kapitałowych w Grupie TAURON. W ramach porządkowania struktury Grupy w czerwcu doszło do połączenia TAURON Polska Energia z ENION Zarządzanie Aktywami i Energomix Servis. W czwartym kwartale 2010 r. spółka wykupiła od Skarbu Państwa mniejszościowe pakiety akcji w PKE, Enion, EnergiaPro i ESW. W wyniku transakcji Skarb Państwa objął w trybie subskrypcji prywatnej 163 110 632 akcji TAURON Polska Energia, a udział spółki holdingowej w kapitale wyżej wymienionych spółek zależnych zwiększył się do prawie 100%. W omawianym okresie kontynuowany był również projekt przejęcia kopalni Bolesław Śmiały oraz nabycia akcji Południowego Koncernu Węglowego będących własnością Kompanii Węglowej.

W 2010 r. uruchomiony został proces konsolidacji aktywów wytwórczych Południowego Koncernu Energetycznego, Elektrowni Stalowa Wola i Elektrociepłowni Tychy. Docelowo aktywa wytwórcze oparte na węglu kamiennym skupione zostaną w jednym podmiocie Grupy. W identycznym kierunku zmierzają działania w Obszarze Dystrybucji – obecnie działające dwie spółki dystrybucyjne zostaną połączone w jeden podmiot. Z kolei w Obszarze Obrotu doszło do reorganizacji – działalność związana ze sprzedażą energii została skoncentrowana w jednej spółce TAURON Sprzedaż, a działalność związana z obsługą klienta w spółce TAURON Obsługa Klienta.

W 2010 r. zanotowaliśmy wzrosty wolumenów w zakresie działalności operacyjnej w kluczowych obszarach biznesowych Grupy. W minionym roku elektrownie i elektrociepłownie Grupy wytworzyły 21,3 TWh energii elektrycznej netto, co oznacza wzrost o 14% w stosunku do 2009 r. Ożywienie gospodarcze oraz aktywne działania w zakresie pozyskiwania nowych klientów sprzyjały zwiększeniu wolumenu dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej. W 2010 roku dystrybucja energii elektrycznej była o ok. 3% wyższa niż w 2009 r. i wyniosła 37,5 TWh, w tym 32,9 TWh do odbiorców końcowych, tj. o 6,5% więcej niż w 2009 r. W omawianym okresie Grupa sprzedała 34,3 TWh energii elektrycznej klientom detalicznym, co w stosunku do roku 2009 oznacza wzrost o 12,8%.

Zwiększenie wskaźników operacyjnych znalazło odzwierciedlenie w poprawie wyników finansowych Grupy w stosunku do roku 2009. W 2010 r. Grupa TAURON wykazała całkowite przychody ze sprzedaży na poziomie 15 428,9 mln zł, co oznacza wzrost o około 12,7% w porównaniu do 2009 r. Główne czynniki, które wpłynęły na zwiększenie przychodów, to wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz wzrost przychodów z tytułu dystrybucji energii i sprzedaży ciepła. Wynik na działalność operacyjną wyniósł 1 399,3 mln zł (wzrost o 5,9%), natomiast zysk netto wyniósł 991,4 mln zł (wzrost o 4,6%). Marża zysku operacyjnego Grupy osiągnęła 9,1%, a zysku netto Grupy 6,4%.

W 2010 r. wdrożyliśmy model centralnego finansowania Grupy TAURON, który wpływa m.in. na obniżenie kosztów finansowania zewnętrznego i zwiększenie możliwości pozyskania finansowania, przekładając się tym samym na wyższą ocenę kondycji finansowej spółki wydawaną przez agencje ratingowe. W grudniu 2010 r. spółka wyemitowała obligacje o łącznej wartości ok. 850 mln zł, które zostały przeznaczone na restrukturyzację części zadłużenia spółek zależnych. Jednocześnie, w ramach centralnego modelu zarządzania finansami Grupy TAURON, uruchomiliśmy program emisji obligacji wewnętrznych. Na początku roku wprowadziliśmy program redukcji kosztów operacyjnych, który zakłada obniżenie kosztów o miliard złotych w perspektywie trzech lat.

W imieniu Zarządu TAURON Polska Energia pragnę podziękować naszym akcjonariuszom, klientom oraz wszystkim pracownikom za ich zaangażowanie w budowanie pozycji rynkowej Grupy. Wierzę, iż dzięki realizacji strategii Grupa TAURON będzie systematycznie zwiększała swoją wartość i wkrótce dołączy do wiodących grup energetycznych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Dariusz Lubera
Prezes Zarządu

Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	2010 okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	2009 okres od 01.01.2009 do 31.12.2009	2010 okres od 01.01.2010 do 31.12.2010	2009 okres od 01.01.2009 do 31.12.2009
<i>Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.</i>				
Przychody ze sprzedaży	15 428 879	13 694 622	3 852 981	3 155 007
Zysk operacyjny	1 399 259	1 320 783	349 430	304 286
Zysk przed opodatkowaniem	1 257 314	1 226 069	313 983	282 465
Zysk netto	991 383	948 163	247 573	218 441
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	858 656	774 426	214 428	178 415
Zysk netto przypadający udziałom niekontrolującym	132 727	173 737	33 145	40 026
Pozostałe całkowite dochody	630	19 906	157	4 586
Łączne całkowite dochody	992 013	968 069	247 731	223 027
Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	859 151	791 425	214 552	182 331
Łączne całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym	132 862	176 644	33 179	40 696
Zysk na jedną akcję (w złotych/EUR) (podstawowy i rozwodniony)	0,54	0,50	0,13	0,11
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach) (podstawowa i rozwodniona)	1 600 730 480	1 554 042 544	1 600 730 480	1 554 042 544
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 520 345	1 963 199	629 394	452 287
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 508 476)	(1 354 024)	(376 705)	(311 944)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(512 864)	(543 464)	(128 075)	(125 205)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto	499 005	65 711	124 614	15 138
	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009	Stan na 31.12.2010	Stan na 31.12.2009
Aktywa trwałe	18 959 101	18 475 838	4 787 289	4 497 307
Aktywa obrotowe	4 466 786	3 673 704	1 127 891	894 237
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	4 397	5 951	1 110	1 449
Aktywa razem	23 430 284	22 155 493	5 916 290	5 392 993
Kapitał podstawowy	15 772 945	13 986 284	3 982 765	3 404 480
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	14 704 825	11 858 566	3 713 058	2 886 560
Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące	507 246	2 375 100	128 083	578 137
Kapitał własny razem	15 212 071	14 233 666	3 841 141	3 464 697
Zobowiązania długoterminowe	4 070 063	4 027 449	1 027 716	980 344
Zobowiązania krótkoterminowe	4 148 150	3 894 378	1 047 433	947 952
Zobowiązania razem	8 218 213	7 921 827	2 075 149	1 928 296

Powyższe dane finansowe za lata 2010 i 2009 zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej – według średniego kursu NBP ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2010 roku – 3,9603 PLN/EUR (na dzień 31 grudnia 2009 roku – 4,1082 PLN/EUR),
- poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP ogłoszonych na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku – 4,0044 PLN/EUR (dla okresu od 1 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2009 roku – 4,3406 PLN/EUR).

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Walnego Zgromadzenia oraz Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

1. Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”), w której jednostką dominującą jest TAURON Polska Energia S.A. („Spółka”) z siedzibą w Katowicach, ul. Lwowska 23, za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku, obejmującego skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku i zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).
2. Za rzetelność i jasność załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jak również za jego sporządzenie zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz za prawidłowość dokumentacji konsolidacyjnej odpowiada Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. nr 152 z 2009 roku poz. 1223, z późn. zm. – „ustawa o rachunkowości”). Naszym zadaniem było zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz wyrażenie, na podstawie badania, opinii o tym czy jest ono we wszystkich istotnych aspektach zgodne z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy.
3. Badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:
 - rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
 - krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,

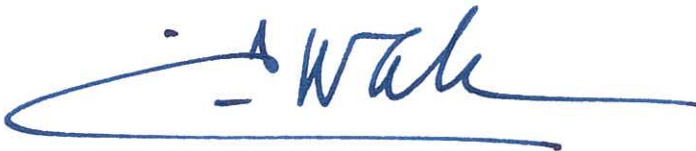
w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, czy sprawozdanie to nie zawiera istotnych nieprawidłowości. W szczególności, badanie obejmowało sprawdzenie – w dużej mierze metodą wrywkową – dokumentacji, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę poprawności przyjętych i stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości i znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd Spółki, jak i ogólnej prezentacji załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że przeprowadzone przez nas badanie dostarczyło nam wystarczających podstaw do wyrażenia opinii o załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość.

4. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku było przedmiotem naszego badania i w dniu 30 marca 2010 roku wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń z objaśnieniem o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Objaśnienie dotyczyło decyzji Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie zwrotu otrzymanej zaliczki w związku z rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Aktualny stan tej kwestii przedstawiony został w punkcie 6 niniejszej opinii.
5. Naszym zdaniem załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:
 - przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny wyniku finansowego działalności gospodarczej za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku, jak też sytuacji majątkowej i finansowej badanej Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku;
 - sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE;
 - jest zgodne z wpływającymi na formę i treść sprawozdania finansowego przepisami prawa regulującymi przygotowanie sprawozdań finansowych.
6. Nie zgłaszając zastrzeżeń, zwracamy uwagę na fakt, że jak to zostało szerzej opisane w nocie 34 dodatkowych not objaśniających załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jednostka zależna Spółki Południowy Koncern Energetyczny S.A. („PKE”) posiada prawo do rekompensat z tytułu kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej wynikających z ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku (Dz. U. z 2007 roku, nr 130, poz. 905, „Ustawa o KDT”). W oparciu o politykę rachunkowości dotyczącą rekompensat bazującą na regulacjach Ustawy o KDT oraz własne szacunki i założenia, Grupa rozpoznała przychody z tego tytułu w kwocie 438 milionów złotych w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku, 484 milionów złotych w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2009 roku oraz 192 miliony złotych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku. Jak opisano w wyżej powołanej nodzie, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał w dniu 31 lipca 2009 roku decyzję nakazującą zwrot części otrzymanej zaliczki za rok 2008 w kwocie 160 milionów złotych („Decyzja”). Zarząd PKE nie zgodził się z Decyzją i złożył od niej odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, który w dniu 26 maja 2010 roku wydał wyrok pozytywny dla PKE. Od tego wyroku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odwołanie, które nie zostało jeszcze rozpatrzone przez właściwy sąd. Zarząd Spółki stoi na stanowisku, iż odwołanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki będzie nieskuteczne, a postępowanie zakończy się pozytywnie dla Grupy. Na dzień niniejszej opinii postępowanie odwoławcze jest jednak w toku, a jego ostateczny rezultat może mieć istotny wpływ na wyniki finansowe oraz przeszłą i przyszłą sytuację finansową Grupy.

7. Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu Spółki na temat działalności Grupy w okresie od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zasad sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają odpowiednie postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33, poz. 259 - „rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”).

w imieniu:
Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy biegły rewident

Artur Żwak
Biegły rewident nr 9894

Warszawa, dnia 1 marca 2011 roku

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

**GRUPA KAPITAŁOWA
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.**

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2010 ROKU**

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

1. Informacje ogólne

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej (zwanej dalej „Grupą” lub „Grupą Kapitałową”) jest TAURON Polska Energia S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”).

Jednostka dominująca została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 6 grudnia 2006 roku pod nazwą Energetyka Południe S.A. Zmiana nazwy na TAURON Polska Energia S.A. została zarejestrowana przez Sąd Rejonowy w dniu 16 listopada 2007 roku. Siedziba jednostki dominującej mieści się w Katowicach, ul. Lwowska 23.

Jednostka dominująca jest emitentem papierów wartościowych, o których mowa w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2002 r. nr 1606/2002/WE w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (Dz. Urz. WE L 243 z 11 września 2002 roku, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, str. 609) i na podstawie art. 55.5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. nr 152 z 2009 roku poz. 1223, z późn. zm. – „ustawa o rachunkowości”) sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez UE.

W dniu 8 stycznia 2007 roku jednostka dominująca została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000271562.

Jednostka dominująca posiada numer NIP: 9542583988 nadany w dniu 13 marca 2007 roku oraz symbol REGON: 240524697 nadany w dniu 11 grudnia 2006 roku.

Podstawowym przedmiotem działalności jednostki dominującej jest:

- działalność firm centralnych (head offices) i holdingów,
- handel energią elektryczną.

Zakres działalności podmiotów zależnych i współzależnych obejmuje następujące rodzaje działalności:

- wydobywanie węgla kamiennego,
- wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych,
- wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych,
- dystrybucja energii elektrycznej,
- sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego,
- świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

W dniu 31 grudnia 2010 roku kapitał podstawowy jednostki dominującej wynosił 15.772.945 tysięcy złotych. Kapitał własny Grupy na ten dzień wynosił 15.212.071 tysięcy złotych.

GRUPA KAPITAŁOWA TAURON Polska Energia S.A.
Raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
(w tysiącach złotych)

Zgodnie z informacją zamieszczoną w nocie 31 zasad (polityk) rachunkowości oraz dodatkowych not objaśniających („informacja dodatkowa”) do załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego struktura własności kapitału podstawowego jednostki dominującej była następująca:

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale podstawowym
Skarb Państwa	735.361.897	735.361.897	6.618.257	41,96%
KGHM Polska				
Miedź S.A.	81.822.499	81.822.499	736.402	4,67%
Pozostali				
akcjonariusze	935.364.998	935.364.998	8.418.286	53,37%
	-----	-----	-----	-----
Razem	1.752.549.394	1.752.549.394	15.772.945	100,00%
	=====	=====	=====	=====

Zgodnie z informacją uzyskaną od jednostki dominującej w okresie od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku miały miejsce następujące zmiany w strukturze kapitału podstawowego jednostki dominującej:

	Ilość akcji	Wartość nominalna akcji
Stan na dzień 1 stycznia 2010 roku	13.986.283.558	13.986.284
Emisja akcji połączeniowych	318.665.300	318.665
Stan przed scaleniem akcji	14.304.948.858	14.304.949
	-----	-----
Scalenie akcji	-12.715.510.096	-
Stan po scaleniu akcji	1.589.438.762	14.304.949
	-----	-----
Emisja akcji pokryta aportem	163.110.632	1.467.996
	-----	-----
Stan na dzień 31 grudnia 2010 roku	1.752.549.394	15.772.945
	=====	=====

W dniu 10 czerwca 2010 roku Spółka połączyła się ze spółkami zależnymi ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. oraz Energomix Servis sp. z o.o. W wyniku połączenia Spółka wyemitowała 318.665 tysięcy akcji o łącznej wartości nominalnej 318.665 tysięcy złotych.

W czerwcu 2010 roku Spółka przeprowadziła proces scalania akcji, w wyniku którego wartość nominalna jednej akcji wzrosła z 1 złotego do 9 złotych co spowodowało zmniejszenie liczby akcji z 14.304.948.858 do 1.589.438.762 sztuk. W wyniku scalenia akcji wysokość kapitału zakładowego nie uległa zmianie.

W dniu 30 czerwca 2010 roku Skarb Państwa przeprowadził publiczną ofertę akcji TAURON Polska Energia S.A., w wyniku której inwestorzy indywidualni i instytucjonalni nabyli 51,6% akcji Spółki.

W dniu 9 września 2010 roku Spółka oraz Skarb Państwa zawarły umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163.110.632 akcje zwykłe imienne Spółki o łącznej wartości nominalnej 1.467.996 tysięcy złotych.

W dniu 10 listopada 2010 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki dokonano obniżenia kapitału zakładowego poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji. Kapitał zakładowy obniżono o kwotę 7 010 198 tysięcy złotych, z kwoty 15 772 945 tysięcy złotych do kwoty 8 762 747 tysięcy złotych, przez zmniejszenie wartości nominalnej każdej akcji o kwotę 4 złotych, z kwoty 9 złotych do kwoty 5 złotych. W związku z zakończeniem w dniu 25 lutego 2011 roku postępowania konwokacyjnego, w dniu 28 lutego 2011 roku Spółka złożyła do Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach wniosek o zarejestrowanie obniżenia kapitału podstawowego w Krajowym Rejestrze Sądowym. Do daty niniejszego raportu obniżenie kapitału podstawowego nie zostało zarejestrowane.

Od dnia bilansowego do daty opinii nie miały miejsca zmiany w wysokości kapitału podstawowego.

W skład Zarządu jednostki dominującej na dzień 1 marca 2011 roku wchodził:

Dariusz Lubera	- Prezes Zarządu
Joanna Schmid	- Wiceprezes Zarządu
Dariusz Stolarczyk	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Zamasz	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Zawadzki	- Wiceprezes Zarządu

W okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej:

- z dniem 31 sierpnia 2010 roku Pan Stanisław Tokarski zrezygnował z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu,
- z dniem 1 października 2010 roku Pani Joanna Schmid została powołana do składu Zarządu na stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 24 lutego 2011 roku Rada Nadzorcza powołała dotychczasowy Zarząd na trzecią kadencję.

2. Skład Grupy Kapitałowej

Na dzień 31 grudnia 2010 roku w skład Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. wchodziły następujące jednostki zależne (bezpośrednio i pośrednio):

Nazwa jednostki	Metoda konsolidacji	Rodzaj opinii o sprawozdaniu finansowym sporządzonym za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku zgodnie z ustawą o rachunkowości/MSSF	Podmiot uprawniony, który przeprowadził badanie sprawozdania finansowego
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń zawierająca objaśnienie	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
ENION S.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
EnergiaPro S.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Elektrownia „Stalowa Wola” S.A.	konsolidacja pełna	z zastrzeżeniem	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
TAURON Sprzedaż sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
TAURON Ekonergia sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Elektrociepłownia Tychy S.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Południowy Koncern Węglowy S.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Polska Energia- Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Elektrociepłownia EC Nowa sp. z o.o.	konsolidacja pełna	bez zastrzeżeń	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej S.A.	konsolidacja pełna	z zastrzeżeniami	Ernst & Young Audit sp. z o.o.
TAURON Czech Energy s.r.o.	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania
BELS INVESTMENT sp. z o.o.	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania
MEGAWAT MARSZEWO sp. z o.o.	konsolidacja pełna	brak obowiązku badania	brak obowiązku badania

Sprawozdania finansowe wyżej wymienionych spółek zależnych, z wyłączeniem spółek ENION S.A. oraz TAURON Czech Energy s.r.o., jak również jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki dominującej, zostały sporządzone zgodnie z ustawą o rachunkowości za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zgodne z MSSF sporządzone zostało na podstawie pakietów sprawozdawczych wymienionych powyżej spółek zależnych jednostki dominującej, opracowanych w oparciu o zbadane jednostkowe sprawozdania finansowe z uwzględnieniem korekt wprowadzonych w celu dostosowania do zgodności z MSSF.

Udziały w spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. wykazane zostały metodą praw własności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku.

Rodzaj zmian i wpływ wywołany zmianami w stosunku do roku ubiegłego w zakresie jednostek objętych konsolidacją został przedstawiony w notce 30 informacji dodatkowej do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

3. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

3.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Ernst & Young Audit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę pod numerem 130.

Ernst & Young Audit sp. z o.o. w dniu 29 października 2010 roku została wybrana przez Radę Nadzorczą jednostki dominującej do badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Ernst & Young Audit sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident spełniają, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2009 roku, nr 77, poz. 649), warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 19 listopada 2010 roku z Zarządem jednostki dominującej przeprowadziliśmy badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Przeprowadzone w trakcie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego procedury były zaprojektowane tak, aby umożliwić wydanie opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość. Nasze procedury nie obejmowały uzupełniających informacji, które nie mają wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe traktowane jako całość.

Na podstawie naszego badania, z dniem 1 marca 2011 roku wydaliśmy opinię biegłego rewidenta bez zastrzeżeń z objaśnieniem o następującej treści:

„Dla Walnego Zgromadzenia oraz Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

1. Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”), w której jednostką dominującą jest TAURON Polska Energia S.A. („Spółka”) z siedzibą w Katowicach, ul. Lwowska 23, za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku, obejmującego skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku i zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające („załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe”).

2. Za rzetelność i jasność załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jak również za jego sporządzenie zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz za prawidłowość dokumentacji konsolidacyjnej odpowiada Zarząd Spółki. Ponadto Zarząd Spółki oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. nr 152 z 2009 roku poz. 1223, z późn. zm. – „ustawa o rachunkowości”). Naszym zadaniem było zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz wyrażenie, na podstawie badania, opinii o tym czy jest ono we wszystkich istotnych aspektach zgodne z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy.
3. Badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:
 - rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
 - krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce,w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, czy sprawozdanie to nie zawiera istotnych nieprawidłowości. W szczególności, badanie obejmowało sprawdzenie – w dużej mierze metodą wrywkową – dokumentacji, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę poprawności przyjętych i stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości i znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd Spółki, jak i ogólnej prezentacji załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że przeprowadzone przez nas badanie dostarczyło nam wystarczających podstaw do wyrażenia opinii o załączonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość.
4. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku było przedmiotem naszego badania i w dniu 30 marca 2010 roku wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń z objaśnieniem o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Objaśnienie dotyczyło decyzji Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie zwrotu otrzymanej zaliczki w związku z rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Aktualny stan tej kwestii przedstawiony został w punkcie 6 niniejszej opinii.
5. Naszym zdaniem załączone skonsolidowane sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:
 - przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny wyniku finansowego działalności gospodarczej za okres od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku, jak też sytuacji majątkowej i finansowej badanej Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku;
 - sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE;
 - jest zgodne z wpływającymi na formę i treść sprawozdania finansowego przepisami prawa regulującymi przygotowanie sprawozdań finansowych.

6. Nie zgłaszając zastrzeżeń, zwracamy uwagę na fakt, że jak to zostało szerzej opisane w nocie 34 dodatkowych not objaśniających załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jednostka zależna Spółki Południowy Koncern Energetyczny S.A. („PKE”) posiada prawo do rekompensat z tytułu kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej wynikających z ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku (Dz. U. z 2007 roku, nr 130, poz. 905, „Ustawa o KDT”). W oparciu o politykę rachunkowości dotyczącą rekompensat bazującą na regulacjach Ustawy o KDT oraz własne szacunki i założenia, Grupa rozpoznała przychody z tego tytułu w kwocie 438 milionów złotych w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2010 roku, 484 milionów złotych w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2009 roku oraz 192 miliony złotych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2008 roku. Jak opisano w wyżej powołanej nodzie, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał w dniu 31 lipca 2009 roku decyzję nakazującą zwrot części otrzymanej zaliczki za rok 2008 w kwocie 160 milionów złotych („Decyzja”). Zarząd PKE nie zgodził się z Decyzją i złożył od niej odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, który w dniu 26 maja 2010 roku wydał wyrok pozytywny dla PKE. Od tego wyroku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odwołanie, które nie zostało jeszcze rozpatrzone przez właściwy sąd. Zarząd Spółki stoi na stanowisku, iż odwołanie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki będzie nieskuteczne, a postępowanie zakończy się pozytywnie dla Grupy. Na dzień niniejszej opinii postępowanie odwoławcze jest jednak w toku, a jego ostateczny rezultat może mieć istotny wpływ na wyniki finansowe oraz przeszłą i przyszłą sytuację finansową Grupy.
7. Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu Spółki na temat działalności Grupy w okresie od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zasad sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają odpowiednie postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33, poz. 259 - „rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”).

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki przeprowadziliśmy w okresie od dnia 29 listopada 2010 roku do dnia 1 marca 2011 roku, w tym w siedzibie jednostki dominującej od dnia 29 listopada do dnia 3 grudnia 2010 roku oraz od dnia 31 stycznia do dnia 4 lutego 2011 roku.

3.2 Oświadczenia otrzymane i dostępność danych

Zarząd jednostki dominującej potwierdził swoją odpowiedzialność za rzetelność i jasność sprawozdania finansowego jak również za jego sporządzenie zgodnie z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz prawidłowość dokumentacji konsolidacyjnej. Oświadczył on, iż udostępnił nam wszystkie sprawozdania finansowe jednostek objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, dokumentację konsolidacyjną oraz pozostałe wymagane dokumenty oraz udzielił niezbędnych wyjaśnień. Otrzymaliśmy również pisemne oświadczenie z dnia 1 marca 2011 roku Zarządu jednostki dominującej o:

- kompletnym ujęciu informacji w dokumentacji konsolidacyjnej,
- wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, oraz
- ujawnieniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wszelkich istotnych zdarzeń, które nastąpiły po dacie bilansu do dnia złożenia oświadczenia.

W oświadczeniu potwierdzono, że przekazane nam informacje były rzetelne i prawdziwe zgodnie z przekonaniem i najlepszą wiedzą Zarządu jednostki dominującej i objęły wszelkie zdarzenia mogące mieć wpływ na zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

3.3 Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za poprzedni rok obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku zostało zbadane przez Artura Żwaka, kluczowego biegłego rewidenta nr 9894, działającego w imieniu Ernst & Young Audit sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy Rondo ONZ 1, nr ewidencyjny 130. Działający w imieniu podmiotu uprawnionego kluczowy biegły rewident wydał o tym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku opinię bez zastrzeżeń z objaśnieniem dotyczącym decyzji Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie zwrotu zaliczki w związku z rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Aktualny stan tej kwestii przedstawiony został w punkcie 6 opinii. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku zostało zatwierdzone przez Akcjonariuszy na Walnym Zgromadzeniu w dniu 7 czerwca 2010 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku wraz z opinią biegłego rewidenta, odpisem uchwały o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdaniem z działalności Grupy zostało złożone w dniu 14 czerwca 2010 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Skonsolidowany bilans na dzień 31 grudnia 2009 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym oraz skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku wraz z opinią biegłego rewidenta, odpisem uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, w dniu 7 września 2010 roku zostały ogłoszone Monitorze Polskim B numer 1616.

4. Sytuacja finansowa

4.1 Podstawowe dane i wskaźniki finansowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Grupy w latach 2008 – 2010, wyliczone na podstawie danych finansowych zawartych w sprawozdaniach finansowych za lata zakończone dnia 31 grudnia 2010 roku i dnia 31 grudnia 2009 roku.

	2010	2009 ¹ (dane przekształcone)	2008
suma bilansowa	23.430.284	22.155.493	20.823.133
kapitał własny	15.212.071	14.233.666	13.345.443
wynik finansowy netto	991.383	948.163	182.281
rentowność majątku (%)	4,23%	4,28%	0,88%
$\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{suma aktywów}}$			
rentowność kapitału własnego (%)	6,52%	6,66%	1,37%
$\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{kapitał własny}}$			
rentowność netto sprzedaży (%)	6,43%	6,92%	1,46%
$\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$			
płynność – wskaźnik płynności I	1,08	0,94	0,84
$\frac{\text{aktywa obrotowe ogółem}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$			
płynność – wskaźnik płynności III	0,36	0,27	0,28
$\frac{\text{środki pieniężne}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe}}$			
szybkość obrotu należności	36 dni	31 dni	36 dni
$\frac{\text{należności z tytułu dostaw i usług} \times 365 \text{ dni}}{\text{przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów}}$			

	2010	2009 ¹ (dane przekształcone)	2008
okres spłaty zobowiązań	26 dni	31 dni	26 dni
$\frac{\text{zobowiązania z tytułu dostaw i usług x 365 dni}}{\text{wartość sprzedanych towarów i materiałów} + \text{koszt wytworzenia sprzedanych produktów}}$			
szybkość obrotu zapasów	11 dni	17 dni	13 dni
$\frac{\text{zapasy x 365 dni}}{\text{wartość sprzedanych towarów i materiałów} + \text{koszt wytworzenia sprzedanych produktów}}$			
trwałość struktury finansowania (%)	82,30%	82,42%	83,77%
$\frac{(\text{kapitał własny} + \text{rezerwy i zobowiązania długoterminowe}) \times 100}{\text{suma pasywów}}$			
obciążenie majątku zobowiązaniami (%)	35,08%	35,76%	35,91%
$\frac{(\text{suma pasywów} - \text{kapitał własny}) \times 100}{\text{suma aktywów}}$			
wskaźnik inflacji:			
średnioroczny	2,60%	3,50%	4,20%
od grudnia do grudnia	3,10%	3,50%	3,30%

¹ Wskaźniki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku zostały wyliczone na podstawie danych finansowych zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, po uwzględnieniu korekt i zmian prezentacji danych finansowych, wprowadzonych przez Spółkę w 2010 roku, co zostało opisane w nocie 9 informacji dodatkowych do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

4.2 Komentarz

Przedstawione wskaźniki wskazują na następujące trendy:

- Wskaźnik rentowności majątku wyniósł w 2010 roku 4,23% i był niższy w porównaniu do roku 2009, gdy wyniósł 4,28%. W 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 0,88%.
- Wskaźnik rentowności kapitału własnego wyniósł w 2010 roku 6,52% i był niższy w porównaniu do roku 2009, gdy wyniósł 6,66%. W 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 1,37%.
- Wskaźnik rentowności netto sprzedaży w 2010 roku wyniósł 6,43% i był niższy w porównaniu do roku 2009, gdy wyniósł 6,92%. W 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 1,46%.

- Wskaźnik płynności bieżącej wzrósł na dzień 31 grudnia 2010 roku do poziomu 1,08 w porównaniu do poziomu 0,94 na dzień 31 grudnia 2009 roku. Na dzień 31 grudnia 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 0,84.
- Wskaźnik płynności III wzrósł na dzień 31 grudnia 2010 roku do poziomu 0,36 w porównaniu do poziomu 0,27 na dzień 31 grudnia 2009 roku. Na dzień 31 grudnia 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 0,28.
- Szybkość obrotu należności spadła w 2010 roku do poziomu 36 dni w porównaniu do poziomu 31 dni w 2009 roku. W 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 36 dni.
- Okres spłaty zobowiązań zmniejszył się w 2010 roku do poziomu 26 dni w porównaniu do poziomu 31 dni w roku 2009. W 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 26 dni.
- Wskaźnik szybkości obrotu zapasów zmniejszył się w roku 2010 do poziomu 11 dni w porównaniu do poziomu 17 dni w 2009 roku. W 2008 roku wskaźnik ten wyniósł 13 dni.
- W analizowanym okresie Grupa zachowywała bardzo wysoki poziom trwałości struktury finansowania oraz umiarkowane obciążenie majątku zobowiązaniami.

4.3 Kontynuacja działalności

Podczas naszego badania nie zwróciło naszej uwagi, co powodowałoby nasze przekonanie, że jednostka dominująca nie jest w stanie kontynuować działalności przez co najmniej 12 miesięcy licząc od dnia 31 grudnia 2010 roku na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

W nocy 5 informacji dodatkowej do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku Zarząd jednostki dominującej wskazał, że będące podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdania finansowe jednostek Grupy zostały sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez te jednostki przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2010 roku i że nie występują okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez te jednostki.

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Kompletność i poprawność dokumentacji konsolidacyjnej

Podczas badania nie stwierdziliśmy mogących mieć istotny wpływ na zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe nieprawidłowości dokumentacji konsolidacyjnej, które nie zostałyby usunięte, w tym w zakresie spełnienia warunków, jakim powinna odpowiadać dokumentacja konsolidacyjna (a w szczególności obejmujących wyłączenia dotyczące korekt konsolidacyjnych).

2. Zasady i metody wyceny aktywów i zobowiązań oraz kapitałów własnych

Zasady (politykę) rachunkowości Grupy oraz wykazywania danych przedstawiono w nocie 11 informacji dodatkowej w sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

3. Charakterystyka składników skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Struktura aktywów, zobowiązań i kapitałów własnych Grupy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

Dane wykazane w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

3.1 Wartość firmy z konsolidacji oraz sposób dokonywania odpisów

Sposób ustalenia wartości firmy z konsolidacji, zasady oceny utraty wartości oraz dokonane odpisy z tytułu utraty wartości za rok obrotowy i do dnia bilansowego przedstawiono w nocie 19 informacji dodatkowej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

3.2 Kapitał własny, w tym udziały niekontrolujące

Wykazany stan kapitałów własnych, w tym udziałów niekontrolujących jest zgodny z dokumentacją konsolidacyjną i odpowiednimi dokumentami prawnymi. Udziały niekontrolujące na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiły 507.246 tysięcy złotych. Udziały niekontrolujące zostały ustalone prawidłowo i są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

Dane dotyczące kapitałów własnych przedstawiono w nocie 31 informacji dodatkowej do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

3.3 Rok obrotowy

Sprawozdania finansowe, będące podstawą sporządzenia zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, wszystkich jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej zostały sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku i obejmują dane finansowe za okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku.

4. Wyłączenia konsolidacyjne

4.1 Wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją

Dokonane wyłączenia wzajemnych rozrachunków (należności i zobowiązań) oraz obrotów wewnętrznych (przychodów i kosztów) jednostek objętych konsolidacją są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

4.2 Wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją, zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend

Dokonane wyłączenia wyników niezrealizowanych przez jednostki objęte konsolidacją zawartych w wartości aktywów oraz z tytułu dywidend są zgodne z dokumentacją konsolidacyjną.

5. Sprzedaż całości lub części udziałów (akcji) w jednostce podporządkowanej

W roku obrotowym Grupa nie sprzedała żadnych udziałów (akcji) w jednostkach podporządkowanych.

6. Pozycje kształtujące wynik działalności Grupy

Charakterystyka pozycji kształtujących wynik działalności Grupy została przedstawiona w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku.

W opinii biegłego rewidenta zostało zawarte objaśnienie dotyczące niepewności związanej z zakwestionowaniem przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwot rekompensat przysługujących Grupie z tytułu przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej – punkt I.3.1 niniejszego raportu.

7. Śluszność odstępstw od zasad konsolidacji i stosowania metody praw własności określonych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez UE

W procesie sporządzania zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca odstępstwa od zasad konsolidacji i stosowania metody praw własności, które spowodowałyby modyfikacje w opinii biegłego rewidenta.

8. Informacja dodatkowa

Informacja dodatkowa do zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku sporządzona została, we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

9. Sprawozdanie z działalności Grupy

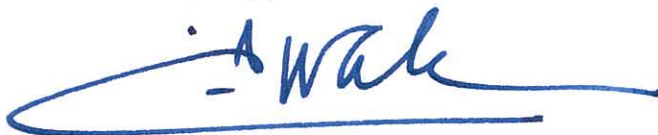
Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu Spółki na temat działalności Grupy w okresie od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zasad sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają odpowiednie postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. nr 33, poz. 259).

10. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu jednostki dominującej, iż w roku sprawozdawczym nie zostały naruszone przepisy prawa, a także postanowienia statutów oraz umów jednostek Grupy mające wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

w imieniu:
Ernst & Young Audit sp. z o.o.
Rondo ONZ 1,
00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy biegły rewident

Artur Żwak
Biegły rewident nr 9894

ERNST & YOUNG
AUDIT sp. z o.o.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

Warszawa, dnia 1 marca 2011 roku

**OŚWIADCZENIA ZARZĄDU
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.**

OŚWIADCZENIE

**Zarządu TAURON Polska Energia S.A.
w sprawie zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego
zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.
za rok obrotowy 2010**

Ja niżej podpisany oświadczam, że wedle mojej najlepszej wiedzy, skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy TAURON.

Oświadczam ponadto, iż sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. za rok obrotowy 2010 zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy TAURON, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Członkowie Zarządu:

Dariusz Lubera	– Prezes Zarządu	
Joanna Schmid	– Wiceprezes Zarządu	
Dariusz Stolarczyk	– Wiceprezes Zarządu	
Krzysztof Zamasz	– Wiceprezes Zarządu	
Krzysztof Zawadzki	– Wiceprezes Zarządu	

1 marca 2011 r.

data

OŚWIADCZENIE

**Zarządu TAURON Polska Energia S.A.
w sprawie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych
(skonsolidowane sprawozdanie finansowe
zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku)**

Ja niżej podpisany oświadczam, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania tego sprawozdania spełniali warunki do wydania bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Członkowie Zarządu:

Dariusz Lubera	– Prezes Zarządu	
Joanna Schmid	– Wiceprezes Zarządu	
Dariusz Stolarczyk	– Wiceprezes Zarządu	
Krzysztof Zamasz	– Wiceprezes Zarządu	
Krzysztof Zawadzki	– Wiceprezes Zarządu	

1 marca 2011 r.

data

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku
wraz z opinią niezależnego biegłego rewidenta**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	12
1. Informacje ogólne	12
2. Skład Grupy	13
3. Skład Zarządu Spółki dominującej	15
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	16
5. Kontynuacja działalności	16
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	16
6.1. Oświadczenie o zgodności	16
6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	16
7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	17
8. Zmiana szacunków	18
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	18
10. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	20
11. Istotne zasady rachunkowości	21
11.1. Zasady konsolidacji	21
11.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	21
11.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych	22
11.4. Rzeczowe aktywa trwałe	22
11.5. Wartości niematerialne	23
11.6. Wartość firmy	25
11.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	25
11.8. Koszty finansowania zewnętrznego	26
11.9. Aktywa finansowe	26
11.10. Utrata wartości aktywów finansowych	27
11.11. Wbudowane instrumenty pochodne	28
11.12. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	28
11.13. Zabezpieczenia wartości godziwej	29
11.14. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	29
11.15. Pozostałe aktywa niefinansowe	29
11.16. Zapasy	30
11.17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30
11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	31
11.19. Kapitał podstawowy	31
11.20. Rezerwy	31
11.21. Płatności w formie akcji własnych	32
11.22. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne	33
11.23. Kredyty i pożyczki	33
11.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	33
11.25. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	33
11.26. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	33
11.27. Prawa do emisji gazów	34
11.28. Leasing	34

11.29.	Podatki	34
11.30.	Przychody	35
11.31.	Koszty	36
11.32.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	36
11.33.	Przychody i koszty finansowe	37
11.34.	Wynik netto na akcję	37
11.35.	Rachunek przepływów pieniężnych	37
12.	Informacje dotyczące segmentów działalności	37
12.1.	Segmenty operacyjne	39
12.2.	Geograficzne obszary działalności	41
13.	Przychody i koszty	41
13.1.	Pozostałe przychody operacyjne	41
13.2.	Pozostałe koszty operacyjne	41
13.3.	Przychody finansowe	42
13.4.	Koszty finansowe	42
13.5.	Koszty według rodzaju	42
13.6.	Koszty amortyzacji, odpisy aktualizujące oraz koszty leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	43
13.7.	Koszty świadczeń pracowniczych	43
14.	Podatek dochodowy	44
14.1.	Obciążenia podatkowe	44
14.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	44
14.3.	Odroczony podatek dochodowy	45
15.	Majątek socjalny, zobowiązania ZFŚS oraz fundusze specjalne	47
16.	Rzeczowe aktywa trwałe	48
17.	Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	50
18.	Leasing	51
18.1.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	51
18.2.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	51
19.	Wartości niematerialne	52
20.	Zapasy	54
21.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	55
22.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55
23.	Pozostałe aktywa	55
23.1.	Pozostałe aktywa finansowe	55
23.2.	Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	56
23.3.	Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	56
24.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe	56
24.1.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	56
24.2.	Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	56
25.	Rozliczenia międzyokresowe	57
25.1.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	57
25.2.	Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	57
26.	Prawa do emisji dwutlenku węgla	58
27.	Świadczenia na rzecz pracowników	58
28.	Zysk przypadający na jedną akcję	61
29.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty	62
30.	Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących	62
31.	Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	64
31.1.	Kapitał podstawowy	64

31.2.	Prawa akcjonariuszy	66
31.3.	Kapitał zapasowy	67
31.4.	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	67
31.5.	Udziały niekontrolujące	67
32.	Rezerwy	68
32.1.	Zmiany stanu rezerw	68
32.2.	Opis istotnych tytułów rezerw	68
32.2.1.	Rezerwa na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzącą obciążenia	68
32.2.2.	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	69
32.2.3.	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	69
32.2.4.	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	69
32.2.5.	Pozostałe rezerwy	69
33.	Zobowiązania inwestycyjne	69
34.	Zobowiązania warunkowe	70
35.	Rozliczenia podatkowe	71
36.	Informacja o podmiotach powiązanych	72
36.1.	Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa	72
36.2.	Wynagrodzenie kadry kierowniczej	73
37.	Instrumenty finansowe	74
37.1.	Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych	74
37.2.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	75
37.3.	Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	76
37.3.1.	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	76
37.3.2.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	76
37.3.3.	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	76
37.3.4.	Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	76
37.3.5.	Instrumenty pochodne (aktywa)	76
37.3.6.	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	77
37.3.7.	Instrumenty pochodne (zobowiązania)	80
37.3.8.	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań	80
38.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	80
38.1.	Ryzyko stopy procentowej	81
38.2.	Ryzyko walutowe	82
38.3.	Ryzyko cen surowców i towarów	83
38.4.	Ryzyko kredytowe	83
38.4.1.	Nabyte obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	84
38.4.2.	Należności z tytułu dostaw i usług	84
38.4.3.	Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty	84
38.4.4.	Instrumenty pochodne	84
38.4.5.	Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności	84
38.5.	Ryzyko związane z płynnością	86
38.6.	Instrumenty pochodne	86
38.7.	Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości	87
38.7.1.	Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe	87
38.7.2.	Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej	89
39.	Zarządzanie kapitałem	91
40.	Struktura zatrudnienia	91
41.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego	92
42.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	92

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów bez wyłączenia akcyzy		11 108 492	9 855 179
Podatek akcyzowy	35	(418 178)	(412 755)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów		10 690 314	9 442 424
Przychody ze sprzedaży usług		4 698 111	4 227 538
Pozostałe przychody		40 454	24 660
Przychody ze sprzedaży		15 428 879	13 694 622
Koszt własny sprzedaży	13.5	(13 089 128)	(11 521 540)
Zysk brutto ze sprzedaży		2 339 751	2 173 082
Pozostałe przychody operacyjne	13.1	105 186	112 106
Koszty sprzedaży	13.5	(231 252)	(188 182)
Koszty ogólnego zarządu	13.5	(670 308)	(621 537)
Pozostałe koszty operacyjne	13.2	(144 118)	(154 686)
Zysk operacyjny		1 399 259	1 320 783
Przychody finansowe	13.3	93 864	113 456
Koszty finansowe	13.4	(235 573)	(208 170)
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	2	(236)	–
Zysk brutto		1 257 314	1 226 069
Podatek dochodowy	14.1	(265 931)	(277 906)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		991 383	948 163
Zysk netto za rok obrotowy		991 383	948 163
Pozostałe całkowite dochody:			
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających		1 112	24 576
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(271)	–
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów pozostałych całkowitych dochodów	14.1	(211)	(4 670)
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku		630	19 906
Całkowite dochody za rok obrotowy		992 013	968 069
Zysk przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		858 656	774 426
Udziałom niekontrolującym	31.5	132 727	173 737
Całkowity dochód przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		859 151	791 425
Udziałom niekontrolującym	31.5	132 862	176 644
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
– podstawowy z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50
– podstawowy z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50
– rozwodniony z zysku za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50
– rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za okres przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	28	0,54	0,50

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2010	Sta na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	16	17 524 936	17 260 573
Wartości niematerialne	19	970 530	824 751
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	2	764	–
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	23.1	177 452	179 746
Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	23.2	123 613	58 547
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14.3	161 806	152 221
		18 959 101	18 475 838
Aktywa obrotowe			
Zapasy	20	408 560	536 201
Należności z tytułu podatku dochodowego		74 749	52 926
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	21, 37	2 273 145	1 874 996
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	23.1	28 193	18 753
Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	23.3	208 158	158 725
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	1 473 981	1 032 103
		4 466 786	3 673 704
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	17	4 397	5 951
SUMA AKTYWÓW		23 430 284	22 155 493

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – ciąg dalszy

	Nota	Stan na 31 grudnia 2010	Sta na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	31.1	15 772 945	13 986 284
Kapitał zapasowy	31.3	475 088	64 050
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających		–	(766)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(271)	–
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	31.4	(1 542 937)	(2 191 002)
		14 704 825	11 858 566
Udziały niekontrolujące			
		507 246	2 375 100
Kapitał własny ogółem			
		15 212 071	14 233 666
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	37.3	1 076 178	1 179 406
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	18.2	67 810	88 291
Rezerwy długoterminowe i świadczenia pracownicze	27, 32	1 059 028	978 807
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	25	644 522	624 567
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe finansowe zobowiązania długoterminowe	37.1	6 910	5 683
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14.3	1 215 615	1 150 695
		4 070 063	4 027 449
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	37.1	1 629 723	1 490 726
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	37.3	325 027	596 315
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	18.2	23 452	35 377
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	24.2	752 819	556 669
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	25	189 712	210 267
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		68 672	67 034
Rezerwy krótkoterminowe i świadczenia pracownicze	27, 32	1 158 745	937 990
		4 148 150	3 894 378
Zobowiązania razem			
		8 218 213	7 921 827
SUMA PASYWÓW			
		23 430 284	22 155 493

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej										Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Kapitał spółek zależnych na podniesienie kapitału podstawowego	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał z tytułu świadczeń w formie akcji	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	13 986 284	–	–	64 050	(766)	–	–	(2 191 002)	11 858 566	2 375 100	14 233 666
Wynik okresu	–	–	–	–	–	–	–	858 656	858 656	132 727	991 383
Inne całkowite dochody	–	–	–	–	766	(271)	–	–	495	135	630
Razem całkowite dochody za rok obrotowy	–	–	–	–	766	(271)	–	858 656	859 151	132 862	992 013
Podział zysków z lat ubiegłych	–	–	–	176 159	–	–	–	(176 159)	–	–	–
Emisja akcji połączeniowych i rozliczenie nabycia udziałów niekontrolujących	318 665	–	–	–	–	–	–	(145 651)	173 014	(169 364)	3 650
Wykup udziałów niekontrolujących za gotówkę i poprzez emisję kapitału podstawowego	1 467 996	–	–	234 879	–	–	–	110 204	1 813 079	(1 813 788)	(709)
Wpłata z zysku	–	–	–	–	–	–	–	32	32	–	32
Wpłata dywidendy	–	–	–	–	–	–	–	–	–	(6 027)	(6 027)
Świadczenia pracownicze w formie akcji – naliczone	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Umorzenie akcji własnych	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Odkup udziałów niekontrolujących	–	–	–	–	–	–	–	983	983	(11 537)	(10 554)
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	15 772 945	–	–	475 088	–	(271)	–	(1 542 937)	14 704 825	507 246	15 212 071

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH – ciąg dalszy

Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej										Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Kapitał spółek zależnych na podniesienie kapitału	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Kapitał z tytułu świadczeń w formie akcji	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem	Udziały niekontrolujące	
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	13 698 646	287 883	(245)	59 601	(17 765)	–	21 411	(2 923 621)	11 125 910	2 219 533	13 345 443
Wynik okresu	–	–	–	–	–	–	–	774 426	774 426	173 737	948 163
Inne całkowite dochody	–	–	–	–	16 999	–	–	–	16 999	2 907	19 906
Razem całkowite dochody za rok obrotowy	–	–	–	–	16 999	–	–	774 426	791 425	176 644	968 069
Podział zysków z lat ubiegłych	–	–	–	4 449	–	–	–	(4 449)	–	–	–
Emisja akcji	287 883	(287 883)	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Wyplata z zysku	–	–	–	–	–	–	–	(8 376)	(8 376)	–	(8 376)
Wyplata dywidendy	–	–	–	–	–	–	–	(51 167)	(51 167)	(21 214)	(72 381)
Świadczenia pracownicze w formie akcji – naliczone	–	–	–	–	–	–	774	–	774	137	911
Świadczenia pracownicze w formie akcji – rozliczone	–	–	–	–	–	–	(22 185)	22 185	–	–	–
Umorzenie akcji własnych	(245)	–	245	–	–	–	–	–	–	–	–
Na dzień 31 grudnia 2009 roku (dane przekształcone)	13 986 284	–	–	64 050	(766)	–	–	(2 191 002)	11 858 566	2 375 100	14 233 666

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		1 257 314	1 226 069
Korekty o pozycje:			
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności		236	–
Amortyzacja		1 358 778	1 321 028
Zysk/strata z tytułu różnic kursowych		43	2 963
Odsetki i dywidendy, netto		132 331	94 116
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		13 153	(54 215)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności		(395 393)	(603 601)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		117 372	(193 124)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		215 558	334 007
Zmiana stanu pozostałych aktywów długo- i krótkoterminowych		(111 089)	(296 073)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów i dotacji rządowych oraz rozliczeń międzyokresowych biernych kosztów		(31 098)	8 864
Zmiana stanu rezerw		201 130	233 714
Podatek dochodowy zapłacony		(238 400)	(111 648)
Koszty z tytułu płatności w formie akcji własnych		–	911
Pozostałe		410	188
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 520 345	1 963 199
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		11 731	15 879
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(1 518 088)	(1 440 255)
Sprzedaż aktywów finansowych		56 189	91 287
Nabycie aktywów finansowych		(70 570)	(34 777)
Przejęcie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		23	–
Dywidendy otrzymane		4 349	5 256
Odsetki otrzymane		1 377	1 594
Splata udzielonych pożyczek		1 475	4 000
Udzielenie pożyczek		(1 400)	(1 295)
Pozostałe		6 438	4 287
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(1 508 476)	(1 354 024)

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – ciąg dalszy

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(35 842)	(37 272)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów		167 115	208 398
Splata pożyczek/kredytów		(744 020)	(415 385)
Emisja dłużnych papierów wartościowych		848 200	44 000
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(608 692)	(166 308)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej		–	(51 167)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym		(5 573)	(7 074)
Inne wydatki na rzecz właścicieli		–	(8 376)
Odsetki zapłacone		(115 820)	(109 333)
Nabycie udziałów niekontrolujących		(9 863)	–
Pozostałe		(8 369)	(947)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(512 864)	(543 464)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		499 005	65 711
Różnice kursowe netto		(134)	220
Środki pieniężne na początek okresu		972 655	906 944
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	22	1 471 660	972 655
o ograniczonej możliwości dysponowania		165 862	18 635

Zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa TAURON”) składa się z TAURON Polska Energia S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych. TAURON Polska Energia S.A. prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku. Do dnia 16 listopada 2007 roku Spółka działała pod firmą Energetyka Południe S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, Katowice–Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271562.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 240524697.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. Wydobycie węgla kamiennego.
2. Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych.
3. Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
4. Dystrybucja energii elektrycznej.
5. Sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego.
6. Świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy.

2. Skład Grupy

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupę Kapitałową TAURON Polska Energia S.A. tworzyły spółki bezpośrednio i pośrednio zależne objęte konsolidacją, przedstawione w poniższej tabeli. Opis zmian restrukturyzacyjnych w Grupie oraz zasad konsolidacji przedstawiono w nocie 30 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku
1.	Południowy Koncern Energetyczny S.A.	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,46%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,46%	99,46%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,46%
2.	ENION S.A. ¹	30-390 Kraków; ul. Zawila 65 L	Dystrybucja energii elektrycznej	99,68%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,68%	99,68%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,68%
3.	EnergiaPro S.A.	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 20	Przesyłanie, dystrybucja energii elektrycznej	98,76%	TAURON Polska Energia S.A. – 98,76%	98,76%	TAURON Polska Energia S.A. – 98,76%
4.	Elektrownia Stalowa Wola S.A.	37-450 Stalowa Wola; ul. Energetyków 13	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,74%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,74%	99,74%	TAURON Polska Energia S.A. – 99,74%
5.	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. ²	30-417 Kraków; ul. Łagiewnicka 60	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%
6.	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. ²	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 16	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%
7.	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%	100,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 100,00%
8.	Elektrociepłownia Tychy S.A.	43-100 Tychy; ul. Przemysłowa 47	Wytwarzanie energii elektrycznej, produkcja i dystrybucja ciepła	95,47%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,47%	95,47%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,47%
9.	Kopalnia Wapienia Czątkowice Sp. z o.o. ³	32-063 Krzeszowice 3; os. Czątkowice 248	Wydobywanie, kruszenie i rozdrabnianie skał wapiennych oraz wydobywanie kamienia dla potrzeb budownictwa	99,46%	PKE S.A. – 100,00%	99,46%	PKE S.A. – 100,00%
10.	Południowy Koncern Węglowy S.A. ³	43-600 Jaworzno; ul. Grunwaldzka 37	Wydobywanie węgla kamiennego	52,20%	PKE S.A. – 52,48%	67,64%	PKE S.A. – 68,01%
11.	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. ³	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Obrót energią elektryczną	79,62%	PKE S.A. – 70,00%; TAURON Polska Energia S.A. – 10,00%	88,55%	PKE S.A. – 61,11%; TAURON Polska Energia S.A. – 27,78%

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Lp.	Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na 31 grudnia 2010 roku
12.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A.	40-126 Katowice; ul. Grażyńskiego 49	Produkcja i dystrybucja ciepła	95,66%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,66%	95,66%	TAURON Polska Energia S.A. – 95,66%
13.	Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.	41-308 Dąbrowa Górnicza; al. J. Piłsudskiego 92	Wytwarzanie energii elektrycznej, produkcja ciepła i gazów technicznych	84,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 84,00%;	84,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 84,00%;
14.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej S.A.	41-300 Dąbrowa Górnicza; al. J. Piłsudskiego 2	Produkcja i dystrybucja ciepła	85,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 85,00%	85,00%	TAURON Polska Energia S.A. – 85,00%
15.	TAURON Czech Energy s.r.o.	720 00 Ostrawa, Na Rovince 879/C Republika Czeska	Obrót energią elektryczną	100%	TAURON Polska Energia S.A. – 100%	100%	TAURON Polska Energia S.A. – 100%
16.	BELS INVESTMENT Sp. z o.o. ⁴	02-674 Warszawa; ul. Marynarska 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%
17.	MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. ⁴	02-674 Warszawa; ul. Marynarska 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%	100%	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. – 100%

¹ Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania udział TAURON Polska Energia S.A. w kapitale zakładowym oraz w organie stanowiącym Enion S.A. wzrósł z 99,68% do 99,71% w związku z zarejestrowaniem umorzenia akcji własnych nabytych przez spółkę.

² Dnia 3 stycznia 2011 roku nastąpiły zmiany w spółkach Grupy. EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, a podstawową jej działalnością jest obsługa Klientów. ENION Energia Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, której główną działalnością jest sprzedaż energii elektrycznej. W tym samym momencie nastąpiły podziały tych spółek i przeniesienie zorganizowanej części przedsiębiorstwa związanej ze sprzedażą energii elektrycznej z EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. do ENION Energia Sp. z o.o. oraz działalności związanej z obsługą klienta z ENION Energia Sp. z o.o. do EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. Głównym przedmiotem działalności TAURON Obsługa Klienta wg PKD jest działalność usługowa (obsługa klienta).

³ TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów/akcji będących własnością PKE S.A., co zostało szerzej opisane poniżej.

⁴ Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania adresy spółek uległy zmianie na następujący adres: 58-500 Jelenia Góra, ul. Obrońców Pokoju 2B.

Umowy użytkowania udziałów

Dnia 17 maja 2010 roku pomiędzy Spółką a Południowym Koncernem Energetycznym S.A. została podpisana umowa ustanowienia użytkowania udziałów, na mocy której TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. Na podstawie umowy Spółka dysponuje ogółem 80% udziałem w kapitale zakładowym i 88,88% udziałem w organie stanowiącym spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

Dnia 22 grudnia 2010 roku pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a spółką Południowy Koncern Energetyczny S.A. zostały podpisane umowy ustanowienia użytkowania udziałów/akcji spółek Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. oraz Południowy Koncern Węglowy S.A., będących własnością Południowego Koncernu Energetycznego S.A. W konsekwencji TAURON Polska Energia S.A. dysponuje 100% udziałem w kapitale zakładowym i organie stanowiącym Kopalni Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. oraz 52,48% udziałem w kapitale zakładowym, dającym 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki Południowy Koncern Węglowy S.A.

Wspólne przedsięwzięcie

Z inicjatywy TAURON Polska Energia S.A. oraz PGNiG S.A. została utworzona Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. W dniu 24 lutego 2010 roku nowoutworzona spółka, z kapitałem zakładowym w wysokości 2 000 tysięcy złotych, została wpisana do rejestru sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie. Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. wraz z PGNiG Energia S.A. posiadają po 50% udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. (udział pośredni TAURON Polska Energia S.A. wynosi 49,87%). Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jest spółką celową, poprzez którą partnerzy zamierzają zrealizować inwestycję polegającą na budowie bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli opalanego gazem ziemnym o mocy elektrycznej brutto 400 MWe i mocy cieplnej netto 240 MWt. Zakończenie projektu przewidziane jest na 2015 rok. Partnerzy przewidują realizację projektu na równych zasadach, zarówno w zakresie praw, jak i obowiązków. Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jako wspólne przedsięwzięcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została ujęta metodą praw własności.

Inwestycję we wspólnym przedsięwzięciu według stanu na 31 grudnia 2010 roku wycenianą metodą praw własności prezentuje poniższa nota:

Aktywa trwałe (długoterminowe)	1 563
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	1 080
Zobowiązania długoterminowe (-)	(57)
Zobowiązania krótkoterminowe (-)	(1 060)
Udział w aktywach netto	764
Wartość firmy	–
Udziały i akcje we wspólnym przedsięwzięciu	764
Udział w przychodach wspólnego przedsięwzięcia	5
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(236)

3. Skład Zarządu Spółki dominującej

W skład Zarządu na dzień 1 stycznia 2009 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Bogusław Oleksy – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Stanisław Tokarski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu.

Od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia 31 grudnia 2009 roku w składzie Zarządu miały miejsce następujące zmiany:

- Wiceprezes Zarządu Bogusław Oleksy – złożył rezygnację w dniu 30 czerwca 2009 roku,
- Wiceprezes Zarządu Krzysztof Zawadzki – powołany w dniu 21 sierpnia 2009 roku.

W skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2009 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Stanisław Tokarski – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu.

Od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 31 grudnia 2010 roku w składzie Zarządu miały miejsce następujące zmiany:

- W dniu 27 sierpnia 2010 roku Wiceprezes Zarządu Stanisław Tokarski złożył rezygnację z pełnionej funkcji Członka Zarządu Spółki z dniem 31 sierpnia 2010 roku,
- W dniu 28 września 2010 roku Joanna Schmid została powołana na Wiceprezesa Zarządu z dniem 1 października 2010 roku.

W skład Zarządu na 31 grudnia 2010 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu.

Po dniu bilansowym do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej.

W dniu 24 lutego 2011 roku Rada Nadzorcza wybrała dotychczasowy Zarząd na kolejną kadencję, co zostało opisane szerzej w nocie 42 dodatkowych informacji objaśniających.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 1 marca 2011 roku.

5. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółki Grupy, za wyjątkiem jednostki dominującej, ENION S.A. oraz TAURON Czech Energy s.r.o. prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”, „PSR”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia niniejszego sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF. Jednostka dominująca oraz ENION S.A. sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) począwszy od sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2010 roku. TAURON Czech Energy s.r.o. sporządza sprawozdanie zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Czechach.

6.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru jednostki dominującej i innych spółek, z wyjątkiem TAURON Czech Energy s.r.o., uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Walutą funkcjonalną TAURON Czech Energy s.r.o. jest korona czeska („CZK”). Pozycje sprawozdania finansowego TAURON Czech Energy s.r.o. są przeliczane przy użyciu odpowiednich kursów wymiany na walutę prezentacji Grupy TAURON.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

7. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości firmy oraz na analizę utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych tych ośrodków wypracowujących strumienie pieniężne, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości. Wymagało to oszacowania wartości użytkowej tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Ponadto Grupa przeprowadziła testy utraty wartości w odniesieniu do tych ośrodków wypracowujących strumienie pieniężne, do których należą wartości niematerialne, które wymagają corocznego testowania utraty wartości. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i wymaga ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów oraz analiz zamieszczono w notach 16 oraz 19 dodatkowych not objaśniających.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Kapitalizowane remonty generalne są amortyzowane w okresach pozostałych do przewidywanego rozpoczęcia kolejnego remontu generalnego danego urządzenia. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym oraz jej fakturowanie są dokonywane w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym spółki obrotu energią wchodzące w skład Grupy dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży na każdy dzień bilansowy, za okres nie objęty odczytem.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych

Grupa otrzymuje rekompensaty na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu Grupa dokonuje szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne, rentowe i podobne, deputaty węglowe, rezerwa na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla przyszłych i obecnych emerytów i rencistów, rezerwa na taryfę pracowniczą za energię elektryczną) zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Ponadto rozpoznane zostały rezerwy na świadczenia wynikające z programu wcześniejszych odejść emerytalnych, programu odpraw kompensacyjnych oraz programu odpraw przedemerytalnych. Szerszy opis powyższych rezerw oraz założenia zostały przedstawione w notce 27.

Wycena rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych oraz środków trwałych

Rezerwa tworzona jest w odniesieniu do zakładów górniczych wchodzących w skład Grupy na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są opracowania sporządzone w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz analizy technologiczno-ekonomiczne. Ponadto rezerwy na koszty likwidacji środków trwałych tworzone są w przypadku wystąpienia takiego obowiązku lub podjęcia takiego zobowiązania przez Grupę.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencję i możliwość utrzymania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 37.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Wycena zobowiązań z tytułu przymusowego odkupu akcji przez spółki zależne

W Grupie TAURON trwa proces przymusowego odkupu akcji przez spółki zależne: Południowy Koncern Energetyczny S.A., ENION S.A., EnergiaPro S.A., Elektrownia Stalowa Wola S.A., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A. oraz Elektrociepłownia Tychy S.A., od akcjonariuszy mniejszościowych na podstawie art. 418¹ Kodeksu Spółek Handlowych. Potencjalne nierozpoznane zobowiązanie finansowe wobec uprawnionych akcjonariuszy z tytułu uprawnienia do przymusowego odkupu akcji, które skutkowałoby zmniejszeniem kapitału własnego, na dzień 31 grudnia 2010 roku jest nieistotne z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

8. Zmiana szacunków

W okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym miały miejsce następujące istotne zmiany szacunków, wpływające na wartości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym:

- zmiana założeń szacunków aktuarialnych, wpływ zmian szacunków na wysokość rezerw został przedstawiony w nocie 27,
- szacunki rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych,
- szacunki okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych i wartości niematerialnych,
- szacunki w zakresie założeń dla testów na utratę wartości majątku.

9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2010 roku.

- W latach ubiegłych Grupa rozpoznawała wartość uzyskanych opłat przyłączeniowych i nieodpłatnie otrzymanych aktywów jako rozliczenia międzyokresowe przychodów w pasywach sprawozdania z sytuacji finansowej. Kwoty te były następnie ujmowane w przychodach proporcjonalnie do amortyzacji powiązanych z nimi składników majątkowych. Zgodnie z interpretacją KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów* Grupa ujmuje otrzymywane opłaty przyłączeniowe i nieodpłatnie otrzymane aktywa jako przychody w dacie ich otrzymania. Ponieważ interpretacja ta odnosi się do sposobu ujmowania opłat przyłączeniowych oraz aktywów otrzymywanych od klientów od dnia 1 lipca 2009 roku, w związku z tym Grupa dokonała odpowiedniego przekształcenia sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2009 roku i sprawozdania z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku. Wpływ zmian wynikających z zastosowania interpretacji KIMSF 18 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku przedstawiono poniżej.

	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Udziały niekontrolujące	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe długoterminowe	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe krótkoterminowe	Aktywa z tytułu podatku odroczonego	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego
Saldo na dzień 31 grudnia 2009 roku	(2 233 034)	2 367 683	682 790	213 093	156 897	1 143 771
Zmiana wynikająca z zastosowania interpretacji KIMSF 18	42 032	7 417	(58 223)	(2 826)	(4 676)	6 924
Saldo porównawcze na dzień 31 grudnia 2009 roku	(2 191 002)	2 375 100	624 567	210 267	152 221	1 150 695

Wpływ zmian na zysk na akcję prezentuje poniższa tabela:

Zysk na jedną akcję (w złotych) (po uwzględnieniu scalenia akcji)	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Podstawowy zysk na akcję przed zmianą zasad rachunkowości	0,47
Podstawowy zysk na akcję po zmianie zasad rachunkowości	0,50
Rozwodniony zysk na akcję przed zmianą zasad rachunkowości	0,47
Rozwodniony zysk na akcję po zmianie zasad rachunkowości	0,50

- MSSF 2 *Płatności w formie akcji: Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych* – mający zastosowanie od 1 stycznia 2010 roku. Zmiana ma na celu wyjaśnienie sposobu ujęcia księgowego grupowych transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych. Zastępuje ona KIMSF 8 oraz KIMSF 11. Zastosowanie tej zmiany nie miało wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- MSSF 3 *Połączenia jednostek* (znowelizowany) oraz MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* (zmieniony) – mające zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Znowelizowany MSSF 3 wprowadza istotne zmiany do sposobu ujmowania połączeń jednostek mających miejsce po tej dacie. Zmiany te dotyczą wyceny udziałów niekontrolujących, ujmowania kosztów związanych bezpośrednio z transakcją, początkowego ujmowania i późniejszej wyceny zapłaty warunkowej oraz rozliczenia połączeń wieloetapowych. Zmiany te wpływają na wartość rozpoznanej wartości firmy, wyniki prezentowane za okres, w którym nastąpiło nabycie jednostki oraz wyniki raportowane w kolejnych okresach.

Zmieniony MSR 27 wymaga, by zmiany udziału w kapitale jednostki zależnej (nieprowadzące do utraty kontroli) były ujmowane jako transakcje z właścicielami. W konsekwencji takie transakcje nie będą prowadziły do powstania wartości firmy ani rozpoznania zysku lub straty. Dodatkowo standard zmienia sposób alokacji strat poniesionych przez jednostki zależne oraz ujmowania utraty kontroli nad nimi. Zmiany do MSSF 3 oraz MSR 27 wpłyną na przyszłe transakcje nabycia lub utraty kontroli nad jednostkami zależnymi a także transakcje z udziałowcami niekontrolującymi. Znowelizowany standard MSSF 3 i zmieniony standard MSR 27 stosuje się prospektywnie. Grupa stosuje zmienione standardy dla rozliczenia transakcji wchodzących w ich zakres od 1 stycznia 2010 roku.
- MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – Spełniające kryteria pozycje zabezpieczone* – mający zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Zmiany dotyczą wyznaczenia jednostronnego ryzyka w pozycji zabezpieczonej oraz wyznaczania, w określonych sytuacjach, inflacji jako zabezpieczonego ryzyka bądź części ryzyka. Zmiana nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom* – mająca zastosowanie od 1 lipca 2009 roku. Interpretacja zawiera wskazówki w zakresie ujęcia księgowego transakcji, w ramach których następuje wydanie właścicielom aktywów niegotówkowych w formie dystrybucji kapitałów rezerwowych/niepodzielonego wyniku finansowego lub dywidendy. Interpretacja ta nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- Zmiany do MSSF (opublikowane w maju 2008) – w maju 2008 roku Rada wydała pierwszy zbiór poprawek do publikowanych przez siebie standardów. Zmiany, które Grupa zastosowała od 1 stycznia 2010 to:
- MSSF 5 *Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*: zmiana wyjaśnia, że jeżeli jednostka zależna spełnia kryteria klasyfikacji jako przeznaczona do sprzedaży, wszystkie jej aktywa i zobowiązania są klasyfikowane jako przeznaczone do

sprzedaży, nawet jeżeli po transakcji sprzedaży jednostka dominująca zachowa udziały niekontrolujące w tej jednostce zależnej. Zmiana ma zastosowanie prospektywne i nie ma wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

- *Zmiany do MSSF* (opublikowane w kwietniu 2009) – w kwietniu 2009 Rada wydała drugi zbiór zmian do publikowanych przez siebie standardów, przede wszystkim w celu usunięcia nieścisłości i niejasności sformułowań. Dla poszczególnych standardów obowiązują różne przepisy przejściowe. Zastosowanie następujących zmian spowodowało zmiany w zasadach (polityce) rachunkowości, nie miało jednak wpływu na przedstawioną sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.
- *MSSF 8 Segmenty operacyjne*: Wyjaśniono, iż aktywa i zobowiązania segmentu należy wykazywać tylko wówczas, gdy aktywa takie i zobowiązania są włączone do miar wykorzystywanych przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych. Ponieważ główny organ Grupy odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych dokonuje przeglądu aktywów i zobowiązań segmentu, Grupa kontynuuje ujawnianie wymaganych informacji w Nocie 12.
- *MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*: Wyraźnie stwierdzono, że jako przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej zaklasyfikować można jedynie wydatki prowadzące do rozpoznania składnika aktywów. Zmiana ta ma wpływ na sposób prezentacji zapłaty warunkowej dotyczącej połączenia jednostek.
- *MSR 36 Utrata wartości aktywów*: Wyjaśniono, iż największa dozwolona jednostka przyporządkowania wartości firmy nabytej w wyniku połączenia jednostek dla celów testów na utratę wartości to segment operacyjny w rozumieniu MSSF 8 przed zagregowaniem dla celów sprawozdawczości. Zmiana ta nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy, ponieważ coroczny test na utratę wartości jest przeprowadzany przed zagregowaniem.
- *MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*: Wyjaśniono, że opcja wcześniejszej spłaty jest uważana za ściśle powiązaną z umową zasadniczą, jeżeli cena wykonania opcji daje pożyczkodawcy zwrot w kwocie w przybliżeniu równej wartości bieżącej utraconych odsetek za pozostały do końca okres umowy zasadniczej.
- *MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*: Wyjaśniono, iż z zakresu MSR 39 wyłączone są jedynie kontrakty terminowe forward kupna lub sprzedaży zawierane pomiędzy jednostką przejmującą i sprzedającym udziałowcem, których rezultatem będzie połączenie jednostek na dzień przejęcia w przyszłości, a nie instrumenty pochodne w przypadku, których wymagane jest podjęcie działań przez którąkolwiek ze stron. Zmiana ta nie miała wpływu na przedstawioną sytuację finansową oraz wyniki działalności Grupy.
- Pozostałe zmiany do poniższych standardów wynikające z corocznego przeglądu nie miały wpływu na zasady (politykę) rachunkowości, przedstawioną sytuację finansową ani wyniki działalności Grupy:
 - *MSSF 2 Płatności w formie akcji*
 - *MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*
 - *MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych*
 - *MSR 17 Leasing*
 - *MSR 38 Wartości niematerialne*
 - *MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*
 - *KIMSF 9 Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych*
 - *KIMSF 16 Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą.*
- Interpretacja KIMSF 12 Umowy na usługi koncesjonowane. Interpretacja ta została zatwierdzona przez UE do stosowania, a jednostki mają obowiązek ją zastosować najpóźniej od początku pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się po marcu 2009 roku. Interpretacja zawiera wytyczne odnośnie ujmowania przez koncesjodawców umów na usługi koncesjonowane, zawieranych pomiędzy podmiotami sektora publicznego i podmiotami sektora prywatnego. Grupa ukończyła analizę konieczności stosowania tej interpretacji i uznała, że prowadzona działalność nie jest w zakresie KIMSF 12 zatem wejście w życie tej interpretacji nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

10. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie albo nie obowiązują dla sprawozdania:

- *Zmiany do MSR 32 Instrumenty finansowe: prezentacja: Klasyfikacja emisji praw poboru* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub później,
- *MSR 24 Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* (znowelizowany w listopadzie 2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później,

- Faza pierwsza standardu MSSF 9 Instrumenty Finansowe: *Klasyfikacja i Wycena* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później, do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzona przez UE. W kolejnych fazach Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości. Zakończenie tego projektu oczekiwane jest w połowie 2011. Zastosowanie pierwszej fazy MSSF 9 będzie miało wpływ na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych Grupy. Grupa dokonana oceny tego wpływu w powiązaniu z innymi fazami, gdy zostaną one opublikowane, w celu zaprezentowania spójnego obrazu,
- Zmiany do KIMSF 14 MSR 19 – *Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności: przedpłaty minimalnych wymogów finansowania* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później,
- KIMSF 19 *Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez MSSF 7 dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2010 roku) – część zmian ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku, a część dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: transfer aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE,
- Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy: znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE.

Zarząd Spółki nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

11. Istotne zasady rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

11.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe TAURON Polska Energia S.A. oraz jej jednostek zależnych sporządzone przez każdą jednostkę za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki bez zaangażowania kapitałowego.

11.2. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto wspólnego przedsięwzięcia dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Ocena inwestycji w spółki współzależne pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

11.3. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku z którego korzysta jednostka) oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę, ujmuje się jako element zmian wartości godziwej. Różnice kursowe powstałe na pozycjach niepieniężnych, takich jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i wycenianych do wartości godziwej, ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
USD	2,9641	2,8503
EUR	3,9603	4,1082
CZK	0,1580	0,1554

11.4. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to środki trwałe:

- utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celach administracyjnych lub w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu, a nie stanowiące nieruchomości inwestycyjnych, oraz
- którym towarzyszy oczekiwanie, że będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku do których istnieje prawdopodobieństwo, że jednostka uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- cenę nabycia lub koszt wytworzenia składnika aktywów przez jednostkę można wycenić w wiarygodny sposób.

Jako składnik rzeczowych aktywów trwałych Grupa ujmuje grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitałowych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Grupa ujmuje jako odrębne pozycje rzeczowych aktywów trwałych specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący, jeżeli ich okres użytkowania wynosi więcej niż 1 rok.

Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w zysku lub stracie w momencie ich wykorzystania, za wyjątkiem kosztów wymiany części w ramach remontu kapitalnego danego składnika aktywów trwałych. Przyjęty poziom istotności podlega weryfikacji nie rzadziej niż na koniec każdego roku bilansowego.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszone o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący – ujmowane w pozycji rzeczowych aktywów trwałych – amortyzuje się przez okres użytkowania środka trwałego, którego dotyczą (tj. od dnia zakupu danej części do dnia zakończenia użytkowania środka trwałego).

Przeciętne okresy użytkowania poszczególnych grup środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	18 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	12 lat
Środki transportu	7 lat
Inne środki trwałe	8 lat

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna środków trwałych podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku finansowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków. Odpis amortyzacyjny ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów trwałych.

Grupa nie dokonuje odpisów amortyzacyjnych gruntów oraz prawa wieczystego użytkowania gruntu.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. Elementem wartości środków trwałych w budowie są także koszty finansowe podlegające kapitalizacji. Kwestię ich kapitalizacji opisano szerzej w notce 16.

11.5. Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, takie jak:

- nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby własne, w szczególności:
 - autorskie lub pokrewne prawa majątkowe, koncesje, licencje (w tym dotyczące programów komputerowych),
 - prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych, programy komputerowe,
 - know-how, tzn. wartość stanowiącą równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej,
 - nabyte prawa do emisji gazów cieplarnianych (szerzej opisane w notce 26),
 - nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji przeznaczone na własne potrzeby,
- koszty prac rozwojowych,
- wartość firmy z wyłączeniem wartości firmy wytworzonej przez jednostkę we własnym zakresie,
- inne wartości niematerialne rozpoznane na nabyciu w ramach połączenia jednostek gospodarczych.

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się także:

- obce wartości niematerialne przyjęte w odpłatne używanie na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa kwalifikowana jest do leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 *Leasing*,
- prawa majątkowe oddane innym jednostkom w używanie na podstawie umów najmu, dzierżawy, leasingu, lub innej umowy o podobnym charakterze, jeżeli umowa zaliczana jest do leasingu operacyjnego zgodnie z MSR 17 *Leasing*.

Na dzień początkowego ujęcia składnik wartości niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia w przypadku prac rozwojowych. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ocenia, czy okres użytkowania składnika wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony oraz, jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu lub wielkość produkcji lub inną miarę będącą podstawą do określenia okresu użytkowania.

Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane prospektywnie poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemnie się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości.

Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Upnień są rozpoznawane w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji wyceniane są w koszcie nabycia pomniejszonym o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości uwzględniając wartość rezydualną tych praw.

Nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji lub źródłach zasilanych gazem ziemnym desygnowane na własne potrzeby ujmowane są jako składniki wartości niematerialnych odpowiednio w cenie nabycia lub wartości godziwej na datę otrzymania.

Koszty prac badawczych są odpisywane do zysku lub straty w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie wartości niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku lub stracie okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione. Wartość niematerialną powstałą w wyniku prac rozwojowych ujemnie się wtedy i tylko wtedy, gdy można udowodnić:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Do prac rozwojowych zalicza się:

- projektowanie, wykonanie i testowanie prototypów i modeli doświadczalnych (przed ich wdrożeniem do produkcji seryjnej lub użytkowania),
- projektowanie narzędzi, przyrządów do obróbki, form i matryc z wykorzystaniem nowej technologii,
- projektowanie, wykonanie i testowanie wybranych rozwiązań w zakresie nowych i udoskonalonych materiałów, urządzeń, produktów, procesów, systemów i usług.

Dla poszczególnych grup wartości niematerialnych przyjęto następujące średnie okresy użytkowania:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Patenty i licencje	3 lata
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 lata
Inne (w tym oprogramowanie)	7 lat

11.6. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty,
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

11.7. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w zysku lub stracie. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

11.8. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia środków trwałych i wartości niematerialnych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

11.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa utrzymywane do terminu wymagalności (HTM),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (FVTPL),
- pożyczki i należności,
- aktywa dostępne do sprzedaży (AFS).

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności są to aktywa finansowe o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności, inne niż:

- wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży oraz
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

- Jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, lub
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń i umów gwarancji finansowych,
- Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych). W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem:

- strat z tytułu utraty wartości,
- zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych,
- odsetek wyliczonych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych w portfelu AFS są rozpoznawane w zysku lub stracie w momencie, kiedy prawo jednostki do otrzymania płatności jest ustalone.

11.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

11.11. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowany instrument pochodny jest składnikiem hybrydowego (łącznego) instrumentu, który zawiera również umowę zasadniczą, niebędącą instrumentem pochodnym. Składnik ten powoduje, że część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu łącznego zmienia się w sposób podobny do przepływów wynikających z samodzielnie występującego instrumentu pochodnego.

Grupa dokonuje analizy zawieranych i obowiązujących umów w celu identyfikacji wbudowanych instrumentów pochodnych.

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli są spełnione warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany,
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do zysku lub straty.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Walutowy instrument pochodny wbudowany w umowy zasadnicze niebędące instrumentami finansowymi nie wymaga wyodrębnienia i oddzielnej wyceny jeżeli, jest ściśle powiązany z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej i obejmuje sytuację gdy walutą umowy zasadniczej jest:

- walutą funkcjonalną, którejkolwiek ze stron umowy,
- walutą, w której zwyczajowo w obrocie międzynarodowym ustalana jest cena nabywanego lub sprzedawanego towaru lub usług,
- walutą powszechnie stosowaną w umowach kupna lub sprzedaży składników niefinansowych w środowisku gospodarczym, w którym umowa została zawarta.

„Wyodrębniony” wbudowany instrument pochodny jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej są ujmowane w zysku lub stracie.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia. W przypadku instrumentów wbudowanych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych Grupa dokonuje oceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień połączenia, który to dzień jest dniem ich początkowego ujęcia przez Grupę.

11.12. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim *kontrakty walutowe typu forward oraz kontrakty na zamianę stóp procentowych typu IRS (interest rate swap)*. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej z instytucji finansowych. Wartość godziwa kontraktów na zamianę stóp procentowych jest ustalana w oparciu o wyliczenia pochodzące z modelu matematycznego bazującego na bieżących wartościach kontraktów FRA oraz kwotowaniach IRS publikowanych na stronach Reutersa lub na podstawie wyceny otrzymanej z niezależnych instytucji finansowych.

Grupa w odniesieniu do części zabezpieczanej ekspozycji stosuje rachunkowość zabezpieczeń. W rachunkowości zabezpieczeń, instrumenty pochodne klasyfikowane są jako:

- zabezpieczenie wartości godziwej, kompensujące zmianę wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych, kompensujące zmianę przepływów środków pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów, zobowiązaniem lub prognozowaną transakcją.

Zabezpieczenie ryzyka walutowego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania jest rozliczane jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest oceniana kwartalnie w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

11.13. Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej Grupy to zabezpieczenie przed zmianami wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub nie ujętego uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej, wartość bilansowa zabezpieczanej pozycji jest korygowana o zyski i/lub straty z tytułu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka, instrument zabezpieczający jest wyceniany do wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej są odnoszone do wyniku okresu.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pozycji ujmowanych według zamortyzowanego kosztu, korekta do wartości bilansowej jest amortyzowana do zysku lub straty przez pozostały okres do upływu terminu wymagalności instrumentu.

Jeśli nie ujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie jest wyznaczone jako pozycja zabezpieczana, późniejsze łączne zmiany wartości godziwej uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmują się jako składnik aktywów lub zobowiązanie, a powstające zyski lub straty ujmują się w wyniku okresu. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego również ujmują się w wyniku okresu.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, jeżeli zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub gdy Grupa unieważnia powiązanie zabezpieczające. Każdą korektę wartości bilansowej zabezpieczanego instrumentu finansowego, do którego stosuje się metodę efektywnej stopy procentowej, poddaje się amortyzacji, a dokonane odpisy ujmują się w wyniku okresu. Amortyzacja może rozpocząć się od momentu dokonania korekty, jednakże nie później niż w momencie zaprzestania korygowania pozycji zabezpieczanej o zmiany wartości godziwej wynikające z zabezpieczanego ryzyka.

11.14. Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub z prognozowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na zysk lub stratę. Część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, która stanowi efektywne zabezpieczenie ujmują się bezpośrednio w innych całkowitych dochodach, a nieefektywną część ujmują się w wyniku okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach przenosi się do sprawozdania z całkowitych dochodów w tym samym okresie, albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na zysk lub stratę.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje następnie ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego będzie się stosować zabezpieczenie wartości godziwej, wtedy zyski lub straty, które były ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach są wyłączone i włącza się je do kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Zyski lub straty powstałe w wyniku zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają warunków umożliwiających stosowanie zasad rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane bezpośrednio w wyniku finansowym netto za bieżący okres.

Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, gdy instrument zabezpieczający wygaś lub został sprzedany, jego wykorzystanie dobiegło końca lub nastąpiła jego realizacja, bądź gdy zabezpieczenie przestało spełniać warunki umożliwiające stosowanie wobec niego zasad rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku, łączny zysk lub strata na instrumencie zabezpieczającym, które były początkowo ujęte w innych całkowitych dochodach, są nadal wykazywane w innych całkowitych dochodach aż do momentu wystąpienia prognozowanej transakcji. Jeżeli Grupa przestała spodziewać się, że prognozowana transakcja nastąpi, wówczas ujęty w innych całkowitych dochodach łączny zysk lub strata netto są odnoszone na wynik finansowy za bieżący okres.

11.15. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujmuje jako pozostałe aktywa niefinansowe rozliczenia międzyokresowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają one z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostek,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

W ciągu okresu sprawozdawczego przedmiotem rozliczeń międzyokresowych są między innymi:

- koszty ubezpieczeń majątkowych,
- koszty opłat bieżących za wieczyste użytkowanie gruntów,
- podatek od nieruchomości,
- koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego, obejmujące w szczególności koszty zbrojenia ścian wydobywczych oraz koszty drażenia eksploatacyjnych wyrobisk chodnikowych nie zaliczanych do rzeczowych aktywów trwałych,
- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych,
- prenumeraty,
- inne koszty dotyczące następnych okresów sprawozdawczych.

Do pozostałych aktywów niefinansowych zaliczane są w szczególności należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu CIT, które są prezentowane w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

11.16. Zapasy

Do zapasów zalicza się:

- aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji w celu sprzedaży, lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

W ramach zapasów wykazuje się również prawa do emisji oraz świadectwa pochodzenia nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, gazowych oraz kogeneracji, które są przeznaczone do sprzedaży.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu są ujmowane w wartości zapasów. Wartość zapasów ustalana jest w następujący sposób:

Materiały	–	w cenie nabycia ustalonej metodą „średniej ważonej”,
Produkty gotowe i produkty w toku	–	koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego,
Towary	–	w cenie nabycia ustalonej metodą „średniej ważonej”.

Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej z dnia, w którym ich przyznanie stało się pewne.

Stosowane do wyceny na dzień bilansowy ceny nabycia nie mogą być wyższe od ceny sprzedaży netto tych składników możliwej do uzyskania. Przez cenę sprzedaży netto możliwą do uzyskania rozumie się różnicę między szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami ukończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

11.17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, za wyjątkiem sytuacji, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, z uwzględnieniem odpisu na utratę wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Wycena należności związana z odwracaniem dyskonta w związku z upływem czasu jest ujmowana jako przychody finansowe.

11.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W przypadku występowania kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element zarządzania gotówką, z uwzględnieniem zapisów MSR 7, saldo środków pieniężnych prezentuje się w rachunku przepływów pieniężnych po pomniejszeniu o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

11.19. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym jednostki dominującej. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną. Akcje własne ujmuje się jako odrębną kategorię kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

11.20. Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

W szczególności Grupa utworzyła następujące tytuły rezerw:

- *rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe*

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do następujących świadczeń:

- odpraw emerytalno-rentowych – wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę,
- nagród jubileuszowych – wypłacanych pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat,
- deputatów węglowych – wydawanych w określonej ilości w naturze lub wypłacanych w formie ekwiwalentu pieniężnego,
- ekwiwalentu pieniężnego wynikającego z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego,
- odpraw pośmiertnych,
- świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

W zakresie świadczeń po okresie zatrudnienia Grupa rozlicza zyski i straty aktuarialne zgodnie z wymogami MSR 19, przy użyciu tzw. „metody korytarzowej”. Zgodnie z tą metodą, ustalając zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń, Spółka ujmuje część zysków i strat aktuarialnych jako przychody lub koszty, jeśli wartość netto skumulowanych nie ujętych zysków i strat aktuarialnych na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego przekracza 10% wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na ten dzień. Część zysków i strat aktuarialnych, przekraczających tak określony limit, jest ujmowana w wyniku okresu w wysokości równej ilorazowi nadwyżki wymienionej powyżej i przewidywanego średniego, pozostałego okresu zatrudnienia pracowników Spółki.

Dodatkowo zgodnie z MSR 19.133 Grupa ujmuje rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie programu dobrowolnych odejść. Wycena świadczeń opiera się na przewidywanej liczbie pracowników, którzy przyjmą tą propozycję oraz oszacowanej wartości odprawy.

- *rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych*

Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych ustalana jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów likwidacji opracowywane przez niezależnych ekspertów z uwzględnieniem dyskonta oraz salda tworzonego zgodnie z odrębnymi przepisami Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych. W odniesieniu do kopalń węgla kamiennego rezerwa ujmowana jest drugostronnie zgodnie z MSR 16 jako składnik wartości środków trwałych zakładu górniczego, a zmiany szacunków ujmowane są zgodnie z interpretacją KIMSF 1, tj. jako korekty salda rezerwy oraz skapitalizowanych przyszłych kosztów likwidacji zakładów górniczych.

- *rezerwa na koszty likwidacji szkód górniczych*

Rezerwę ustala się na podstawie zgłoszonych i udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Grupie nie jest znana metoda, pozwalająca na dokonanie wiarygodnego szacunku szkód górniczych, które pojawić się mogą w przyszłości, jako skutek bieżącej działalności wydobywczej.

- *rezerwa na likwidację składników rzeczowych aktywów trwałych*

Rezerwę ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w MSR 16 i MSR 37 oraz KIMSF 1.

- *rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii*

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych do umorzenia ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

- *rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów*

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja produkcji pokazuje niedobór uprawnień do emisji w odniesieniu do uprawnień przyznanych na cały okres rozliczeniowy.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych metodą zobowiązań netto w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości posiadanych uprawnień, tzn. zakupionych po wartości bilansowej, otrzymanych w wartości zerowej,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w wartości niższej z wartości rynkowej uprawnień niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy i ewentualnej kary.

- *pozostałe rezerwy Grupa prezentuje w wiarygodnie oszacowanej, bieżącej wartości przyszłych zobowiązań.*

11.21. Płatności w formie akcji własnych

Płatności w formie akcji to transfer instrumentów kapitałowych jednostki lub ich ekwiwalentów dokonany przez nią lub jej akcjonariuszy na rzecz stron trzecich (również pracowników), które dostarczyły do danej spółki towary lub usługi, chyba że transfer ten jest dokonany w innym celu niż zapłata za towary i usługi dostarczone do jednostki.

Grupa ujmuje dobra lub usługi otrzymane bądź nabyte w ramach transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w momencie, gdy otrzymuje te dobra lub usługi. Jeśli dobra lub usługi otrzymane lub nabyte w ramach transakcji płatności w formie akcji nie kwalifikują się do ujęcia jako aktywa, jednostka ujmuje je jako koszt.

Grupa wycenia otrzymane dobra lub usługi i odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, chyba że niemożliwe jest wiarygodne oszacowanie ich wartości godziwej. Jeżeli Grupa nie może wiarygodnie oszacować wartości godziwej otrzymanych dóbr lub usług, określa ich wartość oraz odpowiadający im wzrost w kapitale własnym w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych.

Jednostki rozpoznają koszt wynagrodzenia na rzecz pracowników w postaci akcji przez okres od dnia przyznania do daty nabycia praw do akcji. Wysokość kosztu ocenia się na podstawie wartości godziwej i dokonuje się wyceny na dzień przyznania instrumentów. Z uwagi na fakt, że wartości godziwej świadczeń pracowników nie da się zwykle bezpośrednio ocenić, należy wyliczyć wartość godziwą przyznanych instrumentów kapitałowych. Jeśli wynagrodzenie w akcjach jest obwarowane warunkami rynkowymi, w szacunku wartości godziwej przyznanych praw na dzień ich przyznania należy uwzględnić prawdopodobieństwo wystąpienia warunków rynkowych. Warunki dotyczące osiągniętych wyników i świadczonych usług nie oparte na warunkach rynkowych nie są uwzględniane w wartości godziwej ustalonej na dzień przyznania opcji. Początkowy koszt ocenia się na podstawie przewidywanej liczby akcji, do których beneficjenci ostatecznie nabędą prawa uwzględniając prawdopodobieństwo wystąpienia warunków innych niż rynkowe. Następnie koryguje się go w okresie nabywania praw do akcji, jeżeli faktyczne wyniki są inne od przewidywanych.

Płatności w formie akcji własnych wynikające z uprawnienia pracowników do nieodpłatnego nabycia akcji spółek na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych ujmowane są zgodnie z powyższymi zasadami przez okres od daty komercjalizacji i powstania danej spółki zależnej do daty przydziału akcji.

11.22. Podział zysku na cele pracownicze oraz fundusze specjalne

Podział wypracowanego zysku na powiększenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych lub nagrody z zysku dla pracowników klasyfikowane są jako koszty operacyjne roku, za który dokonano podziału zysku.

11.23. Kredyty i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w wyniku okresu z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

11.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, które wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane, ze względu na spełnienie określonych warunków, do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w wyniku okresu jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w zysku lub stracie.

11.25. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżkę zobowiązań nad aktywami ZFŚS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

11.26. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („Fundusz”) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład

Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

11.27. Prawa do emisji gazów

Prawa do emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji otrzymane na podstawie Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień prezentowane są w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Zakupione dodatkowo uprawnienia do emisji wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości uwzględniając wartość rezydualną tych praw w odniesieniu do praw przeznaczonych na potrzeby własne Grupy i prezentowane są jako inne wartości niematerialne. Prawa do emisji nabyte w celach handlowych prezentowane są jako zapasy.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów jest tworzona tylko wówczas, gdy rzeczywista emisja pokazuje niedobór uprawnień do emisji w całym okresie rozliczeniowym.

Zakupione jednostki poświadczonej redukcji emisji (CER) w ilości, którą prawo dopuszcza do umorzenia w danym okresie rozliczeniowym są umarzane w pierwszej kolejności. Rezerwa na zobowiązania jest tworzona w odniesieniu do jednostek poświadczonej redukcji emisji zakupionych w celu umorzenia w danym okresie rozliczeniowym.

11.28. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku okresu.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu są spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji aktywów będących własnością jednostki. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów umarza się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

11.29. Podatki

Podatek bieżący

Podatek dochodowy wykazany w wyniku okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez jednostki Grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe oraz zmianę stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczony nie rozliczaną z kapitałem własnym.

Podatek odroczony

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z:

- początkowego ujęcia wartości firmy albo składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- dodatnich różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których możliwe jest kontrolowanie terminu odwracania się różnic przejściowych i prawdopodobne jest, że różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych, za wyjątkiem:

- przypadków, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań w ramach transakcji nie będącej połączeniem jednostek gospodarczych, zaś w momencie transakcji nie ma ona wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową), oraz
- ujemnych różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych, jednostkach stowarzyszonych i udziałami we wspólnych przedsięwzięciach, w przypadku których aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się tylko w takim zakresie, w jakim prawdopodobne jest, że różnice przejściowe ulegną odwróceniu w możliwej do przewidzenia przyszłości oraz dostępny będzie dochód do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Grupa obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w zysku lub stracie.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych, wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

11.30. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy i inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się kwoty należne za sprzedane wyroby gotowe, towary, materiały oraz pozostałe usługi dotyczące działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy.

Do przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej zalicza się również wartość rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany jest sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. Na każdy moment

ujmowania przychodu Grupa określa wskaźnik szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych). Kwota przychodu za dany rok obrotowy stanowi iloczyn wskaźnika i kwot otrzymanych dotychczas zaliczek skorygowanych o korekty roczne, pomniejszonych o ujęte w poprzednich latach przychody z tytułu rekompensat.

Przychody ze sprzedaży usług

Przychody z wykonania niezakończonych usług długoterminowej w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach sprawozdawczych – ustala się proporcjonalnie do stopnia jej realizacji, jeżeli stopień ten można ustalić w sposób wiarygodny. W zależności od rodzaju transakcji stopień zaawansowania realizacji usługi można ustalić w oparciu o następujące metody:

- pomiary wykonanych prac,
- procentowe ujęcie wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane lub
- stosunek kosztów poniesionych na dany dzień do całkowitych szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia. Do kosztów poniesionych na dany dzień zalicza się jedynie te koszty, które dotyczą usług wykonanych do tego dnia. Jedynie koszty dotyczące usług już wykonanych lub usług, które mają być wykonane, zalicza się do całkowitych szacowanych kosztów transakcji.

Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

W przychodach ze sprzedaży usług Grupa prezentuje także przychody związane z działalnością dystrybucyjną oraz rozliczenia opłaty przyłączeniowej.

Przychody z tytułu nielegalnego pobrania energii z sieci energetycznej (elektrycznej lub ciepłej) ujmowane są w ramach podstawowej działalności operacyjnej Grupy.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana w zysk lub stratę przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

11.31. Koszty

Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrób gotowy, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz należności,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane jako zysk lub strata).

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez jednostki, wpływają na wynik finansowy jednostek w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych z uwzględnieniem zasad wyceny środków trwałych oraz zapasów.

11.32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,

- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

11.33. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- koszty odsetek dla wyceny świadczeń pracowniczych zgodnie z MSR 19,
- zmian w wysokości rezerwy wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- różnic kursowych będących wynikiem operacji wykonywanych w ciągu okresu sprawozdawczego oraz wycen bilansowych aktywów i zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego, za wyjątkiem różnic kursowych ujętych w wartości początkowej środka trwałego, w stopniu w jakim są uznawane za korektę kosztów odsetek oraz różnic kursowych z tytułu wyceny pozycji niepieniężnych zakwalifikowanych do portfela AFS,
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Jednostki kompensują przychody i koszty z tytułu różnic kursowych, jeżeli wynikają one z podobnych transakcji. Jeżeli różnice kursowe są istotne, a nie wynikają z podobnych transakcji, to jednostka analizuje, czy prezentować je oddzielnie.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości bilansowej netto danego instrumentu finansowego przy uwzględnieniu zasady istotności.

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

11.34. Wynik netto na akcję

Wynik netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie wyniku netto za dany okres, który przypada na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

11.35. Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

12. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne* za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze.

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Podział sprawozdawczości Grupy w okresie od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku oraz w okresie porównywalnym oparty był na następujących segmentach operacyjnych:

- Segment Wydobycie, który obejmuje wydobycie węgla kamiennego. W Segmencie Wydobycie w ramach Grupy TAURON działa Południowy Koncern Węglowy S.A.,
- Segment Wytwarzanie, który obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy współpalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii. W Segmencie Wytwarzanie w ramach Grupy TAURON działają Południowy Koncern Energetyczny S.A., Elektrownia Stałowa Wola S.A., Elektrociepłownia Tychy S.A. i Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.,
- Segment Odnawialne Źródła Energii, który obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, z wyłączeniem wytwarzania energii przy współpalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii, które ze względu na specyfikę wytwarzania zostały umiejscowione w Segmencie Wytwarzanie. W Segmencie Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Grupy TAURON działały TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. i TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. – w zakresie produkcji energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii, do dnia 30 września 2010 roku kiedy to miało miejsce wydzielenie z TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. zorganizowanej części przedsiębiorstwa związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii – hydroelektrowniach i przejęcie tego majątku przez TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. Ponadto do Segmentu Odnawialnych Źródeł Energii należą także nabyte w 2010 roku spółki BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.,

- Segment Sprzedaży Energii i Pozostałych Produktów Rynku Energetycznego, który obejmował handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót uprawnieniami do emisji i świadectwami pochodzenia oraz sprzedaż energii elektrycznej do krajowych odbiorców końcowych lub podmiotów dokonujących dalszej odsprzedaży energii elektrycznej. W tym segmencie w ramach Grupy TAURON działały TAURON Polska Energia S.A., Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. oraz TAURON Czech Energy s.r.o.
- Segment Dystrybucji, w ramach którego działają ENION S.A. i EnergiaPro S.A.

Oprócz powyższych głównych segmentów działalności, Grupa TAURON prowadzi również działalność w innych obszarach, w tym w obszarze wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży ciepła (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej S.A.), w obszarze wydobywania kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa oraz w obszarze produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych (Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.).

Od dnia 3 stycznia 2011 roku nastąpiły zmiany w spółkach Grupy. EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu, a podstawową jej działalnością jest obsługa klientów. ENION Energia Sp. z o.o. zmieniła nazwę na TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, której główną działalnością jest sprzedaż energii elektrycznej.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Aktywa segmentu nie zawierają podatku odroczonego, należności z tytułu podatku dochodowego oraz aktywów finansowych.

Zobowiązania segmentu nie zawierają podatku odroczonego, zobowiązania z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązań finansowych.

Nakłady inwestycyjne odpowiadają nabyciom rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i nieruchomości inwestycyjnych.

Dodatkowo Grupa prezentuje obszary geograficzne swojej działalności, które nie stanowią segmentów operacyjnych.

12.1. Segmenty operacyjne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za lata zakończone dnia 31 grudnia 2010 roku i dnia 31 grudnia 2009 roku.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2010	Wydobycie węгля kamiennego	Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych	Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż energii elektrycznej i pozostałych produktów rynku energetycznego	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	471 336	1 864 139	38 857	1 167 288	11 317 542	569 717	-	15 428 879	-	15 428 879
Sprzedaż między segmentami	610 062	3 999 069	126 345	3 341 745	776 300	28 246	-	8 883 767	(8 883 767)	-
Przychody segmentu ogółem	1 081 398	5 863 208	167 202	4 509 033	12 093 842	597 963	-	24 312 646	(8 883 767)	15 428 879
Wynik										
Zysk/(strata) segmentu	5 908	656 169	89 407	509 281	88 145	35 445	14 904	1 399 259	-	1 399 259
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	5 908	656 169	89 407	509 281	88 145	35 445	14 904	1 399 259	-	1 399 259
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	-	(236)	-	-	-	-	-	(236)	-	(236)
Przychody (koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	(141 709)	(141 709)	-	(141 709)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	5 908	655 933	89 407	509 281	88 145	35 445	(126 805)	1 257 314	-	1 257 314
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(265 931)	(265 931)	-	(265 931)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	5 908	655 933	89 407	509 281	88 145	35 445	(392 736)	991 383	-	991 383
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	1 200 022	9 749 717	727 065	7 720 068	2 755 409	841 196	-	22 993 477	-	22 993 477
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	-	764	-	-	-	-	-	764	-	764
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	436 043	436 043	-	436 043
Aktywa ogółem	1 200 022	9 750 481	727 065	7 720 068	2 755 409	841 196	436 043	23 430 284	-	23 430 284
Zobowiązania segmentu	496 260	1 394 426	24 411	1 908 521	1 399 603	121 255	-	5 344 476	-	5 344 476
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	2 873 737	2 873 737	-	2 873 737
Zobowiązania ogółem	496 260	1 394 426	24 411	1 908 521	1 399 603	121 255	2 873 737	8 218 213	-	8 218 213
Pozostałe informacje dotyczące segmentu										
Nakłady inwestycyjne*	144 419	384 188	146 857	867 124	22 116	38 394	-	1 603 098	-	1 603 098
Amortyzacja	(104 706)	(541 778)	(25 538)	(628 523)	(8 095)	(50 587)	-	(1 359 227)	-	(1 359 227)
Odpisy na aktywa niefinansowe	(37)	(14 494)	51	5 882	(205)	142	-	(8 661)	-	(8 661)

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz świadczeń pochodzenia energii.

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)	Wydobycie węgla kamiennego	Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych	Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych	Dystrybucja energii elektrycznej	Sprzedaż energii elektrycznej i pozostałych produktów rynku energetycznego	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody										
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	485 940	1 232 884	42 173	859 483	10 578 633	495 509	–	13 694 622	–	13 694 622
Sprzedaż między segmentami	681 149	4 105 603	81 159	3 286 551	943 222	22 899	–	9 120 583	(9 120 583)	–
Przychody segmentu ogółem	1 167 089	5 338 487	123 332	4 146 034	11 521 855	518 408	–	22 815 205	(9 120 583)	13 694 622
Wynik										
Zysk/(strata) segmentu	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(22 570)	1 320 783	–	1 320 783
Koszty nieprzypisane	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(22 570)	1 320 783	–	1 320 783
Przychody (koszty) finansowe netto	–	–	–	–	–	–	(94 714)	(94 714)	–	(94 714)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(117 284)	1 226 069	–	1 226 069
Podatek dochodowy	–	–	–	–	–	–	(277 906)	(277 906)	–	(277 906)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	147 031	677 144	55 141	155 621	301 837	6 579	(395 190)	948 163	–	948 163
Aktywa i zobowiązania										
Aktywa segmentu	1 042 195	9 578 454	567 080	7 766 790	1 958 249	847 236	–	21 760 004	–	21 760 004
Aktywa nieprzypisane	–	–	–	–	–	–	395 489	395 489	–	395 489
Aktywa ogółem	1 042 195	9 578 454	567 080	7 766 790	1 958 249	847 236	395 489	22 155 493	–	22 155 493
Zobowiązania segmentu	445 667	1 137 399	16 899	1 688 241	1 286 757	109 812	–	4 684 775	–	4 684 775
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	–	–	–	–	3 237 052	3 237 052	–	3 237 052
Zobowiązania ogółem	445 667	1 137 399	16 899	1 688 241	1 286 757	109 812	3 237 052	7 921 827	–	7 921 827
Pozostałe informacje dotyczące segmentu										
Nakłady inwestycyjne*	130 357	519 927	24 387	745 957	14 585	44 019	–	1 479 232	–	1 479 232
Amortyzacja	(106 006)	(503 580)	(21 260)	(630 837)	(4 273)	(55 262)	–	(1 321 218)	–	(1 321 218)
Odписy na aktywa niefinansowe	(165)	(692)	(51)	3 887	(66)	(2 002)	–	911	–	911

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz świadczeń pochodzenia energii.

12.2. Geograficzne obszary działalności

Działalność Grupy w przeważającym zakresie prowadzona jest na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku wynosiła odpowiednio 228 867 tysięcy złotych oraz 233 696 tysięcy złotych.

13. Przychody i koszty

13.1. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Dotacje	9 350	7 791
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	1 782	3
Rozwiązanie rezerw bilansowych	1 018	14 317
Otrzymane odszkodowania, kary, grzywny oraz zasądzone koszty egzekucyjne i postępowania sądowego	51 291	43 222
Zwrot podatków (innych niż podatek CIT)	21	307
Zwrot kosztów postępowania sądowego	2 221	1 343
Przedawnione/umorzone zobowiązania	168	350
Nadwyżki inwentaryzacyjne	3 302	15
Zmniejszenie szacunków rezerw dla obecnych emerytów i rencistów	2 920	2 059
Należne odszkodowania od ubezpieczycieli	2 017	2 093
Przychody stanowiące równowartość odpisów amortyzacyjnych od nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych	5 299	6 203
Sprzedaż/odzysk złomu	1 127	898
Przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji gazów cieplarnianych	–	21 271
Przychody z otrzymanego nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntu	9 837	3 186
Pozostałe	14 833	9 048
Razem Pozostałe przychody operacyjne	105 186	112 106

13.2. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Strata ze zbycia środków trwałych/wartości niematerialnych	(12 841)	(22 006)
Darowizny	(6 962)	(5 866)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	(363)	(1 306)
Utworzenie rezerw bilansowych	(24 561)	(29 221)
Wzrost rezerw dla obecnych emerytów i rencistów	(18 229)	(15 161)
Wzrost rezerw na roszczenia o wypłatę odszkodowań za bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi	(1 032)	(1 258)
Kary, grzywny, odszkodowania, koszty sądowe i egzekucyjne oraz wynagrodzenia z tytułu zastępstwa procesowego	(2 529)	(2 054)
Koszty postępowania spornego	(3 948)	(3 218)
Koszty działalności socjalnej	(7 189)	(7 604)
Koszty szkód elektrycznych i innych w majątku trwałym	(46 206)	(36 296)
Korekta podatku od nieruchomości za lata poprzednie	(72)	(953)
Pracownicy oddelegowani	(3 973)	(3 196)
Wypłacone ekwiwalenty za energię elektryczną z tytułu taryfy pracowniczej dla byłych pracowników	(4 662)	(4 435)
Składki na rzecz organizacji	(1 362)	(1 022)
Odpisanie zaniechanych inwestycji i produkcji oraz likwidowanych materiałów	(1 404)	(11 235)
Pozostałe	(8 785)	(9 855)
Razem Pozostałe koszty operacyjne	(144 118)	(154 686)

13.3. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	92 855	112 194
Przychody odsetkowe	76 718	61 346
Przychody z tytułu dywidendy	4 804	19 295
Rozwiązanie odpisów aktualizujących aktywa finansowe	8 994	3 375
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	759	14 692
Różnice kursowe	1 580	873
Zysk ze zbycia inwestycji	–	12 613
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	1 009	1 262
Rozwiązanie rezerw dotyczących odsetek	295	720
Odsetki od należności budżetowych	16	67
Inne	698	475
Razem Przychody finansowe	93 864	113 456

13.4. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	(163 245)	(136 573)
Koszty odsetkowe	(114 406)	(114 678)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(9 615)	(5 929)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	(5 964)	(35)
Różnice kursowe	(2 410)	(8 990)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	(30 751)	(6 941)
Strata ze zbycia inwestycji	(99)	–
Pozostałe koszty finansowe, w tym:	(72 328)	(71 597)
Odsetki od świadczeń pracowniczych	(66 619)	(63 494)
Odsetki od zobowiązań budżetowych	(472)	(1 332)
Inne koszty finansowe	(5 237)	(6 771)
Razem Koszty finansowe	(235 573)	(208 170)

13.5. Koszty według rodzaju

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(1 359 227)	(1 321 218)
Odpisy aktualizujące środki trwałe i wartości niematerialne	(7 697)	1 513
Zużycie materiałów i energii	(2 660 228)	(2 442 034)
Usługi konserwacji i remontowe	(226 124)	(180 940)
Usługi dystrybucyjne	(1 291 731)	(1 539 595)
Pozostałe usługi obce	(653 355)	(373 487)
Podatki i opłaty	(544 181)	(487 969)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 592 938)	(2 331 089)
Odpis aktualizujący zapasy	(1 526)	(689)
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	(13 049)	(29 420)
Pozostałe koszty rodzajowe	(116 692)	(99 257)
Razem koszty według rodzaju	(9 466 748)	(8 804 185)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	(13 143)	179 189
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	298 544	270 924
Koszty sprzedaży	231 252	188 182
Koszty ogólnego zarządu	670 308	621 537
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(4 809 341)	(3 977 187)
Koszt własny sprzedaży	(13 089 128)	(11 521 540)

13.6. Koszty amortyzacji, odpisy aktualizujące oraz koszty leasingu operacyjnego ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	(1 320 807)	(1 283 892)
Amortyzacja środków trwałych	(1 292 934)	(1 262 406)
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	(7 450)	1 382
Amortyzacja wartości niematerialnych	(20 403)	(22 868)
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	(20)	–
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	(4 950)	(3 545)
Amortyzacja środków trwałych	(3 758)	(2 808)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(1 192)	(737)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	(36 163)	(30 268)
Amortyzacja środków trwałych	(25 010)	(20 355)
Odpis aktualizujący rzeczowe środki trwałe	(255)	(240)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(10 898)	(9 673)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne jednostki:	(5 032)	(2 371)
Amortyzacja środków trwałych	(4 052)	(2 229)
Amortyzacja wartości niematerialnych	(980)	(142)
Pozycje ujęte w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych:	590	371
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	590	439
Odpis aktualizujący wartości niematerialne	–	(68)
Razem	(1 366 362)	(1 319 705)

13.7. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Wynagrodzenia	(1 853 839)	(1 792 786)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(340 820)	(323 181)
Nagrody jubileuszowe	(61 558)	(11 450)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(74 858)	(71 397)
Koszty świadczeń po okresie zatrudnienia, w tym:	(89 898)	(68 515)
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	(10 566)	(8 287)
Deputaty węglowe i taryfa energetyczna	(12 942)	(10 230)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(2 528)	(1 396)
Koszty pracowniczych programów emerytalnych	(63 862)	(48 570)
Inne rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	–	(32)
Program dobrowolnych odejść	(86 217)	–
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(85 748)	(63 760)
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	(2 592 938)	(2 331 089)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(1 805 466)	(1 727 475)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(119 768)	(114 315)
Zmiana stanu produktów	(174 444)	(76 860)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(392 310)	(354 970)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne jednostki	(100 950)	(57 469)

W 2010 roku wprowadzono program dobrowolnych odejść w spółkach: ENION S.A., EnergiaPro S.A., Południowy Koncern Energetyczny S.A. oraz Elektrownia Sława S.A., który został szerzej opisany w nocy 27 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

14. Podatek dochodowy

14.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Bieżący podatek dochodowy	(210 807)	(158 661)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(209 188)	(184 401)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(1 619)	25 740
Odroczony podatek dochodowy	(55 124)	(119 245)
Podatek dochodowy wykazywany w wyniku finansowym	(265 931)	(277 906)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	(211)	(4 670)

14.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za lata zakończone 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	1 257 314	1 226 069
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem	1 257 314	1 226 069
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(238 890)	(232 954)
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(1 619)	25 740
Podatek wynikający z kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, w tym:	(25 111)	(52 713)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(3 082)	(7 322)
PFRON	(3 652)	(3 642)
Pozostałe	(18 377)	(41 749)
Podatek wynikający z przychodów nie będących podstawą opodatkowania, w tym:	6 566	12 152
Dywidendy	878	3 606
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	790	3 972
Pozostałe	4 898	4 574
Zmiany szacunku w podatku odroczonym	(7 194)	(9 690)
Pozostałe	317	(20 441)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 21,2% (2009 – 22,7%)	(265 931)	(277 906)
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w wyniku finansowym	(265 931)	(277 906)

14.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		
– od ulg inwestycyjnych	102	127
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	1 537 110	1 448 113
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	558	520
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	8 800	8 819
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	238	115
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	1 633	1 968
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 (np. zobowiązania leasingowe)	101	98
– z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	69 601	47 755
– z tytułu ujęcia szacowanych przychodów ze sprzedaży usługi dystrybucyjnej energii elektrycznej	14 292	21 975
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	14 085	25 550
– z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych	86 103	61 677
– pozostałe	23 792	26 232
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	1 756 415	1 642 949
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	5 661	7 551
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	1 877	4 662
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pozostałych aktywów niefinansowych	213	981
– nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	88 085	89 406
– od rezerw bilansowych	437 423	384 476
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 563	308
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	990	647
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	3 483	4 170
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 (np. należności z tytułu leasingu)	2 277	42
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	833
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	935	8 381
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	27	–
– naliczone koszty badania bilansu, wynagrodzenia aktuarium	107	165
– z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	56 914	43 921
– pozostałe naliczone koszty	5 597	1 380
– straty podatkowe	47 340	81 079
– z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodów ze sprzedaży praw do emisji zanieczyszczeń	31 920	–
– pozostałe	18 194	16 473
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	702 606	644 475
Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczonego Grupy prezentowany jest jako:		
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	161 806	152 221
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(1 215 615)	(1 150 695)

Zmiana stanu rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	1 642 949	1 510 923
Zwiększenia (tytuły)	590 574	514 115
w korespondencji z wynikiem finansowym	590 574	513 969
w korespondencji z kapitałami	–	146
Zmniejszenia (tytuły)	(477 108)	(382 089)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(477 108)	(381 192)
w korespondencji z kapitałami	–	(897)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	1 756 415	1 642 949

Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Bilans otwarcia na dzień 1 stycznia	644 475	636 363
Zwiększenia (tytuły)	443 678	362 658
w korespondencji z wynikiem finansowym	440 793	359 603
w korespondencji z kapitałami	2 885	3 055
Zmniejszenia (tytuły)	(385 547)	(354 546)
w korespondencji z wynikiem finansowym	(382 451)	(346 071)
w korespondencji z kapitałami	(3 096)	(8 475)
Bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia	702 606	644 475

Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Wartość przed podatkiem	Podatek	Wartość po podatku
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	1 112	(211)	901
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(271)	–	(271)
Razem	841	(211)	630

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Wartość przed podatkiem	Podatek	Wartość po podatku
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających	24 576	(4 670)	19 906
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	–
Razem	24 576	(4 670)	19 906

15. Majątek socjalny, zobowiązania ZFŚS oraz fundusze specjalne

Tabele poniżej przedstawiają analitykę funduszy:

- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Pożyczki udzielone pracownikom	28 285	45 123
Środki pieniężne	21 620	30 005
Pozostałe aktywa i zobowiązania Funduszu	(422)	(409)
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(49 627)	(72 165)
Saldo po skompensowaniu	2 530	2 554
Odpisy na Fundusz w okresie	75 100	71 397

- Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisami wykonawczymi wydanymi do tej ustawy przedsiębiorstwa górnicze wchodzące w skład Grupy tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych („FLZG”). FLZG tworzony jest w określonym stosunku procentowym do wartości podatkowych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, lub w odniesieniu do opłaty eksploatacyjnej, poprzez przekazanie środków pieniężnych w wysokości równowartości odpisów na wyodrębniony rachunek bankowy. Aktywa finansowe FLZG prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe aktywa finansowe, natomiast saldo FLZG ujmowane jest w ramach rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych. Tabela poniżej przedstawia kwotę odpisu na FLZG oraz stan aktywów FLZG.

Aktywa finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Stan środków na 1 stycznia	20 029	13 045
Odprowadzone środki	149	5 567
Odsetki	847	1 417
Wykorzystanie	–	–
Stan środków na 31 grudnia	21 025	20 029
Odpisy na FLZG w okresie	2 893	2 763

Zobowiązania finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	23 950	20 095
Nadwyżka zdyskontowanych szacowanych kosztów likwidacji	–	745
Nadwyżka FLZG nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami likwidacji	6 866	–
Łączne zobowiązanie z tytułu przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych	23 950	20 840

16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	57 747	783 111	10 090 384	9 247 487	213 779	221 163	20 613 671	351 397	20 965 068
zakup bezpośredni	-	-	61	1 325	969	415	2 770	1 328 114	1 330 884
rozliczenie środków trwałych w budowie	5 386	2 335	554 644	541 314	42 113	39 024	1 184 816	(1 184 816)	-
sprzedaż, zbycie	(897)	(2 032)	(5 473)	(1 083)	(2 076)	(71)	(11 632)	(416)	(12 048)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	14 245	(14 434)	-	189	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	(4 159)	(615)	(52)	(14)	-	(4 840)	-	(4 840)
likwidacja	(248)	(7)	(14 856)	(52 163)	(1 464)	(3 714)	(72 452)	(261)	(72 713)
nieodpłatne otrzymanie	3	9 837	18 981	1 579	-	54	30 454	-	30 454
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	111 352	111 352
przyjęte do użytkowania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze	-	-	-	522	1 410	-	1 932	(522)	1 410
aport	-	(362)	(3 464)	(139)	-	(203)	(4 168)	(57)	(4 225)
części zapasowe alokowane do środków trwałych	-	-	(54)	7 667	-	1 291	8 904	3 969	12 873
koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	1 166	12 781	561	-	14 508	86 022	100 530
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(1 710)	(1 710)
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	(1 576)	(1 576)
ujawnienie	-	347	1 812	497	-	66	2 722	-	2 722
wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	32 318	32 318
pozostałe zmiany	4	(22)	(666)	8 213	97	(845)	6 781	105	6 886
Bilans zamknięcia	61 995	789 048	10 656 165	9 753 514	255 375	257 369	21 773 466	723 919	22 497 385
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(867)	(1 065)	(1 755 603)	(1 774 164)	(64 427)	(97 229)	(3 693 355)	(11 140)	(3 704 495)
amortyzacja za okres	-	-	(597 301)	(665 203)	(31 192)	(32 058)	(1 325 754)	-	(1 325 754)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	(297)	(11 755)	(3 638)	(135)	(302)	(16 127)	(333)	(16 460)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	493	24	3 180	434	31	51	4 213	5 132	9 345
sprzedaż, zbycie	-	25	583	735	1 242	58	2 643	-	2 643
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(1 878)	1 739	-	(133)	(272)	272	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	318	47	9	-	374	-	374
likwidacja	-	-	8 228	48 064	1 429	2 334	60 055	244	60 299
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	225	80	-	160	465	-	465
amortyzacja odniesiona na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	(28)	533	(70)	(68)	-	-	-	-
Bilans zamknięcia	(374)	(1 341)	(2 353 470)	(2 391 976)	(93 111)	(126 277)	(4 966 549)	(5 900)	(4 972 449)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	56 880	782 046	8 334 781	7 473 323	149 352	123 934	16 920 316	340 257	17 260 573
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	61 621	787 707	8 302 695	7 361 538	162 264	131 092	16 806 917	718 019	17 524 936

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Grunt	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	53 688	782 073	9 041 737	7 410 587	178 390	189 439	17 655 914	1 886 661	19 542 575
zakup bezpośredni	324	1 438	7 071	1 686	1 368	601	12 488	1 301 488	1 313 976
rozliczenie środków trwałych w budowie	3 931	2 852	1 027 548	1 849 009	35 587	34 012	2 952 939	(2 952 939)	-
sprzedaż, zbycie	(135)	(4 941)	(2 169)	(3 907)	(2 608)	(86)	(13 846)	(3 638)	(17 484)
przemieszczenia pomiędzy grupami	(2)	2	(25)	47	(19)	(3)	-	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	(8)	(505)	(145)	(36)	-	-	(694)	-	(694)
likwidacja	(7)	(342)	(13 396)	(21 364)	(1 010)	(4 085)	(40 204)	-	(40 204)
nieodpłatne otrzymanie	1	3 186	37 753	1 254	-	20	42 214	6 835	49 049
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przyjęcie do użytkowania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze	-	-	-	3 518	2 125	-	5 643	(596)	5 047
części zapasowe alokowane do środków trwałych	-	-	-	(6 317)	-	1 251	(5 066)	(175)	(5 241)
koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	-	12 945	-	-	12 945	89 119	102 064
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(555)	(555)
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	(2 374)	(2 374)
ujawnienie	-	28	68	106	-	12	214	-	214
wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	27 994	27 994
pozostałe zmiany	(45)	(680)	(8 058)	(41)	(54)	2	(8 876)	(423)	(9 299)
Bilans zamknięcia	57 747	783 111	10 090 384	9 247 487	213 779	221 163	20 613 671	351 397	20 965 068
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(809)	(401)	(1 149 462)	(1 170 948)	(37 641)	(68 695)	(2 427 956)	(15 777)	(2 443 733)
amortyzacja za okres	-	-	(610 325)	(617 960)	(28 565)	(30 948)	(1 287 798)	-	(1 287 798)
zwiększenie odpisów aktualizujących	(7)	(275)	(1 319)	(3 694)	(14)	(55)	(5 364)	(64)	(5 428)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	114	2 890	-	8	3 012	3 997	7 009
sprzedaż, zbycie	(51)	(393)	(562)	906	2 083	187	2 170	(271)	1 899
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(85)	77	(999)	8	(999)	999	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	28	26	-	-	54	-	54
likwidacja	-	-	5 974	14 643	690	2 271	23 578	-	23 578
nieodpłatne otrzymanie	-	-	(243)	(122)	-	-	(365)	-	(365)
nabycie jednostki zależnej	-	-	-	-	-	-	-	-	-
amortyzacja odniesiona na środki trwałe w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przekazanie na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	4	277	18	19	(5)	313	(24)	289
Bilans zamknięcia	(867)	(1 065)	(1 755 603)	(1 774 164)	(64 427)	(97 229)	(3 693 355)	(11 140)	(3 704 495)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	52 879	781 672	7 892 275	6 239 639	140 749	120 744	15 227 958	1 870 884	17 098 842
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	56 880	782 046	8 334 781	7 473 323	149 352	123 934	16 920 316	340 257	17 260 573

Utworzenie i rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych dotyczą indywidualnie określonych środków trwałych.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2010 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 109 143 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku: 125 473 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Wartość bilansowa budynków i budowli użytkowanych na dzień 31 grudnia 2010 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 23 598 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2009 roku: 24 931 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Wartość skapitalizowanych kosztów finansowania zewnętrznego w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku wyniosła 39 671 tysięcy złotych. Wysokie skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego w 2009 roku wynikają z kapitalizowanych kosztów dotyczących budowy przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. bloku 460 MW w Elektrowni Łagiszy, który został oddany do użytkowania w 2009 roku. W 2010 roku nie wystąpiły znaczące środki trwałe, które wymagałyby długookresowego dostosowania do użytkowania, w związku z tym nie wystąpiła istotna kapitalizacja odsetek w wartości środków trwałych.

Grupa Kapitałowa TAURON wykonała analizy utraty wartości ośrodków wypracowujących środki pieniężne (ang. cash-generating unit – „CGU”), obejmujących rzeczowe aktywa trwałe spółek zależnych. W wyniku przeprowadzonych analiz na dzień 31 grudnia 2010 roku nie stwierdzono istnienia przesłanek utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych, w związku z czym nie wystąpiła konieczność dokonywania odpisów z tytułu utraty wartości tych aktywów.

17. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w wysokości 4 397 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2010 roku obejmują:

- Nieruchomość o wartości 1 671 tysięcy złotych położoną w miejscowości Kossów gmina Radków w województwie świętokrzyskim stanowiąca zabudowaną działkę o powierzchni 3,1900 ha. Rzeczy ruchome obejmują urządzenia i ciągniki znajdujące się na nieruchomości. W przeszłości znajdował się tam Zakład Produkcji Biomasy Elektrociepłowni Tychy S.A. Pomimo podpisanych umów warunkowej sprzedaży nieruchomości oraz przedwstępnej umowy sprzedaży rzeczy ruchomych, w których strony zobowiązały się do zawarcia umowy przeniesienia własności nieruchomości oraz umowy sprzedaży rzeczy ruchomych w terminie do dnia 30 kwietnia 2010 roku z zastrzeżeniem, iż nabywca podda się na rzecz Elektrociepłowni Tychy S.A. egzekucji wynikającej z art. 777 § 1 pkt 4 Kodeksu postępowania cywilnego – druga strona nie stawiała się w kolejnych wyznaczonych terminach w sprawie zawarcia umowy. Po zasięgnięciu opinii prawnej, postanowiono odstąpić od zawarcia umowy, jednocześnie występując na drogę sądową z żądaniem wypłaty stosownych odszkodowań. W lutym 2011 roku powołana przez Zarząd Elektrociepłowni Tychy S.A. Komisja Odbiorowa dokonała odbioru przedmiotowej nieruchomości. W związku z powyższym Zarząd rozpocznie kolejną procedurę przetargową zbycia przedmiotowej nieruchomości.
- Megaukład Ciepłownia Zawodzie zlokalizowany w Częstochowie, w skład którego wchodzi nieruchomość gruntowa wraz z budynkami: kotłowni, maszynowni i rozdzielni oraz instalacja do wytwarzania ciepła stanowiące własność ENION S.A., o wartości 2 709 tysięcy złotych. Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki ENION S.A. z dnia 25 czerwca 2009 roku oraz uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ENION S.A. z dnia 3 sierpnia 2010 roku akcjonariusze wyrazili zgodę na zbycie części majątku spółki stanowiącego Megaukład Ciepłownię Zawodzie. Komisja Przetargowa dwukrotnie w dniu 13 stycznia 2010 roku oraz 19 sierpnia 2010 roku ogłosiła publiczny nieograniczony przetarg pisemny na sprzedaż prawa własności Megaukładu Ciepłowni-Zawodzie, jednak na żaden z nich nie wpłynęła oferta.
- Działka rekreacyjna wraz ze znajdującymi się na niej domkami wypoczynkowymi o wartości 17 tysięcy złotych. Została podpisana umowa sprzedaży, która czasowo została wstrzymana przez Sąd w celu uzupełnienia braków formalnych. Oczekuje się, że sprzedaż nastąpi w roku 2011.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży w wysokości 5 951 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2009 roku obejmowały:

- Nieruchomość o wartości 1 671 tysięcy złotych położoną w miejscowości Kossów gmina Radków w województwie świętokrzyskim stanowiąca zabudowaną działkę o powierzchni 3,1900 ha. Rzeczy ruchome obejmują urządzenia i ciągniki znajdujące się na nieruchomości. W przeszłości znajdował się tam Zakład Produkcji Biomasy Elektrociepłowni Tychy S.A. W dniu 30 czerwca 2009 roku została podpisana warunkowa umowa sprzedaży nieruchomości oraz przedwstępna umowa sprzedaży rzeczy ruchomych, która według wstępnych oczekiwań miała być zrealizowana do dnia 30 kwietnia 2010 roku.
- Prawo wieczystego użytkowania gruntów oraz prawo własności nieruchomości położonych na terenie województwa śląskiego o łącznej wartości 4 260 tysięcy złotych. W styczniu 2010 roku został złożony wniosek do izby Skarbowej w Katowicach o wydanie interpretacji w sprawie wysokości stawki podatku VAT należnego przy sprzedaży powyższych nieruchomości. Na wszystkie aktywa przeznaczone do sprzedaży zostały podpisane porozumienia z potencjalnymi nabywcami.

W 2010 roku dokonano sprzedaży aktywów trwałych zaliczonych na dzień 31 grudnia 2009 roku jako przeznaczone do sprzedaży na ogólną wartość netto 1 878 tysięcy złotych. Aktywa trwale zaklasyfikowane w poprzednim roku jako przeznaczone do sprzedaży o wartości 2 382 tysięcy złotych zostały przekwalifikowane w 2010 roku do rzeczowych aktywów trwałych.

18. Leasing

18.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Spółka zależna od TAURON Polska Energia S.A. – Południowy Koncern Energetyczny S.A., w dniu 30 kwietnia 2008 roku w związku ze sprzedażą do spółki PKE Broker Sp. z o.o. nieruchomości położonej w Katowicach przy ul. Lwowskiej 23, zawarła umowę dzierżawy na jej użytkowanie. TAURON Polska Energia S.A. jest poddzierżawcą części tej nieruchomości. Wartość brutto dzierżawionej nieruchomości nie zaliczonej do majątku trwałego wynosi 52 386 tysięcy złotych. Roczne koszty dzierżawy w latach 2010 i 2009 wynosiły odpowiednio 6 052 tysięcy złotych i 6 049 tysięcy złotych.

Ponadto spółka zależna Południowy Koncern Węglowy S.A. użytkuje maszyny i urządzenia górnicze na podstawie umów dzierżawy. Wartość netto użytkowanych środków trwałych na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 39 345 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2009 roku 38 073 tysiące złotych. Roczne koszty dzierżawy w latach 2010 i 2009 wynosiły odpowiednio 17 417 tysięcy złotych i 11 413 tysięcy złotych.

18.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2010		Stan na 31 grudnia 2009	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	28 329	23 452	42 026	35 377
W okresie od 1 do 5 lat	61 964	52 025	86 948	71 027
Powyżej 5 lat	16 502	15 785	18 310	17 264
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	106 795	91 262	147 284	123 668
Minus koszty finansowe	(15 533)	–	(23 616)	–
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	91 262	91 262	123 668	123 668
krótkoterminowe	23 452	23 452	35 377	35 377
długoterminowe	67 810	67 810	88 291	88 291

19. Wartości niematerialne

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowa- nie	Inne nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Świadcstwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nie oddane do użytkowania	Wartości niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	4 104	169 553	187 529	3 034	481 885	52 701	3 969	7 266	910 041
zakup bezpośredni	-	-	1 502	467	437 112	108 449	-	26 020	573 550
rozliczenie wartości nie oddanych do użytkowania	-	-	23 700	12	-	-	281	(23 993)	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	(45 336)	-	-	-	(45 336)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	16	3	-	-	(19)	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	(3 002)	(145)	-	-	(1)	-	(3 148)
wytworzenie we własnym zakresie świadcstw pochodzenia energii	-	-	-	-	304 357	-	-	-	304 357
umorzenie świadcstw pochodzenia energii	-	-	-	-	(654 535)	-	-	-	(654 535)
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	(44)	-	-	-	-	-	(44)
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	331	-	-	-	200	1 045	1 576
pozostałe zmiany	285	-	14	-	(466)	-	-	24	(143)
Bilans zamknięcia	4 389	169 553	210 046	3 371	523 017	161 150	4 430	10 362	1 086 318
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(2 038)	-	(80 615)	(878)	-	-	(1 309)	(450)	(85 290)
amortyzacja za okres	(875)	-	(31 555)	(513)	-	-	(530)	-	(33 473)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	2	-	-	(22)	-	-	(20)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(241)	(1)	-	-	242	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	2 846	145	-	-	1	-	2 992
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	16	-	-	-	-	-	16
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	-	(12)	-	-	-	-	-	(12)
Bilans zamknięcia	(2 913)	-	(109 559)	(1 247)	-	(22)	(1 596)	(450)	(115 787)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	2 066	169 553	106 914	2 156	481 885	52 701	2 660	6 816	824 751
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	1 476	169 553	100 487	2 124	523 017	161 128	2 834	9 911	970 530

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowa- nie	Inne nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Świadcstwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nie oddane do użytkowania	Wartości niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	3 759	169 553	158 610	1 412	244 945	2	4 276	5 274	587 831
zakup bezpośredni	-	-	2 399	1 354	278 315	52 699	-	26 400	361 167
rozliczenie wartości nie oddanych do użytkowania	-	-	28 822	281	-	-	233	(29 336)	-
sprzedaż, zbycie	-	-	(3)	-	(3 331)	-	3	-	(3 331)
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	532	(94)	-	-	(438)	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	(3 777)	-	-	-	(27)	-	(3 804)
wytworzenie we własnym zakresie świadcstw pochodzenia energii	-	-	-	-	207 368	-	-	-	207 368
umorzenie świadcstw pochodzenia energii	-	-	-	-	(245 412)	-	-	-	(245 412)
nieodpłatne otrzymanie	-	-	3	-	-	-	-	-	3
aport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(32)	(32)
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	950	5	-	-	-	1 419	2 374
pozostałe zmiany	345	-	(7)	76	-	-	(78)	3 541	3 877
Bilans zamknięcia	4 104	169 553	187 529	3 034	481 885	52 701	3 969	7 266	910 041
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(1 134)	-	(51 345)	(410)	-	-	(1 187)	(450)	(54 526)
amortyzacja za okres	(904)	-	(31 719)	(443)	-	-	(354)	-	(33 420)
zwiększenie odpisów aktualizujących	-	-	(2)	-	-	-	(66)	-	(68)
zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sprzedaż, zbycie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(261)	13	-	-	248	-	-
darowizny i nieodpłatne przekazania	-	-	-	-	-	-	-	-	-
likwidacja	-	-	2 705	-	-	-	11	-	2 716
nieodpłatne otrzymanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
aport	-	-	-	-	-	-	-	-	-
przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe zmiany	-	-	7	(38)	-	-	39	-	8
Bilans zamknięcia	(2 038)	-	(80 615)	(878)	-	-	(1 309)	(450)	(85 290)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	2 625	169 553	107 285	1 002	244 945	2	3 089	4 824	533 305
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	2 066	169 553	106 914	2 156	481 885	52 701	2 660	6 816	824 751

Na datę bilansową przeprowadzono test utraty wartości kapitałów własnych Spółek, do których przypisana została wartość firmy. Test został przeprowadzony w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych z działalności. Wyliczeń dokonano dla przepływów pieniężnych w latach 2011–2020 oraz wartości rezydualnej. Podstawę do wyliczeń przepływów pieniężnych stanowi planowany wynik operacyjny (EBIT) w latach 2011–2020 oraz amortyzacja tego okresu. Wielkość EBIT-u wynika z zatwierdzonego i przyjętego do realizacji planu operacyjnego na 2011 rok oraz Planu długoterminowego spółki do roku 2020. Wymienione plany działalności jednostek, w odniesieniu do których jest prezentowana wartość firmy zakładają uzyskanie dodatniego wyniku na działalności operacyjnej w poszczególnych latach. Założono również, iż kapitał obrotowy spółki w testowanym okresie nie wykaże znaczących zmian.

Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji odzwierciedla średnioważony koszt kapitału (WACC) – 8,35%, przy uwzględnieniu stopy wolnej od ryzyka odpowiadającej bieżącej dochodowości 10-letnich IRS (na poziomie 5,8%) oraz premii za ryzyko działalności właściwej dla branży energetycznej (5%). Na podstawie wyników przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności dokonania odpisów wartości firmy.

Spółka przeprowadziła test wartości niematerialnych nie oddanych do użytkowania na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku i nie zidentyfikowała przesłanek do utworzenia odpisu z tytułu trwałej utraty wartości.

20. Zapasy

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Koszt historyczny		
Materiały	294 712	424 465
Półprodukty i produkcja w toku	87 409	87 114
Produkty gotowe	11 195	17 566
Towary	14	1 702
Prawa majątkowe pochodzenia energii	15 626	9 131
Prawa do emisji zanieczyszczeń	4 664	–
Razem	413 620	539 978
Odpisy aktualizujące wartość		
Materiały	(4 578)	(3 612)
Półprodukty i produkcja w toku	–	–
Produkty gotowe	(277)	(165)
Towary	–	–
Prawa majątkowe pochodzenia energii	–	–
Prawa do emisji zanieczyszczeń	(205)	–
Razem	(5 060)	(3 777)
Wartość netto możliwa do odzyskania		
Materiały	290 134	420 853
Półprodukty i produkcja w toku	87 409	87 114
Produkty gotowe	10 918	17 401
Towary	14	1 702
Prawa majątkowe pochodzenia energii	15 626	9 131
Prawa do emisji zanieczyszczeń	4 459	–
Razem	408 560	536 201
Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy		
Bilans otwarcia	(3 777)	(6 883)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(1 662)	(1 150)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	177	3 963
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	202	293
Aport	–	–
Pozostałe	–	–
Bilans zamknięcia	(5 060)	(3 777)

21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 36. Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności przedstawiono w nocie 38.4.5.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności w przypadku kontrahentów instytucjonalnych. W odniesieniu do klientów indywidualnych płatności dokonywane są w cyklach miesięcznych lub dwumiesięcznych.

Za wyjątkiem sprzedaży realizowanej na rzecz klientów indywidualnych, sprzedaż jest realizowana tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednostkowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, najczęściej od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Środki pieniężne w banku i w kasie	366 849	174 925
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	1 106 180	854 854
Inne	952	2 324
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w bilansie, w tym:	1 473 981	1 032 103
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	165 862	18 635
Kredyt w rachunku bieżącym	(2 464)	(59 453)
Różnice kursowe i pozostałe różnice	143	5
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1 471 660	972 655

Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych wykazywanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a stanem wykazywanym w rachunku przepływów pieniężnych wynika głównie z kwoty kredytów w rachunkach bieżących oraz różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych na rachunkach walutowych.

Wzrost środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania związany jest w głównej mierze ze zwiększeniem salda środków pieniężnych na rachunku rozliczeniowym do obsługi obrotu energią elektryczną na Towarowej Giełdzie Energii S.A. o kwotę 145 462 tysięcy złotych w jednostce dominującej.

23. Pozostałe aktywa

23.1. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Udziały i akcje pozostałe	150 125	146 517
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 500	6 056
Lokaty i depozyty	35 493	23 887
Pozostałe należności długoterminowe	6 405	8 468
Pozostałe	12 122	13 571
Razem	205 645	198 499
długoterminowe	177 452	179 746
krótkoterminowe	28 193	18 753

23.2. Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Zaliczki na środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne	54 233	3 807
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	3 852	3 510
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	60 945	49 139
Pozostałe	4 583	2 091
Razem	123 613	58 547

23.3. Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Prenumerata	251	235
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	29 530	24 033
Składki członkowskie, szkolenia	65	68
Usługi informatyczne, telekomunikacyjne i pocztowe	3 324	4 925
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	7 663	4 604
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	37 915	31 535
Koszty wyrobisk chodnikowych	46 216	38 458
Zaliczki na dostawy	2 429	2 359
Należności z tytułu naliczonego VAT	65 394	18 521
Należności z tytułu akcyzy	8 086	8 086
Należności z tytułu wpłaty z zysku	–	1 198
Pozostałe należności z tytułu podatków	2 370	106
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS	2 530	2 554
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	2 385	22 043
Razem	208 158	158 725

24. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

24.1. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa nie posiadała pozostałych zobowiązań długoterminowych.

24.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, w tym:	526 852	376 505
Podatek akcyzowy	73 811	66 982
Podatek VAT	223 489	125 666
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	150 408	117 086
Podatek dochodowy od osób fizycznych	42 017	34 264
Opłaty za korzystanie ze środowiska	30 441	25 038
Podatek od nieruchomości	2 558	1 032
Pozostałe	4 128	6 437
Pozostałe zobowiązania niefinansowe, w tym:	225 967	180 164
Wpłaty kontrahentów dot. przyszłych okresów, w tym:	215 031	167 767
przedpłaty na poczet opłaty przyłączeniowej	64 584	73 712
nadpłaty od klientów	142 793	90 590
inne	7 654	3 465
Pozostałe	10 936	12 397
Razem	752 819	556 669

25. Rozliczenia międzyokresowe

25.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów		
Darowizny, nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	186 784	180 636
Dotacje otrzymane inne niż rządowe	14 125	14 650
Wieczyste użytkowanie gruntów	572	625
Otrzymane dopłaty na nabycie środków trwałych	45 626	47 524
Opłaty przyłączeniowe	334 352	355 524
Pozostałe rozliczenia przychodów	12 245	6 785
Razem, w tym:	593 704	605 744
długoterminowe	540 789	559 267
krótkoterminowe	52 915	46 477
Dotacje rządowe		
Umorzenie pożyczek z funduszy środowiskowych	10 040	10 874
Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych	98 333	57 000
Razem, w tym:	108 373	67 874
długoterminowe	103 733	65 300
krótkoterminowe	4 640	2 574

Saldo rozliczeń międzyokresowych z tytułu opłat przyłączeniowych oraz nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych dotyczy transakcji, jakie miały miejsce do dnia 30 czerwca 2009 roku tj. przed zastosowaniem interpretacji KIMSF 18. Począwszy od dnia 1 lipca 2009 roku Grupa ujmuje opłaty przyłączeniowe oraz otrzymywane nieodpłatnie środki trwałe w przychodach.

Przedstawione w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dotacje rządowe przedstawiają głównie wartość umorzonych pożyczek, przyznanych przez fundusze środowiskowe. Część pożyczek z funduszy środowiskowych jest umarzana pod warunkiem osiągnięcia zakładanych efektów ekologicznych.

Wzrost stanu rozliczeń międzyokresowych związanych z dotacjami rządowymi związany jest z otrzymaną przez Południowy Koncern Węglowy S.A. na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 (Dz. U. Nr 192, poz. 1379) dotacją budżetową w kwocie ogółem 44 546 tysięcy złotych na dofinansowanie następujących inwestycji początkowych:

1. Udostępnienie partii Byczyna wraz z udostępnieniem wydobycia z pierwszej pilotującej ściany w Zakładzie Górniczym Sobieski – 25 221 tysięcy złotych,
2. Budowa poziomu 500 m w Zakładzie Górniczym Janina – 19 325 tysięcy złotych.

25.2. BIERNE rozliczenia międzyokresowe kosztów

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	22 301	20 039
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii rocznej	99 301	128 815
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu kosztów badania sprawozdań finansowych	537	1 114
Doszacowanie podatku akcyzowego	5 249	7 975
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 769	3 273
Razem, w tym:	132 157	161 216
długoterminowe	–	–
krótkoterminowe	132 157	161 216

26. Prawa do emisji dwutlenku węgla

Pierwszy Krajowy Plan Rozdziału Uprawnnień do emisji dwutlenku węgla obejmował lata 2005–2007. W dniu 14 listopada 2008 roku Rada Ministrów przyjęła Krajowy Plan Rozdziału Uprawnnień do emisji dwutlenku węgla na lata 2008–2012 („KPRU II”) we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji rozdziałający limity poziomu emisji dwutlenku węgla pomiędzy poszczególnymi instalacjami uczestniczącymi w systemie handlu uprawnieniami do emisji. Przyjęte rozporządzenie oparte jest na projekcie rozporządzenia z dnia 12 lutego 2008 roku po uwzględnieniu zmian z dnia 16 maja 2008 roku. Zgodnie z postanowieniami Komisji Europejskiej polskie przedsiębiorstwa objęte planem przydziału uprawnień będą mogły w ciągu pięciu lat wyemitować około 1 043 mln ton dwutlenku węgla, czyli około 209 mln ton rocznie.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości Grupa tworzy rezerwę na pokrycie niedoboru uprawnień do emisji wówczas, gdy rzeczywista emisja przekracza przyznane uprawnienia w całym okresie rozliczeniowym.

W poniższych tabelach zaprezentowano prawa do emisji dwutlenku węgla przyznane w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnnień, nabyte na rynku wtórnym wraz z podziałem na część wykorzystaną na własne potrzeby oraz sprzedaną w latach zakończonych 31 grudnia 2010 roku oraz 31 grudnia 2009 roku.

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym 31 grudnia 2010

Spółka	Saldo uprawnień na początek okresu	Nabyte	Emisja CO ₂	Sprzedaż	Saldo uprawnień na koniec okresu
TAURON Polska Energia S.A.	–	6 453 000	–	(3 358 000)	3 095 000
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	53 591 305	3 067 884	(19 807 705)	(850 000)	36 001 484
ENION S.A.	1 649	–	–	–	1 649
Elektrownia Stalowa Wola S.A.	3 006 559	165 000	(1 221 164)	–	1 950 395
Elektrociepłownia Tychy S.A.	989 550	–	(335 302)	–	654 248
Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.	7 637 112	1 027 150	(2 683 889)	(130 000)	5 850 373
PEC Dąbrowa Górnicza S.A.	323 643	–	(89 692)	–	233 951
Polska Energia PKH Sp. z o.o.	–	–	–	–	–
Razem	65 549 818	10 713 034	(24 137 752)	(4 338 000)	47 787 100

Prawa do emisji dwutlenku węgla w roku zakończonym 31 grudnia 2009

Spółka	Saldo uprawnień na początek okresu	Nabyte	Emisja CO ₂	Sprzedaż	Saldo uprawnień na koniec okresu
TAURON Polska Energia S.A.	–	56 970	–	(56 970)	–
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	70 199 461	700 000	(17 308 156)	–	53 591 305
ENION S.A.	1 649	–	–	–	1 649
Elektrownia Stalowa Wola S.A.	4 053 891	160 000	(1 107 982)	(99 350)	3 006 559
Elektrociepłownia Tychy S.A.	1 289 268	20 084	(319 802)	–	989 550
Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o.	10 136 868	250 000	(2 149 756)	(600 000)	7 637 112
PEC Dąbrowa Górnicza S.A.	411 372	–	(87 729)	–	323 643
Polska Energia PKH Sp. z o.o.	–	120 000	–	(120 000)	–
Razem	86 092 509	1 307 054	(20 973 425)	(876 320)	65 549 818

27. Świadczenia na rzecz pracowników

Na podstawie wyceny dokonanej metodami aktuarialnymi Grupa ujmuje rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze, w tym na:

- odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne,
- taryfę pracowniczą z tytułu zniżki na energię elektryczną,
- odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla przyszłych i obecnych emerytów i rencistów,
- deputaty węglowe,
- nagrody jubileuszowe.

Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższych tabelach. Ujęcie korytarzowe zaprezentowane poniżej dotyczy części rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia. Świadczenia

po okresie zatrudnienia dotyczące obecnych emerytów i rencistów nie są prezentowane w ujęciu korytarzowym, podobnie jak nagrody jubileuszowe.

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Program dobrowolnych odejść	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	176 385	319 772	98 009	26 642	441 186	–	1 061 994
koszty bieżącego zatrudnienia	8 772	4 470	2 060	606	25 612	–	41 520
zyski i straty aktuarialne	1 771	14 332	4 588	5 573	35 356	–	61 620
wypłacone świadczenia	(16 545)	(17 480)	(4 753)	(841)	(57 877)	(35 887)	(133 383)
koszty przeszłego zatrudnienia	–	7 945	–	–	–	–	7 945
aport	–	–	–	–	–	–	–
koszty odsetek	12 077	22 534	6 051	1 546	24 411	–	66 619
pozostałe zmiany	549	–	–	–	–	–	549
utworzenie rezerwy na PDO	–	–	–	–	–	86 217	86 217
Bilans zamknięcia	183 009	351 573	105 955	33 526	468 688	50 330	1 193 081
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	38 264	20 085	4 939	1 334	54 540	50 330	169 492
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	144 745	331 488	101 016	32 192	414 148	–	1 023 589

Ujęcie korytarzowe rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Rezerwy razem
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	236 043	168 335	58 394	27 054	489 826
Nierozpoznane zobowiązanie, w tym:	(53 034)	(64 255)	(10 845)	(7 220)	(135 354)
Nie ujęte zyski/straty aktuarialne	(53 034)	12 520	(10 845)	(7 220)	(58 579)
Nie ujęte koszty przeszłego zatrudnienia	–	(76 775)	–	–	(76 775)
Wartość netto zobowiązania na koniec okresu	183 009	104 080	47 549	19 834	354 472
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	214 626	161 067	50 801	18 513	445 007
Wartość netto skumulowanych nie ujętych zysków/(strat) aktuarialnych na początek okresu	(38 236)	6 204	(8 590)	(366)	(40 988)
Granice przedziału	21 462	16 106	5 081	1 851	44 500
Przekroczenie	(21 374)	3 779	(3 723)	–	(21 318)
Zysk aktuarialny (strata) który ma być ujęty	(1 771)	282	(301)	–	(1 790)
Zysk (strata) aktuarialna za okres	(16 569)	6 598	(2 556)	(6 854)	(19 381)
Nie ujęte zyski/(straty) aktuarialne na koniec okresu	(53 034)	12 520	(10 845)	(7 220)	(58 579)

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Program dobrowolnych odejść	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	163 787	286 702	91 265	27 219	457 564	–	1 026 537
koszty bieżącego zatrudnienia	8 133	4 642	2 031	527	24 676	–	40 009
zyski i straty aktuarialne	3 079	15 103	3 487	(1 851)	(14 170)	–	5 648
wypłacone świadczenia	(10 719)	(14 736)	(4 289)	(646)	(51 289)	–	(81 679)
koszty przeszłego zatrudnienia	–	7 945	–	–	–	–	7 945
aport	–	–	–	–	–	–	–
koszty odsetek	12 065	20 116	5 515	1 393	24 405	–	63 494
pozostałe zmiany	40	–	–	–	–	–	40
Bilans zamknięcia	176 385	319 772	98 009	26 642	441 186	–	1 061 994
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	29 059	19 602	4 567	934	52 426	–	106 588
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	147 326	300 170	93 442	25 708	388 760	–	955 406

Ujęcie korytarzowe rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Rezerwy razem
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	214 626	161 067	50 801	18 513	445 007
Nierozpoznane zobowiązanie, w tym:	(38 239)	(78 517)	(8 592)	(367)	(125 715)
Nie ujęte zyski/straty aktuarialne	(38 239)	6 203	(8 592)	(367)	(40 995)
Nie ujęte koszty przeszłego zatrudnienia	–	(84 720)	–	–	(84 720)
Wartość netto zobowiązania na koniec okresu	176 387	82 550	42 209	18 146	319 292
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	221 286	144 988	54 901	25 384	446 559
Wartość netto skumulowanych nie ujętych zysków/(strat) aktuarialnych na początek okresu	(57 497)	8 078	(10 130)	1 835	(57 714)
Granice przedziału	22 129	14 659	5 491	2 538	44 817
Przekroczenie	(36 359)	2 954	(4 853)	4 373	(33 885)
Zysk aktuarialny (strata) który ma być ujęty	(3 167)	210	(452)	91	(3 318)
Zysk (strata) aktuarialna za okres	16 094	(1 664)	1 088	(2 110)	13 408
Nie ujęte zyski/(straty) aktuarialne na koniec okresu	(38 236)	6 204	(8 590)	(366)	(40 988)

W 2010 roku ENION S.A., EnergiaPro S.A., Południowy Koncern Energetyczny S.A. oraz Elektrownia Stalowa Wola S.A. realizowały programy dobrowolnych odejść („PDO”).

W spółkach ENION S.A. oraz EnergiaPro S.A. możliwość dobrowolnego zakończenia pracy została przedstawiona pracownikom w dwóch formach: programu wcześniejszych odejść emerytalnych oraz programu odpraw kompensacyjnych. Z pierwszego programu skorzystać mogli pracownicy, którzy do końca roku nabyli prawo do wcześniejszej emerytury, emerytury pomostowej lub renty z tytułu niezdolności do pracy. Program odpraw kompensacyjnych skierowany był do pozostałych pracowników, którzy nie posiadają uprawnień do skorzystania z oferty programu wcześniejszych odejść emerytalnych. Realizacja tych programów została zakończona, skorzystało z nich 280 pracowników w ENION S.A., w EnergiaPro S.A. w 2010 roku rozwiązano umowy z 244 pracownikami.

W grudniu 2010 roku ENION S.A. i EnergiaPro S.A. ogłosiły rozpoczęcie kolejnych programów: programu wcześniejszych odejść emerytalnych, którego zasady są analogiczne do tych, które ogłoszono w czerwcu 2010 roku, oraz programu odpraw przedemerytalnych – nowy program, w którym poszerzono docelową grupę pracowników z uprawnieniami do nabycia świadczenia przedemerytalnego. Realizacja programów w obu spółkach rozpoczęła się w grudniu 2010 roku i zostanie zakończona w grudniu 2011 roku.

W Południowym Koncernie Energetycznym S.A. pakiet obniżenia kosztów pracy został zawarty na czas określony do dnia 31 grudnia 2011 roku. Pakiet jest propozycją dla pracowników, którym ze względu na wiek brakuje pięciu lat do nabycia uprawnień emerytalnych lub posiadają okres zatrudnienia uprawniający do emerytury – co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn oraz pracowników, którzy nabyli prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Pracownicy mogli składać wnioski od 1 lipca 2010 roku. Od początku

okresu do końca roku 2010 z programu skorzystało 47 osób, którym wypłacone zostały już świadczenia. Wnioski o wcześniejsze odejście z pracy na dzień 31 grudnia 2010 roku złożyło kolejnych 250 pracowników.

Na odprawy wynikające z przyjętych programów utworzono rezerwy, które na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiły:

- 20 704 tysięcy złotych w ENION S.A.,
- 10 676 tysięcy złotych w EnergiaPro S.A.,
- 17 830 tysięcy złotych w Południowym Koncernie Energetycznym S.A.,
- 1 120 tysięcy złotych w Elektrowni Stalowa Wola S.A.

Suma wypłaconych świadczeń w trzech spółkach wyniosła do 31 grudnia 2010 roku 35 887 tysięcy złotych.

Za wyjątkiem rezerwy na odprawy w ramach programu dobrowolnych odejść, Grupa ustala rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze w wysokości oszacowanej metodami aktuarialnymi, z uwzględnieniem stopy dyskonta, definiowanej na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Podziału rezerw na długo i krótkoterminowe Grupa dokonuje na podstawie szacunków dotyczących rozkładu wypłat w czasie przygotowanego przy pomocy technik aktuarialnych. Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2010	31 grudnia 2009
Stopa dyskontowa (%)	5,50%	5,75%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	2,50%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	0,48% – 4,82%	1,08% – 2,62%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2,50%	2,50%
Przewidywana stopa wzrostu cen energii elektrycznej (%)	2,80%	2,70%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	4,20%	4,10%
Pozostały średni okres zatrudnienia	9,62 – 16,30	9,97 – 14,18

28. Zysk przypadający na jedną akcję

Zasadniczo zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

W czerwcu 2010 roku nastąpiło zakończenie procesu scalania akcji. Liczba akcji zmniejszyła się 9-krotnie z 14 304 948 858 do 1 589 438 762 akcji. Dla zachowania porównywalności danych zysk na jedną akcję za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym został obliczony za ten okres przy założeniu, że wartość nominalna pojedynczej akcji od zawsze wynosiła 9 złotych i średnia ważona liczba akcji była dziewięć razy mniejsza. Dodatkowo zysk na jedną akcję za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku został obliczony po uwzględnieniu wpływu zastosowania interpretacji KIMSF 18.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję zaprezentowanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	858 656	774 426
Zysk na działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	–	–
Zysk netto	858 656	774 426
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	858 656	774 426
Liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	1 600 730 480	1 554 042 544
Liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	1 600 730 480	1 554 042 544

Tabela poniżej przedstawia zysk na jedną akcję za lata zakończone 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku zaprezentowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Zysk na jedną akcję (w złotych)	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Podstawowy zysk za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50
Podstawowy zysk z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50
Rozwodniony zysk za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,54	0,50

Zysk na jedną akcję przed scaleniem, prezentowany w zatwierdzonym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku wynosił 0,05 złotych. Zysk na jedną akcję przed scaleniem akcji, a po uwzględnieniu interpretacji KIMSF 18 za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku wynosił 0,06 złotych.

29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Dywidendy wypłacone w okresie		
Dywidendy wypłacone z zysku w roku przez jednostki zależne	5 573	7 074
Dywidendy końcowe wypłacone z zysku w roku przez jednostkę dominującą	–	51 167
Wpłata z zysku wypłacona przez jednostkę dominującą	(32)	8 376
Wpłata z zysku wypłacona przez jednostki zależne	–	–
Dywidenda wypłacona łącznie	5 541	66 617

Zarząd jednostki dominującej proponuje przeznaczyć na dywidendę do wypłaty z zysku roku 2010 30% zysku skonsolidowanego Grupy Kapitałowej za rok 2010 przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej.

Ograniczenia w wypłacie dywidendy zostały opisane w nocie 31.4 dodatkowych informacji do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość dywidendy na jedną akcję wypłaconej przez jednostkę dominującą za poszczególne lata przedstawiała się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Wypłacona dywidenda na akcję (w złotych)	–	0,04

Dla obliczenia wartości dywidendy na akcję wypłaconej przez jednostkę dominującą poza dywidendą końcową przyjęto również dywidendy w postaci wpłaty z zysku dla Skarbu Państwa.

30. Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących

Problematykę przejęć i połączeń jednostek zasadniczo reguluje standard MSSF 3 *Połączenia jednostek*. Jednakże standard ten wyłącza ze swojego zakresu transakcje pomiędzy jednostkami pozostającymi pod wspólną kontrolą. Podmioty wniesione do Spółki w maju 2007 roku znajdowały się pod kontrolą Skarbu Państwa, co oznacza, że zarówno Spółka, jak i wnoszone podmioty były w momencie wniesienia pod wspólną kontrolą Skarbu Państwa. Transakcja wniesienia spółek spełnia więc w ocenie Spółki definicję transakcji pod wspólną kontrolą, w związku z czym jest ona wyłączona z zakresu MSSF 3.

Sytuacja, w której dana transakcja lub zjawisko gospodarcze wymagające ujęcia w sprawozdaniu przygotowanym zgodnie z MSSF nie są uregulowane zapisami poszczególnych standardów, została uregulowana zapisami MSR 8 punkt 10–12. Zapisy te nakładają na jednostkę sporządzającą sprawozdanie zgodnie z MSSF obowiązek stworzenia własnego zestawu zasad rachunkowości, wskazując na cechy takich zasad rachunkowości: wierna prezentacja pozycji finansowej, wyników działalności oraz przepływów pieniężnych, odzwierciedlenie treści ekonomicznej transakcji, neutralność, ostrożność oraz kompletność we wszystkich aspektach.

Z przeprowadzonych przez Spółkę analiz wynika, iż dla rozliczenia połączenia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą preferowane jest zastosowanie metody łączenia udziałów.

U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym skonsolidowane sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak, jakby łączące się podmioty były zawsze ze sobą połączone.

W roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku miały miejsce następujące połączenia jednostek:

Połączenie TAURON Polska Energia S.A. oraz spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o.

Dnia 10 czerwca 2010 roku nastąpiło połączenie spółki dominującej TAURON Polska Energia S.A. oraz spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o. W wyniku połączenia udziałowcy spółek przejmowanych, ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o., otrzymali akcje Spółki nowej emisji:

- 193 850 314 akcji serii K o wartości nominalnej 1 złoty każda, zostało przyznanych akcjonariuszom ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o.,
- 124 814 986 akcji serii L o wartości nominalnej 1 złoty każda, zostało przyznanych akcjonariuszom Energomix Servis Sp. z o.o.

Parytety wymiany zostały ustalone na podstawie wartości rynkowej łączących się podmiotów obliczonej w oparciu o wycenę niezależnego rzeczoznawcy na dzień 1 grudnia 2009 roku. Parytety wymiany zostały ustalone w następujący sposób: za jeden udział ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. udziałowcy ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. otrzymali 427 akcji TAURON Polska Energia S.A. (426,01 akcji przed zaokrągleniem), natomiast za jeden udział Energomix Servis Sp. z o.o. udziałowcy Energomix Servis Sp. z o.o. otrzymali 799 akcji TAURON Polska Energia S.A. (798,86 akcji przed zaokrągleniem).

Dodatkowo udziałowcy niekontrolujący ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o. zostali zobligowani do pokrycia wkładu w gotówce (zgodnie z art. 492 par. 3 Kodeksu Spółek Handlowych) tzn. do dopłaty 1,15 złotych za każdy udział ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. wymieniony na akcje Spółki, natomiast udziałowcy Energomix Servis Sp. z o.o. 0,16 złotych za każdy udział wymieniony na akcje Spółki.

Po zarejestrowaniu akcji połączeniowych kapitał podstawowy Spółki został podwyższony o kwotę 318 665 tysięcy złotych do kwoty 14 304 949 tysięcy złotych.

Opisane połączenie jednostek stanowi nabycie udziałów niekontrolujących w następujących spółkach: TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o. oraz Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o. Zgodnie z MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* zmiany w udziale własnościowym jednostki dominującej, które nie powodują utraty kontroli nad jednostką zależną są ujmowane jako transakcje kapitałowe. Różnica między wartością nominalną wyemitowanych akcji pomniejszoną o dopłaty w gotówce, a wartością udziału niekontrolującego na dzień nabycia w wysokości (145 651) tysięcy złotych została ujęta w kapitale własnym, na zmniejszenie zysków zatrzymanych.

Podział spółki zależnej TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.

Dnia 1 października 2010 roku Sąd Rejonowy we Wrocławiu dokonał wpisu podwyższenia kapitału zakładowego spółki TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., a tym samym wpisu podziału spółki TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. Podział spółki TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. nastąpił w trybie art. 529 § 1 pkt 4 KSH, tj. w drodze przejęcia przez TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. części majątku spółki TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. stanowiącego zorganizowaną część przedsiębiorstwa, składającą się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii – hydroelektrowniach. Kapitał zakładowy TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. został podwyższony z 200 264 tysięcy złotych o 255 806 tysięcy złotych do 456 070 tysięcy złotych poprzez utworzenie 255 806 udziałów o wartości nominalnej 1 tysiąc złotych każdy, które w całości objął TAURON Polska Energia S.A. W związku z podziałem w spółce TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. został obniżony kapitał zakładowy z kwoty 663 887 tysięcy złotych o kwotę 381 290 tysięcy złotych, tj. do kwoty 282 597 tysięcy złotych poprzez umorzenie 7 625 793 udziałów o wartości 50 złotych każdy. W efekcie przeprowadzonego podziału TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. od października zarządza wszystkimi elektrowniami wodnymi należącymi do Grupy TAURON.

Opisany podział TAURON Sprzedaż sp. z o.o. nie miał wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Nabycie dodatkowych udziałów w spółkach zależnych od Skarbu Państwa

Dnia 9 września 2010 roku Spółka oraz Skarb Państwa zawarły umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki serii BB w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163 110 632 akcje zwykłe imienne Spółki serii „BB” o wartości nominalnej wynoszącej 9 złotych każda, o łącznej wartości nominalnej 1 467 996 tysięcy złotych w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego dokonanego w uchwale Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 kwietnia 2010 roku.

W związku z powyższą umową w dniu 21 października 2010 roku Skarb Państwa wniósł na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki wkłady niepieniężne w postaci:

- 22 528 790 akcji należących do Skarbu Państwa w Południowym Koncernie Energetycznym S.A. z siedzibą w Katowicach, co stanowi 14,45% wszystkich zarejestrowanych akcji Południowego Koncernu Energetycznego S.A., o wartości godziwej 863 754 tysięcy złotych,
- 3 387 636 akcji należących do Skarbu Państwa w Elektrowni Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli, co stanowi 14,69% wszystkich zarejestrowanych akcji Elektrowni Stalowa Wola S.A., o wartości godziwej 80 524 tysięcy złotych,
- 3 706 725 306 akcji należących do Skarbu Państwa w ENION S.A. z siedzibą w Krakowie, co stanowi 14,65% wszystkich zarejestrowanych akcji ENION S.A., o wartości godziwej 407 740 tysięcy złotych,
- 1 131 797 798 akcji należących do Skarbu Państwa w EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu, co stanowi 13,75% wszystkich zarejestrowanych akcji EnergiaPro S.A., o wartości godziwej 350 857 tysięcy złotych.

Ponadto w dniu 21 grudnia 2010 roku TAURON Polska Energia S.A. nabyła za gotówkę od Skarbu Państwa pozostałe posiadane przez Skarb Państwa udziały w powyższych spółkach, i tak nabyto:

- 12 960 akcji należących do Skarbu Państwa w Południowym Koncernie Energetycznym S.A. z siedzibą w Katowicach, za cenę 497 tysięcy złotych,
- 2 826 akcji należących do Skarbu Państwa w Elektrowni Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli, za cenę 67 tysięcy złotych,
- 409 689 akcji należących do Skarbu Państwa w ENION S.A. z siedzibą w Krakowie, za cenę 45 tysięcy złotych,
- 292 337 akcji należących do Skarbu Państwa w EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu, za cenę 99 tysięcy złotych.

Opisana transakcja nabycia udziałów od udziałowca niesprawującego kontroli spowodowała zmniejszenie kapitału mniejszości o kwotę 1 813 788 tysięcy złotych i wzrost zysków zatrzymanych o 110 204 tysięcy złotych.

Objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.

W dniu 23 listopada 2010 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. wyraziło zgodę na podwyższenie kapitału zakładowego tej spółki, z kwoty 456 070 tysięcy złotych do kwoty 536 070 tysięcy złotych, to jest o kwotę 80 000 tysięcy złotych. Udziały zostały objęte i pokryte w całości wkładem pieniężnym przez jedyne go wspólnika – TAURON Polska Energia S.A. W dniu 30 listopada 2010 roku w związku z podjęciem uchwały TAURON Polska Energia S.A. dokonał wpłaty w kwocie 80 000 tysięcy złotych na rachunek TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.

Opisane objęcie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. nie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Nabycie udziałów w spółkach BELS INVESTMENT Sp. z o.o. i MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.

W 2010 roku Grupa nabyła udziały w dwóch spółkach celowych, powołanych do wybudowania farm wiatrowych:

- 23 kwietnia 2010 roku nabyto 100% udziałów w BELS INVESTMENT Sp. z o.o., która rozpoczęła budowę parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Wicko złożonych z 20 wolnostojących elektrowni o całkowitej mocy 40 MW. Cena nabycia udziałów wynosiła 16 756 tysięcy złotych.
- 15 grudnia 2010 roku nabyto 100% udziałów w MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o., która rozpoczęła budowę parku elektrowni wiatrowych na terenie gminy Postomino o całkowitej mocy 40 MW za cenę 82 045 tysięcy złotych.

Nabycie Spółek zostało rozliczone zgodnie z zasadami nabycia zespołu aktywów i zobowiązań. W związku z tym, w wyniku przeprowadzonych analiz zastosowano uproszczenie polegające na tym, iż alokowano do środków trwałych w budowie nadwyżkę ceny nabycia nad nabytymi środkami pieniężnymi i należnościami pomniejszonymi o nabyte zobowiązania. W ten sposób alokowano do środków trwałych w budowie 25 234 tysiące złotych dla BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz 86 118 tysięcy złotych dla MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.

31. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

31.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2010 roku

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
AA	na okaziciela	–	1 589 438 762	9	14 304 949	gotówka/aport
BB	imienne	–	163 110 632	9	1 467 996	aport
Razem			1 752 549 394		15 772 945	

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2009 roku

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
A	imienne	–	255 000	1	255	gotówka
B	imienne	–	6 697 999 312	1	6 697 999	aport
C	imienne	–	3 526 647 223	1	3 526 648	aport
D	imienne	–	2 792 245 893	1	2 792 246	aport
E	imienne	–	475 106 055	1	475 106	aport
F	imienne	–	10 862 150	1	10 862	aport
G	imienne	–	195 284 950	1	195 285	aport
H	imienne	–	125 326 000	1	125 326	aport
I	imienne	–	162 556 975	1	162 557	aport
Razem			13 986 283 558		13 986 284	

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2010 roku (wg najlepszej wiedzy Spółki)

Akcjonariusz	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa (zawiadomienie z dnia 28.02.2011 r.)	6 618 257	41,96%	41,96%
KGHM Polska Miedź S.A.	736 402	4,67%	4,67%
Pozostali akcjonariusze	8 418 286	53,37%	53,37%
Razem	15 772 945	100,00%	100,00%

Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 1 lipca 2010 roku udział KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów wynosi 5,15%. W dniu 2 listopada 2010 nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego i zwiększenie liczby akcji do 1 752 549 394 sztuk, w wyniku którego udział KGHM Polska Miedź S.A. w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosi 4,67%.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2009 roku

Akcjonariusz	Wartość akcji	Udział w kapitale zakładowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa	12 306 444	87,99%	87,99%
Pozostali akcjonariusze	1 679 840	12,01%	12,01%
Razem	13 986 284	100,00%	100,00%

W związku z połączeniem jednostki dominującej ze spółkami zależnymi ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. oraz Energomix Servis Sp. z o.o., co zostało szerzej opisane w nocie 30, Spółka wyemitowała akcje o łącznej wartości nominalnej 318 665 tysięcy złotych.

Po zakończeniu procesu scalenia akcji liczba akcji zmniejszyła się 9-krotnie z 14 304 948 858 (akcje serii od A do K, obejmujące akcje istniejące serii od A do I oraz akcje połączeniowe serii J i K wyemitowane przez TAURON Polska Energia S.A. w związku z połączeniem Spółki ze spółkami zależnymi ENION Zarządzanie Aktywami Sp. z o.o. i Energomix Servis Sp. z o.o.) do 1 589 438 762 akcji serii AA. W wyniku scalenia wysokość kapitału zakładowego nie uległa zmianie i wynosiła 14 304 949 tysięcy złotych.

Dnia 9 września 2010 roku Spółka oraz Skarb Państwa zawarły umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki serii BB w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163 110 632 akcje zwykłe imienne Spółki serii „BB” o wartości nominalnej wynoszącej 9 złotych każda, o łącznej wartości nominalnej 1 467 996 tysięcy złotych w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego dokonanego w uchwale Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 26 kwietnia 2010 roku.

W związku z powyższą umową w dniu 21 października 2010 roku Skarb Państwa wniósł na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki wkłady niepieniężne w postaci akcji w spółkach zależnych, co zostało szerzej opisane w nocie 30.

W dniu 2 listopada 2010 roku Sąd Rejonowy Katowice–Wschód Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 15 772 945 tysięcy złotych. Po rejestracji liczba akcji wynosi 1 752 549 394.

Dnia 10 listopada 2010 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A. dokonano obniżenia kapitału zakładowego poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji. Kapitał zakładowy obniżono o kwotę 7 010 198 tysięcy złotych, z kwoty 15 772 945 tysięcy złotych do kwoty 8 762 747 tysięcy złotych, przez zmniejszenie wartości nominalnej każdej akcji o kwotę 4 złotych, z kwoty 9 złotych do kwoty 5 złotych. Obniżenie kapitału zakładowego Spółki dokonuje się w celu restrukturyzacji kapitałów własnych Spółki poprzez usunięcie dysproporcji pomiędzy kapitałem zakładowym i zapasowym oraz pomiędzy wartością nominalną akcji, a ich wartością rynkową.

Zgodnie z art. 456 § 1 Kodeksu spółek handlowych uchwalone obniżenie kapitału zakładowego zostało ogłoszone w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 229 z dnia 25 listopada 2010 roku. Tym samym ogłoszeniem Spółka wezwała wierzycieli do zgłoszenia roszczeń wobec TAURON Polska Energia S.A. w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

W związku z zakończeniem w dniu 25 lutego 2011 roku postępowania konwokacyjnego, w dniu 28 lutego 2011 roku został zgłoszony do Sądu Rejonowego Katowice–Wschód w Katowicach wniosek o zarejestrowanie obniżenia kapitału zakładowego w Krajowym Rejestrze Sądowym.

31.2. Prawa akcjonariuszy

Uprawnienia Skarbu Państwa

W dniu 18 sierpnia 2005 roku weszła w życie ustawa z dnia 3 czerwca 2005 roku o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108). TAURON Polska Energia S.A. podlega przepisom tej ustawy na podstawie wydanych przepisów wykonawczych. Zdaniem Zarządu Spółka funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został wyznaczony obserwator.

Program akcji pracowniczych

Na mocy ustawy z dnia 30.08.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jedn. Dz. U. Nr 171, poz. 1397 z dnia 14.10.2002 r. z późn. zm.), pracownicy i inne uprawnione osoby spółek zależnych w Grupie Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. są uprawnieni do otrzymania akcji przedsiębiorstw, których pracownikami byli w dniu wykreślenia z rejestru komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 2 „*Płatności w formie akcji*” ma zastosowanie do transakcji, w których jednostka wydaje swoje instrumenty finansowe nawet w zamian za niemożliwe do zidentyfikowania dobra i usługi, w związku z czym przyznanie akcji pracowniczych zostało zaprezentowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSSF 2.

W oparciu o przepisy ustawy z dnia 07.09.2007 r. o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. Nr 191, poz. 1367 z późn. zm.) i ustawy z dnia 19.12.2008 roku o zmianie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji oraz o zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego (Dz. U. z 2009 r. Nr 13, poz. 70), w okresie od 13 sierpnia 2009 roku prowadzony był proces zamiany akcji posiadanych przez uprawnionych akcjonariuszy PKE S.A., ENION S.A., EnergiaPro S.A. i Elektrownia Sława S.A. na akcje TAURON Polska Energia S.A. oraz proces nieodpłatnego zbywania akcji TAURON Polska Energia S.A. uprawnionym osobom w miejsce prawa do akcji powyższych spółek.

Dla celów rozliczenia kosztów akcji pracowniczych przyjęto, iż datą rozpoczęcia nabywania uprawnień do akcji jest data komercjalizacji danej spółki zależnej, a datą przyznania uprawnień do akcji jest data ostatecznego wywieszenia list z liczbą akcji przyznanych pracownikom danej spółki. Koszt przyznania akcji pracowniczych w 2009 roku wynosił 911 tysięcy złotych, w tym przynależny udziałowcom niekontrolującym w wysokości 137 tysięcy złotych.

Wartość programu została ustalona w oparciu o wyceny aportowe akcji spółek zależnych do TAURON Polska Energia S.A. oraz w oparciu o dostępne wyceny wartości godziwej akcji po datach aportów. Program nabycia akcji pracowniczych przynależny akcjonariuszom jednostki dominującej został ujęty w kapitale własnym w pozycji „Kapitał z tytułu świadczeń w formie akcji”. Po przyznaniu akcji pracowniczych, które zakończyło się w 2009 roku nastąpiło przeniesienie „Kapitału z tytułu świadczeń w formie akcji” na zyski zatrzymane.

Uprawnieni pracownicy i byli pracownicy Południowego Koncernu Węglowego S.A. mają prawo do otrzymania w przyszłości akcji Kompanii Węglowej S.A., jeżeli będą one przyznawane zgodnie z przepisami o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Wynika to z faktu, że Kompania Węglowa S.A. jest następcą prawnym podmiotów, w których osoby te uzyskały uprawnienia do akcji pracowniczych. Ze względu na fakt, że na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest pewne, czy akcje Kompanii Węglowej S.A. zostaną w przyszłości przyznane uprawnionym osobom, nie jest znana wartość tych akcji oraz nie jest znany przewidywany przydział akcji poszczególnym osobom uprawnionym, koszt tego programu akcyjnego nie mógł być wiarygodnie oszacowany i ujęty w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Poza wyżej wymienionym programem przyznawania akcji na mocy ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji Grupa Kapitałowa nie prowadziła innych programów akcji pracowniczych.

31.3. Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy powstał z odpisów z zysków generowanych przez jednostkę dominującą w poprzednich latach obrotowych w kwocie 240 209 tysięcy złotych oraz nadwyżki wartości emisyjnej akcji serii BB (10,44 złoty każda) nad ich wartością nominalną (9 złoty każda) w kwocie 234 879 tysięcy złotych. Emisja akcji serii BB została szerzej opisana w nocie 31.1.

31.4. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zysk niepodzielony obejmuje również kwoty, które nie podlegają podziałowi, to znaczy nie mogą zostać wypłacone w formie dywidendy przez jednostkę dominującą:

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Kwoty zawarte w pozycji zyski zatrzymane niepodlegające podziałowi przez jednostkę dominującą:	(1 733 447)	(2 360 774)
– zyski zatrzymane spółek zależnych, przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	(1 587 796)	(2 377 029)
– różnice w wartości zysków zatrzymanych pomiędzy sprawozdaniem statutowym a sprawozdaniem MSSF jednostki dominującej	–	1 492
– wartość 8% statutowego zysku netto jednostki dominującej do podziału na kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych	–	14 763
– zyski zatrzymane z rozliczenia połączenia	(145 651)	–
Zyski zatrzymane jednostki dominującej, podlegające podziałowi	190 510	169 772
Łącznie zyski zatrzymane wykazywane w sprawozdaniu skonsolidowanym przynależne akcjonariuszom jednostki dominującej	(1 542 937)	(2 191 002)

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, jednostka dominująca oraz jednostki zależne mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

W związku ze złożeniem w dniu 28 lutego 2011 roku wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym obniżenia kapitału zakładowego dokonano uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A. z dnia 10 listopada 2010 roku (opisanego szerzej w nocie 31.1.) jednostka dominująca nie będzie miała obowiązku przeznaczenia 8% statutowego zysku netto na kapitał zakładowy z przeznaczeniem na pokrycie straty w przypadku zarejestrowania obniżenia kapitału zakładowego Spółki do dnia podjęcia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwały o podziale wyniku finansowego TAURON Polska Energia S.A. za rok 2010.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość kapitału podstawowego jednostki dominującej wykazywana w statutowym sprawozdaniu finansowym wynosiła 15 772 945 tysięcy złotych, a wartość kapitału zapasowego wynosiła 475 088 tysięcy złotych.

Podziałowi nie podlegają kwoty wyniku lat ubiegłych powstałego z rozliczenia kapitału z tytułu świadczeń w formie akcji po zakończeniu programu akcyjnego jak również wyniki z lat ubiegłych powstałe w wyniku rozliczenia połączenia z jednostkami zależnymi.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

31.5. Udziały niekontrolujące

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Na początek okresu	2 375 100	2 219 533
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(6 027)	(21 214)
Udział w zmianie wartości instrumentów finansowych	135	2 907
Świadczenia pracownicze w formie akcji – naliczenie kosztów	–	137
Nabycie udziałów mniejszości przez Grupę Kapitałową	(1 983 152)	–
Przymusowy odkup akcji	(11 537)	–
Udział w wyniku jednostek zależnych	132 727	173 737
Na koniec okresu	507 246	2 375 100

32. Rezerwy

32.1. Zmiany stanu rezerw

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Rezerwy na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzającą obciążenia	Rezerwy na sprawy pracownicze, na restrukturyzację	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	19 552	238	22 639	–	750 015	62 360	854 804
korekta stopy dyskontowej	–	–	961	–	–	–	961
utworzenie	18 777	374	8 461	101 173	1 071 510	13 939	1 214 234
rozwiązanie	(3 948)	–	(256)	–	(10 478)	(2 006)	(16 688)
wykorzystanie	(107)	–	–	–	(1 024 016)	(7 390)	(1 031 513)
pozostałe zmiany	–	–	2 894	–	–	–	2 894
Bilans zamknięcia	34 274	612	34 699	101 173	787 031	66 903	1 024 692
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	34 274	612	–	101 173	787 031	66 163	989 253
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	–	–	34 699	–	–	740	35 439

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwy na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzającą obciążenia	Rezerwy na sprawy pracownicze, na restrukturyzację	Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości pod obiektami energetycznymi i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	15 603	1 504	23 550	–	620 706	47 086	708 449
korekta stopy dyskontowej	–	–	1 137	–	–	–	1 137
utworzenie	8 530	–	–	–	809 715	28 639	846 884
rozwiązanie	(3 759)	(340)	–	–	(10 973)	(20 313)	(35 385)
wykorzystanie	(338)	(926)	–	–	(666 314)	(2 028)	(669 606)
pozostałe zmiany	(484)	–	(2 048)	–	(3 119)	8 976	3 325
Bilans zamknięcia	19 552	238	22 639	–	750 015	62 360	854 804
REZERWY KRÓTKOTERMINOWE	19 552	238	–	–	750 015	61 597	831 402
REZERWY DŁUGOTERMINOWE	–	–	22 639	–	–	762	23 401

32.2. Opis istotnych tytułów rezerw

32.2.1. Rezerwa na roszczenia od kontrahentów, na spory sądowe, na umowę rodzającą obciążenia

32.2.1.1. Rezerwa na postępowania przed UOKiK

Spółka ENION S.A. utworzyła rezerwę w wysokości 15 850 tysięcy złotych na kary pieniężne nałożone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie nadużywania przez ENION S.A. pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej. ENION S.A. złożyła odwołanie od decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Na dzień 31 grudnia 2010 roku postępowanie w powyższej kwestii jest w toku.

32.2.1.2. Rezerwa na roszczenia od ArcellorMittal Poland S.A.

Spółka ENION S.A. utworzyła rezerwę w wysokości roszczenia od ArcellorMittal Poland S.A., tj. 7 200 tysięcy złotych. Powyższe roszczenie dotyczy wzajemnych rozliczeń kompensacyjnych pomiędzy kilkoma podmiotami, w tym ówczesnym Zakładem Energetycznym Kraków S.A. (którego następcą prawnym jest ENION S.A.) i Hutą im. Tadeusza Sendzimira S.A. (której następcą prawnym jest ArcellorMittal Poland S.A.).

32.2.2. Rezerwa na rekultywację i koszty likwidacji środków trwałych

Spółki górnicze Południowy Koncern Węglowy S.A. oraz Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. tworzą rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych w oparciu o prawny obowiązek wynikający z ustawy Prawo geologiczne i górnicze. Rezerwy tworzone są na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów górniczych i innych obiektów technologicznych oraz przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu ich eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerw są specjalistyczne opracowania oraz ekspertyzy technologiczno-ekonomiczne sporządzone przez służby wewnętrzne lub zewnętrznych ekspertów. Wartość rezerw jest szacowana i weryfikowana na każdy dzień bilansowy na podstawie bieżących oszacowań kosztowych, wycen zużycia terenu oraz współczynników inflacji i dyskonta. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa utworzona z tego tytułu przez Kopalnię Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. wynosiła 3 223 tysiące złotych, a rezerwa utworzona przez Południowy Koncern Węglowy S.A. obejmująca Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych wynosiła 23 015 tysięcy złotych.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania Elektrownia Stalowa Wola S.A. tworzy rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 8 461 tysięcy złotych.

32.2.3. Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych Grupa ma obowiązek umorzenia określonej ilości liczby certyfikatów pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, gazowych i z kogeneracji. Na dzień 31 grudnia 2010 roku utworzona rezerwa z tego tytułu wynosiła 787 031 tysiące złotych.

32.2.4. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

W związku z zakupem uprawnień do emisji gazów ciepłarnianych przez spółki Elektrociepłownia EC Nowa Sp. z o.o. oraz Południowy Koncern Energetyczny S.A., spółki te utworzyły w bieżącym roku obrotowym rezerwę na koszty umorzenia praw do emisji gazów. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa z tego tytułu wyniosła 101 173 tysiące złotych.

32.2.5. Pozostałe rezerwy

32.2.5.1. Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów

Spółki Grupy tworzą rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze. Na dzień 31 grudnia 2010 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 20 428 tysięcy złotych. Spółki nie tworzą rezerw na potencjalne niezgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym stanie korzystania z tych gruntów.

32.2.5.2. Rezerwa na podatek od nieruchomości

W związku z prowadzonymi postępowaniami podatkowymi spółka Południowy Koncern Węglowy S.A. utworzyła rezerwę na podatek od nieruchomości od wyrobisk górniczych oraz od budowli usytuowanych w tych wyrobiskach za lata 2005–2010 wraz z odsetkami zwłoki. Rezerwa ta na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 16 993 tysiące złotych.

Pozostała kwota rezerw obejmuje rezerwy na zgłoszone i uznane szkody górnicze oraz potencjalne kary i odszkodowania.

33. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 1 096 642 tysięcy złotych, z tego największą pozycję, podobnie jak na dzień 31 grudnia 2009 roku, stanowiło zobowiązanie inwestycyjne związane z odbudową mocy wytwórczych we wchodzącej w skład Południowego Koncernu Energetycznego S.A., Elektrociepłowni Bielsko-Biała, na kwotę 360 700 tysięcy złotych.

Zobowiązania inwestycyjne w Grupie Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiły 892 289 tysięcy złotych, z tego największą pozycję stanowiło zobowiązanie inwestycyjne związane z odbudową mocy wytwórczych w Elektrociepłowni Bielsko Biała na kwotę 409 700 tysięcy złotych.

34. Zobowiązania warunkowe

Szkody górnicze

Grupa w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania, rozpoznaje i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, będące skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych bądź będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy, udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Przedsiębiorstwom górniczym wchodzącym w skład Grupy nie jest znana metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji złóż.

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółki dystrybucyjne należące do Grupy nie posiadają tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, jednak należy zaznaczyć, iż ryzyko utraty majątku jest znikome. Grupa tworzy rezerwę na wszystkie zgłoszone spory sądowe w tym zakresie. Nie jest tworzona rezerwa na potencjalne nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z tego tytułu można uznać za niewielkie.

Rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905 z 2007 roku) („Ustawa o KDT”) Południowy Koncern Energetyczny S.A. („PKE”) przystąpiła dobrowolnie do programu przedterminowego rozwiązania kontraktów długoterminowych („KDT”) poprzez podpisanie umowy rozwiązującej. Podpisanie umowy rozwiązującej stanowi podstawę do otrzymywania przez wytwórców środków na pokrycie wydatków niepokrytych przychodami uzyskanymi ze sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, rezerwy mocy i usług systemowych na rynku konkurencyjnym po przedterminowym rozwiązaniu KDT, wynikających z nakładów poniesionych przez wytwórców do dnia 1 maja 2004 roku na majątek związany z wytwarzaniem energii elektrycznej. Zgodnie z Ustawą o KDT, dla każdego wytwórcy ustalona została maksymalna wysokość kosztów osieroconych oraz wielkości przyjęte do obliczenia rocznej wysokości korekty kosztów osieroconych. Po rozwiązaniu KDT, począwszy od drugiego kwartału 2008 roku, PKE otrzymuje środki w formie zaliczki w kwartalnych ratach w oparciu o składane przez siebie wnioski. Następnie w ciągu tzw. okresu korygowania, trwającego do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, co roku dokonywana będzie roczna korekta kosztów osieroconych. W roku następującym po roku, w którym zakończony zostanie okres korygowania dla danego wytwórcy, dokonana zostanie korekta końcowa kosztów osieroconych.

PKE S.A., zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy, rozpoznała w latach 2008, 2009 oraz 2010 przychody z tytułu rekompensaty w wysokości odpowiednio 192 163 tysiące złotych, 483 956 tysięcy złotych oraz 437 875 tysięcy złotych.

Na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 lipca 2009 roku Południowy Koncern Energetyczny S.A. została zobowiązana zwrócić Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę 159 508 tysięcy złotych w terminie do 30 września 2009 roku. Od powyższej decyzji, za pośrednictwem Prezesa URE, spółka złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz wystąpiła z wnioskiem o wstrzymanie jej wykonania. W dniu 24 września 2009 roku Sąd wydał postanowienie o wstrzymaniu wykonania decyzji w części ponad kwotę 79 754 tysięcy złotych. Wykonując postanowienie Sądu spółka spłaciła wyżej wymienioną kwotę.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 maja 2010 roku Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając spółce prawo do dodatniej korekty kosztów osieroconych w kwocie 79 088 tysięcy złotych.

W dniu 8 lipca 2010 roku Prezes URE złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do Sądu Apelacyjnego w Warszawie (VI Wydział Cywilny). Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kwestia korekty rocznej kosztów osieroconych za rok 2008 pozostaje nadal sporna.

Decyzją z dnia 29 lipca 2010 roku Prezes URE ustalił dla Południowego Koncernu Energetycznego S.A. wysokość dodatniej korekty rocznej kosztów osieroconych za 2009 rok w wysokości 138 202 tysięcy złotych. W dniu 30 września 2010 roku kwota ta wpłynęła na rachunek bankowy Południowego Koncernu Energetycznego S.A.

Postępowania antymonopolowe

W odniesieniu do wchodzących w skład Grupy operatorów systemów dystrybucyjnych toczą się postępowania antymonopolowe prowadzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Postępowania te dotyczą zarzutów nadużywania pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej. W przypadku spółki ENION S.A. sprawa jest na etapie odwołania od decyzji UOKiK (patrz także nota 32.2.1), natomiast w przypadku spółki EnergiaPro S.A. na dzień niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego postępowanie jest w toku, a decyzja nie została wydana. W ocenie Zarządu Spółki oraz kierownictwa ww. jednostek działalność w zakresie dystrybucji energii elektrycznej

prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami i wyniki powyższych postępowań nie będą miały istotnego wpływu na sytuację finansową Grupy.

Potencjalne zobowiązania z tytułu ochrony środowiska

Zgodnie z zapisami zawartymi w pozwoleniach zintegrowanych Południowy Koncern Energetyczny S.A. ma obowiązek rekultywacji składowisk odpadów produkcyjnych. Na powyższe zobowiązanie nie została utworzona rezerwa ze względu na brak uregulowania własności gruntów, na których zlokalizowane są składowiska oraz brak ustaleń co do wymogów zakresu rekultywacji.

Postępowanie Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie nałożenia kary pieniężnej

W związku z zaistniałymi przerwami w dostarczaniu energii elektrycznej, w 2010 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczął z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej na ENION S.A. oraz TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. w związku z ujawnieniem w ramach prowadzonej działalności naruszenia prawa polegającego na stosowaniu taryfy niezgodnie z określonymi w niej warunkami udzielania bonifikat z tytułu przerw w dostawie energii elektrycznej. W przypadku stwierdzenia naruszeń stanowiących przedmiot powyższego postępowania Prezes Urzędu Regulacji Energetyki będzie uprawniony do nałożenia na spółki kar pieniężnych do wysokości 15% przychodu uzyskanego z działalności koncesjonowanej osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Spółki złożyły wyjaśnienia i przedstawiły żądane dokumenty, ale do dnia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2010 sprawa nie została zakończona. W ocenie Zarządu utworzenie rezerwy na zobowiązania z tego tytułu jest nieuzasadnione, ponieważ na dzień bilansowy na spółkach nie ciąży prawny obowiązek, wynikający z tego postępowania, jak również nie ma możliwości oszacowania prawdopodobieństwa nałożenia oraz wartości ewentualnej przyszłej kary.

Podatek akcyzowy

Zobowiązania warunkowe z tytułu podatku akcyzowego przedstawiono w notce 35.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

	Stan na 31 grudnia 2010
Poręczenie spłaty kredytu/pożyczki	3 108
Poręczenie spłaty weksla	414
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych	2 251
Zobowiązania z tytułu pozwów sądowych	2 400
Inne zobowiązania warunkowe	2 195
Razem zobowiązania warunkowe	10 368

35. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach Grupy Kapitałowej toczą się następujące postępowania dotyczące rozliczeń publiczno-prawnych:

Podatek akcyzowy

W związku z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi, w dniu 11 lutego 2009 roku elektrownie i elektrociepłownie należące do Grupy TAURON złożyły korekty deklaracji wraz z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006–2008 oraz za miesiące styczeń i luty 2009 roku. Łączna wartość nadpłaty wykazana w przedmiotowych wnioskach (bez odsetek) wyniosła około 901 428 tysięcy złotych. W chwili obecnej postępowania dotyczące poszczególnych spółek Grupy TAURON prowadzone są przed właściwymi Izdami Celnymi i Wojewódzkimi Sądami Administracyjnymi.

W dniu 12 lutego 2009 roku zapadł wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdzający, iż Polska złamała unijne prawo poprzez zaniechanie dostosowania do dnia 1 stycznia 2006 roku swojego systemu opodatkowania energii elektrycznej do wymogów art. 21 ust. 5 dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 roku w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (zmienionej dyrektywą Rady 2004/74/WE z dnia 29 kwietnia 2004 roku) jako że obowiązek podatkowy w zakresie podatku akcyzowego od energii elektrycznej w Polsce w okresie do dnia 28 lutego 2009 roku powstawał w momencie jej wydania przez producenta, a nie w momencie jej dostawy przez dystrybutora lub redystrybutora.

W świetle powyższego istnieją znaczące szanse na uzyskanie zwrotu akcyzy uiszczonej niezgodnie z prawem unijnym. Ministerstwo Finansów stoi jednak na stanowisku, że taki zwrot wiązałby się z bezpodstawnym wzbogaceniem przez wytwórców, stąd jest niezasadny. Dlatego proces odzyskiwania akcyzy może się przeciągnąć aż do rozstrzygnięć sądowych.

Jednocześnie niektórzy kontrahenci Grupy TAURON wystąpili z roszczeniami do spółek będących sprzedawcami energii, dotyczącymi korekty cen nabywanej energii elektrycznej. W podniesionych roszczeniach stwierdzono, iż cena energii elektrycznej obejmowała podatek akcyzowy, który powinien zostać przez Skarb Państwa zwrócony nabywcom energii elektrycznej.

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujęła w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym zwrotem nadpłaconego podatku akcyzowego oraz roszczeniami i potencjalnymi roszczeniami nabywców energii elektrycznej.

Podatek od nieruchomości

Informacje dotyczące rezerw związanych ze sporami w zakresie podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych oraz od budowli usytuowanych w tych wyrobiskach zamieszczono w nocie 32.2.5.

W odniesieniu do urządzeń służących do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej istnieją rozbieżności interpretacyjne w zakresie podejścia do opodatkowania tych obiektów podatkiem od nieruchomości. Ze względu na fakt, że organami podatkowymi w zakresie podatku od nieruchomości są władze lokalne, podejście organów podatkowych nie jest jednolite i zdarzają się przypadki kwestionowania prawidłowości ustalenia podstawy opodatkowania. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ewentualne skutki prowadzonych postępowań w tym zakresie nie są istotne dla Grupy TAURON. W zależności od rozstrzygnięć sądowych oraz ewentualnych zmian przepisów sytuacja w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości urządzeń energetycznych może w przyszłości ulec zmianie.

36. Informacja o podmiotach powiązanych

Głównym akcjonariuszem Grupy jest Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z tym spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku dokonano weryfikacji zakresu spółek Skarbu Państwa o znaczącym udziale w przychodach i kosztach w 2010 roku. Dane porównawcze przedstawiają wartości odpowiednie dla spółek Skarbu Państwa według klasyfikacji na dzień 31 grudnia 2009 roku.

36.1. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Łączna wartość transakcji ze spółkami Skarbu Państwa została przedstawiona w tabeli poniżej.

Przychody i koszty

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Przychody	1 887 924	1 128 825
Koszty*	(4 475 008)	(2 809 416)

* Pozycja obejmuje koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Należności i zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Należności	256 738	114 883
Zobowiązania	380 379	297 668

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2010 byli Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A., PSE Operator S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych

kontrahentów wyniosła około 77% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE Operator S.A., Kompanii Węglowej S.A. oraz Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły ponad 66% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2010.

Spółród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2009 byli PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., PSE Operator S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła blisko 90% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe koszty Grupa poniosła w wyniku zakupów od PSE Operator S.A. oraz Kompanii Węglowej S.A. Koszty stanowiły 86% wartości kosztów poniesionych w wyniku zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2009.

Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa dotyczą głównie działalności operacyjnej Grupy i dokonywane są na warunkach rynkowych.

36.2. Wynagrodzenie kadry kierowniczej

Do dnia 28 czerwca 2010 roku członkowie Zarządów oraz Rad Nadzorczych w zakresie wysokości wynagrodzeń podlegali przepisom Ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (spółki z większościowym udziałem Skarbu Państwa). Zgodnie z jej zapisami maksymalne wynagrodzenie miesięczne nie może przekroczyć sześciokrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku, w czwartym kwartale roku poprzedniego ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Wysokość nagrody rocznej dla Zarządu nie może przekroczyć trzykrotności ich przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku poprzedzającym przyznanie nagrody.

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy jednostką dominującą a członkami władz jednostki dotyczą wykorzystania samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Ponadto w latach objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym były zawierane pożyczki z ZFŚS z członkami organów zarządzających i nadzorujących spółek Grupy Kapitałowej. Stan niespłaconych pożyczek na 31 grudnia 2010 roku wyniósł 18 tysięcy złotych.

	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Zarząd Jednostki	5 967	1 622	15 318	10 724
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	5 200	1 261	14 282	10 276
Nagrody jubileuszowe	73	40	246	240
Świadczenia po okresie zatrudnienia	41	–	–	–
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–	31	150
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	–	–	–	–
Inne	653	321	759	58
Rada nadzorcza jednostki	329	279	2 872	2 955
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	329	279	2 691	2 950
Nagrody jubileuszowe	–	–	–	–
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–	–	–
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–	–	–
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	–	–	–	–
Inne	–	–	181	5
Razem	6 296	1 901	18 190	13 679
Pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej*	5 745	4 205	32 826	18 647
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	5 079	3 818	31 549	17 849
Nagrody jubileuszowe	91	115	736	508
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–	61	140
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–	–	69
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	–	–	–	–
Inne	575	272	480	81

(*) W okresie zakończonym 31 grudnia 2010 roku w porównaniu do 2009 roku rozszerzono zakres osób zaliczonych do głównej kadry kierowniczej w jednostkach zależnych.

37. Instrumenty finansowe

37.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa	
	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku
1 Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	7 658	7 084
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	553	485
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	6 848	6 599
Instrumenty pochodne	257	–
2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	156 089	153 162
Udziały i akcje (długoterminowe)	148 514	145 095
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	1 058	937
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 958	2 873
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 500	1 905
Pozostałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 059	2 352
3 Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	–	4 151
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	–	4 151
4 Pożyczki i należności	2 315 043	1 907 351
Należności z tytułu dostaw i usług	1 567 937	1 199 627
Lokaty i depozyty	35 493	23 887
Pożyczki udzielone	240	315
Inne	711 373	683 522
5 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	764	–
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	764	–
6 Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	–	1 747
7 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	1 032 103

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa	
	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku
1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	6 917	–
Instrumenty pochodne	6 917	–
2 Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	3 030 921	3 261 092
Kredyty i pożyczki preferencyjne	243 323	329 369
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	309 411	790 118
Kredyty w rachunku bieżącym	2 464	59 453
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	846 007	596 781
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	945 457	966 193
Pozostałe zobowiązania finansowe	90 057	108 895
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych	388 467	271 609
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	178 482	117 843
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	27 253	20 831
3 Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	91 262	123 668
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	91 262	123 668
4 Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	–	11 038

Wartość godziwa instrumentów finansowych, jakie Grupa Kapitałowa posiadała na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanej w sprawozdaniach finansowych za poszczególne lata z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych;
- w odniesieniu do udziałów i akcji niebędących przedmiotem obrotu na aktywnych rynkach, ich wartość bilansowa została ustalona z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, tam gdzie było to konieczne, i stanowi przybliżenie wartości godziwej.

37.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzo- wanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	3	4 351	-	-	450	-	-	-	-	4 804
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	36 437	-	570	38 969	-	(16)	(100 703)	(6 880)	(6 065)	(37 688)
Różnice kursowe	(196)	-	-	(589)	-	-	(521)	476	-	(830)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości „w górę”	759	-	-	8 994	-	-	-	-	-	9 753
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości „w dół”	(192)	(1 802)	(2 932)	(4 881)	-	-	-	-	(5 772)	(15 579)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	-	-	(30 751)	-	-	(30 751)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	(107)	8	-	-	-	-	-	-	-	(99)
Zysk/(strata) netto	36 704	2 557	(2 362)	42 493	450	(16)	(131 975)	(6 404)	(11 837)	(70 390)

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Pożyczki i należności	Aktywa wyłączone z zakresu MSR 39	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzo- wanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	250	5 006	-	-	14 039	-	-	-	-	19 295
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	37 080	-	302	22 810	-	(173)	(94 328)	(8 158)	(10 865)	(53 332)
Różnice kursowe	(786)	(1 577)	-	(4 532)	-	-	(1 286)	64	-	(8 117)
Rozwiązanie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości „w górę”	600	-	-	3 941	-	-	-	-	13 526	18 067
Utworzenie odpisów aktualizujących/ aktualizacja wartości „w dół”	(35)	(2 349)	-	(3 580)	-	-	-	-	-	(5 964)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	-	-	(6 941)	-	-	(6 941)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	4 329	8 284	-	-	-	-	-	-	-	12 613
Zysk/(strata) netto	41 438	9 364	302	18 639	14 039	(173)	(102 555)	(8 094)	2 661	(24 379)

37.3. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

37.3.1. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Główną pozycję aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy w roku 2010 stanowiły jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała jednostki uczestnictwa w OFI Opera w wysokości 6 848 tysięcy złotych.

Główną pozycję aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy w roku 2009 stanowiły również jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. Na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa posiadała jednostki uczestnictwa w OFI Opera w wysokości 6 599 tysięcy złotych.

Pozycja instrumentów pochodnych (257 tysięcy złotych) dotyczy walutowych kontraktów terminowych typu forward, wobec których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń.

37.3.2. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Kluczowymi pozycjami kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży były w roku 2010 udziały i akcje klasyfikowane jako długoterminowe.

Wśród kluczowych spółek, których udziały były w posiadaniu Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku i są klasyfikowane jako aktywa dostępne do sprzedaży, należy wymienić: Spółkę Ciepłowniczo-Energetyczną Jaworzno III Sp. z o.o. – udziały o wartości 35 694 tysięcy złotych, spółkę Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o. – udziały o wartości 15 028 tysięcy złotych, Knauf Jaworzno III Sp. z o.o. – udziały o wartości 19 857 tysięcy złotych oraz Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Tychy – łączne udziały o wartości 31 608 tysięcy złotych.

Kluczowymi pozycjami kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w roku 2009 były również udziały i akcje klasyfikowane jako długoterminowe, wśród których najważniejsze wliczają spółki wymienione powyżej.

37.3.3. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa nie posiadała aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności na dzień 31 grudnia 2009 roku stanowiły obligacje komercyjne Zakładu Ekspertyz Gospodarczych Sp. z o.o. w wysokości 2 662 tysięcy złotych oraz weksle inwestycyjne ETF Energo Utech S.A. w wysokości 1 489 tysięcy złotych.

37.3.4. Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała wspólne przedsięwzięcie rozliczane metodą praw własności. Jest to spółka celowa Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A., w której Elektrownia Stalowa Wola S.A. wraz z PGNiG Energia S.A. posiadają po 50% udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki. Inwestycja ta została szerzej opisana w nocie 2 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

37.3.5. Instrumenty pochodne (aktywa)

Instrumenty pochodne zostały szczegółowo opisane w nocie 38.6.

37.3.6. Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

37.3.6.1. Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawiają poniższe tabele.

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2010 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	534 046	534 046	152 240	158 589	168 500	36 576	18 119	22
	stała	210	210	210	–	–	–	–	–
Razem PLN		534 256	534 256	152 450	158 589	168 500	36 576	18 119	22
EUR	zmienna	2 461	9 748	609	1 828	2 437	2 437	2 437	–
	stała	–	–	–	–	–	–	–	–
Razem EUR		2 461	9 748	609	1 828	2 437	2 437	2 437	–
USD	zmienna	3 641	10 793	–	10 793	–	–	–	–
	stała	–	–	–	–	–	–	–	–
Razem USD		3 641	10 793	–	10 793	–	–	–	–
Razem			554 797	153 059	171 210	170 937	39 013	20 556	22
Odsetki zwiększające wartość bilansową			401						
Razem kredyty i pożyczki			555 198						

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na 31 grudnia 2009 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	888 394	888 394	111 921	289 785	275 852	170 644	40 144	48
	stała	1 658	1 658	–	1 598	60	–	–	–
Razem PLN		890 052	890 052	111 921	291 383	275 912	170 644	40 144	48
EUR	zmienna	5 887	24 187	883	2 649	3 532	3 532	7 064	6 527
	stała	–	–	–	–	–	–	–	–
Razem EUR		5 887	24 187	883	2 649	3 532	3 532	7 064	6 527
USD	zmienna	92 633	264 031	24 374	83 316	108 131	48 210	–	–
	stała	–	–	–	–	–	–	–	–
Razem USD		92 633	264 031	24 374	83 316	108 131	48 210	–	–
Razem			1 178 270	137 178	377 348	387 575	222 386	47 208	6 575
Odsetki zwiększające wartość bilansową			670						
Razem kredyty i pożyczki			1 178 940						

Zmianę stanu kredytów i pożyczek bez odsetek zwiększających wartość w roku zakończonym 31 grudnia 2010 roku oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Bilans otwarcia	1 178 270	1 357 231
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	(56 989)	16 470
Zmiana stanu kredytów i pożyczek (bez kredytów w rachunku bieżącym)	(566 484)	(195 431)
Zaciągnięcie	167 115	208 398
Spłata	(744 020)	(415 385)
Zmiana wyceny	10 421	11 556
Bilans zamknięcia	554 797	1 178 270

W ramach wartości kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku znaczącymi pozycjami są kredyty inwestycyjne zaciągnięte przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. związane między innymi z następującymi inwestycjami:

- budowa bloku energetycznego w Elektrowni Łagisza, która została sfinansowana poprzez wykorzystanie pożyczki preferencyjnej, udzielonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz kredytu inwestycyjnego udzielonego przez Bank Ochrony Środowiska S.A. Zobowiązania te są wyrażone w walucie polskiej, mają zmienne oprocentowanie. Wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Kredytodawca	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku	Ostateczny termin spłaty
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	176 000	247 940	20 grudnia 2012
Bank Ochrony Środowiska S.A.	60 000	74 838	31 grudnia 2013
Razem	236 000	322 778	

Inwestycja została oddana do użytkowania w 2009 roku. Jej sfinansowaniu służyły również obligacje wyemitowane przez Południowy Koncern Energetyczny S.A., opisane szerzej w nocie 37.3.6.2.

- rekonstrukcja bloków I, II w Elektrowni Siersza. Inwestycja na 31 grudnia 2009 roku była finansowana z kredytów udzielonych przez Bank Polska Kasa Opieki S.A. oraz Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. Zobowiązanie z tytułu kredytu udzielonego przez Bank Polska Kasa Opieki S.A. zostało w całości uregulowane w dniu 30 grudnia 2010 roku, natomiast kredyt udzielony przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski S.A. został spłacony w dniu 3 stycznia 2011 roku. Środki finansowe użyte do spłaty zobowiązań pochodziły z emisji obligacji wewnątrzgrupowych objętych przez TAURON Polska Energia S.A. Kredyty zostały zaciągnięte w dolarze amerykańskim, natomiast walutą spłaty kredytów jest złoty polski. Kredyty są oprocentowane zmienną stopą procentową. Wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Kredytodawca	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku	Ostateczny termin spłaty
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	–	169 479	31 grudnia 2012
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	48 395	74 207	31 grudnia 2012
Razem	48 395	243 686	

- modernizacja bloku energetycznego i budowa instalacji odsiarczania spalin dla bloków energetycznych Elektrowni Łagisza, które na dzień 31 grudnia 2009 roku były finansowane z kredytów udzielonych przez Bank Polska Kasa Opieki S.A., zaciągniętych w walucie polskiej o zmiennym oprocentowaniu. W dniu 30 grudnia 2010 roku ze środków uzyskanych z emisji obligacji wewnątrzgrupowych Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała wcześniejszej spłaty pozostałego na ten dzień zobowiązania. Wartość bilansową na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Kredytodawca	Stan na 31 grudnia 2010 roku	Stan na 31 grudnia 2009 roku	Ostateczny termin spłaty
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	–	53 635	30 listopada 2010
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	–	52 878	31 października 2011
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	–	9 105	31 października 2010
Razem	–	115 618	

Ze środków uzyskanych z emisji obligacji wewnątrzgrupowych, poza kredytami wymienionymi powyżej, Południowy Koncern Energetyczny S.A. w dniu 30 grudnia 2010 roku dokonała wcześniejszej spłaty kredytów zaciągniętych w bankach DnB Nord Polska S.A. – 10 240 tysięcy złotych oraz w ING Bank Śląski S.A. – 24 316 tysięcy złotych, a w dniu 3 stycznia 2011 roku kredytu udzielonego przez Bank Polska Kasa Opieki S.A. w wysokości 30 000 tysięcy złotych.

37.3.6.2. Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

W dniu 16 grudnia 2010 roku pomiędzy Spółką a Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., ING Bankiem Śląskim S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., BRE Bankiem S.A., Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A., Nordea Bank Polska S.A. zostały podpisane umowy normujące program emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. na kwotę 1 300 000 tysięcy złotych. Umowy będą obowiązywały przez pięć lat od dnia emisji pierwszej serii obligacji w ramach programu emisji.

Emisja obligacji odbywa się w dwóch transzach. W ramach Transzy A Spółka była uprawniona w okresie miesiąca od dnia podpisania umowy, tj. 16 grudnia 2010 roku do wyemitowania jednej serii obligacji o łącznej wartości nominalnej do kwoty 900 000 tysięcy złotych. W dniu 29 grudnia 2010 roku, w celu refinansowania istniejącego zadłużenia Południowego Koncernu Energetycznego S.A., ENION S.A.

i Południowego Koncernu Węglowego S.A. – TAURON Polska Energia S.A. wyemitowała pięcioletnie obligacje korporacyjne o wartości nominalnej 848 200 tysięcy złotych.

W ramach Transzy B Spółka jest uprawniona w okresie trwania programu do dokonywania wielokrotnych emisji kolejnych serii obligacji, wykupywania i ponownego emitowania obligacji do kwoty Transzy B – 400 000 tysięcy złotych, przy czym niewykorzystana kwota Transzy A w kwocie nie większej niż 50 000 tysięcy złotych może powiększyć kwotę Transzy B do łącznej kwoty nie wyższej niż 450 000 tysięcy złotych. Łączna wartość nominalna obligacji emitowanych w ramach programu emisji nie może przekroczyć kwoty 1 300 000 tysięcy złotych.

Emitowane obligacje mają formę zdematerializowaną. Są to obligacje niezabezpieczone, na okaziciela, o oprocentowaniu zmiennym WIBOR 6M powiększonym o stałą marżę. Zabezpieczeniem programu emisji obligacji jest oświadczenie o poddaniu się egzekucji do wartości 1 560 000 tysięcy złotych złożone przez Spółkę.

Głównym celem programu emisji obligacji jest pozyskanie finansowania na spłatę części zobowiązań spółek z Grupy TAURON, których warunki są mniej korzystne niż warunki uzyskane przez Spółkę w niniejszym procesie oraz jednocześnie obniżenie poziomu długu strukturalnie podporządkowanego w ramach Grupy. Dodatkowym celem jest pozyskanie środków na finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych Spółki.

W związku z wprowadzeniem w Grupie TAURON modelu centralnego finansowania jednostka dominująca przekazała uzyskane z emisji obligacji środki do trzech spółek zależnych poprzez emisję obligacji wewnątrzgrupowych: Południowy Koncern Energetyczny S.A., ENION S.A. oraz Południowy Koncern Węglowy S.A.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku saldo zobowiązań Grupy z tytułu wyemitowanych obligacji obejmowało obligacje wyemitowane przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. w związku z realizacją przedsięwzięcia inwestycyjnego związanego z odtworzeniem mocy wytwórczych „Budowa bloku o mocy 460 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Łagisza”. Na dzień 31 grudnia 2009 roku zadłużenie z tytułu emisji obligacji wycenianych według zamortyzowanego kosztu wynosiło 596 781 tysięcy złotych (wliczając wartość narosłych odsetek w wysokości 126 tysięcy złotych), a wartość nominalna wyemitowanych obligacji wynosiła 608 692 tysięcy złotych.

W dniu 30 grudnia 2010 roku zgodnie z harmonogramem spłaty Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała wykupu obligacji o wartości 41 308 tysięcy złotych oraz zapłaty naliczonych do tego dnia odsetek w wysokości 18 462 tysięcy złotych.

Następnie w dniu 30 grudnia 2010 roku ze środków uzyskanych z emisji obligacji wewnątrzgrupowych w wysokości 782 940 tysięcy złotych Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała wcześniejszego wykupu całości pozostałego salda wyemitowanych obligacji zewnętrznych w wysokości 526 076 tysięcy złotych oraz dodatkowo zapłaciła prowizję związaną z wcześniejszym wykupem w wysokości 15 952 tysięcy złotych.

W konsekwencji na dzień 31 grudnia 2010 roku jedynym zobowiązaniem Grupy z tytułu emisji obligacji są obligacje wyemitowane przez TAURON Polska Energia S.A.

W dniu 31 grudnia 2010 roku rozwiązano również „Umowę Agencyjną” oraz „Umowę Dealerską” z dnia 24 września 2009 roku zawartą pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. oraz ING Bankiem Śląskim S.A. z siedzibą w Katowicach, które regulowały program emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. na kwotę 125 000 tysięcy złotych.

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2010 roku

Nazwa spółki	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie					
			Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
TAURON Polska Energia S.A.	zmienna	PLN	357	845 650	–	–	–	–	845 650	–
Razem obligacje			357	845 650	–	–	–	–	845 650	–

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2009 roku

Nazwa spółki	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie					
			Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
Południowy Koncern Energetyczny S.A.	zmienna	PLN	126	596 655	–	80 993	81 314	81 314	162 629	190 405
Razem obligacje			126	596 655	–	80 993	81 314	81 314	162 629	190 405

37.3.7. Instrumenty pochodne (zobowiązania)

Instrumenty pochodne zostały szczegółowo opisane w nocie 38.6.

37.3.8. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia i umowy leasingowe na nieruchomościach oraz innych rzeczowych aktywach trwałych, ale również na zapasach, należnościach, czy też blokady środków pieniężnych.

Wartość bilansową składników majątku stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na poszczególne dni bilansowe przedstawia poniższa tabela.

Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009
Nieruchomości	3 313 463	3 467 430
Urządzenia techniczne i maszyny	275 467	295 987
Środki transportu	4 241	6 668
Środki trwałe w budowie	224	745
Należności z tytułu dostaw i usług	–	17 751
Środki pieniężne	63 772	84 574
Inne należności finansowe i niefinansowe	16 850	15 616
Razem wartość aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań	3 674 017	3 888 771

W związku z wykupem obligacji oraz spłatą kredytów przez Południowy Koncern Energetyczny S.A., co zostało szerzej opisane w nocie 37.3.6., wobec części aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań wymienionych w tabeli powyżej została wszczęta procedura wykreślenia hipotek oraz zastawów rejestrowych; w przypadku nieruchomości na kwotę 2 280 281 tysięcy złotych, urządzeń technicznych i maszyn – 26 721 tysięcy złotych oraz innych należności finansowych i niefinansowych – 15 001 tysięcy złotych.

Opis innych form zabezpieczeń spłaty zobowiązań

Grupa stosuje również inne formy zabezpieczeń spłaty zobowiązań niż zabezpieczenia na majątku wymienione powyżej, a mianowicie: cesja wierzytelności, cesja praw z polis ubezpieczeniowych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych, weksle in blanco, oświadczenia o poddaniu się egzekucji.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kluczowe pozycje stanowią zabezpieczenia kredytów i pożyczek Południowego Koncernu Energetycznego S.A.: cesja wierzytelności – w wysokości 254 395 tysięcy złotych, cesja praw z polis ubezpieczeniowych – w wysokości 673 700 tysięcy złotych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych – w kwocie 314 395 tysięcy złotych oraz weksle in blanco na kwotę 276 000 tysięcy złotych.

Ponadto jednostka dominująca w ramach programu emisji obligacji złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 1 560 000 tysięcy złotych.

W celu zabezpieczenia środków na pokrycie przyszłych kosztów likwidacji wchodzące w skład Grupy przedsiębiorstwa górnicze tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych. Informacje na ten temat przedstawiono w nocie 15.

38. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Spółki z Grupy Kapitałowej świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządzają ryzykiem finansowym w oparciu o opracowane i przyjęte do stosowania polityki zarządzania ryzykiem finansowym. Całościowe i spójne z procesami biznesowymi zarządzanie ryzykiem pozwala na identyfikowanie i zarządzanie zależnościami pomiędzy ponoszonym ryzykiem, a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu. Intencją zarządzających ryzykiem w spółkach Grupy nie jest całkowita eliminacja zagrożeń wynikających ze zmian zidentyfikowanych i monitorowanych czynników ryzyka lecz to, by zagrożenia te nie przekraczały ustalonych i zatwierdzonych wcześniej bezpiecznych poziomów.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest takie nim zarządzanie, aby maksymalnie ograniczyć wrażliwość przepływów finansowych Grupy na zmieniające się czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach przeprowadzanych transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych.

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe i pożyczki, obligacje, umowy leasingu finansowego i umowy dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty. Głównym celem wykorzystania tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność jednostek z Grupy Kapitałowej. Grupa, ze względu

na charakter swoich procesów biznesowych, posiada i wykorzystuje również inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim kontrakty na zamianę stóp procentowych typu IRS (interest rate swap) oraz walutowe kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji jest ciągłe zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania.

Tylko jedna spółka zależna Grupy TAURON – Południowy Koncern Energetyczny S.A. stosowała w 2010 roku rachunkowość zabezpieczeń dla transakcji pochodnych, zawartych w celu eliminacji ryzyka związanego ze zmianą stóp procentowych. Powyższe działania były realizowane zgodnie z zatwierdzoną przez spółkę Strategią Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Na dzień 31 grudnia 2010 roku aktywne transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, co zostało szerzej opisane w nocie 38.6 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, posiadały dwie Spółki z Grupy TAURON, tj. TAURON Polska Energia S.A. oraz Południowy Koncern Energetyczny S.A., jednak wobec tych instrumentów nie miała zastosowania rachunkowość zabezpieczeń.

Zasadą stosowaną przez spółki z Grupy obecnie i przez cały okres objęty niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe.

Przyjęto, iż zarządzanie ryzykiem jest odpowiedzialnością każdego pracownika. Zarządy weryfikują, uzgadniają i zatwierdzają zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka, pracownicy znają ryzyka występujące w ich obszarach działalności i czują się odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem. Spółki z Grupy monitorują również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości zabezpieczeń spółek z Grupy Kapitałowej dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 11.

38.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową i inwestowaniem w aktywa oprocentowane zmienną i stałą stopą procentową. Spółki Grupy są również narażone na materializację ryzyka związanego z utraconymi korzyściami w związku ze spadkiem stóp procentowych, w przypadku zadłużenia o stałym oprocentowaniu.

W poniższych tabelach przedstawione zostały wartości bilansowe instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2010 – oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	2 603	17 170	–	–	–	19 773
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	210	–	–	–	–	210

31 grudnia 2010 – oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	14 815	–	–	–	905	15 720
Udzielone pożyczki	60	60	60	60	–	240
Aktywa gotówkowe	1 473 981	–	–	–	–	1 473 981
Zobowiązania finansowe						
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	357	–	–	845 650	–	846 007
Kredyty w rachunku bieżącym	2 464	–	–	–	–	2 464
Kredyty i pożyczki preferencyjne	103 335	106 890	25 217	7 649	22	243 113
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	218 661	64 047	13 796	12 907	–	309 411

31 grudnia 2009 – oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	4 170	16 372	–	–	–	20 542
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	4 151	–	–	–	–	4 151
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 598	60	–	–	–	1 658

31 grudnia 2009 – oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	2 411	141	–	–	792	3 344
Udzielone pożyczki	75	–	–	240	–	315
Aktywa gotówkowe	1 032 103	–	–	–	–	1 032 103
Zobowiązania finansowe						
Wyemitowane obligacje oraz inne dłużne papiery wartościowe	80 993	81 314	81 314	162 629	190 405	596 655
Kredyty w rachunku bieżącym	59 453	–	–	–	–	59 453
Kredyty i pożyczki preferencyjne	105 051	101 253	101 162	20 162	40	327 668
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	348 432	286 262	121 224	27 046	6 527	789 491

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

38.2. Ryzyko walutowe

Spółki z Grupy Kapitałowej narażone są na zmiany kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN i CZK/PLN w związku z ich działalnością inwestycyjną oraz kontraktami z podmiotami zagranicznymi. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych w latach 2009 i 2010.

Pozycja walutowa według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		USD		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	2 279 310	2 023	8 012	–	–	57 271	9 049
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	2 782	11 018	–	–	13 759	2 174
Razem		4 805	19 030	–	–	71 030	11 223
Zobowiązania finansowe							
Oprocentowane kredyty i pożyczki	555 198	2 461	9 748	3 649	10 817	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 636 633	2 182	8 642	–	–	19 778	3 125
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	91 262	2 970	11 762	–	–	–	–
Razem		7 613	30 152	3 649	10 817	19 778	3 125
Pozycja walutowa netto		(2 808)	(11 122)	(3 649)	(10 817)	51 252	8 098

Pozycja walutowa według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		USD		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe							
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	1 883 149	64	264	–	–	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 032 107	1 007	4 136	–	–	–	–
Razem		1 071	4 400	–	–	–	–
Zobowiązania finansowe							
Oprocentowane kredyty i pożyczki	1 178 940	5 887	24 187	92 633	264 031	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 496 409	184	752	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	123 668	–	–	–	–	–	–
Razem		6 071	24 939	92 633	264 031	–	–
Pozycja walutowa netto		(5 000)	(20 539)	(92 633)	(264 031)	–	–

38.3. Ryzyko cen surowców i towarów

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych wyrażonych w walucie krajowej z tytułu zmian cen towarów. Ekspozycję Grupy na ryzyko cen towarów odzwierciedla wolumen zakupów podstawowych surowców i towarów, do których zalicza się węgiel kamienny, gaz oraz energię. Wolumen oraz koszty zakupów podstawowych surowców od dostawców spoza Grupy przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj paliwa	Jednostka miary	2010		2009	
		Wolumen	Koszty zakupu	Wolumen	Koszty zakupu
Węgiel	tona	7 839 301	1 777 636	7 556 379	1 805 619
Gaz	tys. m ³	3 001 016	192 025	2 057 102	140 640
Energia elektryczna	MWh	17 774 911	3 422 567	15 051 410	3 091 952
Energia ciepła	GJ	7 081 741	188 693	6 118 926	157 673
Razem			5 580 921		5 195 884

38.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstąpienia od warunków kontraktowych.

Poza klientami indywidualnymi spółki Grupy zawierają transakcje wyłącznie z wiarygodnymi podmiotami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalności należności jest nieznaczne.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie czynników ryzyka kredytowego w obszarach:

- podstawowej działalności – źródłem ryzyka kredytowego są głównie transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz energii ciepłej, transakcje zakupu i sprzedaży paliw kopalnych, itp.;
- działalności inwestycyjnej – ryzyko kredytowe generowane jest przez transakcje wynikające z realizacji projektów inwestycyjnych, których powodzenie jest uzależnione od pozycji finansowej dostawców Grupy;
- działalności biznesowej (zarządzanie ryzykiem rynkowym) – ryzyko kredytowe dotyczy możliwości wystąpienia sytuacji braku realizacji zobowiązań drugiej strony transakcji pochodnej w stosunku do spółek Grupy, jeżeli wartość godziwa transakcji pochodnej jest dodatnia z punktu widzenia Grupy;
- lokowania wolnych środków pieniężnych – ryzyko kredytowe powstaje na skutek lokowania wolnych środków pieniężnych przez spółki Grupy w papiery wartościowe obciążone ryzykiem kredytowym, tj. instrumenty finansowe inne niż emitowane przez Skarb Państwa.

Klasy instrumentów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego:

- lokaty i depozyty;
- obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- pożyczki udzielone;
- pozostałe należności finansowe;
- pozostałe aktywa finansowe;
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- instrumenty pochodne.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego związane z działalnością podstawową poza wymienionymi w nocie 38.4.2.

W odniesieniu do aktywów finansowych ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

38.4.1. Nabyte obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe

Nabyte dłużne papiery wartościowe zostały szerzej opisane w nocie 37.3.3.

38.4.2. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczą głównie należności z tytułu sprzedanej energii i usług dodatkowych. Dzięki bieżącej kontroli należności handlowych nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym.

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym wobec kontrahentów głównie poprzez stosowanie następujących mechanizmów oraz technik:

- ocenę standingu finansowego kontrahentów wraz z nadawaniem limitów kredytowych;
- wymaganie określonych zabezpieczeń kredytowych od klientów o słabym standingu finansowym;
- standaryzację zapisów umownych z zakresu ryzyka kredytowego i standaryzacja zabezpieczeń kredytowych;
- system bieżącego monitoringu płatności i system wczesnej windykacji;
- systematyczny pomiar ryzyka kredytowego wynikający z prowadzonej działalności handlowej;
- bieżące monitorowanie kondycji finansowej kontrahenta, współpraca z wywiadowcami gospodarczymi i firmami windykacyjnymi.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od PSE Operator S.A. w wysokości 105 353 tysięcy złotych, ArcelorMittal Poland S.A. w wysokości 103 116 tysięcy złotych, KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 94 369 tysięcy złotych oraz spółki Kompania Węglowa S.A. w wysokości 65 255 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od ArcelorMittal Poland S.A. w wysokości 95 104 tysięcy złotych, KGHM Polska Miedź S.A. w wysokości 53 845 tysięcy złotych oraz PSE Operator S.A. w wysokości 37 235 tysięcy złotych.

38.4.3. Lokaty, depozyty, środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi Grupa realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe, działają w sektorze finansowym. Są to banki posiadające rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Udział trzech banków, w których Grupa posiada największe salda środków pieniężnych, na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosił 71%.

38.4.4. Instrumenty pochodne

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje pochodne, działają w sektorze finansowym. Są to polskie banki posiadające wysoki rating finansowy, a także dysponujące odpowiednią wysokością kapitału własnego oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

38.4.5. Odpisy aktualizujące i wiekowanie należności

Na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku odpisem aktualizującym objęte były należności z tytułu dostaw i usług oraz niektóre inwestycje w inne podmioty. Zmiana stanu odpisów aktualizujących dla tych klas instrumentów finansowych w poszczególnych latach została zaprezentowana w poniższych tabelach.

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	Pożyczki udzielone	Udziały i akcje jednostek niekonsolidowanych
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2010	(158 024)	–	(2 707)
Utworzenie odpisów	(73 691)	–	(1 104)
Wykorzystanie odpisów	24 487	–	2
Rozwiązanie odpisów	52 376	–	304
Anulowanie odpisów	40	–	71
Inne zmiany	(70)	–	171
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2010	(154 882)	–	(3 263)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 434 192	239	154 152
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	2 279 310	239	150 889

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	Pożyczki udzielone	Udziały i akcje jednostek niekonsolidowanych
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia 2009	(169 519)	–	(2 744)
Utworzenie odpisów	(65 783)	–	–
Wykorzystanie odpisów	37 838	–	–
Rozwiązanie odpisów	39 558	–	10
Anulowanie odpisów	86	–	27
Inne zmiany	(204)	–	–
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia 2009	(158 024)	–	(2 707)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 041 173	315	149 224
Wartość pozycji netto (wartość bilansowa)	1 883 149	315	146 517

Ustalając utratę wartości aktywów, Grupa wzięła pod uwagę czynniki, które zostały opisane w nocie 11 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Grupa nie posiada istotnych pozycji, które na dzień bilansowy byłyby nieściągalne, lecz nie objęte odpisem aktualizującym. Poniżej przedstawiono analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług oraz innych należności finansowych i pożyczek udzielonych, uwzględniającą odpisy z tytułu utraty wartości.

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz innych należności finansowych, pożyczek udzielonych według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane				
		<30 dni	30–90 dni	90–180 dni	180–360 dni	>360 dni
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 017 985	171 716	69 364	33 741	39 171	102 454
Odpisy aktualizujące	(18 864)	(1 165)	(2 300)	(4 555)	(27 184)	(100 814)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	1 999 121	170 551	67 064	29 186	11 987	1 640

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług oraz innych należności finansowych, pożyczek udzielonych według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane				
		<30 dni	30–90 dni	90–180 dni	180–360 dni	>360 dni
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	1 574 041	253 451	64 653	20 917	31 717	96 709
Odpisy aktualizujące	(26 105)	(3 211)	(5 068)	(5 001)	(22 474)	(96 165)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	1 547 936	250 240	59 585	15 916	9 243	544

38.5. Ryzyko związane z płynnością

Grupa utrzymuje równowagę pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu. Takie wykorzystanie źródeł finansowania pozwala na zarządzanie ryzykiem płynności i skutecznie minimalizuje jego negatywne skutki materializacji.

Tabele poniżej przedstawiają zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2010 roku i 31 grudnia 2009 roku według daty zapadalności na podstawie umownych zdyskontowanych płatności.

Zobowiązania finansowe według stanu na 31 grudnia 2010 roku

	Naliczone odsetki	Część kapitałowa					Razem	
		poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat		powyżej 5 lat
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	758	153 056	171 215	170 935	39 013	866 206	22	1 401 205
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		943 255	1 002	400	400	400	–	945 457
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych		388 108	359	–	–	–	–	388 467
Instrumenty pochodne		6 917	–	–	–	–	–	6 917
Inne zobowiązania finansowe		249 399	39 484	5 243	316	541	809	295 792
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu		8 578	14 877	14 887	13 085	24 050	15 785	91 262
Razem	758	1 749 313	226 937	191 465	52 814	891 197	16 616	3 129 100

Zobowiązania finansowe według stanu na 31 grudnia 2009 roku

	Naliczone odsetki	Część kapitałowa						Razem
		poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	796	137 178	458 341	468 897	303 700	209 837	196 972	1 775 721
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		963 628	2 565	–	–	–	–	966 193
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych		195 062	75 073	1 474	–	–	–	271 609
Instrumenty pochodne		2 135	8 904	–	–	–	–	11 039
Inne zobowiązania finansowe		219 268	24 094	2 017	1 313	465	412	247 569
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu		10 247	25 130	24 713	12 271	24 531	26 776	123 668
Razem	796	1 527 518	594 107	497 101	317 284	234 833	224 160	3 395 799

38.6. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiadała aktywa z tytułu instrumentów pochodnych w wysokości 257 tysięcy złotych. Rozpoznane aktywo jest wynikiem wyceny na dzień 31 grudnia 2010 roku posiadanych przez TAURON Polska Energia S.A. walutowych kontraktów terminowych (forward). Jednostka dominująca zabezpiecza ryzyko zmiany kursów walutowych w związku z transakcjami zawieranymi z kontrahentami zagranicznymi. Rachunkowość zabezpieczeń nie jest stosowana przez Spółkę, w związku z czym posiadane kontrakty walutowe zostały wycenione na dzień bilansowy przez wynik finansowy.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa posiada również instrumenty pochodne – zobowiązania w wysokości 6 917 tysięcy złotych. Są to kontrakty na zamianę stóp procentowych (IRS), które zostały zawarte przez Południowy Koncern Energetyczny S.A. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmiany stóp procentowych dotyczących:

- emisji obligacji, w kwocie 4 443 tysięcy złotych,
- kredytów inwestycyjnych, w kwocie 2 474 tysięcy złotych.

W dniu 30 grudnia 2010 roku Południowy Koncern Energetyczny S.A. dokonała spłaty całości zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji zewnętrznych. W związku z tym dotychczasowa strata z wyceny instrumentów pochodnych ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach została przeniesiona z kapitału z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających do wyniku finansowego. Po dniu bilansowym instrumenty te zostały rozliczone z efektem (616) tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka utrzymywała jeden kontrakt

na zamianę stóp procentowych (IRS) o terminie zapadalności na styczeń 2011 roku, który został zawarty w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej związanego z kredytem inwestycyjnym. Został on rozliczony w dniu 10 stycznia 2011 roku z zyskiem 83 tysięcy złotych. W stosunku do posiadanych na koniec 2010 roku instrumentów pochodnych nie ma zastosowania rachunkowość zabezpieczeń.

W roku 2009 w ramach Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. instrumenty pochodne były wykorzystywane w celach zabezpieczających przez trzy spółki zależne: Południowy Koncern Energetyczny S.A., EnergiaPro Gigawat Sp. z o.o. oraz Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o., jednak na dzień bilansowy 31 grudnia 2009 roku tylko Południowy Koncern Energetyczny S.A. posiadała zabezpieczające instrumenty pochodne: aktywo w wysokości 1 747 tysięcy złotych oraz zobowiązanie 11 038 tysięcy złotych. W dwóch pozostałych spółkach kontrakty forward wygasły w grudniu 2009 roku. Wobec tych instrumentów miała zastosowanie rachunkowość zabezpieczeń.

38.7. Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko cen energii elektrycznej,
- ryzyko zmian cen praw do emisji CO₂ i praw majątkowych pochodzenia energii,
- ryzyko zmian cen towarów (np. węgiel).

Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na działanie czynników ryzyka zmian kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN oraz CZK/PLN. Ponadto Grupa narażona jest na zmiany referencyjnych stóp procentowych dla walut PLN, EUR oraz USD.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych są określone w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego i zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych ATMF opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych na datę bilansową.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej na datę bilansową instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu wycenianych do wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka rynkowego, na które Grupa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

38.7.1. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN, USD/PLN oraz CZK/PLN. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka:

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2010 roku														
Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2010		EUR/PLN				USD/PLN				CZK/PLN			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +12,3%		kurs EUR/PLN -12,3%		kurs USD/PLN +20,3%		kurs USD/PLN -20,3%		kurs CZK/PLN +9,6%		kurs CZK/PLN -9,6%	
			Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności finansowe	2 279 310	17 061	985	-	(985)	-	-	-	-	-	-	869	-	(869)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	13 192	1 355	-	(1 355)	-	-	-	-	-	-	209	-	(209)
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	309 411	20 565	(1 199)	-	1 199	-	(2 196)	-	2 196	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	945 457	11 696	(1 062)	-	1 062	-	-	-	-	-	-	(294)	-	294
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	91 262	11 762	(1 447)	-	1 447	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem			(1 368)	-	(1 368)	-	(2 196)	-	2 196	-	784	-	(784)	-

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2010 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2009 roku															
Klasy instrumentów finansowych		31 grudnia 2009		EUR/PLN				USD/PLN				CZK/PLN			
		Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	kurs EUR/PLN +13,25%		kurs EUR/PLN -13,25%		kurs USD/PLN +19,69%		kurs USD/PLN -19,69%		kurs CZK/PLN +10,40%		kurs CZK/PLN -10,40%	
				Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały
		tys. PLN	tys. PLN												
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności finansowe		1 883 149	263	35	-	(35)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		1 032 103	4 137	548	-	(548)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych		790 118	288 218	(3 205)	-	3 205	-	(51 988)	-	51 988	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		966 193	752	(100)	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem				(2 722)	-	2 722	-	(51 988)	-	51 988	-	-	-	-	-

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2009 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

38.7.2. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, EURIBOR oraz LIBOR USD. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka:

Rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

31 grudnia 2010		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2010 roku													
		WIBOR						EURIBOR						LIBOR USD	
		WIBOR + 60 pb		WIBOR - 60 pb		EURIBOR + 33 pb		EURIBOR - 33 pb		LIBOR USD + 36 pb		LIBOR USD - 36 pb			
Klasy instrumentów finansowych		Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	Kapitały		
		tys. PLN	tys. PLN												
Lokaty i depozyty		35 493	15 720	94	-	(94)	-	-	-	-	-	-	-		
Pożyczki udzielone		240	240	1	-	(1)	-	-	-	-	-	-	-		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		1 473 981	1 473 981	8 765	-	(8 765)	-	36	-	(36)	-	-	-		
Kredyty i pożyczki preferencyjne		243 323	243 113	(1 459)	-	1 459	-	-	-	-	-	-	-		
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych		309 411	309 411	(1 733)	-	1 733	-	(32)	-	32	-	(39)	39		
Kredyty w rachunku bieżącym		2 464	2 464	(15)	-	15	-	-	-	-	-	-	-		
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne		846 007	846 007	(5 076)	-	5 076	-	-	-	-	-	-	-		
Razem				577	-	(577)	-	4	-	(4)	-	(39)	39		

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2009		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2009 roku					
	Wartość bilansowa tys. PLN	Wartość narażona na ryzyko tys. PLN	WIBOR			EURIBOR		
			WIBOR + 81 pb Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy	EURIBOR + 66 pb Wynik finansowy	Kapitały	Wynik finansowy
Lokaty i depozyty	23 887	3 344	27	-	-	-	-	-
Pożyczki udzielone	315	315	3	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 032 103	1 032 103	8 327	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne (aktywa)	1 747	1 747	275	7 030	(7 030)	-	-	-
Kredyty i pożyczki preferencyjne	329 369	327 668	(2 654)	-	-	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	790 118	789 491	(4 060)	-	(160)	160	-	(1 848)
Kredyty w rachunku bieżącym	59 453	59 453	(482)	-	-	-	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	596 781	596 655	(4 833)	-	-	-	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	11 038	11 038	739	3 642	(3 642)	-	-	-
Razem			(2 658)	10 672	(133)	133	-	1 848

39. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i stosownie do zmian warunków ekonomicznych odpowiednio ją modyfikuje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje lub odpowiednio skorygować poziom zadłużenia zewnętrznego.

W 2010 roku w Grupie Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. wdrożono strukturę cash pooling, której zasadniczym celem jest zapewnienie płynności finansowej w Grupie TAURON przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów zewnętrznego finansowania krótkoterminowego i maksymalizowaniu przychodów finansowych z tytułu posiadania nadwyżek pieniężnych.

W 2010 roku został również wdrożony model centralnego finansowania Grupy TAURON, który wpływa m.in. na obniżenie kosztów finansowania zewnętrznego i zwiększenie możliwości pozyskania finansowania, ogranicza ilość kowenantów w umowach na finansowanie, redukuje konieczność udzielania zabezpieczeń rzeczowych oraz zmniejsza koszty administracyjne, wpływając tym samym na wyższą ocenę kondycji finansowej wydawaną przez agencje ratingowe.

W pierwszym etapie wdrożenia centralnego modelu finansowania została przeprowadzona emisja obligacji na łączną kwotę 848 200 tysięcy złotych w celu restrukturyzacji części zadłużenia finansowego spółek Grupy TAURON. Dodatkowo, w ramach zawartego zewnętrznego programu emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. posiada elastyczną linię rewolwingową w wysokości 450 000 tysięcy złotych, która w każdym momencie może zostać uruchomiona.

Ponadto, w ramach centralnego modelu zarządzania finansami Grupy TAURON, w grudniu 2010 roku uruchomiony został program emisji obligacji wewnętrznych, w ramach którego odbywa się zarządzanie środkami pieniężnymi o horyzoncie średnio i długoterminowym. Przyjęty model zarządzania finansami ma na celu zoptymalizowanie kosztów pozyskania finansowania oraz zapewnienie środków na bieżącą działalność podmiotów Grupy TAURON, jak również realizację planów inwestycyjnych.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu. Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	Stan na 31 grudnia 2010	Stan na 31 grudnia 2009 (dane przekształcone)
Oprocentowane kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	1 401 205	1 775 721
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, pozostałe zobowiązania oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	1 727 895	1 620 077
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 473 981	1 032 103
Zadłużenie netto	1 655 119	2 363 695
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	14 704 825	11 858 566
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	–	(766)
Kapitał razem	14 704 825	11 859 332
Kapitał i zadłużenie netto	16 359 944	14 223 027
Wskaźnik dźwigni	10%	17%

40. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem kształtowało się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Zarząd jednostki dominującej	5	5
Zarządy jednostek zależnych	49	46
Administracja	4 098	4 087
Dział sprzedaży	2 059	2 028
Pion produkcji	21 326	21 695
Pozostali	943	978
Razem	28 480	28 839

41. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego

Podmiotem uprawnionym, badającym niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. jest Ernst & Young Audit Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1. Umowa pomiędzy TAURON Polska Energia S.A. a Ernst & Young Audit Sp. z o.o. została zawarta w dniu 19 listopada 2010 roku i dotyczy badania sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2010–2012. Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2009
Obowiązkowe badanie	101	160
– skonsolidowanego sprawozdania finansowego	37	100
– jednostkowego sprawozdania finansowego	64	60
Inne usługi	86	50
Razem	187	210

W związku z przygotowaniem prospektu emisyjnego Spółka poniosła w 2010 roku wydatki związane z wynagrodzeniem biegłego rewidenta Ernst & Young Audit Sp. z o.o. w kwocie 1 469 tysięcy złotych.

42. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

W dniu 24 lutego 2011 roku w wyniku zakończonego postępowania kwalifikacyjnego, Rada Nadzorcza podjęła uchwały i powołała do składu Zarządu III kadencji spółki TAURON Polska Energia S.A.:

Dariusza Lubere – na stanowisko Prezesa Zarządu,

Joannę Schmid – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,

Dariusza Stolarczyka – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji,

Krzysztofa Zamasza – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych,

Krzysztofa Zawadzkiego – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych.

Uchwały podjęte przez Radę Nadzorczą wchodzą w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od dnia odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu II kadencji, tj. za rok obrotowy 2010.

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 1 marca 2011 roku

Dariusz Lubera – Prezes Zarządu

Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu

Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2010**

MARZEC 2011

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE TAURON	4
1.1. Organizacja Grupy TAURON	4
1.2. Zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki i jego Grupą Kapitałową	7
1.3. Powiązania organizacyjne lub kapitałowe	10
1.4. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne	11
1.5. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących	12
1.6. Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	13
1.7. Program akcji pracowniczych	14
1.8. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	14
2. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI GRUPY TAURON	15
2.1. Podstawowe obszary działalności	15
2.1.1. Obszar Wydobycia	16
2.1.2. Obszar Wytwarzania	16
2.1.3. Obszar OZE	16
2.1.4. Obszar Dystrybucji	16
2.1.5. Obszar Obrotu	16
2.1.6. Obszar Pozostałych	16
2.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych	17
2.3. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na wynik	20
2.4. Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy TAURON lub których wpływ jest możliwy w następnych latach	20
2.5. Podstawowe produkty, towary, usługi	21
2.6. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia	22
2.7. Informacja o umowach znaczących dla działalności Grupy TAURON	25
2.8. Informacja o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi	26
2.9. Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach kredytów i pożyczek	26
2.10. Informacja o udzielonych pożyczkach i poręczeniach oraz otrzymanych poręczeniach i gwarancjach	27
2.11. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	29
2.12. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu	30
2.13. Istotne pozycje pozabilansowe w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym	32
2.14. Zarządzanie zasobami finansowymi	32
2.15. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	33
3. POZOSTAŁE INFORMACJE	34
3.1. Czynniki ryzyka i zagrożeń	34
3.2. Czynniki istotne dla rozwoju Grupy TAURON	36
3.3. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	37
3.4. Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego	38
3.5. Informacja dotycząca zatrudnienia	38
3.6. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	39
3.7. Oddziały Spółki	39
3.8. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki	39
3.9. Wskaźniki finansowe	40
3.10. Instrumenty finansowe	41
3.11. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa	42
3.12. Informacja o toczących się postępowaniach	42

3.13.	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie	42
3.14.	Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu	42
3.15.	Nabycie akcji własnych	42
3.16.	Wpływy z emisji papierów wartościowych	42
3.17.	Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy TAURON	43
4.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	44
4.1.	Wskazanie stosowanego zbioru zasad ładu korporacyjnego	44
4.2.	Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od których odstąpiono	44
4.3.	Opis głównych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych	44
4.4.	Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji	45
4.5.	Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne	45
4.6.	Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu	45
4.7.	Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	46
4.8.	Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających i nadzorujących oraz ich uprawnień	46
4.9.	Opis zasad zmiany statutu Spółki	49
4.10.	Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	49
4.11.	Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów, zmiany, opis działania	51

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O GRUPIE TAURON

1.1. Organizacja Grupy TAURON

Na dzień 31 grudnia 2010 r. Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. (zwana w dalszej części sprawozdania Grupą TAURON) składała się z jednostki dominującej TAURON Polska Energia S.A. (zwanej w dalszej części sprawozdania również TAURON lub Spółką), 39 spółek zależnych i współzależnych w sposób bezpośredni lub pośredni, 19 spółek stowarzyszonych oraz 28 pozostałych spółek.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa TAURON składała się z jednostki dominującej TAURON, 39 spółek zależnych i współzależnych w sposób bezpośredni lub pośredni, 19 spółek stowarzyszonych oraz 29 pozostałych spółek

Jednostki podlegające konsolidacji

W ramach Grupy TAURON sprawozdania finansowe siedemnastu spółek zależnych są objęte konsolidacją na dzień 31 grudnia 2010 r. ze sprawozdaniem finansowym Spółki, poprzez zastosowanie metody konsolidacji pełnej, w tym:

- 1) Południowy Koncern Energetyczny S.A. z siedzibą w Katowicach (zwany w dalszej części sprawozdania PKE),
- 2) ENION S.A. z siedzibą w Krakowie (zwany w dalszej części sprawozdania Enion),
- 3) EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu (zwana w dalszej części sprawozdania EnergiaPro),
- 4) Elektrownia Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli (zwana w dalszej części sprawozdania ESW),
- 5) Elektrociepłownia Tychy S.A. z siedzibą w Tychach (zwana w dalszej części sprawozdania Elektrociepłownią Tychy),
- 6) Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Katowice S.A. z siedzibą w Katowicach (zwane w dalszej części sprawozdania PEC Katowice),
- 7) Elektrociepłownia EC Nowa sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej (zwana w dalszej części sprawozdania Elektrociepłownią EC Nowa),
- 8) Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Dąbrowie Górniczej S.A. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej (zwane w dalszej części sprawozdania PEC Dąbrowa Górnicza),
- 9) Kopalnia Wapienia „Czatkowice” sp. z o.o. z siedzibą w Krzeszowicach (zwana w dalszej części sprawozdania Kopalnią Wapienia Czatkowice),
- 10) Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (zwana w dalszej części sprawozdania PEPKH),
- 11) Południowy Koncern Węglowy S.A. z siedzibą w Jaworznie (zwany w dalszej części sprawozdania PKW),
- 12) TAURON Sprzedaż sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie¹ (zwana w dalszej części sprawozdania TAURON Sprzedaż),
- 13) TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze (zwana w dalszej części sprawozdania TAURON Ekoenergia),
- 14) TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu² (zwana w dalszej części sprawozdania TAURON Obsługa Klienta),
- 15) TAURON Czech Energy s.r.o. z siedzibą w Ostrawie, Republika Czeska (zwana w dalszej części sprawozdania TAURON Czech Energy),
- 16) BELS INVESTMENT sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze (zwana w dalszej części sprawozdania Bels Investment),
- 17) MEGAWAT MARSZEWO sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze (zwana w dalszej części sprawozdania Megawat Marszewo),

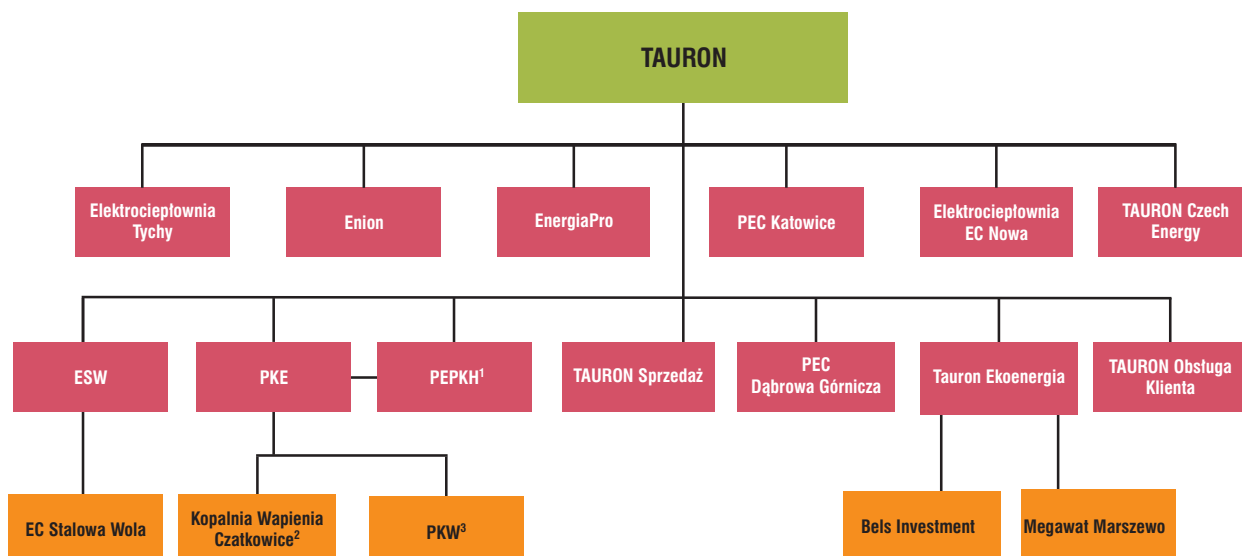
Ponadto, Grupa TAURON ujmuje metodą praw własności inwestycję we wspólnym przedsięwzięciu – Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli (zwana w dalszej części sprawozdania EC Stalowa Wola).

¹ Na podstawie uchwały Zgromadzenia Wspólników ENION ENERGIA sp. z o.o. z dnia 18.11.2010 r., z dniem 03.01.2011 r. zarejestrowano zmianę firmy spółki ENION ENERGIA sp. z o.o. na TAURON Sprzedaż sp. z o.o., stąd w ramach niniejszego sprawozdania zastosowano zmienioną firmę spółki.

² Na podstawie uchwały Zgromadzenia Wspólników EnergiaPro Gigawat sp. z o.o. z dnia 18.11.2010 r., z dniem 03.01.2011 r. zarejestrowano zmianę firmy spółki EnergiaPro Gigawat sp. z o.o. na TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o., stąd w ramach niniejszego sprawozdania zastosowano zmienioną firmę spółki.

Struktura Grupy TAURON

Poniższy schemat przedstawia według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania strukturę Grupy TAURON, uwzględniając spółki podlegające konsolidacji.

Uwagi:

¹ TAURON posiada bezpośrednio 10% udziałów w kapitale zakładowym spółki, dających 27,78% głosów na Zgromadzeniu Wspólników oraz użytkuje udziały będące własnością spółki PKE, które stanowią 70% udziałów w kapitale zakładowym spółki, dających 61,11% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

² Na podstawie umowy użytkowania 100% udziałów spółki, dających 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników, będących własnością PKE.

³ Na podstawie umowy użytkowania 52,48% akcji spółki, dających 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu, będących własnością PKE.

Szczegółową informację na temat powiązań organizacyjnych i kapitałowych pomiędzy podmiotami wskazanymi na powyższym schemacie przedstawiono w punkcie 1.3. niniejszego sprawozdania.

Zmiany w strukturze Grupy TAURON

W 2010 r. miały miejsce następujące zmiany w strukturze Grupy TAURON:

1. Z dniem 24 lutego 2010 r. ESW zawiązała spółkę celową (SPV) pod firmą Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A., utworzoną do realizacji inwestycji polegającej na budowie w Stalowej Woli bloku gazowo-parowego o mocy około 400 MW, i objęła w niej 500.000 akcji w kapitale zakładowym o wartości nominalnej 1 zł każda w zamian za wkład pieniężny. Na dzień 31 grudnia 2010 r. ESW posiadała w EC Stalowa Wola udział wynoszący 50% kapitału zakładowego.
2. W dniu 23 kwietnia 2010 r. spółka Tauron Ekoenergia nabyła 1.000 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki Bels Investment, celem budowy farmy wiatrowej o mocy 40 MW.
3. W dniu 17 maja 2010 r., celem przejęcia bezpośredniej kontroli nad spółką PEPKH oraz umożliwienia sprawowania nadzoru nad działalnością ww. spółki w sposób bezpośredni, a także w celu zabezpieczenia realnego wpływu TAURON na działalność przedmiotowej spółki, PKE ustanowiła odpłatnie na rzecz Spółki użytkowanie 700 udziałów należących do PKE w PEPKH, stanowiących 70% kapitału zakładowego i dających 61,11% głosów na zgromadzeniu wspólników, z jednoczesnym umocowaniem do realizacji praw z obciążonych użytkowaniem udziałów.
4. Dnia 10 czerwca 2010 r. nastąpiło połączenie spółki dominującej TAURON oraz jej spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. i Energomix Servis sp. z o.o.

W wyniku połączenia wspólnicy spółek przejmowanych ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. i Energomix Servis sp. z o.o., otrzymali akcje Spółki nowej emisji:

- 193 850 314 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda zostało wydanych wspólnikom ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o.,
- 124 814 986 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda zostało wydanych wspólnikom Energomix Servis sp. z o.o.

Parytety wymiany zostały ustalone na podstawie wartości rynkowej łączących się podmiotów wycenę wynikającą z wyceny niezależnego rzeczoznawcy sporządzonej na dzień 1 grudnia 2009 r. Parytety wymiany zostały ustalone w następujący sposób:

za jeden udział ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. wspólnicy ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. otrzymali 427 akcji TAURON (426,01 akcji przed zaokrągleniem), natomiast za jeden udział Energomix Servis sp. z o.o. wspólnicy Energomix Servis sp. z o.o. otrzymali 799 akcji TAURON (798,86 akcji przed zaokrągleniem).

Dodatkowo wspólnicy niekontrolujący ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. i Energomix Servis sp. z o.o. zostali zobligowani do wniesienia dopłat (zgodnie z art. 492 § 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – *Kodeks spółek handlowych*) w wysokości 1,15 zł za każdy udział ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. wymieniony na akcje Spółki, natomiast wspólnicy Energomix Servis sp. z o.o. – 0,16 zł za każdy udział wymieniony na akcje Spółki. Po zarejestrowaniu akcji połączeniowych kapitał podstawowy Spółki został podwyższony o kwotę 318.665.300 zł do kwoty 14.304.948.858 zł.

W wyniku połączenia, TAURON stała się bezpośrednio właścicielem udziałów w poniższych spółkach:

- TAURON Ekoenergia o wartości 419.315 tys. zł,
 - TAURON Obsługa Klienta o wartości 345.015 tys. zł,
 - TAURON Sprzedaż o wartości 692.550 tys. zł,
 - PEPKH o wartości 6.886 tys. zł,
 - Elektrociepłownia EC Nowa o wartości 92.087 tys. zł,
 - Zespół Elektrowni Wodnych Rożnów sp. z o.o. o wartości 931 tys. zł,
 - Energetyka Ciepła w Kamiennej Górze sp. z o.o. o wartości 6.959 tys. zł.
5. Na podstawie uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 16 września 2010 r. spółek TAURON Sprzedaż oraz TAURON Ekoenergia, w dniu 1 października 2010 r. nastąpił podział spółki TAURON Sprzedaż, poprzez wydzielanie z niej zorganizowanej części przedsiębiorstwa, składającej się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii – hydroelektrowniach.
6. W związku z podjęciem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki uchwały nr 4 z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie widełkowego podwyższenia kapitału zakładowego, Spółka oraz Skarb Państwa zawarły w dniu 21 października 2010 r. umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki serii BB w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163.110.632 akcje zwykłe imienne serii BB o wartości nominalnej wynoszącej 9 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 1.467.996 tys. zł. W związku z powyższą umową Skarb Państwa wniósł na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki wkłady niepieniężne w postaci:
- 22.528.790 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, należących do Skarbu Państwa w PKE, co stanowi 14,45% wszystkich zarejestrowanych akcji PKE, o wartości godziwej 863.754 tys. zł,
 - 3.387.636 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, należących do Skarbu Państwa w ESW, co stanowi 14,69% wszystkich zarejestrowanych akcji ESW, o wartości godziwej 80.524 tys. zł,
 - 3.706.725.306 akcji o wartości nominalnej 0,01 zł każda, należących do Skarbu Państwa w Enion, co stanowi 14,65% wszystkich zarejestrowanych akcji Enion, o wartości godziwej 407.740 tys. zł,
 - 1.131.797.798 akcji o wartości nominalnej 0,01 zł każda, należących do Skarbu Państwa w EnergiaPro, co stanowi 13,75% wszystkich zarejestrowanych akcji EnergiaPro o wartości godziwej 350.857 tys. zł.

W dniu 2 listopada 2010 r. Sąd Rejonowy Katowice–Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego Spółki do kwoty 15.772.944.546 zł. Po rejestracji liczba akcji wynosi 1.752.549.394.

Dnia 21 grudnia 2010 r. TAURON nabyła od Skarbu Państwa za gotówkę dodatkowe akcje: w PKE za 497 tys. zł, w ESW za 67 tys. zł, w Enion za 45 tys. zł oraz w EnergiaPro za 99 tys. zł. W wyniku powyższych działań zwiększył się udział TAURON w kapitałach zakładowych powyższych spółek zależnych oraz w ich organach stanowiących, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Udział TAURON w spółkach, w związku z transakcjami dokonanymi ze Skarbem Państwa

Nazwa spółki	Udział TAURON w kapitale spółki na 31 grudnia 2010 r.	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki na 31 grudnia 2010 r.
PKE	99,46%	99,46%
Enion	99,68%	99,68%
EnergiaPro	98,76%	98,76%
ESW	99,74%	99,74%

7. W dniu 18 listopada 2010 r. Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników spółek TAURON Sprzedaż oraz TAURON Obsługa Klienta powzięły uchwały w sprawie podziału spółki TAURON Obsługa Klienta w drodze wydzielania z niej zorganizowanej części przedsiębiorstwa, składającej się ze składników materialnych i niematerialnych oraz zobowiązań związanych ze sprzedażą energii

elektrycznej oraz przeniesienia jej na TAURON Sprzedaż. Ponadto, z dniem 3 stycznia 2011 r. zarejestrowano zmiany przedmiotu działalności oraz firmy obu spółek. Powyższe działania odbywały się w ramach realizacji w Grupie TAURON projektu strategicznego, którego głównym celem była poprawa jakości i efektywności działania poprzez skupienie i rozwój szczególnych kompetencji w zakresie masowej obsługi klienta oraz sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych w jednym podmiocie Grupy TAURON, a w drugim – kompetencji w zakresie sprzedaży energii elektrycznej. W efekcie powyższego działania, od dnia 3 stycznia 2011 r. spółka TAURON Sprzedaż realizuje zadania związane ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców końcowych, natomiast spółka TAURON Obsługa Klienta – w zakresie masowej obsługi klienta. W obu wyżej wymienionych podmiotach TAURON posiada 100% udziałów w kapitałach zakładowych.

8. W dniu 15 grudnia 2010 r. spółka TAURON Ekoenergia nabyła 38.700 udziałów spółki Megawatt Marszewo o wartości nominalnej 50 zł każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego tej spółki. Celem zakupu przez TAURON Ekoenergia udziałów spółki Megawatt Marszewo, z dniem 8 grudnia 2010 r. dokonano podwyższenia kapitału zakładowego spółki TAURON Ekoenergia o kwotę 80.000 tys. zł, w drodze ustanowienia nowych 80.000 udziałów po 1 tys. zł każdy, które zostały objęte przez jedynego wspólnika, tj. TAURON, i pokryte wkładem pieniężnym.
9. W dniu 22 grudnia 2010 r. Spółka oraz PKE zawarły:
 - 1) umowę ustanowienia użytkowania 18.473.553 akcji spółki PKW (posiadanych przez PKE), stanowiących 52,48% akcji w kapitale zakładowym spółki, dających 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu – umowa weszła w życie z dniem 28 grudnia 2010 r.
 - 2) umowę ustanowienia użytkowania 30.812 udziałów spółki Kopalnia Wapienia Czatkowice (posiadanych przez PKE), stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki i dających 100% głosów na Zgromadzeniu Wspólników – umowa weszła w życie z dniem zawarcia.

Użytkowanie akcji bądź udziałów należących do PKE w wyżej wymienionych spółkach, z jednoczesnym udzieleniem umocowania do realizacji praw z obciążonych użytkowaniem akcji/udziałów ustanowiono odpłatnie celem przejęcia bezpośredniej kontroli nad przedmiotowymi spółkami oraz umożliwienia prowadzenia nadzoru nad działalnością tych spółek w sposób bezpośredni, a także zabezpieczenia realnego wpływu TAURON na działalność wymienionych spółek.

Powyższe procesy dokonywane w celu zapewnienia efektywnego działania Grupy TAURON oraz sprawniejszego zarządzania podmiotami wchodzącymi w skład Grupy TAURON są zgodne ze „Strategią Korporacyjną dla Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. na lata 2008–2012 z perspektywą do 2020 r.” (zwaną w dalszej części niniejszego sprawozdania Strategią Korporacyjną).

1.2. Zmiany w zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Spółki i jego Grupą Kapitałową

Zasady zarządzania przedsiębiorstwem Spółki

Zgodnie z postanowieniami „Regulaminu Organizacyjnego TAURON Polska Energia S.A.” (zwanego w dalszej części niniejszego sprawozdania Regulaminem Organizacyjnym), Spółką kieruje Zarząd Spółki bezpośrednio, a także poprzez ustanowionych prokurentów, Dyrektorów Departamentów oraz pełnomocników.

Prezes Zarządu, zajmujący stanowisko Dyrektora Generalnego, kieruje bieżącą działalnością gospodarczą Spółki i podejmuje decyzje we wszelkich sprawach dotyczących Spółki, niezastrzeżonych do decyzji Zarządu lub innych organów Spółki oraz nadzoruje pracę bezpośrednio podporządkowanego pionu.

Prezes Zarządu – Dyrektor Generalny, w szczególności:

- 1) prowadzi sprawy wewnętrzne Spółki i reprezentuje ją w kontaktach zewnętrznych,
- 2) koordynuje całość spraw związanych z działalnością Zarządu Spółki,
- 3) pełni funkcję pracodawcy w rozumieniu przepisów prawa pracy,
- 4) sprawuje nadzór nad działalnością podległego mu pionu,
- 5) wydaje wewnętrzne akty normatywne zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- 6) podejmuje decyzje związane z bieżącym kierowaniem Spółką,
- 7) dokonuje wszelkich czynności faktycznych i prawnych, mając na uwadze realizację celów Spółki,
- 8) podejmuje wszelkie inne czynności zapewniając sprawne funkcjonowanie Spółki.

Wiceprezesa Zarządu zajmują odpowiednio stanowiska:

- 1) Dyrektora ds. Zarządzania i Komunikacji,
- 2) Dyrektora ds. Handlowych,
- 3) Dyrektora ds. Strategii i Rozwoju,
- 4) Dyrektora ds. Ekonomiczno-Finansowych.

Wiceprezesi Zarządu – Dyrektorzy Pionów:

- 1) kierują bieżącą działalnością gospodarczą Spółki w powierzonym zakresie oraz nadzorują pracę bezpośrednio podporządkowanych pionów,
- 2) podejmują decyzje w sprawach nie zastrzeżonych do właściwości Zarządu Spółki, w zakresie funkcji powierzonych podległym jednostkom organizacyjnym, komórkom organizacyjnym, samodzielnym stanowiskom pracy, a także inne decyzje w ramach pełnomocnictw i upoważnień udzielonych im przez Zarząd Spółki lub Prezesa Zarządu – Dyrektora Generalnego.

Wiceprezesi Zarządu – Dyrektorzy Pionów, w szczególności:

- 1) prowadzą sprawy wewnętrzne Spółki i reprezentują ją w kontaktach zewnętrznych,
- 2) sprawują nadzór nad pracą podporządkowanych im pionów,
- 3) podejmują decyzje związane z bieżącym kierowaniem Spółką,
- 4) dokonują wszelkich czynności faktycznych i prawnych, mając na uwadze realizację celów Spółki,
- 5) podejmują wszelkie inne czynności zapewniające sprawne funkcjonowanie Spółki.

Dyrektorzy Departamentów:

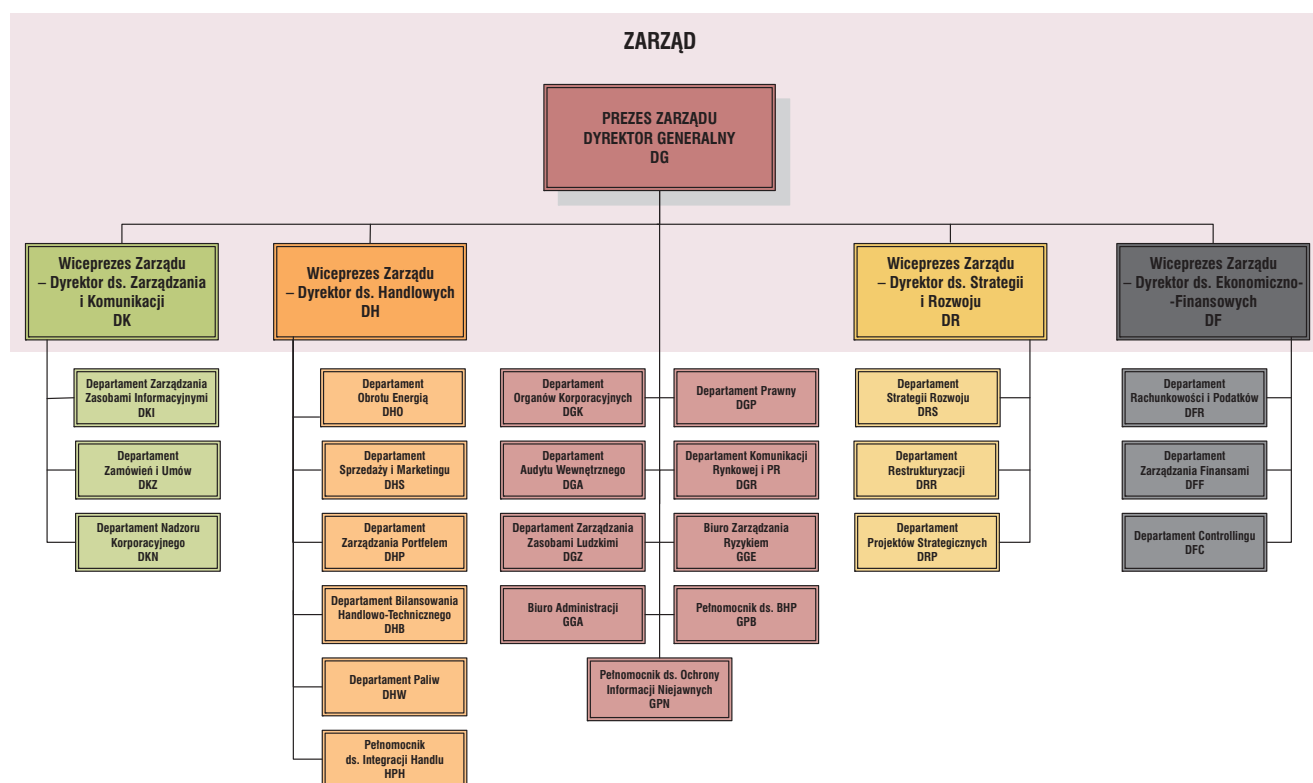
- 1) kierują podległymi departamentami, ponosząc odpowiedzialność za efekty ich pracy,
- 2) określają w zakresie swojej właściwości rzeczowej cele i zadania poszczególnych komórek organizacyjnych i samodzielnych stanowisk pracy wchodzących w skład kierowanego departamentu,
- 3) koordynują pracę podległych sobie struktur zgodnie z interesem Spółki i przepisami prawa,
- 4) realizują wytyczne i zalecenia Członków Zarządu – Dyrektorów Pionów oraz na bieżąco informują ich o pracy podległego departamentu,
- 5) podejmują wszelkie niezbędne działania zapewniające skuteczne i efektywne funkcjonowanie podległego departamentu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, istotnych ze względu na prawidłowe funkcjonowanie Spółki, może zostać ustanowione stanowisko organizacyjne „Zastępca Dyrektora Departamentu”. Zakres obowiązków dla Zastępców Dyrektorów Departamentów ustala zgodnie z obowiązującymi zasadami Dyrektor Departamentu. Szczegółowe zakresy działania dla kierujących departamentami określają zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.

W 2010 r., jak również do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, nie zostały wprowadzone zmiany w powyższych zasadach zarządzania Spółką, zawartych w Regulaminie Organizacyjnym.

Schemat organizacyjny Spółki, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r., jak również na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, przedstawia się następująco:

Schemat struktury organizacyjnej TAURON

Powyższy schemat organizacyjny, przedstawiający strukturę pionów podlegających Członkom Zarządu – Dyrektorom Pionów do szczegółu komórek organizacyjnych – Biur podlegających bezpośrednio Członkom Zarządu – Dyrektorom Pionów, jest załącznikiem do Regulaminu Organizacyjnego, przyjętego przez Zarząd Spółki i zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą.

Nadmienia się, iż w dniu 24 lutego 2011 r. Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwały o powołaniu Członków Zarządu na trzecią kadencję na następujące stanowiska:

- 1) Prezesa Zarządu,
- 2) Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,
- 3) Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji,
- 4) Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych,
- 5) Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych.

Szczegółową informację o powołaniu Członków Zarządu na trzecią kadencję zamieszczono w punkcie 3.8. niniejszego sprawozdania.

Zmiany w zasadach zarządzania Grupą TAURON

Celem usprawnienia zarządzania Grupą TAURON, rozumianą jako jednolity organizm gospodarczy złożony z autonomicznych spółek prawa handlowego, oraz zwiększenia jej funkcjonalności, Zarząd Spółki w dniu 12 października 2010 r. podjął uchwałę o powołaniu „Grupy TAURON”, funkcjonującej w oparciu o Kodeks „Grupy TAURON” (zwany w dalszej części sprawozdania Kodeksem).

W skład tak powołanej „Grupy TAURON” wchodzi TAURON (jako Spółka dominująca) oraz następujące spółki:

- 1) PKE,
- 2) Enion,
- 3) EnergiaPro,
- 4) ESW,
- 5) Elektrociepłownia Tychy,
- 6) PEC Katowice,
- 7) Elektrociepłownia EC Nowa,
- 8) PEC Dąbrowa Górnicza,
- 9) Kopalnia Wapienia Czatkowice,
- 10) PEPKH,
- 11) PKW,
- 12) TAURON Sprzedaż,
- 13) TAURON Ekoenergia,
- 14) TAURON Obsługa Klienta,
- 15) TAURON Czech Energy.

Poprzedni system zarządzania Grupą TAURON opierał się na zawartych z istotnymi spółkami zależnymi umowach o zarządzanie w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* (tzw. umowach holdingowych). Jednakże w związku z działaniami podejmowanymi przez Spółkę, zmierzającymi do objęcia 100% kapitału w istotnych spółkach zależnych oraz ograniczeniami wynikającymi z umownego stosunku regulującego podział kompetencji w Grupie TAURON (w tym między innymi: autonomia interesu strony umowy, decyzja o zawarciu i ewentualnym rozwiązaniu umowy na poziomie zarządów), Zarząd TAURON w dniu 12 października 2010 r. uchwalił Kodeks.

Kodeks wszedł w życie w każdej ze spółek z dniem podjęcia, przez Walne Zgromadzenie lub Zgromadzenie Wspólników danej spółki, uchwały o jej przystąpieniu do „Grupy TAURON”, co było równoznaczne z wyrażeniem przez daną spółkę zgody na przestrzeganie postanowień Kodeksu.

Kodeks stał się wewnątrzorganizacyjnym, podstawowym aktem normatywnym „Grupy TAURON”, regulującym jej tworzenie, organizację i funkcjonowanie. Oparty jest on na założeniu, iż interes i strategia członków „Grupy TAURON” są wspólne i jednolite. Kodeks ten reguluje funkcjonowanie „Grupy TAURON”, zapewniając realizację celów poprzez specjalnie zaprojektowane rozwiązania w zakresie zarządzania podmiotami „Grupy TAURON”, w tym w szczególności określania celów działalności spółek, umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów. Zaproponowane w Kodeksie rozwiązania m.in. uwzględniają odpowiednio znowelizowane koncepcje wypracowane w ramach umowy o zarządzanie w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*, w tym dotyczące zasad określania, konsultacji czy zmiany Obszarów Biznesowych oraz Zarządczych.

W celu efektywnego zarządzania „Grupą TAURON”, Zarząd TAURON w dniu 12 października 2010 r. podjął również uchwały dotyczące:

- utworzenia Obszarów Biznesowych,
- przynależności poszczególnych spółek wchodzących w skład „Grupy TAURON” do odpowiednich Obszarów Biznesowych,
- ustanowienia Obszarów Zarządczych, w ramach których wprowadzane są Zasady Współpracy.

Kolejnym z istotnych elementów umożliwiającym podejmowanie decyzji operacyjnych w ramach „Grupy TAURON” było powołanie na podstawie Kodeksu trzech komitetów:

- Komitetu Zarządzania Grupą TAURON,
- Komitetu Zgodności Grupy TAURON,
- Komitetu Oceny Projektów.

Celem powołania powyższych Komitetów było rozpoczęcie prowadzenia przez spółki działalności operacyjnej według jednolitych założeń „Grupy TAURON”, zgodnie z prawem, interesem „Grupy TAURON” oraz jej interesariuszy.

Komitety pełnią następujące funkcje:

- opiniotwórczą dla Zarządu Spółki,
- decyzyjną,
- nadzorczą dla zarządów spółek zależnych „Grupy TAURON”.

Podstawowym zadaniem komitetów jest czuwanie nad realizacją przez uczestników „Grupy TAURON” założonego programu spójności we wspólnym interesie wszystkich jej członków. Szczegółowe zadania komitetów zostały skonkretyzowane w regulaminach ich działania, uchwalonych przez Zarząd Spółki.

W celu zapewnienia ciągłości funkcjonowania kompetencji zarządczych w ramach „Grupy TAURON”, umowy o zarządzanie w rozumieniu art. 7 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* będą stopniowo rozwiązywane wraz z wdrażaniem regulacji na podstawie Kodeksu.

1.3. Powiązania organizacyjne lub kapitałowe

TAURON, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r., posiadała bezpośrednio lub pośrednio udziały i akcje w istotnych spółkach zależnych Grupy TAURON, których wykaz przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Wykaz istotnych spółek zależnych wg stanu na dzień 31.12.2010 r.

Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 31 grudnia 2010 r.	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 31 grudnia 2010 r.
PKE	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,46%	TAURON – 99,46%	99,46%	TAURON – 99,46%
Enion	30-390 Kraków; ul. Zawila 65 L	Dystrybucja energii elektrycznej	99,68%	TAURON – 99,68%	99,68%	TAURON – 99,68%
EnergiaPro	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 20	Przesyłanie, dystrybucja energii elektrycznej	98,76%	TAURON – 98,76%	98,76%	TAURON – 98,76%
ESW	37-450 Stalowa Wola; ul. Energetyków 13	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,74%	TAURON – 99,74%	99,74%	TAURON – 99,74%
TAURON Sprzedaż	30-417 Kraków; ul. Łagiewnicka 60	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	TAURON – 100,00%	100,00%	TAURON – 100,00%
TAURON Obsługa Klienta	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 16	Sprzedaż energii elektrycznej	100,00%	TAURON – 100,00%	100,00%	TAURON – 100,00%
TAURON Ekoenergia	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	TAURON – 100,00%	100,00%	TAURON – 100,00%
Elektrociepłownia Tychy	43-100 Tychy; ul. Przemysłowa 47	Wytwarzanie energii elektrycznej, produkcja i dystrybucja ciepła	95,47%	TAURON – 95,47%	95,47%	TAURON – 95,47%

Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 31 grudnia 2010 r.	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 31 grudnia 2010 r.
Kopalnia Wapienia Czatkowice ¹	32-063 Krzeszowice 3; os. Czatkowice 248	Wydobywanie, kruszenie i rozdrabnianie skał wapiennych oraz wydobywanie kamienia dla potrzeb budownictwa	99,46%	PKE – 100,00%	99,46%	PKE – 100,00%
PKW ¹	43-600 Jaworzno; ul. Grunwaldzka 37	Wydobywanie węgla kamiennego	52,20%	PKE – 52,48%	67,64%	PKE – 68,01%
PEPKH ¹	40-389 Katowice; ul. Lwowska 23	Obrót energią elektryczną	79,62%	PKE – 70,00%; TAURON – 10,00%	88,55%	PKE – 61,11%; TAURON – 27,78%
PEC Katowice	40-126 Katowice; ul. Grażyńskiego 49	Produkcja i dystrybucja ciepła	95,66%	TAURON – 95,66%	95,66%	TAURON – 95,66%
Elektrociepłownia EC Nowa	41-308 Dąbrowa Górnicza; al. J. Piłsudskiego 92	Wytwarzanie energii elektrycznej, produkcja ciepła i gazów technicznych	84,00%	TAURON – 84,00%	84,00%	TAURON – 84,00%
PEC Dąbrowa Górnicza	41-300 Dąbrowa Górnicza; al. J. Piłsudskiego 2	Produkcja i dystrybucja ciepła	85,00%	TAURON – 85,00%	85,00%	TAURON – 85,00%
TAURON Czech Energy	750 00 Ostrawa, Na Rovince 879/C Republika Czeska	Obrót energią elektryczną	100%	TAURON – 100%	100%	TAURON – 100%
Bels Investment ²	02-674 Warszawa; ul. Marynarska 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia – 100%	100%	TAURON Ekoenergia – 100%
Megawat Marszewo ²	02-674 Warszawa; ul. Marynarska 11	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia – 100%	100%	TAURON Ekoenergia – 100%

¹ TAURON jest użytkownikiem udziałów/akcji będących własnością PKE.

² W 2010 roku spółka TAURON Ekoenergia nabyła udziały stanowiące 100% kapitału zakładowego w spółkach Bels Investment i Megawat Marszewo, celem realizacji zadań w zakresie obszaru Odnawialnych Źródeł Energii.

Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. zmianie uległy dane dotyczące następujących istotnych spółek zależnych:

Tabela nr 3. Zmiany w wykazie istotnych spółek zależnych wg stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Nazwa spółki	Adres	Podstawowy przedmiot działalności	Udział TAURON w kapitale spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 1 marca 2011 r.	Udział TAURON w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 1 marca 2011 r.
Enion	30-390 Kraków; ul. Zawia 65 L	Dystrybucja energii elektrycznej	99,71%	TAURON – 99,71%	99,71%	TAURON – 99,71%
TAURON Obsługa Klienta	53-314 Wrocław; Pl. Powstańców Śląskich 16	Działalność usługowa (obsługa klienta)	100%	TAURON – 100%	100%	TAURON – 100%
Bels Investment	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia – 100%	100%	TAURON Ekoenergia – 100%
Megawat Marszewo	58-500 Jelenia Góra; ul. Obrońców Pokoju 2B	Wytwarzanie energii elektrycznej	100%	TAURON Ekoenergia – 100%	100%	TAURON Ekoenergia – 100%

1.4. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne

W zakresie nabywania akcji i udziałów w spółkach:

- z dniem 8 grudnia 2010 r., TAURON, jako jedyny wspólnik TAURON Ekoenergia, objęła 80.000 udziałów po 1 tys. zł każdy, które pokryła wkładem pieniężnym. Nowe udziały zostały ustanowione poprzez podwyższenie kapitału zakładowego TAURON Ekoenergia o kwotę 80.000 tys. zł. Powyższy proces związany był z nabyciem przez TAURON Ekoenergia 38.700 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy, stanowiących 100% kapitału zakładowego w Megawat Marszewo;

- dnia 21 października 2010 r. TAURON nabyła akcje spółek zależnych: PKE o wartości godziwej 863.754 tys. zł, ESW o wartości godziwej 80.524 tys. zł, Enion o wartości godziwej 407.740 tys. zł oraz EnergiaPro o wartości godziwej 350.857 tys. zł, będących przedmiotem aportu wniesionego przez Skarb Państwa na pokrycie podwyższonego kapitału zakładowego Spółki. Dnia 21 grudnia 2010 r. TAURON nabyła za gotówkę od Skarbu Państwa dodatkowe akcje w wymienionych powyżej spółkach;
- dnia 10 czerwca 2010 r. nastąpiło połączenie spółki dominującej TAURON oraz jej spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. i Energomix Servis sp. z o.o. W wyniku połączenia, TAURON stała się bezpośrednio właścicielem udziałów, należących uprzednio do ww. podmiotów.

Szczegółowe informacje dotyczące powyższych transakcji zawarto w punkcie 1.1. niniejszego sprawozdania.

Dodatkowo w 2010 r., poza emisją obligacji wewnętrznych, TAURON oraz spółki Grupy TAURON nie dokonywały istotnych zakupów papierów wartościowych.

W związku z uruchomieniem w grudniu 2010 r. Programem emisji obligacji wewnętrznych, trzy spółki Grupy TAURON wyemitowały obligacje na refinansowanie swoich zobowiązań finansowych (kredyty i obligacje), które w całości nabyła TAURON:

Enion	15,8 mln zł,
PKW	49,5 mln zł,
PKE	782,9 mln zł.

W odniesieniu do struktury głównych lokat kapitałowych należy wskazać, że w 2010 r. zasadniczo wszystkie nadwyżki środków pieniężnych spółek alokowane były w bankach w postaci lokat o horyzoncie krótkoterminowym dopasowanym do potrzeb operacyjnych spółek. Od momentu wdrożenia w Grupie TAURON cash pooling, szczegółowo opisanego w dalszej części niniejszego sprawozdania, spółki uczestniczące w strukturze przekazywały część nadwyżek środków pieniężnych do Pool Leadera (którego funkcje pełni TAURON), który z kolei powyższe środki bądź wykorzystywał do finansowania działalności innych podmiotów z Grupy TAURON, bądź lokował w instrumenty rynku pieniężnego o najniższym ryzyku inwestycyjnym.

1.5. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących

Łączna kwota wynagrodzeń, rozumiana jako wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści otrzymanych w pieniądzu, w naturze lub jakiegokolwiek innej formie, wypłaconych przez TAURON członkom Zarządu za rok 2010 wyniosła 5.691 tys. zł. Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za rok 2010 podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie od stycznia do grudnia 2010 r.

Członkowie Zarządu TAURON nie są objęci programem motywacyjnym ani premiovym opartym na kapitale Spółki. W poniższej tabeli zaprezentowano wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za rok 2010.

Tabela nr 4. Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za rok 2010 (dane w tys. zł)

Nazwisko i imię	Okres pełnienia funkcji w roku 2010	Wynagrodzenia i nagrody*	Pozostałe korzyści*	Razem	Dochody osiągnięte w spółkach zależnych**
Lubera Dariusz	01.01.2010 – 31.12.2010	1.116	151	1.267	51
Schmid Joanna	01.10.2010 – 31.12.2010	225	37	262	0
Stolarczyk Dariusz	01.01.2010 – 31.12.2010	975	138	1.113	58
Zamasz Krzysztof	01.01.2010 – 31.12.2010	958	113	1.071	58
Zawadzki Krzysztof	01.01.2010 – 31.12.2010	972	110	1.082	57
Tokarski Stanisław	01.01.2010 – 31.08.2010	768	128	896	60
Razem		5.014	677	5.691	284

* Bez narzutów.

** Dane z Informacji o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za rok 2010 PIT-11.

Nadmienia się, iż wynagrodzenie wraz z narzutami wypłacone przez Spółkę wszystkim osobom, które pełniły funkcję członków Zarządu w roku 2010 wyniosło łącznie 5.967 tys. zł.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za rok 2010 zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela nr 5. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za rok 2010 (dane w tys. zł)

Nazwisko i imię	Okres pełnienia funkcji w roku 2010	Wynagrodzenia i nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
Tajduś Antoni	01.01.2010 – 31.12.2010	47	0	47
Koziorowski Leszek	14.09.2010 – 31.12.2010	16	0	16
Kuciński Jacek	14.09.2010 – 31.12.2010	15	0	15

Nazwisko i imię	Okres pełnienia funkcji w roku 2010	Wynagrodzenia i nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
Luty Włodzimierz	01.01.2010 – 31.12.2010	44	0	44
Michalewski Michał	01.01.2010 – 31.12.2010	44	0	44
Szyke Jacek	14.09.2010 – 31.12.2010	15	0	15
Ściążko Marek	01.01.2010 – 31.12.2010	44	0	44
Trzaskalska Agnieszka	01.01.2010 – 31.12.2010	46	0	46
Kurowski Witold	01.01.2010 – 13.09.2010	29	0	29
Skrzypek Tadeusz	01.01.2010 – 13.09.2010	29	0	29
Razem		329	0	329

Członkowie Rady Nadzorczej Spółki w 2010 r. nie otrzymywali wynagrodzeń i nagród ze spółek Grupy TAURON, ponieważ nie pełnili funkcji w radach nadzorczych oraz zarządach tych spółek.

1.6. Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Stan posiadania akcji TAURON oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych z TAURON, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących Spółkę, na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 6. Stan posiadania akcji TAURON oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych – osoby zarządzające

Imię i nazwisko	Akcje TAURON		Akcje/udziały w jednostkach powiązanych z TAURON	
	Liczba	Wartość nominalna (zł)	Liczba	Wartość nominalna (zł)
Wg stanu na dzień 31.12.2010 r.				
Dariusz Lubera	6.576	59.184	0	0
Joanna Schmid	0	0	0	0
Dariusz Stolarczyk	18.183	163.647	0	0
Krzysztof Zamasz	935	8.415	0	0
Krzysztof Zawadzki	21.454	193.086	0	0
Wg stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania				
Dariusz Lubera	6.576	59.184	0	0
Joanna Schmid	0	0	0	0
Dariusz Stolarczyk	18.183	163.647	0	0
Krzysztof Zamasz	935	8 415	0	0
Krzysztof Zawadzki	21.454	193.086	0	0

Tabela nr 7. Stan posiadania akcji TAURON oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych – osoby nadzorujące

Imię i nazwisko	Akcje TAURON		Akcje/udziały w jednostkach powiązanych z TAURON	
	Liczba	Wartość nominalna (zł)	Liczba	Wartość nominalna (zł)
Wg stanu na dzień 31.12.2010 r.				
Antoni Tajduś	0	0	0	0
Agnieszka Trzaskalska	0	0	0	0
Leszek Koziorowski	0	0	0	0
Jacek Kuciński	935	8.415	0	0
Włodzimierz Luty	935	8.415	0	0
Michał Michalewski	42.405	381.645	0	0
Jacek Szyke	0	0	0	0
Marek Ściążko	0	0	0	0

Imię i nazwisko	Akcje TAURON		Akcje/udziały w jednostkach powiązanych z TAURON	
	Liczba	Wartość nominalna (zł)	Liczba	Wartość nominalna (zł)
Wg stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania				
Antoni Tajduś	0	0	0	0
Agnieszka Trzaskalska	0	0	0	0
Leszek Koziorowski	0	0	0	0
Jacek Kuciński	935	8.415	0	0
Włodzimierz Luty	935	8.415	0	0
Michał Michalewski	34.500	310.500	0	0
Jacek Szyke	0	0	0	0
Marek Ściążko	0	0	0	0

1.7. Program akcji pracowniczych

W Spółce w 2010 r. nie funkcjonowały programy akcji pracowniczych. Nadmienia się, że w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 września 2007 r. o *zasadach nabywania od Skarbu Państwa akcji w procesie konsolidacji spółek sektora elektroenergetycznego*, w 2010 r. kontynuowany był proces konwersji akcji lub prawa do akcji spółek konsolidowanych: PKE, Enion, EnergiaPro i ESW na akcje spółki konsolidującej, tj. TAURON. Uprawnieni pracownicy wyżej wymienionych spółek konsolidowanych objęli około 13% akcji w kapitale zakładowym Spółki. Zgodnie z przyjętym harmonogramem oraz obowiązującymi przepisami prawa, proces zamiany akcji zakończył się 13 sierpnia 2010 r., z tym że spadkobiercy osób uprawnionych, którzy do dnia 12 sierpnia 2010 r. złożyli wnioski o stwierdzenie nabycia spadku, mogą dokonać zamiany akcji w terminie jednego roku od uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku po pierwotnie uprawnionym do akcji.

1.8. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”) (zwanymi w dalszej części niniejszego sprawozdania MSSF). MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

Spółki Grupy TAURON, za wyjątkiem Spółki, Enion oraz TAURON Czech Energy, prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o *rachunkowości* i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”, „PSR”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych spółek Grupy TAURON wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF. TAURON oraz Enion sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF począwszy od sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2010 r. TAURON Czech Energy sporządza sprawozdanie zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Czechach.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy TAURON w dającej się przewidzieć przyszłości.

W dniu 13 września 2010 r. zarządzeniem Prezesa Zarządu Spółki wprowadzono do stosowania „Politykę rachunkowości Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.” opracowaną w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocy 11 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r.

2. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI GRUPY TAURON

2.1. Podstawowe obszary działalności

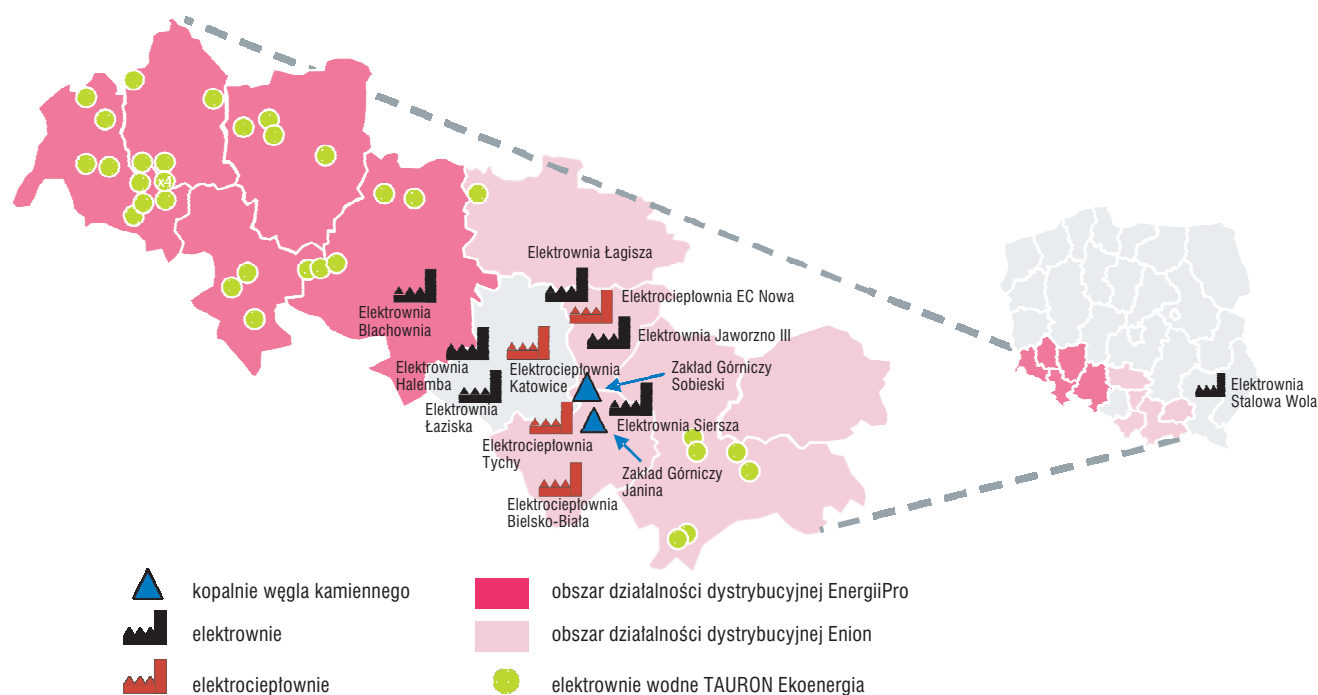
Grupa TAURON jest zintegrowanym pionowo przedsiębiorstwem energetycznym, które zajmuje wiodącą pozycję w dziedzinie wytwarzania, dystrybucji oraz sprzedaży energii elektrycznej w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej.

Grupa TAURON prowadzi działalność w następujących obszarach (zwanych również w dalszej części niniejszego sprawozdania segmentami):

- **Obszar Wydobywania**, obejmujący głównie wydobywanie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego w Polsce, która to działalność prowadzona jest przez PKW.
- **Obszar Wytwarzania**, obejmujący głównie wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła ze źródeł konwencjonalnych, jak również wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła przy współpaleniu biomasy, która to działalność prowadzona jest przez PKE, Elektrociepłownię Tychy, ESW, Elektrociepłownię EC Nowa oraz EC Stalowa Wola.
- **Obszar OZE**, obejmujący wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej przy współpaleniu biomasy przypisanej do Obszaru Wytwarzania), która to działalność prowadzona jest przez TAURON Ekoenergia oraz jej spółki zależne: Bels Investment i Megawatt Marszewo oraz, do końca września 2010 r., przez TAURON Sprzedaż. Od października 2010 r. działalność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (z elektrowni wodnych) prowadzona jest przez spółkę TAURON Ekoenergia, która przejęła aktywa wytwórcze od TAURON Sprzedaż.
- **Obszar Dystrybucji**, obejmujący dystrybucję energii elektrycznej z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnych położonych w południowej Polsce, która to działalność prowadzona jest przez EnergiaPro i Enion.
- **Obszar Obrotu**, obejmujący sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych oraz handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂ oraz prawami majątkowymi ze świadectw pochodzenia. Działalność w tym obszarze prowadzona jest przez spółki: TAURON Sprzedaż, PEPKH, TAURON Czech Energy oraz TAURON. W roku 2010 działalność w tym obszarze prowadzona była również przez spółkę TAURON Obsługa Klienta, która od dnia 3 stycznia 2011 r. prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów.
- **Obszar Pozostałych** obejmuje głównie dystrybucję i sprzedaż ciepła, jak również inną działalność. Działalność w tym obszarze prowadzona jest przez Spółki: PEC Katowice, PEC Dąbrowa Górnicza, Kopalnię Wapienia Czatkowice.

Grupa TAURON prowadzi działalność i uzyskuje przychody przede wszystkim ze sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej i ciepła, wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz sprzedaży węgla kamiennego.

Poniższa mapa przedstawia lokalizację kluczowych aktywów Grupy TAURON w poszczególnych obszarach działalności oraz obszary, na których spółki Grupy TAURON zostały wyznaczone operatorem systemu dystrybucyjnego.

2.1.1. Obszar Wydobywania

Podstawową działalnością prowadzoną przez Grupę TAURON w ramach Obszaru Wydobywania jest wydobywanie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego w Polsce. Poprzez PKW Grupa TAURON prowadzi działalność górnictw w dwóch zakładach górniczych: Zakładzie Górnictw Sobieski oraz Zakładzie Górnictw Janina. Według Polskiej Klasyfikacji Złóż zakłady te mają około 2.480 mln ton bilansowych zasobów węgla kamiennego, co stanowiło około 20% krajowych bilansowych zasobów węgla kamiennego.

W 2010 r. PKW wyprodukowała łącznie 4,5 mln ton węgla handlowego, tj. o około 8,8% mniej w stosunku do 2009 r., w którym produkcja węgla handlowego wyniosła 4,9 mln ton.

2.1.2. Obszar Wytwarzania

Podstawowa działalność Obszaru Wytwarzania w ramach Grupy TAURON obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła w 11 elektrowniach i elektrociepłowniach (instalacjach wytwarzających jednocześnie energię elektryczną i ciepło użytkowe) opalanych węglem kamiennym oraz w drodze współspalania biomasy. Łączna moc osiągalna jednostek wytwórczych Obszaru Wytwarzania wyniosła na koniec 2010 r. 5.448 MWe energii elektrycznej i 3.200 MWt mocy cieplnej. Moc elektryczna pozostała na niezmiennym poziomie w stosunku do 2009 r. i stanowiła 15,3% krajowego potencjału wytwórczego.

W 2010 r. jednostki wytwórcze Obszaru Wytwarzania wytworzyły 20,8 TWh netto energii elektrycznej, tj. o około 14% więcej niż w 2009 r., w którym produkcja energii elektrycznej netto wyniosła 18,2 TWh. Produkcja ciepła w 2010 r. wyniosła 17,2 PJ i w stosunku do produkcji w 2009 r., wynoszącej 15,7 PJ, była wyższa o 9,9%.

2.1.3. Obszar OZE

Podstawową działalnością prowadzoną przez Grupę TAURON w Obszarze OZE jest wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w elektrowniach wodnych, a także zarządzanie projektami Grupy TAURON w zakresie wytwarzania energii z innych odnawialnych źródeł energii. W Obszarze OZE funkcjonuje 35 elektrowni wodnych o mocy osiągalnej 131,2 MW, co stanowiło 2,4% łącznych mocy osiągalnych Grupy TAURON w 2010 r. Elektrownie wodne Grupy TAURON wytworzyły w 2010 r. ponad 0,48 TWh energii elektrycznej, co oznacza wzrost o 10,7% w stosunku do poziomu uzyskanego w 2009 r. (około 0,44 TWh).

2.1.4. Obszar Dystrybucji

Grupa TAURON należy do największych dystrybutorów energii elektrycznej w Polsce, zarówno pod względem wolumenu dostarczonej energii elektrycznej, jak i przychodów z działalności dystrybucyjnej. Obszar Dystrybucji eksploatuje sieci dystrybucyjne o znacznym zasięgu, zlokalizowane w południowej części Polski. Terminem „dystrybucja” określa się transport energii elektrycznej poprzez sieci dystrybucyjne do odbiorców końcowych. Działalność w ramach Obszaru Dystrybucji Grupy TAURON prowadzona jest przez dwie spółki: Enion i EnergiaPro. Zarówno Enion, jak i EnergiaPro prowadzą działalność w oparciu o pięć oddziałów, przy czym Enion prowadzi działalność poprzez oddziały w Bielsku-Białej, Będzinie, Częstochowie, Krakowie i Tarnowie, a EnergiaPro poprzez oddziały w Jeleniej Górze, Wrocławiu, Legnicy, Opolu i Wałbrzychu. W dniu 31 grudnia 2008 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (zwany w dalszej części sprawozdania Prezesem URE) wyznaczył Enion i EnergięPro operatorami systemu dystrybucyjnego na obszarze określonym w koncesjach udzielonych tym podmiotom na okres do 31 grudnia 2025 r.

W 2010 r. Obszar Dystrybucji Grupy TAURON dostarczył łącznie 37,5 TWh energii elektrycznej (w tym 32,9 TWh odbiorcom końcowym). Obszar Dystrybucji świadczył usługi dystrybucyjne na rzecz 4,1 mln odbiorców. W 2009 r. Obszar Dystrybucji dostarczył 36,4 TWh energii elektrycznej (w tym 30,9 TWh odbiorcom końcowym).

2.1.5. Obszar Obrotu

Obszar Obrotu obejmuje działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w tym również do klientów kluczowych, oraz działalność w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną i pozostałymi produktami rynku energetycznego, w tym uprawnieniami do emisji CO₂ oraz prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia.

W 2010 r. sprzedaż detaliczna wyniosła ponad 34,3 TWh energii elektrycznej do 4,1 mln klientów końcowych, zarówno gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorców, co w porównaniu do 2009 r., w którym sprzedaż wyniosła około 30,4 TWh, oznacza wzrost o 12,8%. Udział Grupy TAURON w łącznej sprzedaży energii elektrycznej w Polsce na podstawie dostępnych Spółce danych, to jest danych Agencji Rynku Energetyki (ARE), za 2009 r. wyniósł 27,1%. W ocenie Spółki, w 2010 r. jej udział w rynku pozostał na zbliżonym poziomie.

2.1.6. Obszar Pozostałych

Obszar Pozostałych obejmuje głównie działalność polegającą na dystrybucji i sprzedaży ciepła. Spółkami Grupy TAURON prowadzącymi działalność w zakresie dystrybucji i sprzedaży ciepła są przede wszystkim PEC Katowice i PEC Dąbrowa Górnicza, które zajmują się również wytwarzaniem ciepła we własnych ciepłowniach. Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r., łączna moc osiągalna aktywów wytwórczych PEC Katowice wyniosła 20,4 MWt, a PEC Dąbrowa Górnicza 174,3 MWt i stanowiła około 5,7% mocy osiągalnej ciepła Grupy TAURON. W 2010 r. PEC Katowice i PEC Dąbrowa Górnicza wytworzyły, odpowiednio, 0,17 PJ i 0,87 PJ, w stosunku do 0,14 PJ i 0,77 PJ w 2009 r.

Łączna sprzedaż ciepła zakupionego i wytworzonego wyniosła: w PEC Katowice 5,53 PJ w 2010 r. w stosunku do 4,86 PJ w 2009 r., w PEC Dąbrowa Górnicza 5,67 PJ w 2010 r. w stosunku do 5,05 PJ w 2009 r.

2.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych

Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe ujawnione w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

W poniższej tabeli zaprezentowano roczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.

Tabela nr 8. Roczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Rok 2010		Rok 2009		Dynamika (2010/2009)
	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	
Działalność kontynuowana					
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów bez wyłączenia akcyzy	11.108.492	72%	9.855.179	72%	112,7%
Podatek akcyzowy	(418.178)	3%	(412.755)	3%	101,3%
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów	10.690.314	69%	9.442.424	69%	113,2%
Przychody ze sprzedaży usług	4.698.111	30%	4.227.538	31%	111,1%
Pozostałe przychody	40.454	0,3%	24.660	0,2%	164,0%
Przychody ze sprzedaży	15.428.879	100%	13.694.622	100%	112,7%
Koszt własny sprzedaży	(13.089.128)	85%	(11.521.540)	85%	113,6%
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	2.339.751	15%	2.173.082	15%	107,7%
Pozostałe przychody operacyjne	105.186	1%	112.106	1%	93,8%
Koszty sprzedaży	(231.252)	1%	(188.182)	1%	122,9%
Koszty ogólnego zarządu	(670.308)	4%	(621.537)	5%	107,8%
Pozostałe koszty operacyjne	(144.118)	1%	(154.686)	1%	93,2%
Zysk (strata) operacyjny	1.399.259	9%	1.320.783	10%	105,9%
Marża zysku operacyjnego (%)	9,1%		9,6%		
Przychody finansowe	93.864	1%	113.456	1%	82,7%
Koszty finansowe	(235.573)	2%	(208.170)	2%	113,2%
Udział w zysku (stracie) jednostki stowarzyszonej i wspólnego przedsięwzięcia wykazywanego metodą praw własności	(236)	—	—	—	—
Zysk (strata) brutto	1.257.314	8%	1.226.069	9%	102,5%
Marża zysku brutto (%)	8,1%		9,0%		
Podatek dochodowy	(265.931)	2%	(277.906)	2%	95,7%
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	991.383	6%	948.163	7%	104,6%
Marża zysku netto (%)	6,4%		6,9%		
Zysk (strata) z działalności zaniechanej	0	—	0	—	—
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	991.383	6%	948.163	7%	104,6%
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku	630		19.906		3,2%
Całkowite dochody za rok obrotowy	992.013	6%	968.069	7%	102,5%
Zysk przypadający:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej	858.656		774.426		
Udziałom niekontrolującym	132.727		173.737		
Całkowity dochód przypadający:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej	859.151		791.425		
Udziałom niekontrolującym	132.862		176.644		
EBIT i EBITDA					
EBIT	1.399.259		1.320.783		105,9%
EBITDA	2.767.147		2.641.090		104,8%

W 2010 r. Grupa TAURON wykazała całkowite przychody ze sprzedaży na poziomie 15.428,9 mln zł, w porównaniu do 13.694,6 mln zł w 2009 r., co oznacza wzrost o około 12,7%. Największy przyrost nastąpił w przychodach ze sprzedaży towarów i produktów, które wzrosły o 1.247,9 mln zł, czyli o 13,2%, oraz w przychodach ze sprzedaży usług, które wzrosły o 470,6 mln zł, czyli o 11,1%. Główne powody wzrostu to:

- wzrost wolumenu sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych,
- wzrost przychodów z tytułu dystrybucji energii elektrycznej,
- wzrost przychodów ze sprzedaży ciepła.

Koszt własny sprzedaży w 2010 r. wyniósł 13.089,1 mln zł, co oznacza wzrost o około 13,6% w porównaniu do 2009 r.

Zysk brutto ze sprzedaży w 2010 r. wyniósł 2.339,8 mln zł w porównaniu do 2.173,1 mln zł w 2009 r., co oznacza wzrost o około 7,7%.

W 2010 r. łączne koszty sprzedaży Grupy TAURON wyniosły 231,3 mln zł, co stanowiło wzrost o około 22,9% w porównaniu z 2009 r. Wzrost kosztów sprzedaży wynikał głównie z poniesienia przez spółki Obszaru Sprzedaży wyższych kosztów związanych z obsługą odbiorców energii elektrycznej.

W 2010 r. koszty ogólnego zarządu, obejmujące koszty (pozaprodukcyjne) amortyzacji majątku, koszty zużycia materiałów i energii, koszty usług obcych, a także wynagrodzeń i świadczeń na rzecz pracowników, w zakresie w jakim są wykorzystywane do realizacji funkcji zarządczych i administracyjnych, wyniosły 670,3 mln zł, co oznacza wzrost o około 7,8% w porównaniu do 2009 r.

Pozostałe przychody operacyjne Grupy TAURON w 2010 r. wyniosły 105,2 mln zł, co oznacza spadek o około 6,2% w stosunku do kwoty 112,1 mln zł osiągniętej w 2009 r. Zmniejszenie pozostałych przychodów operacyjnych jest związane przede wszystkim z niższym poziomem rozwiązanych rezerw bilansowych.

Spadek pozostałych kosztów operacyjnych o 10,6 mln zł w 2010 r. w porównaniu z 2009 r. wynika głównie z niższego poziomu utworzonych rezerw bilansowych oraz odpisów.

Wynik na działalności operacyjnej w 2010 r. wyniósł 1.399,3 mln zł w porównaniu do wyniku w wysokości 1.320,8 mln zł w 2009 r., co oznacza wzrost o około 5,9%.

Przychody finansowe Grupy TAURON w 2010 r. wyniosły 93,9 mln zł, co oznacza spadek o około 17,3% w stosunku do kwoty 113,5 mln zł osiągniętej w 2009 r. Spadek przychodów finansowych jest związany przede wszystkim z niższymi przychodami z tytułu dywidendy. Spadek częściowo został zrekompensowany osiągnięciem wyższych o 15,4 mln zł przychodów z tytułu odsetek.

Wzrost kosztów finansowych o 27,4 mln zł (13,2%) w 2010 r. w porównaniu z 2009 r. jest wynikiem m.in. aktualizacji wartości aktywów finansowych oraz wzrostu pozostałych kosztów związanych z działalnością finansową.

Zysk brutto Grupy TAURON w 2010 r. wyniósł 1.257,3 mln zł co w porównaniu do 1.226,1 mln zł w 2009 r., oznacza wzrost o około 2,5%.

W wyniku opisanych powyżej czynników zysk netto w 2010 r. wyniósł 991,4 mln zł, co oznacza wzrost o 4,6% w porównaniu do 2009 r. Marża zysku netto Grupy TAURON (stosunek zysku netto do przychodów ze sprzedaży) wyniosła 6,4% w stosunku do 6,9% uzyskanego w 2009 r.

Zgodnie z przedstawionym skonsolidowanym sprawozdaniem z całkowitych dochodów, łączne całkowite dochody Grupy TAURON, uwzględniające zysk netto powiększony lub pomniejszony o zmianę wartości instrumentów zabezpieczających oraz pozostałe dochody po uwzględnieniu podatku, w 2010 r. wyniosły 992,0 mln zł w porównaniu do 968,1 mln zł w 2009 r., co oznacza wzrost o około 24,0 mln zł (2,5%).

Czynniki i nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność Grupy TAURON i wynik

Sytuacja makroekonomiczna

Grupa TAURON prowadzi działalność głównie w Polsce, dlatego też jest uzależniona od krajowych trendów makroekonomicznych. Sytuacja makroekonomiczna kraju ma bezpośrednie przełożenie na wyniki finansowe osiągane przez Grupę TAURON, ponieważ istnieje dodatnia korelacja pomiędzy wzrostem zapotrzebowania na energię elektryczną – podstawowy produkt Grupy TAURON, a wzrostem gospodarczym (Produkt Krajowy Brutto na koniec III kwartału 2010 r. wzrósł o 4,2% w stosunku do roku ubiegłego). Taki wzrost obserwowany był w 2010 r., w porównaniu do okresu stagnacji w 2009 r.

Według danych PSE Operator, zużycie energii elektrycznej w roku 2010 na terenie Polski wzrosło w odniesieniu do roku 2009 o 4,22%.

Sytuacja w sektorze elektroenergetycznym

Na funkcjonowanie sektora elektroenergetycznego miały wpływ istotne zmiany legislacyjne. Z dniem 9 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne*, która nałożyła na wytwórców energii obowiązek sprzedaży nie mniej niż 15% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku na giełdzie towarowej. Z kolei wytwórcy mający prawo do otrzymania środków na pokrycie kosztów osieroconych na podstawie ustawy o rozwiązaniu KDT zostali zobowiązani do sprzedaży wytworzonej przez siebie energii elektrycznej nieobjętej obowiązkiem sprzedaży, o którym mowa w zdaniu poprzednim, w drodze otwartego przetargu, na internetowej

platformie handlowej na rynku regulowanym lub na giełdach towarowych. Z obowiązku sprzedaży giełdowej wyłączona została między innymi energia wytworzona w źródłach odnawialnych i kogeneracji. Efektem tych zmian formalno-prawnych był skokowy wzrost obrotów na rynku terminowym Towarowej Giełdy Energii (zwanej w dalszej części niniejszego sprawozdania TGE). Rynek obrotu energią elektryczną uruchomiła również konkurencyjna dla TGE Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., wprowadzając platformę POEE.

Grupa TAURON zaczęła wypełniać obowiązek wynikający z ustawy od momentu wejścia w życie nowych przepisów, tj. od sierpnia 2010 roku. Grupa TAURON aktywnie działa na TGE. Istotną zmianą dla całego rynku hurtowego obrotu energią, w tym również dla Grupy TAURON było uruchomienie na TGE rynku kontraktów terminowych.

Skutkiem tej nowelizacji było również nałożenie na podmioty sprzedające energię elektryczną do odbiorców końcowych obowiązku umorzenia praw majątkowych wynikających z wytworzenia energii elektrycznej ze źródeł wykorzystujących gaz z odmetanowania kopalń lub biogaz. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania rozporządzenie regulujące udział tej energii w całkowitej sprzedaży nie zostało wprowadzone w życie.

Ceny energii elektrycznej i uprawnień do emisji CO₂ na rynku polskim, czeskim i niemieckim

W 2010 r. w porównaniu z rokiem 2009 następowały okresowe wahania rynkowych cen energii elektrycznej. Wahania te były następstwem klęsk żywiołowych spowodowanych powodziami skutkującymi ograniczeniem produkcji oraz dostaw energii do części odbiorców.

Ceny energii elektrycznej na rynku polskim dla poszczególnych miesięcy roku 2010, począwszy od drugiego kwartału, wykazywały trend rosnący, a następnie ustabilizowały się. Ceny notowanych kontraktów na dostawy energii elektrycznej dla poszczególnych miesięcy w trakcie drugiego kwartału wzrosły średnio o 8%. Największy wzrost cen obserwowany był dla dostaw energii w grudniu i związany był ze zwiększoną awaryjnością w systemie elektroenergetycznym, skutkującą niskimi rezerwami mocy, oraz z niskimi temperaturami odnotowanymi w tym miesiącu.

Trend wzrostowy cen energii elektrycznej zaobserwowano również na rynkach czeskim i niemieckim. Podobnie jak na rynku polskim, na rynkach tych nastąpił znaczny wzrost ceny w drugim kwartale 2010 r., a następnie znaczny wzrost cen energii na rynku SPOT w grudniu, związany z niskimi temperaturami w tym miesiącu. Ceny na rynkach czeskim i niemieckim są ze sobą bardzo silnie skorelowane, zarówno pod względem poziomu jak i obserwowanej zmienności.

Na rynku uprawnień do emisji CO₂, podobnie jak na rynkach energii elektrycznej, w trakcie roku 2010 dominował trend wzrostowy. W stosunku do I kwartału ceny w II kwartale wzrosły o 15%. Zmiana cen na rynku uprawnień do emisji CO₂ miała przełożenie na ceny energii elektrycznej, które również wzrosły w drugim kwartale 2010 r. Z kolei w drugiej połowie roku ceny EUA ustabilizowały się, oscylując wokół wartości 14,5 EUR/Mg.

Czynniki, które będą wpływać na wynik działalności Grupy TAURON

Na wynik działalności Grupy TAURON będą wpływać przede wszystkim, tak jak to miało miejsce w przeszłości, następujące czynniki:

- zmiany w regulacji sektora energetycznego, w tym działania i decyzje Prezesa URE,
- sytuacja makroekonomiczna, szczególnie w Polsce, jak również sytuacja ekonomiczna obszaru, na którym Grupa TAURON prowadzi działalność, Unii Europejskiej oraz gospodarki globalnej,
- otoczenie polityczne, szczególnie w Polsce oraz na poziomie Unii Europejskiej,
- nowelizacja ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* i innych ustaw dotyczących między innymi obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej przez wytwórców (obowiązek od sierpnia 2010 r.),
- wprowadzenie systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostkach opalanych metanem (obowiązek od września 2010 r.),
- ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym,
- ceny sprzedaży energii elektrycznej i węgla oraz taryfy dystrybucyjne, jako czynniki wpływające na wysokość przychodów i kosztów,
- ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i z kogeneracji,
- ceny uprawnień do emisji CO₂,
- ceny surowców energetycznych,
- warunki geologiczno-górnictwa wydobywania,
- zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło,
- liczba uprawnień do emisji CO₂ przyznanych nieodpłatnie po 2012 r., a także ceny nabywanych uprawnień,
- sezonowość i warunki pogodowe,
- wysokość rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych związanych z rozwiązaniem KDT, w tym wyniki rozstrzygnięcia sporu pomiędzy Prezesem URE, a wytwórcami z Grupy TAURON (PKE) uprawnionymi do otrzymywania rekompensat w ramach ustawy

o KDT, dotyczącego korekty rocznej kosztów osieroconych za 2008 r. (URE złożyło apelację od wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów),

- wyniki rozstrzygnięcia postępowania URE wobec Enion i TAURON Sprzedaż (trwają postępowania URE po zimowych awariach sieci na terenie działania Enion),
- potencjalne awarie urządzeń, instalacji i sieci należących do Grupy TAURON.

2.3. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających znaczący wpływ na wynik

W 2010 r. zaobserwowano zwiększone zapotrzebowanie na energię elektryczną w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, które było wynikiem wzrostu gospodarczego i wzrostu popytu na energię. Grupa TAURON w roku 2010 realizowała strategię sprzedażową, mającą między innymi na celu pozyskanie nowych klientów, co miało również odbicie we wzroście sprzedaży do segmentu odbiorców detalicznych. W 2010 roku sprzedano 34,3 TWh energii elektrycznej odbiorcom detalicznym, co w stosunku do roku 2009 oznacza wzrost o 12,8%.

Ożywienie gospodarcze sprzyjało zwiększeniu wolumenu dystrybucji energii elektrycznej, w tym w wyniku pozyskiwania nowych klientów. W 2010 r. dystrybucja energii elektrycznej była o około 3% wyższa niż w 2009 r. i wyniosła 37,5 TWh.

Zmiany legislacyjne, wprowadzające obowiązek sprzedaży energii elektrycznej w drodze otwartego przetargu, na internetowej platformie handlowej na rynku regulowanym lub na giełdach towarowych, wynikające z nowelizacji ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*, wymusiły zwiększenie aktywności Grupy TAURON na TGE. Z zawieraniem transakcji na TGE wiąże się konieczność utrzymywania odpowiednich zabezpieczeń oraz utrzymywania depozytu do rozliczenia w okresie wykonania transakcji terminowej. Dodatkowe zabezpieczenia powodują wzrost kosztów finansowych oraz operacyjnych związanych z prowadzeniem działalności handlowej.

Warunki pogodowe w 2010 r. sprzyjały zwiększeniu produkcji i sprzedaży ciepła – spółki Grupy TAURON wyprodukowały 18,3 PJ ciepła, o 10,1% więcej w porównaniu z 2009 r.

2.4. Ważniejsze zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy TAURON lub których wpływ jest możliwy w następnych latach

Do ważniejszych zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy TAURON za 2010 r. lub mogących mieć wpływ w latach następnych należą niżej wymienione działania reorganizacyjne Grupy TAURON, wynikające z założeń Strategii Korporacyjnej:

- Od 2009 r. Spółka prowadzi proces przejęcia od Kompanii Węglowej S.A. (zwanej w dalszej części niniejszego sprawozdania Kompanią Węglową) należących do niej akcji PKW oraz Kopalni Węgla Kamiennego „Bolesław Śmiały” (zwanej w dalszej części niniejszego sprawozdania KWK Bolesław Śmiały) będącej oddziałem Kompanii Węglowej. Planuje się, że akcje PKW i KWK Bolesław Śmiały zostaną przejęte od Kompanii Węglowej w zamian za akcje TAURON. Równolegle prowadzone są działania zmierzające do przejęcia przez TAURON akcji PKW stanowiących 52,48% kapitału zakładowego PKW oraz udziałów stanowiących 70,00% kapitału zakładowego PEPKH, których właścicielem jest obecnie PKE.
- W 2010 r. uruchomiony został proces konsolidacji aktywów wytwórczych Grupy TAURON. W ten sposób aktywa wytwórcze Grupy TAURON oparte na węglu kamiennym skupione zostaną w jednym podmiocie Grupy TAURON.
- W 2010 r. miała miejsce koncentracja majątku wytwórczego – elektrowni wodnych w TAURON Ekoenergia. Dnia 1 października 2010 r. Sąd Rejonowy we Wrocławiu dokonał wpisu podwyższenia kapitału zakładowego spółki TAURON Ekoenergia, a tym samym wpisu podziału spółki TAURON Sprzedaż, który nastąpił poprzez wydzielenie z tej spółki zorganizowanej części przedsiębiorstwa, składającej się ze składników materialnych i niematerialnych związanych z wytwarzaniem energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii – elektrowniach wodnych, i przeniesienie jej na TAURON Ekoenergia, tj. w trybie art. 529 § 1 pkt 4 K.s.h. W efekcie przeprowadzonego podziału TAURON Ekoenergia od października jest właścicielem wszystkich elektrowni wodnych należących do Grupy TAURON.
- Obecnie w Grupie TAURON działalnością w zakresie dystrybucji energii elektrycznej zajmują się dwie spółki pełniące funkcję operatora systemu dystrybucyjnego (OSD). Są to spółki: Enion oraz EnergiaPro. W IV kwartale 2010 r. podjęto działania, w wyniku których w Grupie TAURON funkcjonować będzie jedna spółka OSD.
- Reorganizacja działalności w ramach Grupy TAURON w 2010 r. uwzględniała budowę Jednolitego Obszaru Sprzedaży (JOS) i Centrum Obsługi Klienta (COK) przez skupienie działalności związanej ze sprzedażą energii elektrycznej w spółce TAURON Sprzedaż, a działalności związanej z obsługą klienta – w spółce TAURON Obsługa Klienta. Działania te prowadzone były równolegle z pracami związanymi z przeniesieniem zadań z obszaru obsługi klienta z Enion i EnergiaPro do TAURON Obsługa Klienta, pełniącej w Grupie TAURON funkcję COK. Prace związane z przeniesieniem zadań z obszaru obsługi klienta są nadal kontynuowane.
- W dniu 13 lipca 2010 r. w Grupie TAURON rozpoczęto proces tworzenia Obszaru Ciepła na bazie spółek ciepłowniczych zaliczanych do tego Obszaru. Zgodnie z przyjętymi założeniami, podmiotem wiodącym Obszaru Ciepło została spółka PEC Katowice. W I etapie planuje się połączenie aktywów dystrybucyjnych spółek ciepłowniczych: PEC Katowice i PEC Dąbrowa Górnicza. Trwają prace nad opracowaniem strategii rozwoju tego Obszaru.

2.5. Podstawowe produkty, towary, usługi

Poniższa tabela przedstawia wolumeny produkcji i sprzedaży w Grupie TAURON za rok 2010 i 2009.

Tabela nr 9. Wolumeny produkcji i sprzedaży za rok 2010 i 2009

KLUCZOWE WSKAŹNIKI OPERACYJNE	Rok 2010	Rok 2009	Zmiana wart. (2010–2009)	Dynamika (2010/2009)
Produkcja węgla handlowego (w mln ton)	4,5	4,9	-0,4	91,2%
Produkcja netto energii elektrycznej (w TWh)	21,3	18,6	2,7	114,4%
W tym: produkcja ze źródeł odnawialnych (w TWh)	1,10	0,98	0,12	112,7%
Produkcja ciepła (w PJ)	18,3	16,6	1,7	110,1%
Dystrybucja energii elektrycznej (w TWh)	37,5	36,4	1,1	103,0%
Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej (w TWh)	34,3	30,4	3,9	112,8%

Wyniki finansowe według obszarów działalności

Poniższa tabela przedstawia wyniki Grupy TAURON w podziale na poszczególne obszary (segmenty) działalności za rok 2010 i 2009. Dane dla poszczególnych obszarów nie obejmują wyłączeń konsolidacyjnych.

Tabela nr 10. Wyniki Grupy TAURON w podziale na poszczególne obszary (segmenty) działalności za rok 2010 i 2009

Wyszczególnienie (tys. zł)	Rok 2010	Rok 2009	Dynamika (2010/2009)
Wydobycie węgla			
Przychody ze sprzedaży	1.081.398	1.167.089	92,7%
Zysk operacyjny	5.908	147.031	4,0%
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	104.743	106.171	98,7%
EBITDA	110.651	253.202	43,7%
Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych			
Przychody ze sprzedaży	5.863.208	5.338.487	109,8%
Zysk operacyjny	656.169	677.144	96,9%
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	556.272	504.272	110,3%
EBITDA	1.212.441	1.181.416	102,6%
Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych			
Przychody ze sprzedaży	167.202	123.332	135,6%
Zysk operacyjny	89.407	55.141	162,1%
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	25.487	21.311	119,6%
EBITDA	114.894	76.452	150,3%
Dystrybucja energii elektrycznej			
Przychody ze sprzedaży	4.509.033	4.146.034	108,8%
Zysk operacyjny	509.281	155.621	327,3%
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	622.641	626.950	99,3%
EBITDA	1.131.922	782.571	144,6%
Sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego			
Przychody ze sprzedaży	12.093.842	11.521.855	105,0%
Zysk operacyjny	88.145	301.837	29,2%
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	8.300	4.339	191,3%
EBITDA	96.445	306.176	31,5%
Pozostałe			
Przychody ze sprzedaży	597.963	518.408	115,3%
Zysk operacyjny	35.445	6.579	538,8%
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	50.445	57.264	88,1%
EBITDA	85.890	63.843	134,5%
Pozycje nieprzypisane i wyłączenia			
Przychody ze sprzedaży	(8.883.767)	(9.120.583)	97,4%
Zysk operacyjny	14.904	(22.570)	–
Amortyzacja i odpisy na aktywa niefinansowe	0	0	–
EBITDA	14.904	(22.570)	–
EBITDA razem	2.767.147	2.641.090	104,8%

Wydobycie węgla

W 2010 r. przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Wydobywania wyniosły 1.081,4 mln zł, co oznacza spadek o około 7,3% w porównaniu z 2009 r.

EBIT segmentu w 2010 r. wyniósł 5,9 mln zł, a EBITDA 110,7 mln zł. W 2009 r. EBIT wyniósł 147,0 mln zł, natomiast EBITDA 253,2 mln zł. Spadek EBIT w segmencie Wydobywania o około 96,0% w 2010 r. w porównaniu do 2009 r. wynikał głównie z mniejszej sprzedaży spowodowanej zmniejszeniem poziomu wydobycia węgla z uwagi na trudniejsze warunki geologiczne.

Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych

W 2010 r. przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Wytwarzania wyniosły 5.863,2 mln zł, co oznacza wzrost o około 9,8% w porównaniu z 2009 r.

EBIT segmentu w 2010 r. wyniósł 656,2 mln zł, a EBITDA 1.212,4 mln zł. W 2009 r. EBIT wyniósł 677,1 mln zł, natomiast EBITDA 1.181,4 mln zł. Spadek EBIT w 2010 r. o około 3,1% w porównaniu z 2009 r. wynikał głównie z niższej średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej przy jednocześnie wyższych kosztach paliwa produkcyjnego.

Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych

W 2010 r. przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie OZE wyniosły 167,2 mln zł, co oznacza wzrost o około 35,6% w porównaniu z 2009 r.

EBIT segmentu w 2010 r. wyniósł 89,4 mln zł, a EBITDA 114,9 mln zł. W 2009 r. EBIT wyniósł 55,1 mln zł, natomiast EBITDA 76,5 mln zł. Wzrost EBIT w 2010 r. o około 62,1% w porównaniu do 2009 r. spowodowany był głównie wyższym wolumenem produkcji, co przełożyło się na wyższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z OZE.

Dystrybucja energii elektrycznej

W 2010 r. przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Dystrybucji wyniosły 4.509 mln zł, co oznacza wzrost o około 8,8% w porównaniu z rokiem 2009.

EBIT segmentu w 2010 r. wyniósł 509,3 mln zł, a EBITDA 1.131,9 mln zł. W roku poprzednim EBIT wyniósł 155,6 mln zł, natomiast EBITDA 782,6 mln zł. Wzrost EBIT w 2010 r. w porównaniu do roku 2009 wynikał głównie z większej sprzedaży realizowanej po wyższych średnich stawkach za usługi dystrybucyjne, przy jednoczesnej obniżce kosztów zakupu energii na pokrycie różnicy bilansowej oraz kosztów stałych.

Sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego

W 2010 r. przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Obrotu wyniosły 12.093,8 mln zł, co oznacza wzrost o około 5,0% w porównaniu z 2009 r.

EBIT segmentu w 2010 r. wyniósł 88,1 mln zł, a EBITDA 96,4 mln zł. W 2009 r. EBIT wyniósł 301,8 mln zł, natomiast EBITDA 306,2 mln zł. Spadek EBIT o około 70,8% w 2010 r. w porównaniu do 2009 r. spowodowany jest głównie zwiększonymi kosztami wynikającymi z obowiązku umorzenia praw majątkowych (świadectw pochodzenia energii elektrycznej) oraz rosnącą konkurencją na rynku i związanym z tym spadkiem średnich cen sprzedaży energii do odbiorców końcowych.

Przychody z pozostałej działalności

W 2010 r. przychody ze sprzedaży ogółem w segmencie Pozostałych wyniosły 598,0 mln zł, co oznacza wzrost o około 15,3% w porównaniu do 2009 r.

EBIT segmentu w 2010 r. wyniósł 35,4 mln zł, a EBITDA 85,9 mln zł. W roku 2009 EBIT wyniósł 6,6 mln zł, natomiast EBITDA 63,8 mln zł. Wzrost EBIT w roku 2010 w porównaniu do roku 2009 wynikał głównie ze zwiększonego zapotrzebowania na ciepło ze strony odbiorców, co spowodowane było między innymi wydłużonym sezonem grzewczym.

2.6. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

Grupa TAURON jest pionowo zintegrowanym przedsiębiorstwem energetycznym kontrolującym pełny łańcuch wartości od wydobycia węgla kamiennego do dostarczenia energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Grupa TAURON prowadzi zatem działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej leżącego wyłącznie w gestii Operatora Systemu Przesyłowego), tj. w obszarze wydobycia węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz sprzedaży i obrotu energią elektryczną i ciepłem. Pionowa integracja Grupy TAURON pozwala na zmniejszenie zależności Grupy TAURON od zewnętrznych dostawców węgla kamiennego. Dostęp do własnych zasobów węgla kamiennego oraz kontrola własnych aktywów wytwórczych częściowo uniezależniają Grupę TAURON od wahań rynkowych cen paliwa i cen energii elektrycznej, zwiększając stabilność przychodów i marż uzyskiwanych przez Grupę TAURON.

W 2010 r. około 27% obecnego zapotrzebowania Grupy TAURON na paliwo do produkcji energii elektrycznej i ciepła zostało zaspokojone węglem kamiennym z własnych zakładów górniczych Grupy TAURON.

Obszar Wydobycia

Działająca w Obszarze Wydobycia Grupy TAURON spółka PKW jest producentem węgla energetycznego typu 31.2, oferowanego do sprzedaży na rynku w sortymentach grubych, średnich oraz miałach energetycznych. W zależności od sortymentu węgiel posiada następujące parametry handlowe:

- kaloryczność od 19 MJ/kg do 23 MJ/kg,
- zawartość popiołu od 9% do 16%,
- zawartość siarki od 1,0% do 1,4%.

PKW prowadzi sprzedaż węgla w dwóch kierunkach:

- sprzedaż miałów węglowych i mułów węglowych do elektrowni i elektrociepłowni Grupy TAURON,
- sprzedaż sortymentów grubych, średnich oraz niewielkiej ilości miałów za pośrednictwem zorganizowanej w całym kraju sieci handlowej.

Głównymi rejonami sprzedaży węgla z PKW jest rejon południowej i centralnej Polski, w szczególności województwa: śląskie, małopolskie, podkarpackie, świętokrzyskie, dolnośląskie.

Obszar Wytwarzania i OZE

Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła przez jednostki wytwórcze Grupy TAURON jest uzależnione od dostaw węgla kamiennego. Głównymi dostawcami węgla kamiennego dla wytwórców Grupy TAURON są Kompania Węglowa (około 50% zapotrzebowania) oraz PKW (około 27% zapotrzebowania).

W roku 2010 sprzedaż węgla kamiennego przez PKW wyniosła 4,5 mln Mg, w tym 3,1 mln Mg (69%) do spółek segmentu Wytwarzania Grupy TAURON.

W 2010 r. zdecydowana większość produkcji energii elektrycznej netto Obszaru Wytwarzania została sprzedana do Spółki, na podstawie umów ramowych. Niewielki wolumen wytworzonej energii elektrycznej sprzedawany jest odbiorcom niezależnym przyłączonym w przeszłości do instalacji elektrowni i elektrociepłowni Grupy TAURON.

Po wprowadzeniu w 2010 r. w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne* zmian, m.in. art. 49a, poczynawszy od 9 sierpnia 2010 r. (po uwzględnieniu kontraktów zawartych przed wprowadzeniem zmian ww. ustawy oraz energii wyłączonej na mocy przepisów prawa z tego obowiązku), całość sprzedaży energii elektrycznej była realizowana w sposób zapewniający publiczny dostęp do tej energii, tj.: w drodze otwartego przetargu, na internetowej platformie handlowej na rynku regulowanym, na TGE lub Rynku Energii Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Ciepło wytwarzane przez spółki Grupy TAURON jest sprzedawane do spółek Grupy TAURON zajmujących się dystrybucją i sprzedażą ciepła, jak również do odbiorców zewnętrznych.

Ponadto spółki Obszaru Wytwarzania uzyskują z tytułu produkcji energii elektrycznej z OZE oraz w kogeneracji świadectwa pochodzenia, które są nabywane i przedstawiane Prezesowi URE do umorzenia przez spółki Obszaru Obrotu.

Obszar Dystrybucji

W skład Obszaru Dystrybucji wchodzi spółki Enion i EnergiaPro, pełniące na podstawie decyzji Prezesa URE, funkcję Operatorów Systemu Dystrybucyjnego.

Enion obsługuje około 2,4 mln odbiorców, którym w 2010 r. dostarczyła 20 TWh energii elektrycznej. Spółka ta obejmuje swoją działalnością obszar o powierzchni 25.538 km² położony głównie w województwie małopolskim i śląskim, a ponadto w województwie podkarpackim, łódzkim, opolskim i świętokrzyskim. Funkcje operacyjne realizuje pięć oddziałów tej spółki: w Bielsku-Białej, Będzinie, Częstochowie, Krakowie i Tarnowie.

EnergiaPro obsługuje około 1,7 mln odbiorców, którym w 2010 r. dostarczyła 17,5 TWh energii elektrycznej. EnergiaPro działa w granicach województwa dolnośląskiego i opolskiego. Obszar działania tej spółki obejmuje 27.329 tys. km². Funkcje operacyjne realizuje pięć oddziałów tej spółki: w Jeleniej Górze, Legnicy, Opolu, Wałbrzychu i Wrocławiu.

Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców zakwalifikowanych do następujących grup taryfowych:

- Grupa A – odbiorcy przyłączeni do sieci wysokiego napięcia,
- Grupa B – odbiorcy przyłączeni do sieci średniego napięcia,
- Grupy C, D i R – odbiorcy przyłączeni do sieci niskiego napięcia,
- Grupa G – odbiorcy zużywający energię na potrzeby gospodarstw domowych, niezależnie od napięcia zasilania.

Sprzedaż usług dystrybucji realizowana jest na podstawie zawartych z odbiorcami umów kompleksowych oraz umów o świadczenie usług dystrybucji. Pierwszy z powyższych typów umów obejmuje zarówno sprzedaż energii elektrycznej przez spółkę Obszaru Obrotu (w 2010 r. były to TAURON Sprzedaż oraz TAURON Obsługa Klienta) oraz dostawy tej energii przez spółkę OSD (odpowiednio Enion oraz EnergiaPro).

Drugi z typów umów to tzw. umowy rozdzielone, które dotyczą jedynie sprzedaży usługi dystrybucyjnej. Odbiorcy w ramach tego typu umów nabywają energię elektryczną w wybranej indywidualnie spółce sprzedażowej, na podstawie odrębnej umowy.

Udział wartości sprzedaży w ramach umów kompleksowych w łącznej wartości sprzedaży usług dystrybucji do odbiorców końcowych oscyluje wokół 75%. Wolumen dostaw w ramach umów kompleksowych w łącznym wolumenie dostaw do odbiorców końcowych wynosi około 55%.

Obszar Obrotu

Spółki prowadzące działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej są odpowiedzialne głównie za sprzedaż energii elektrycznej klientom końcowym. W 2010 r. łączna sprzedaż energii elektrycznej dokonana przez te spółki na rzecz ponad 4,1 mln klientów końcowych wynosiła 34,3 TWh. Spółki Grupy TAURON prowadzące działalność w zakresie sprzedaży detalicznej energii elektrycznej kupują energię elektryczną głównie od TAURON.

Przychody generowane ze sprzedaży energii elektrycznej do pewnego stopnia uzależnione są od obowiązujących taryf energii elektrycznej. Do 2 listopada 2007 r. taryfy dla energii elektrycznej sprzedawanej przez Grupę TAURON na rzecz wszystkich klientów końcowych podlegały zatwierdzeniu przez Prezesa URE. Natomiast po tym dniu Grupa TAURON zobowiązana jest jedynie do przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia taryf dla sprzedaży energii elektrycznej do klientów w gospodarstwach domowych, tzw. grupa taryfowa G.

W przeszłości spółki prowadzące działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej biznesowym klientom końcowym stosowały tzw. grupę taryfową A dla klientów przyłączonych do sieci wysokiego napięcia, grupę taryfową B dla klientów przyłączonych do sieci średniego napięcia i grupę taryfową C dla klientów przyłączonych do sieci niskiego napięcia innych niż gospodarstwa domowe. W związku z uwolnieniem rynku energii i potrzebą zaoferowania klientom końcowym dostosowanych do nich cen i produktów, Grupa TAURON negocjuje warunki umów sprzedaży energii elektrycznej z klientami indywidualnie. W konsekwencji taryfy A, B i C są coraz rzadziej stosowane jako podstawa ustalania cen energii elektrycznej, a Grupa TAURON zaczęła klasyfikować swoich klientów do trzech kategorii, w zależności od tego, do jakiej sieci są oni przyłączeni:

- klienci WN obejmujący klientów z grupy taryfowej A oraz odbiorców TPA przyłączonych do sieci wysokiego napięcia,
- klienci SN obejmujący klientów z grupy taryfowej B oraz odbiorców TPA przyłączonych do sieci średniego napięcia oraz
- klienci nN obejmujący klientów z grupy taryfowej C oraz odbiorców TPA przyłączonych do sieci niskiego napięcia.

W ten sposób spółki prowadzące działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej stopniowo odchodzą od oferowania klientom cen energii elektrycznej w oparciu o grupy taryfowe stosowane do odbiorców rozliczanych za usługę dystrybucji energii elektrycznej.

Obecnie klienci końcowi negocjują ceny sprzedaży energii elektrycznej, z wyjątkiem gospodarstw domowych, w przypadku których nadal stosowana jest taryfa G zatwierdzana przez Prezesa URE. Każdej kategorii klientów oferowana jest różna gama produktów i wobec każdej z nich Grupa TAURON stosuje inne podejście marketingowe. Obydwie spółki zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej w Grupie TAURON w 2010 r. oferowały podobne ceny i ujednolicone produkty klientom w danej kategorii.

Poniższa tabela prezentuje kategorie klientów końcowych Grupy TAURON w zależności od rodzaju napięcia i specyfiki prowadzonej przez nich działalności:

Tabela nr 11. Kategorie klientów końcowych Grupy TAURON

Grupa klientów	Opis klientów
Klienci WN	Klienci z sektora przemysłu ciężkiego, hutniczego, chemicznego, wydobywczego, samochodowego
Klienci SN	Klienci z pozostałych sektorów przemysłu, wytwórcy sprzętu, odbiorcy z przemysłu spożywczego, sektora publicznego, przemysłu budowlanego oraz sektora usług komunalnych
Klienci nN	Klienci zajmujący się działalnością sprzedażową, usługową, bankową, gastronomiczną oraz drobni przedsiębiorcy
Grupa taryfowa G	Gospodarstwa domowe
Klienci pozostali	Odbiorcy TPA nie przyłączeni do sieci dystrybucyjnej Grupy TAURON

Poniższa tabela przedstawia informacje na temat ilości sprzedanej energii elektrycznej przez spółki prowadzące działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej do klientów końcowych oraz liczby klientów tych spółek, w rozbiu na poszczególne kategorie odbiorców w 2010 r.

Tabela nr 12. Ilość sprzedanej energii elektrycznej oraz liczba klientów w 2010 r.

Rodzaj klientów	Ilość sprzedanej energii elektrycznej w TWh	Procent sprzedanej energii elektrycznej w całkowitej sprzedaży	Liczba klientów w tys.
Klienci WN	8,67	25,2%	0,07
Klienci SN	8,82	25,7%	6,88
Klienci nN	5,16	15,0%	376,88
Grupa taryfowa G	7,89	23,0%	3 716,90
Klienci pozostali	3,80	11,1%	0,01
Razem	34,34	100,0%	4 100,73

Sprzedaż detaliczna Grupy TAURON wzrosła o 3,9 TWh, czyli o 12,8%, z 30,4 TWh w 2009 roku do 34,3 TWh w 2010 r.

W przekroju grup taryfowych wzrost wolumenu sprzedawanej energii kształtuje się następująco:

- grupa A o 2,05 TWh, czyli o 31,0%, z 6,62 TWh w 2009 r. do 8,67 TWh w 2010 r.,
- grupa B o 0,35 TWh, czyli o 4,1%, z 8,47 TWh w 2009 r. do 8,82 TWh w 2010 r.,
- grupy C, D, R łącznie o 0,07 TWh, czyli o 1,4%, z 5,09 TWh w 2009 r. do 5,16 TWh,
- grupa G o 0,40 TWh, czyli o 5,3%, z 7,49 TWh w 2009 r. do 7,89 TWh w 2010 r.,
- pozostali odbiorcy detaliczni o 1,03 TWh, czyli o 37,2%, z 2,77 TWh w 2009 r. do 3,80 TWh w 2010 r.

W 2010 r. wartość i wolumen sprzedaży energii elektrycznej na rzecz największego klienta Grupy TAURON nie przekroczyła, odpowiednio, 10% łącznej wartości sprzedaży energii elektrycznej i 10% łącznej ilości sprzedanej energii. Jedynie udział dwóch największych klientów Grupy TAURON w sprzedaży energii elektrycznej przekroczył 5% łącznej wartości i 5% łącznej ilości sprzedanej energii elektrycznej. Największymi klientami Grupy TAURON są ArcelorMittal Poland S.A., CMC Zawiercie S.A., Górażdże Cement S.A., ISD Huta Częstochowa sp. z o.o., KGHM Polska Miedź S.A., Kompania Węglowa, Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A.

Rynek sprzedaży energii elektrycznej jest konkurencyjny, a odbiorcy mają możliwość wyboru sprzedawcy energii elektrycznej spośród wielu sprzedawców energii elektrycznej. W konsekwencji, z jednej strony, Grupa TAURON sprzedaje energię elektryczną również odbiorcom na obszarach innych niż obszar objęty siecią dystrybucyjną Grupy TAURON, a z drugiej strony konkuruje z innymi sprzedawcami energii elektrycznej o klientów znajdujących się na obszarze objętym siecią dystrybucyjną Grupy TAURON.

Wraz z uwolnieniem cen oraz możliwością wyboru dostawcy energii obserwuje się rosnący poziom konkurencji na rynku, zwłaszcza w przypadku klientów końcowych przyłączonych do sieci WN i SN. Kolejnym czynnikiem wskazującym na wzrost konkurencji jest pojawianie się podmiotów/osób, które są aktywne tylko w zidentyfikowanych przez siebie niszach rynkowych.

Obszar Pozostałych

Podstawową działalnością spółek Obszaru Pozostałych, realizowaną na podstawie udzielonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki koncesji, jest:

- wytwarzanie ciepła,
- obrót ciepłem,
- przesyłanie i dystrybucja ciepła.

Działalność PEC Dąbrowa Górnicza jest wykonywana na obszarze województwa śląskiego oraz województwa małopolskiego. Spółka dysponuje własnymi źródłami ciepła o łącznej zainstalowanej mocy cieplnej 173,6 MW. Udział ciepła wytwarzanego w źródłach własnych w łącznej wielkości sprzedaży ciepła wynosi około 14%. Pozostałe ciepło sprzedawane przez tę spółkę kupowane jest od PKE i Elektrociepłowni EC Nowa oraz od wytwórców spoza Grupy TAURON, w tym przede wszystkim od podmiotów:

- Elektrociepłowni „Będzin” S.A.,
- Fortum Częstochowa S.A. w Częstochowie,
- Elektrociepłowni EC Wojkowice sp. z o.o.

Spółka PEC Katowice działa na terenie województwa śląskiego. Spółka ta, poza ciepłem wytworzonym we własnych źródłach (łączna zainstalowana moc cieplna to 28,5 MW), zaspokajającym około 2% ogólnego zapotrzebowania odbiorców, dokonuje zakupu ciepła w postaci ciepłej wody od PKE i Spółka Ciepłowniczo-Energetyczna Jaworzno III sp. z o.o. (spółki Grupy TAURON) oraz od zewnętrznych dostawców ciepła wytworzonego, w tym przede wszystkim od podmiotów:

- Elektrociepłowni Chorzów „ELCHO” sp. z o.o.,
- Zakładów Energetyki Ciepłej sp. z o.o.,
- Elektrociepłowni „Szopienice” sp. z o.o.,
- Ciepłowni Siemianowice sp. z o.o.

W 2010 r. spółki ciepłownicze sprzedały łącznie z ciepłem wytworzonym 11,2 PJ ciepła, czyli prawie o 1,3 PJ (13,2%) więcej niż w 2009 r. (9,9 PJ).

Grupa TAURON prowadzi działalność głównie na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w roku 2010 i 2009 wynosiła odpowiednio 228,9 mln zł i 233,7 mln zł.

2.7. Informacja o umowach znaczących dla działalności Grupy TAURON

Spółki Grupy TAURON zawarły w 2010 r. niżej wymienione umowy znaczące dla działalności Grupy TAURON, tj. umowy których przedmiot ma wartość co najmniej 10% wartości kapitałów własnych Spółki.

W okresie od dnia 11 czerwca 2010 r., tj. od dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu giełdowego do dnia 1 grudnia 2010 r. osiągnięto obroty na wartość znaczącą pomiędzy spółkami zależnymi z Grupy TAURON a Kompanią Węglową, jako Sprzedawcą. Łączna szacunkowa wartość netto umów na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania wynosiła 2,48 mld zł. Jednocześnie Spółka poinformowała, że umową o najwyższej wartości zawartą z Kompanią Węglową w tym okresie była umowa z dnia 1 grudnia 2010 r. zawarta przez PKE jako Kupującego. Przedmiotem tej umowy była sprzedaż węgla do celów energetycznych, pochodzącego z kopalń i zakładów górniczych Kompanii Węglowej, przeznaczonego do zużycia w elektrowniach i elektrociepłowniach należących do PKE. Umowa zawarta została na okres 3 lat, szacunkowa wartość umowy w ww. okresie wyniesie około 2,3 mld zł netto. Informację w przedmiotowym zakresie zawarto w Raporcie Bieżącym nr 58/2010.

2.8. Informacja o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych.

Szczegółowe informacje na temat transakcji z podmiotami powiązanymi zostały przedstawione w nocie 36 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r.

2.9. Informacja o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach kredytów i pożyczek

W 2010 r. Grupa TAURON przyjęła i rozpoczęła wdrażanie centralnego modelu finansowania Grupy TAURON, tj. pozyskiwania finansowania na poziomie TAURON i jego dystrybuowania za pośrednictwem obligacji wewnątrzgrupowych do pozostałych spółek z Grupy TAURON (nie dotyczy to pożyczek z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków unijnych, w których stroną umowy musi być ostateczny beneficjent środków). Pierwszym etapem wdrożenia przedmiotowego modelu była restrukturyzacja dotychczasowego zadłużenia w ramach Grupy TAURON.

Większość zmian (zaciągnięcia/wypowiedzenia) jakie zaszły w ciągu roku obrotowego w portfelu kredytów i pożyczek, wynikała z przeprowadzonego procesu refinansowania długu Grupy TAURON środkami pochodzącymi z obligacji wyemitowanych przez Spółkę. Umowy kredytowe zawarte przez spółki wynikają z postępowań, które były rozpoczęte przed przyjęciem i wdrożeniem centralnego modelu finansowania.

W poniższych tabelach zaprezentowano zestawienie umów kredytów i pożyczek nowo zawartych w 2010 r. przez spółki Grupy TAURON oraz zestawienie umów kredytów i pożyczek wypowiedzianych przed terminem wymagalności w 2010 r. przez spółki Grupy TAURON.

Tabela nr 13. Zestawienie umów kredytów i pożyczek nowo zawartych w 2010 r. przez spółki Grupy TAURON

Nazwa spółki	Rodzaj umowy	Rodzaj i wysokość stopy procentowej	Kwota zobowiązania	Waluta	Termin wymagalności
ESW	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 3M + stała marża	80.000.000	zł	30.06.2017 r.
EnergiaPro	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	100.000.000	zł	02.11.2014 r.
Enion	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	60.000.000	zł	30.06.2013 r.
PEC Katowice	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa redyskonta weksli nie mniej niż 3%	12.428	zł	30.11.2012 r.
PEC Katowice	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa redyskonta weksli nie mniej niż 3%	13.500	zł	30.09.2012 r.
PEC Katowice	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa redyskonta weksli nie mniej niż 3%	15.000	zł	15.12.2012 r.
PEC Katowice	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa redyskonta weksli nie mniej niż 3%	15.800	zł	30.08.2013 r.
PEC Katowice	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa redyskonta weksli nie mniej niż 3%	72.330	zł	31.05.2013 r.
PEC Katowice	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa redyskonta weksli nie mniej niż 3%	73.281	zł	30.11.2012 r.
PKE	Kredyt obrotowy w rachunku bieżącym	WIBOR 1M – stała marża	150.000.000	zł	08.11.2011 r.
PKE	Umowa pożyczki	Współczynnik* * Stopa Bazowa + stała marża	40.000.000	zł	15.12.2022 r.
PKW	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	27.420.000	zł	29.05.2015 r.
PKW	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	29.960.000	zł	31.03.2015 r.

Tabela nr 14. Zestawienie umów kredytów i pożyczek wypowiedzianych przed terminem wymagalności w 2010 r. przez spółki Grupy TAURON

Nazwa spółki	Rodzaj umowy	Rodzaj i wysokość stopy procentowej	Zobowiązanie początkowe	Waluta	Termin wymagalności
ESW	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 3M + stała marża	80.000.000	zł	30.06.2017 r.
Enion	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	9.587.623	zł	31.12.2013 r.
Enion	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	11.467.200	zł	31.12.2013 r.
Enion	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	15.724.677	zł	31.03.2012 r.
Enion	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	13.574.600	zł	31.03.2012 r.
Enion	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	36.896.900	zł	31.03.2012 r.
Kopalnia Wapienia Czatkowice	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	6.500.000	zł	29.07.2011 r.
PEC Dąbrowa Górnicza	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	6.000.000	zł	30.06.2010 r.
PEC Dąbrowa Górnicza	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	12.000.000	zł	30.06.2011 r.
PKE	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 3M + stała marża	115.000.000	zł	30.09.2012 r.
PKE	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 3M + stała marża	124.000.000	dolar amerykański	31.12.2012 r.
PKE	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	101.578.000	zł	31.10.2011 r.
PKE	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 3M + stała marża	35.600.000	dolar amerykański	31.12.2012 r.
PKE	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 3M + stała marża	263.408.564	zł	31.12.2011 r.
PKE	Kredyt inwestycyjny	EURIBOR 6M + stała marża	4.115.000	euro	31.12.2021 r.
PKW	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	27.420.000	zł	29.05.2015 r.
PKW	Kredyt inwestycyjny	WIBOR 1M + stała marża	29.960.000	zł	31.03.2015 r.

Dodatkowo, realizując m.in. funkcje centralnego pozyskiwania finansowania, w pierwszym półroczu 2010 r. TAURON rozpoczął wdrażanie struktury cash pooling w Grupie TAURON, zawierając w tym celu umowę kredytu w rachunku bieżącym. Na mocy tej umowy TAURON dysponuje limitem kredytowym na bieżące finansowanie działalności.

W związku z charakterem wdrażanego cash pooling w Grupie TAURON (rzeczywisty oparty na pożyczkach), Spółka zawarła ze spółkami Grupy TAURON Ramowe Umowy Pożyczki.

W poniższej tabeli zaprezentowano zestawienie umów kredytów i pożyczek zawartych w 2010 r. związanych z cash poolingiem.

Tabela nr 15. Zestawienie umów kredytów i pożyczek zawartych w 2010 r. związanych z cash poolingiem

Rodzaj umowy	Rodzaj i wysokość stopy procentowej	Kwota	Waluta	Termin wymagalności
Kredyt w rachunku bieżącym	WIBOR 1M + stała marża	100 mln	zł	27.05.2011 r.
Ramowa Umowa Pożyczki	WIBOR 1M + stała marża	Nielimitowana	zł	28.05.2011 r.

Otrzymane w ramach cash pooling pożyczki mają charakter krótkoterminowy bez określonego terminu zapadalności – udzielone pożyczki mogą być spłacane w dowolnym terminie, ale nie później niż do końca trwania zawartej umowy pożyczki, tj. do dnia 28 maja 2011 r.

2.10. Informacja o udzielonych pożyczkach i poręczeniach oraz otrzymanych poręczeniach i gwarancjach

W 2010 r. w Grupie TAURON został wdrożony cash pooling, którego struktura opiera się na pożyczkach pomiędzy wszystkimi jego uczestnikami. W strukturze cash pooling, na koniec 2010 r., uczestniczyło 13 spółek Grupy TAURON, a zarządzającym tą strukturą była Spółka.

W ramach cash poolingu łączna kwota otrzymanych w ciągu roku przez TAURON pożyczek (tj. suma wszystkich wielokrotnie udzielanych i wielokrotnie spłacanych w ciągu roku pożyczek wynikająca z charakteru cash poolingu) wyniosła 1.834,5 mln zł i udzielona została przez:

TAURON Ekoenergia	129,2 mln zł
ESW	92,2 mln zł
PEC Dąbrowa Górnicza	24,5 mln zł
TAURON Sprzedaż	532,7 mln zł
EnergiaPro	759,4 mln zł
TAURON Obsługa Klienta	13,2 mln zł
Elektrociepłownia EC Nowa	124,9 mln zł
Enion	100,6 mln zł
PEPKH	6,1 mln zł
PEC Katowice	51,6 mln zł

Na dzień 31 grudnia 2010 r. saldo otrzymanych przez TAURON pożyczek w ramach cash poolingu wynosi 460,1 mln zł i dotyczy:

TAURON Ekoenergia	2,4 mln zł
ESW	25,3 mln zł
PEC Dąbrowa Górnicza	0,8 mln zł
TAURON Sprzedaż	68,1 mln zł
EnergiaPro	237,2 mln zł
Elektrociepłownia EC Nowa	6,1 mln zł
Enion	100,6 mln zł
PEPKH	5,1 mln zł
PEC Katowice	14,4 mln zł

Łączne kwoty udzielonych przez Spółkę pożyczek w 2010 r. w ramach struktury cash pooling (tj. suma wszystkich wielokrotnie udzielanych i wielokrotnie spłacanych w ciągu roku pożyczek wynikająca z charakteru cash poolingu) wyniosły na rzecz:

ESW	43,8 mln zł
TAURON Obsługa Klienta	754,2 mln zł
Elektrociepłownia Tychy	31,0 mln zł
PEC Dąbrowa Górnicza	32,3 mln zł

Na dzień 31 grudnia 2010 r. saldo udzielonych przez TAURON pożyczek wynosi 19,7 mln zł i dotyczy wyłącznie Elektrociepłowni Tychy.

Udzielane w ramach cash poolingu pożyczki mają charakter krótkoterminowy z przeznaczeniem na bieżącą obsługę zobowiązań, a jednocześnie nie mają określonego terminu zapadalności – udzielone pożyczki mogą być spłacane w dowolnym terminie, ale nie później niż do końca trwania zawartej umowy pożyczki, tj. do dnia 28 maja 2011 r.

Stopa procentowa zależała od kierunku udzielonej pożyczki, stopnia wykorzystania środków pieniężnych przez Uczestników cash poolingu oraz oparta była na stawkach WIBID O/N i WIBOR 1M powiększanych bądź pomniejszanych o stałą marżę, a także korygowanych o zdefiniowaną odpowiednio premię.

W 2010 r. spółki Grupy TAURON udzieliły poręczeń i gwarancji zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela nr 16. Poręczenia i gwarancje udzielone przez spółki Grupy TAURON w 2010 r.

Spółka udzielająca gwarancji/poręczenia	Beneficjent	Gwarancja/poręczenie	Kwota gwarancji/poręczenia	Data obowiązywania
TAURON	CEZ a.s.	Gwarancja korporacyjna	1.000.000 euro	31.12.2011 r.
TAURON	UniCredit Bank Czech Republic a.s.	Gwarancja korporacyjna	500.000 euro	08.06.2011 r.

Spółka udzielająca gwarancji/poręczenia	Beneficjent	Gwarancja/poręczenie	Kwota gwarancji/poręczenia	Data obowiązywania
TAURON	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Zabezpieczenie pożyczki PKE w postaci weksla in blanco	40.000.000 zł	15.12.2022 r.
EnergiaPro	BZ WBK S.A.	Poręczenie kredytu Energetyka Ciepła w Kamiennej Górze	1.708.000 zł	31.12.2014 r.
PKE	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Poręczenie pożyczki Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Tychach	1.400.000 zł	20.01.2013 r.

W 2010 r. spółki Grupy TAURON posiadały umowy umożliwiające udzielenie gwarancji bankowych do maksymalnej kwoty 69,5 mln zł. W ramach udostępnionych limitów uruchomione zostały gwarancje bankowe: przetargowe i dobrego wykonania umowy na łączną kwotę 36,7 mln zł. Ponadto spółki Grupy TAURON posiadały uruchomione gwarancje bankowe na zabezpieczenie dobrego wykonania umowy w wysokości 500.000 EUR i 11.700.000 CZK.

2.11. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W 2010 r. kontynuowane były następujące główne inwestycje strategiczne:

- budowa bloku parowo-gazowego w ESW – inwestycja realizowana jest z udziałem partnera strategicznego – PGNiG S.A. Inwestycja ma na celu wybudowanie i przekazanie do eksploatacji nowego bloku parowo-gazowego o mocy około 400 MWe. W dniu 15 kwietnia 2010 r. została zawarta Umowa Realizacyjna pomiędzy TAURON, PGNiG S.A., PGNiG Energia S.A. oraz ESW, która w szczególności określa zasady przygotowania i przeprowadzenia procesu inwestycyjnego. Główny wykonawca wybierany jest w trybie negocjacji z ogłoszeniem, termin składania ostatecznych ofert przewidywany jest na koniec czerwca 2011 r., a podpisanie kontraktu w lipcu 2011 r. Zakończenie projektu zaplanowano na 2014 r.;
- budowa nowego bloku energetycznego o mocy 50 MWe oraz 182 MWt, przystosowanego do produkcji energii elektrycznej oraz ciepła na terenie Elektrociepłowni Bielsko-Biała należącej do PKE. Inwestycja ta ma na celu zastąpienie istniejących starzejących się i mniej efektywnych jednostek jednostką spełniającą wszelkie wymogi w zakresie ochrony środowiska dotyczące emisji NO_x, SO₂ oraz pyłów. Zakończenie inwestycji jest planowane w połowie 2013 r.;
- budowa farmy wiatrowej w miejscowości Wicko o mocy 40 MW. Inwestycja ta została już zatwierdzona przez odpowiednie organy korporacyjne, a jej zakończenie planowane jest na 2012 r.;
- budowa jednostki kogeneracyjnej opalanej biomasą o mocy 50 MWe i 45 MWt na terenie Elektrowni Jaworzno III należącej do PKE. Inwestycja ta została już zatwierdzona przez odpowiednie organy korporacyjne. Zakończenie prac budowlanych planowane jest na 2012 r.
- modernizacja jednego z kotłów w ESW w celu dostosowania go do spalania biomasy. Inwestycja ta została już zatwierdzona przez odpowiednie organy korporacyjne, a zakończenie prac budowlanych planowane jest w 2012 r.;
- budowa nowych mocy wytwórczych w kogeneracji na poziomie 50 MWe i 86 MWt w Elektrociepłowni Tychy oraz modernizacja istniejącej jednostki w celu dostosowania jej do spalania biomasy. Inwestycja ta została już zatwierdzona przez odpowiednie organy korporacyjne, a zakończenie tej inwestycji przewidziane jest na początek 2016 r.;
- budowa nowego bloku energetycznego o mocy 910 MW na terenie Elektrowni Jaworzno III należącej do PKE. Oczekuje się, że nowy blok będzie charakteryzował się wysoką sprawnością i dostępnością oraz niskimi poziomami emisji NO_x, SO₂, CO₂, oraz pyłów. Zakończenie tego projektu inwestycyjnego przewidziane jest na 2016 r.;
- budowa instalacji odazotowania spalin w 6 blokach Elektrowni Jaworzno III oraz 4 blokach Elektrowni Łaziska należących do PKE. Inwestycja ta pozwoli zmniejszyć emisję NO_x w tych jednostkach do poziomów, które będą obowiązywały w Polsce od 2018 r. Prace budowlane mają rozpocząć się w 2011 r. i mają być prowadzone do 2015 r. w tempie dwóch instalacji odazotowania spalin na rok;
- budowa nowego bloku o mocy 910 MW na terenie Elektrowni Blachownia – w ramach działań podjętych przez Spółkę i PKE w zakresie projektu odbudowy mocy wytwórczych w Elektrowni Blachownia z udziałem partnera strategicznego KGHM Polska Miedź S.A., doszło między innymi do podpisania Listu Intencyjnego w sprawie rozpoczęcia współpracy dotyczącej budowy źródła wytwarzania energii elektrycznej na terenie obecnej Elektrowni Blachownia. Aktualnie trwają prace związane ze zgłoszeniem zamiaru utworzenia „wspólnego przedsiębiorcy” przez PKE oraz KGHM Polska Miedź S.A. do organu ds. konkurencji.

Inwestycje strategiczne oraz ich finansowanie jest zarządzane centralnie na poziomie Spółki. Na podstawie prowadzonych analiz Zarząd Spółki ocenia, że Grupa TAURON jest w stanie sfinansować obecne i przyszłe zamierzenia inwestycyjne ze środków generowanych z działalności operacyjnej oraz pozyskując finansowanie dłużne.

2.12. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu

W poniższej tabeli zaprezentowano roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.

Tabela nr 17. Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (dane w tys. zł)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na 31 grudnia 2010 r.	Stan na 31 grudnia 2009 r.
AKTYWA		
Aktywa trwałe	18.959.101	18.475.838
Rzeczowe aktywa trwałe	17.524.936	17.260.573
Wartości niematerialne	970.530	824.751
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane metodą praw własności	764	–
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	177.452	179.746
Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	123.613	58.547
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	161.806	152.221
Aktywa obrotowe	4.466.786	3.673.704
Zapasy	408.560	536.201
Należności z tytułu podatku dochodowego	74.749	52.926
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2.273.145	1.874.996
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	28.193	18.753
Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	208.158	158.725
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1.473.981	1.032.103
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	4.397	5.951
SUMA AKTYWÓW	23.430.284	22.155.493
PASYWA		
Kapitał własny	15.212.071	14.233.666
Kapitał podstawowy	15.772.945	13.986.284
Kapitał zapasowy	475.088	64.050
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	–	(766)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(271)	–
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	(1.542.937)	(2.191.002)
Udziały niekontrolujące	507.246	2.375.100
Zobowiązania długoterminowe	4.070.063	4.027.449
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	1.076.178	1.179.406
Zobowiązania z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	67.810	88.291
Rezerwy długoterminowe i świadczenia pracownicze	1.059.028	978.807
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	644.522	624.567
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe finansowe zobowiązania długoterminowe	6.910	5.683
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1.215.615	1.150.695
Zobowiązania krótkoterminowe	4.148.150	3.894.378
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	1.629.723	1.490.726
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	325.027	596.315
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu oraz umów dzierżawy z opcją zakupu	23.452	35.377
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	752.819	556.669
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	189.712	210.267
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	68.672	67.034
Rezerwy krótkoterminowe i świadczenia pracownicze	1.158.745	937.990
SUMA PASYWÓW	23.430.284	22.155.493

Na dzień 31 grudnia 2010 r. suma bilansowa Grupy TAURON wynosiła 23.430,3 mln zł i zwiększyła się o 1.274,8 mln zł, tj. o 5,8% w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.

Aktywa trwałe Grupy TAURON na koniec 2010 r. wynosiły 18.959,1 mln zł w stosunku do 18.475,8 mln zł na koniec 2009 r. i stanowiły odpowiednio po ponad 80% aktywów ogółem. Wzrost poziomu aktywów trwałych o 483,3 mln zł wynika głównie ze wzrostu rzeczowych aktywów trwałych, w związku z realizacją inwestycji w majątek wytwórczy i dystrybucyjny.

Aktywa obrotowe Grupy TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. wzrosły o około 793,1 mln zł (21,6%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2009 r., przede wszystkim w wyniku wzrostu poziomu środków pieniężnych oraz należności z tytułu dostaw i usług.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień 31 grudnia 2009 r. kapitał własny ogółem, będący dominującym źródłem finansowania majątku Grupy TAURON, wyniósł odpowiednio 15.212,1 mln zł oraz 14.233,7 mln zł, co stanowi 64,9% oraz 64,2% kapitałów i zobowiązań ogółem. Kapitał akcjonariuszy mniejszościowych (udziały niekontrolujące) według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień 31 grudnia 2009 r. wyniósł odpowiednio 507,2 mln zł oraz 2.375,1 mln zł. Wzrost kapitału własnego ogółem był spowodowany głównie podniesieniem kapitału zakładowego z 13.986,3 mln zł na koniec 2009 r. do 15.772,9 mln zł na koniec 2010 r. Zmiany w kapitale zostały opisane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2010 r. (nota 30).

Zmiana stanu zobowiązań długoterminowych w okresie roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2010 r. wynika głównie z niższego o 103,2 mln zł poziomu zadłużenia z tytułu kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych oraz wyższych łącznie o 145,2 mln zł rezerw długoterminowych.

Zobowiązania krótkoterminowe zwiększyły się z 3.894,4 mln zł według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. do poziomu 4.148,2 mln zł na dzień 31 grudnia 2010 r., tj. o 253,8 mln zł (6,5%) przede wszystkim w związku ze wzrostem zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz rezerw łącznie o 359,7 mln zł (m.in. z tytułu wykorzystania rezerw dotyczących obowiązku przedstawienia do umorzenia świadectw przez spółki segmentu Sprzedaż). Saldo krótkoterminowych kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych na dzień 31 grudnia 2010 r. wyniosło 325,0 mln zł, co oznacza spadek o 271,3 mln zł (45,5%) w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.

Tabela nr 18. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (dane w tys. zł)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2010 r.	Rok zakończony 31 grudnia 2009 r.
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	1.257.314	1.226.069
Korekty	1.263.031	737.130
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	2.520.345	1.963.199
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	11.731	15.879
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(1.518.088)	(1.440.255)
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	56.189	91.287
Nabycie pozostałych aktywów finansowych	(70.570)	(34.777)
Przejęcie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	23	–
Dywidendy otrzymane	4.349	5.256
Odsetki otrzymane	1.377	1.594
Splata udzielonych pożyczek	1.475	4.000
Udzielenie pożyczek	(1.400)	(1.295)
Pozostałe	6.438	4.287
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1.508.476)	(1.354.024)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Nabycie akcji własnych	–	–
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(35.842)	(37.272)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	167.115	208.398
Splata pożyczek/kredytów	(744.020)	(415.385)
Emisja dłużnych papierów wartościowych	848.200	44.000
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(608.692)	(166.308)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	–	(51.167)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym	(5.573)	(7.074)
Inne wydatki na rzecz właścicieli	–	(8.376)
Odsetki zapłacone	(115.820)	(109.333)
Nabycie udziałów niekontrolujących	(9.863)	–
Pozostałe	(8.369)	(947)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(512.864)	(543.464)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	499.005	65.711
Różnice kursowe netto	(134)	220
Środki pieniężne na początek okresu	972.655	906.944
Środki pieniężne na koniec okresu	1.471.660	972.655

Łączne przepływy netto środków pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej Grupy TAURON za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2010 r. wyniosły 499,0 mln zł w porównaniu do 65,7 mln zł za rok zakończony 31 grudnia 2009 r.

Wzrost w 2010 r. przepływów z działalności operacyjnej w porównaniu do 2009 r. jest spowodowany przede wszystkim wyższym zyskiem brutto (wzrost o 31,2 mln zł), wyższą amortyzacją, zmianą stanu zapasów – w stosunku do 2009 r. nastąpił spadek poziomu zapasów, co miało korzystny wpływ na przepływy pieniężne (w przeciwieństwie do 2009 r., kiedy wzrost stanu zapasów pomniejszył poziom środków pieniężnych z działalności operacyjnej) oraz niższym niż w roku ubiegłym wzrostem stanu pozostałych aktywów. Ponadto, w 2010 r. wpływ na poziom środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej miały: wzrost stanu należności, wzrost stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek; spadek stanu rozliczeń międzyokresowych oraz podatek dochodowy zapłacony.

Ujemne przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2010 r. wyniosły 1.508,5 mln zł. W porównaniu do roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2009 r., poniesione wydatki inwestycyjne były wyższe o około 11,4%.

Na saldo przepływów pieniężnych z działalności inwestycyjnej złożyły się przede wszystkim wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w kwocie 1 518,1 mln zł.

Ujemne przepływy pieniężne netto z działalności finansowej za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2010 r., wyniosły 512,9 mln zł w porównaniu do 543,5 mln zł za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2009 r. Zmniejszenie wydatków netto z tytułu działalności finansowej w 2010 r., w porównaniu do 2009 r., wynika ze stopniowego zmniejszania zadłużenia Grupy TAURON.

2.13. Istotne pozycje pozabilansowe w ujęciu podmiotowym, przedmiotowym i wartościowym

Do istotnych pozycji pozabilansowych zalicza się:

- 1) szkody górnicze – związane z działalnością eksploatacyjną zakładów górniczych,
- 2) bezumowne korzystanie z nieruchomości – związane z brakiem posiadania tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz związane z nimi urządzenia,
- 3) rekompensaty z tytułu kosztów osieroconych – związane z ustawą o rozwiązaniu KDT,
- 4) postępowania antymonopolowe – związane z toczącymi się postępowaniami antymonopolowymi prowadzonymi przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a dotyczącymi zarzutów nadużywania pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej,
- 5) potencjalne zobowiązania z tytułu ochrony środowiska – związane z obowiązkiem rekultywacji składowisk odpadów produkcyjnych,
- 6) postępowanie URE w sprawie nałożenia kary pieniężnej – związane z zaistniałymi przerwami w dostarczaniu energii elektrycznej,
- 7) podatek akcyzowy – związany z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi.

Szczegółowe informacje na temat pozycji pozabilansowych zostały przedstawione w nocie 34 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r.

2.14. Zarządzanie zasobami finansowymi

W 2010 r. TAURON wdrożyła strukturę cash pooling, której zasadniczym celem jest zapewnienie płynności finansowej w Grupie TAURON przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów zewnętrznego finansowania krótkoterminowego i maksymalizowaniu przychodów finansowych z tytułu posiadania nadwyżek pieniężnych. Dzięki wdrożonej strukturze cash pooling spółki posiadające krótkotrwale niedobory środków mogły korzystać ze środków spółek wykazujących nadwyżki finansowe. Środki zgromadzone w cash pooling były przez TAURON aktywnie zarządzane, a nadwyżki alokowane w instrumenty rynku pieniężnego o najmniejszym ryzyku.

W ramach bieżącej działalności finansowej Grupa TAURON efektywnie zarządzała cyklem obiegu pieniądza poprzez dopasowywanie terminów płatności zobowiązań i należności.

W 2010 r. TAURON przyjęła i wdrożyła model centralnego finansowania Grupy TAURON, który wpływa m.in. na obniżenie kosztów finansowania zewnętrznego i zwiększenie możliwości pozyskania finansowania, ogranicza ilość kowenantów w umowach na finansowanie, redukuje konieczność udzielania zabezpieczeń rzeczowych oraz zmniejsza koszty administracyjne wpływając tym samym na wyższą ocenę kondycji finansowej Spółki wydawaną przez agencje ratingowe.

W pierwszym etapie wdrożenia centralnego modelu finansowania, została przeprowadzona emisja obligacji na łączną kwotę 848,2 mln zł w celu restrukturyzacji części zadłużenia finansowego spółek Grupy TAURON. Dodatkowo, w ramach zawartego zewnętrznego programu emisji obligacji TAURON posiada gwarantowaną elastyczną linię rewolwingową w wysokości 450 mln zł, która w każdym momencie może zostać uruchomiona.

Ponadto, w ramach centralnego modelu zarządzania finansami Grupy TAURON, w grudniu 2010 r., uruchomiony został program emisji obligacji wewnętrznych, za pośrednictwem którego odbywa się zarządzanie środkami pieniężnymi o horyzoncie średnio i długoterminowym.

Przyjęty model zarządzania finansami ma na celu zoptymalizowanie kosztów pozyskania finansowania oraz zapewnienie środków na bieżącą działalność podmiotów Grupy TAURON, jak również realizację planów inwestycyjnych określonych w Strategii Korporacyjnej.

W 2010 r. Grupa TAURON posiadała pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań w terminie ich płatności, o czym świadczą w pełni akceptowalne na rynku finansowym, poziomy wskaźników zadłużenia netto/EBITDA oraz wskaźnika DSCR liczone na bazie sprawozdań skonsolidowanych.

2.15. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Zarząd Spółki nie publikował prognoz wyników Grupy TAURON na 2010 r.

3. POZOSTAŁE INFORMACJE

3.1. Czynniki ryzyka i zagrożeń

TAURON realizując Strategię Korporacyjną, zarządza ryzykami biznesowymi występującymi w działalności całej Grupy TAURON. Proces zarządzania ryzykami ma na celu realizację założonych celów biznesowych Grupy TAURON w ramach przyjętego przez Zarząd Spółki akceptowalnego poziomu ryzyka.

Mając powyższe na uwadze, Zarząd Spółki przyjął „Politykę zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie TAURON” i powołał Komitet Ryzyka oraz rozpoczął proces jej wdrażania w kluczowych spółkach zależnych.

Kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem obejmuje swoim zakresem istotne ryzyka występujące w działalności Grupy TAURON. Charakter ryzyk definiuje się w szczególności poprzez określenie poziomu ich istotności i prawdopodobieństwa materializacji. Kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem obejmuje wszystkie elementy łańcucha wartości Grupy TAURON, a w procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą wszyscy pracownicy Grupy TAURON.

Ocena, w jakim stopniu Grupa TAURON narażona jest na opisane poniżej czynniki ryzyka, uwzględnia prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz istotność, a także adekwatność strategii zarządzania tym ryzykiem. Kolejność, w jakiej zostały przedstawione poszczególne ryzyka, nie odzwierciedla skali tej oceny.

1. **Ryzyko makroekonomiczne** – znaczący wpływ na działalność i sytuację Grupy TAURON ma sytuacja makroekonomiczna Polski, Unii Europejskiej oraz gospodarki globalnej. Ryzyka makroekonomiczne związane są w szczególności z poziomem polskiego PKB, wysokością stopy inflacji, kursem walut, wysokością stóp procentowych, polityką fiskalną i monetarną państwa, a także z kryzysem gospodarczym, stopą bezrobocia, likwidacją firm, ograniczeniem budownictwa mieszkalnego, inwestycji przemysłowych w regionie. Zmiany w sytuacji gospodarczej mogą mieć wpływ na działalność (w szczególności na produkcję energii elektrycznej i ciepła oraz wolumen sprzedaży), wyniki finansowe, pozycję rynkową Grupy TAURON. Czynniki ryzyka makroekonomicznego mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
2. **Ryzyko polityczne** – działalność Grupy TAURON narażona jest na zmiany w polityce państwa. Przykładem tego są regulacje dotyczące cen dystrybucji i przesyłania energii elektrycznej oraz zmiany polityki finansowej. W związku z faktem, że istotnym akcjonariuszem Spółki jest Skarb Państwa istnieje dodatkowe ryzyko związane z niepewnością co do politycznej większości i ewentualnymi zmianami w polityce energetycznej państwa oraz polityce dywidendowej obejmującej spółki z udziałem Skarbu Państwa. Czynniki ryzyka politycznego mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
3. **Ryzyko niestabilnego systemu prawnego oraz regulacji unijnych związanych z funkcjonowaniem sektora energetycznego, w tym z ochroną środowiska** – ryzyko dotyczy wszelkich zmian prawa, regulacji zarówno polskich jak i unijnych, którym podlega Spółka i jej istotne spółki zależne, oraz niepewności otoczenia legislacyjnego. Wprowadzenie nowych przepisów lub zmiana już obowiązujących aktów prawnych może w sposób bezpośredni lub pośredni wpływać na działalność Grupy TAURON. Istnieje ryzyko wprowadzenia niekorzystnych i nieprecyzyjnych przepisów oraz regulacji w wielu dziedzinach prawa związanych z działalnością Grupy TAURON. Zmiany regulacji unijnych i krajowych szeroko pojętego sektora energetycznego, konieczność wypełnienia obowiązków wynikających z nowych przepisów prawa i związana z tym konieczność prowadzenia działalności na gruncie nowych regulacji, może powodować wzrost kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa poprzez poniesienie istotnych oraz nieoczekiwanych kosztów m.in. wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, a nawet prowadzić do utraty koncesji w zakresie wymagany dla prowadzonej działalności Grupy TAURON. Ponadto przepisy z zakresu ochrony środowiska stają się coraz bardziej rygorystyczne, a dostosowanie się do zmian w tym zakresie wiązać się może również z poniesieniem znacznych kosztów. Nieprzestrzeganie wymogów ochrony środowiska może prowadzić do konieczności okresowego przerwania lub zaprzestania prowadzenia określonej działalności. Trwałe wykluczenie konkretnych technologii wynikające z implementacji regulacji unijnych może ograniczyć potencjał wytwórczy Grupy TAURON i może osłabić jej pozycję negocjacyjną względem instytucji finansowych, a także może spowodować utratę udziału w rynku. Czynniki ryzyka niestabilnego systemu prawnego oraz regulacji unijnych związanych z funkcjonowaniem sektora energetycznego, w tym z ochroną środowiska, mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
4. **Ryzyko niezgodności działalności Grupy TAURON z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w obszarach nadzorowanych przez Prezesa URE /przez Prezesa UOKiK/** – istnieje ryzyko uznania przez Prezesa URE, że Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD) nie jest niezależny lub nie traktuje jednakowo podmiotów na rynku. Prezes URE może nakazać wprowadzenie konkretnych zmian m.in. w umowach ze spółkami obrotu, w dotychczasowych zasadach współpracy. Możliwe jest nałożenie kar na spółki Grupy TAURON z mocy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo Energetyczne*. W przypadku Spółki ryzyko to nie jest związane z procesem przedstawiania taryf do zatwierdzenia, bo Spółka nie jest objęta tym obowiązkiem. W obszarze prawa konkurencji i ochrony konsumenta istnieje ryzyko realizowania procesów dotyczących strategii koncentracji działalności, niezgodnie z wykładnią powszechnie obowiązujących przepisów prawa prezentowaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta (zwanego w dalszej części niniejszego sprawozdania Prezesem UOKiK). Istnieje ryzyko naruszenia przepisów antymonopolowych przez spółki dystrybucyjne, które podlegają przepisom dotyczącym zakazu nadużywania pozycji dominującej. Czynniki ryzyka niezgodności

działalności Grupy TAURON z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa w obszarach nadzorowanych przez Prezesa URE/ Prezesa UOKiK mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.

5. **Ryzyko nadzoru korporacyjnego** – istnieje ryzyko nieefektywnej współpracy pomiędzy spółkami Grupy TAURON (wymiar horyzontalny) oraz między spółkami zależnymi a jednostką dominującą (wymiar wertykalny). Struktura grupy kapitałowej wymaga koordynacji wielu działań w ramach grupy, stąd istnieje ryzyko wystąpienia trudności w procesie sprawozdawczości, procesów zarządczych oraz zarządzania informacją od/dla spółek zależnych. Materializacja ryzyka nadzoru korporacyjnego może skutkować niepełnym przełożeniem celów strategicznych jednostki dominującej na spółki zależne, wydłużonym procesem realizacji decyzji i wdrożenia rozwiązań, powstaniem niespójnej interpretacji przepisów, opóźnieniami w podejmowaniu decyzji lub brakiem wymaganych decyzji, niedostosowaniem do zmieniających się warunków rynku lub osłabieniem pozycji rynkowej Grupy TAURON. Czynniki ryzyka nadzoru korporacyjnego mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
6. **Ryzyko konkurencji** – Grupa TAURON narażona jest na rosnące ryzyko konkurencji ze strony nowych i dotychczasowych uczestników rynku energetycznego. Ryzyko związane jest z postępującą liberalizacją rynku energii, w szczególności z planowanym uwolnieniem cen energii elektrycznej dla odbiorców z grupy G oraz uwolnieniem cen ciepła, a także w związku ze zmianami na rynku detalicznym i przysługującym odbiorcom prawa do zmiany sprzedawcy. Grupa TAURON jest narażona na ryzyko utraty dotychczasowych klientów na rynku detalicznym lub konieczności zmniejszenia marży realizowanej na sprzedaży energii elektrycznej dotychczasowym odbiorcom, co ma wpływ na przychody spółki sprzedawczej i wynik finansowy Grupy TAURON. Czynniki ryzyka konkurencji mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
7. **Ryzyko pozyskania finansowania i obsługi finansowania** – ryzyko braku możliwości pozyskania finansowania na potrzeby operacyjne i inwestycyjne bądź pozyskanie finansowania na warunkach odbiegających od przyjętych założeń (koszty finansowania wyższe niż koszty benchmarkowe, zwiększona ilość kowenantów). Ryzyko przekłada się na brak środków na projekty ujęte w Strategii Korporacyjnej oraz planach inwestycyjnych, a w skrajnym przypadku na obsługę działalności operacyjnej i finansowej Spółki. Ryzyko związane z niewłaściwą strategią finansowania oraz niewłaściwą obsługą finansowania (realizacją, terminowością lub niedotrzymaniem warunków umów finansowych) może spowodować wypowiedzenie umów finansowania lub pogorszenie ich warunków wpływając jednocześnie na pogorszenie wyniku finansowego Spółki i Grupy TAURON. Czynniki ryzyka pozyskania finansowania i obsługi finansowania mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
8. **Ryzyko związane z rozwiązaniem KDT** – przepisy ustawy dotyczącej zasad pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych dostawy mocy i energii elektrycznej pozwalają Grupie TAURON na otrzymywanie rekompensat kosztów osieroconych. Istnieje ryzyko zakwestionowania przez Prezesa URE należnych kwot na pokrycie kosztów osieroconych oraz konieczność zwrotu otrzymanych z tego tytułu zaliczek. Na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów sprzedaży energii elektrycznej i usług systemowych, program pokrywania kosztów osieroconych stanowi pomoc publiczną. Istnieje ryzyko zakwalifikowania przez Komisję Europejską zasad wykorzystania środków z programu jako pomoc publiczną niezgodną ze Wspólnym Rynkiem. Taka kwalifikacja może oznaczać konieczność zwrotu otrzymanej pomocy wraz z odsetkami. Czynniki ryzyka związanego z rozwiązaniem KDT mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
9. **Ryzyko środowiskowe, w tym związane z warunkami atmosferycznymi** – istnieje możliwość poniesienia strat wynikających z niedostosowania się do uregulowań prawnych, sposobu implementacji prawa europejskiego do prawodawstwa krajowego oraz decyzji administracyjnych, w tym konieczność realizowania działań w oparciu o określone w pozwoleniu parametry, co może prowadzić do braku uzyskania zgód/decyzji lub przekroczenia określonych parametrów granicznych lub też poniesienia znaczących kosztów na spełnienie wymogów określonych w decyzjach. Ryzyko związane jest również z możliwością wystąpienia szkody w środowisku oraz poważnej awarii przemysłowej, co może prowadzić do degradacji środowiska naturalnego, konieczności wypłaty odszkodowań, zagrożenia realizacji zadań produkcyjnych oraz protestów społeczności lokalnej/regionalnej. Ponadto warunki atmosferyczne mają wpływ na zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło oraz mogą mieć niekorzystny wpływ na techniczne warunki wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i ciepła. Materializacja ryzyka może spowodować obniżenie przychodów Grupy TAURON oraz roszczenia ze strony odbiorców energii elektrycznej i ciepła o zapłatę odszkodowań lub udzielenie bonifikat. Czynniki ryzyka środowiskowego, w tym związanego z warunkami atmosferycznymi mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
10. **Ryzyko związane z obowiązkiem umorzenia uprawnień do emisji CO₂** – ryzyko związane jest z wprowadzaniem do atmosfery CO₂ w związku z prowadzoną działalnością Grupy TAURON w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz koniecznością umorzenia przez Grupę TAURON odpowiedniej ilości uprawnień do emisji CO₂, odpowiadającej rzeczywistej produkcji energii elektrycznej i ciepła. Niewykonanie umorzenia lub umorzenie błędnej ilości uprawnień może skutkować nałożeniem kary za każdą jednostkę nieumorzonego uprawnienia. Ograniczenie darmowych przydziałów i w związku z tym znaczny wzrost kosztów zakupu brakujących uprawnień do emisji CO₂ może skutkować zmniejszeniem planowanej rentowności sprzedaży lub niepełnym pokryciem tych kosztów przez ceny sprzedaży energii elektrycznej. Nieadekwatny podział darmowych uprawnień pomiędzy podmioty na rynku

energii w stosunku do wielkości emisji CO₂ oraz ograniczona dostępność uprawnień na rynku może pogorszyć konkurencyjność Spółki i Grupy TAURON na rynku energii elektrycznej. Czynniki ryzyka związanego z obowiązkiem umorzenia uprawnień do emisji CO₂ mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.

11. **Ryzyko awarii majątku** – ryzyko wystąpienia poważnych i/lub trwałych awarii i uszkodzeń użytkowanych przez spółki Grupy TAURON urządzeń. Szczególnie narażone na tego typu ryzyko są spółki prowadzące działalność w zakresie wydobywania, wytwarzania oraz dystrybucji energii elektrycznej i ciepła. Materializacja tego ryzyka może się wiązać z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów naprawy infrastruktury, przerwami i zakłóceniami w działalności oraz koniecznością zapłaty bonifikat lub kar. Czynniki ryzyka awarii majątku mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
12. **Ryzyko zakupu materiałów/paliw** – ryzyko związane z istotnymi i/lub nieprzewidywanymi zmianami cen węgla i innych paliw. Skutkować to może koniecznością zmiany dostawców, wzrostem kosztów transportu i koniecznością renegotjacji umów z przewoźnikami. Ponadto zmiana cen paliw dla zakontraktowanej produkcji może prowadzić do osiągnięcia wyników finansowych niezgodnych z oczekiwaniami. Ryzyko to związane jest również z koniecznością spełnienia wymagań procesu produkcji oraz wymagań prawnych dotyczących utrzymywania odpowiednich zapasów paliw, w celu zapewnienia ciągłości produkcji energii elektrycznej i ciepła. Spełnienie tych wymogów może się wiązać z koniecznością ponoszenia wyższych kosztów lub nałożeniem kary w przypadku niespełniania wymogów. Czynniki ryzyka zakupu materiałów/paliw mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
13. **Ryzyko związane z procesem taryfowania** – dotyczy obowiązku spółek OSD i spółek sprzedających energię elektryczną i ciepło odbiorcom końcowym przedkładania Prezesowi URE do zatwierdzenia taryf na energię elektryczną, ciepło i usługi dystrybucyjne. Głównym zagrożeniem jest przyjęcie niekorzystnej polityki przez Prezesa URE w zakresie ograniczania wysokości kosztów uzasadnionych wnioskowanych przez Grupę TAURON w relacji do kosztów faktycznie ponoszonych. Dotyczy to również poziomu kosztów zakupu energii elektrycznej. Ponadto istnieje ryzyko nieuznania inwestycji w planie rozwoju spółki Grupy TAURON lub zakwestionowania wysokości kosztów realizowanej inwestycji. Czynniki ryzyka związanego z procesem taryfowania mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
14. **Ryzyko wolumetryczne** – ryzyko wolumetryczne związane jest ze zmiennością wolumenu obrotu energią elektryczną uzależnioną od jakości lub możliwości planowania sprzedaży/zakupu, którego głównym skutkiem jest różnica pomiędzy planowaną, a rzeczywiście zrealizowaną wielkością dostaw. Głównymi czynnikami tego ryzyka są sezonowość, zmiany zapotrzebowania klientów w zależności od czynników pogodowych lub ekonomicznych, działalność konkurencji lub aktywność w pozyskiwaniu klientów oraz uwarunkowania technologiczne. Materializacja tego ryzyka może spowodować wzrost kosztów związanych z zamykaniem otwartych pozycji na rynku dnia następnego i/lub bilansującego, na rynku terminowym i/lub bieżącym oraz utratę przychodów i obniżenie marży na sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców. Czynniki ryzyka wolumetrycznego mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
15. **Ryzyko zmienności cen** – ryzyko to na rynku energii elektrycznej związane jest z niepewnością w zakresie kształtowania się cen energii elektrycznej, uprawnień do emisji CO₂, praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia. Głównymi czynnikami tego ryzyka są możliwe, silne fluktuacje cen energii elektrycznej i uprawnień do emisji CO₂, sezonowości cen, zmienności różnicy pomiędzy cenami EUA/CER, ograniczona płynność rynku, zmiany dotyczące dostępności zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej, zmiany cen energii elektrycznej na skutek wpływu zmian na rynku paliw oraz emisji CO₂. Materializacja tego ryzyka może spowodować utratę przychodów, obniżenie lub brak marży w poszczególnych segmentach działalności, utratę wolumenu sprzedaży. Czynniki ryzyka wolumetrycznego mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.
16. **Ryzyko nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości** – Grupa TAURON do prowadzenia swojej działalności podstawowej wykorzystuje liczne nieruchomości. Z uwagi na sposób prowadzenia inwestycji energetycznych w przeszłości część nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę TAURON ma nieuregulowany stan prawny. Dlatego też istnieje ryzyko poniesienia dodatkowych kosztów z tytułu np. odszkodowań, konieczności usunięcia lub przebudowy urządzeń energetycznych albo służebności przesyłu. Dodatkowo ze względu na sposób przejmowania w okresie po II wojnie światowej nieruchomości osób prywatnych przez Skarb Państwa lub inne jednostki państwowe lub samorządowe, istnieje ryzyko wystąpienia przez dawnych właścicieli nieruchomości lub ich następców prawnych z roszczeniami o zwrot wykorzystywanych nieruchomości lub zapłatę odszkodowania. Czynniki ryzyka nieuregulowanego stanu prawnego nieruchomości mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności.

Informacje dotyczące ryzyka finansowego zawarto w punkcie 3.10. niniejszego sprawozdania.

3.2. Czynniki istotne dla rozwoju Grupy TAURON

Planowana struktura Grupy TAURON

Planowany model struktury Grupy TAURON określony został w przyjętej i zatwierdzonej Strategii Korporacyjnej. Z powyższego dokumentu wynikają założenia dotyczące głównych kierunków rozwoju Grupy TAURON, w tym:

1. bezpośredni nadzór Spółki nad wszystkimi ogniwami łańcucha wartości tj. od wydobycia do pozostałej działalności;
2. funkcjonowanie w ramach każdego z ogniw (obszarów) spółek wiodących tzw. liderów;
3. zwiększanie wartości Grupy TAURON poprzez fuzje i przejęcia;
4. koncentracja w Spółce działalności handlu hurtowego oraz funkcji wsparcia poszczególnych obszarów biznesowych Grupy TAURON.

Realizacja Strategii Korporacyjnej

Rok 2010 był drugim rokiem wdrażania przyjętej w dniu 21 października 2008 r. Strategii Korporacyjnej. W ciągu tego roku główne cele strategiczne oraz kierunki rozwoju zostały utrzymane. Nadrzędnym celem strategicznym Grupy TAURON jest ciągły wzrost wartości zapewniający bezpieczny zwrot z zainwestowanego kapitału dla akcjonariuszy. Wartość mierzona jest na bazie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych, tj. przyrostu sprzedaży i marży EBIT.

Strategia Korporacyjna opiera się na pięciu głównych celach strategicznych:

1. koncentracja na zyskownym wzroście w obszarach działalności podstawowej – wzrost poziomu wydobycia węgla oraz produkcji i sprzedaży energii elektrycznej i ciepła, rozwój obrotu hurtowego, utrzymanie bazy klientów w obszarze sprzedaży, ograniczenie działalności niepodstawowej celem finansowania rozwoju przedsięwzięć podstawowych;
2. poprawa efektywności – redukcja kosztów operacyjnych, optymalizacja kierunków i nakładów inwestycyjnych, poprawa wykorzystania aktywów, wykorzystanie synergii integracyjnych, optymalizacja wyniku finansowego;
3. integracja zarządzania wszystkimi elementami łańcucha wartości – zdefiniowanie i wdrożenie zasad nadzoru właścicielskiego, centralizacja decyzyjności, decentralizacja działań operacyjnych, wdrożenie optymalnego modelu finansowania inwestycji;
4. rozwój kapitału ludzkiego – uruchomienie programu zarządzania talentami, intensyfikacja współpracy z uczelniami, współpraca z pracownikami naukowymi, efektywny system motywacyjny i zarządzanie przez cele, promowanie zarządzania wiedzą w Grupie TAURON;
5. rozwój działalności na atrakcyjnych rynkach w Polsce i zagranicą – ekspansja w innych regionach Polski, wykorzystanie możliwości wzrostu oferowanych przez rynek energetyczny w Europie Środkowo-Wschodniej, monitorowanie rynków i potencjalnych celów do przejęć i akwizycji, otwarcie zagranicznych biur handlowych.

Przyjęta Strategia Korporacyjna, w pierwszych latach jej wdrażania, jest strategią integracji, w której jednym z najważniejszych działań jest przeprowadzenie procesu integracji Grupy TAURON w oparciu o podstawowy proces łańcucha wartości. Drugim podstawowym zadaniem dla Grupy TAURON wynikającym ze Strategii Korporacyjnej jest realizacja znaczących inwestycji w rozwój podstawowej działalności. Wdrożenie Strategii Korporacyjnej następuje w oparciu o zatwierdzony Program Wdrożenia Strategii Korporacyjnej, powołaną strukturę projektową, podział zadań i kompetencji.

Wytyczne, o których mowa powyżej, są determinantami ewolucji istniejącej struktury funkcjonalno-organizacyjnej w kierunku osiągnięcia modelu docelowego, który zakłada stworzenie jednej spółki w każdym obszarze biznesowym oprócz obszaru Pozostałych. W roku 2011 planowane jest utworzenie jednej spółki w Obszarze Dystrybucji, integracja spółek w obszarze Wytwarzania, integracja spółek PEC Katowice i PEC Dąbrowa Górnicza.

3.3. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W zakresie badań i rozwoju Grupa TAURON prowadziła działania związane z produkcją energii elektrycznej, w tym ze źródeł odnawialnych, w technologiach które byłyby bardziej efektywne, przyjazne środowisku oraz tańsze w budowie i eksploatacji niż obecnie stosowane. Druga grupa działań to rozwijanie technologii związanych z wychwytywaniem, transportem i składowaniem lub praktycznym wykorzystaniem CO₂ powstającego w procesach spalania. Trzecia grupa to działania zmierzające do zwiększenia efektywności i niezawodności dystrybucji energii elektrycznej.

W dniu 5 stycznia 2010 r. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (zwane w dalszej części sprawozdania NCBiR) ogłosiło decyzję o dofinansowaniu czterech zadań badawczych w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii”:

- 1) opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin,
- 2) opracowanie technologii spalania tlenowego dla kotłów pyłowych i fluidalnych zintegrowanych z wychwytem CO₂,
- 3) opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej,
- 4) opracowanie zintegrowanych technologii wytwarzania paliw i energii z biomasy, odpadów rolniczych i innych.

Celem programu jest opracowanie rozwiązań technologicznych, których wdrożenie przyczyni się do osiągnięcia założeń Strategii „3 x 20” Unii Europejskiej. Program ma być istotnym wsparciem dla wdrożeń wyników badań naukowych i technologii bazujących na głównym polskim surowcu paliwowym, jakim jest węgiel, a także na alternatywnych źródłach energii. Spółki Grupy TAURON są zaangażowane w realizację wszystkich czterech zadań ujętych w programie.

TAURON, jako członek dwóch zwycięskich konsorcjów, bierze udział w realizacji pierwszego i trzeciego zadania badawczego. Ponadto PKE oraz PKW są także samodzielnie członkami konsorcjów realizujących poszczególne zadania: PKW – zadanie trzecie, a PKE trzy pierwsze zadania. Ponadto w ESW prowadzone są badania w ramach czwartego zadania badawczego. W ten sposób Grupa TAURON jest zaangażowana w prace nad najważniejszymi kierunkami rozwoju Czystych Technologii Energetycznych, które są również związane z sekwestracją CO₂.

3.4. Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Najważniejsze działania w dziedzinie ochrony środowiska w 2010 r.

Do najważniejszych działań w dziedzinie ochrony środowiska w 2010 r. prowadzonych w spółkach Grupy TAURON objętych niniejszym sprawozdaniem należy zaliczyć:

- 1) budowę nowych mocy wytwórczych w PKE, spełniających najnowsze normy w zakresie ochrony środowiska,
- 2) zwiększenie produkcji energii elektrycznej i ciepła w źródłach odnawialnych z wykorzystaniem biomasy (spalanie i współspalanie) w PKE i ESW,
- 3) modernizację istniejących instalacji PKE w celu ograniczenia emisji NO_x do poziomu umożliwiającego spełnienie norm obowiązujących od 2018 roku.

Sankcje karne za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska oraz opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska w 2010 r.

Spółki Grupy TAURON objęte niniejszym sprawozdaniem nie poniosły w 2010 r. sankcji z tytułu naruszenia wymagań z zakresu ochrony środowiska.

Spółki Grupy TAURON objęte niniejszym sprawozdaniem poniosły w 2010 roku opłaty w łącznej kwocie 57.537 tys. zł. Wysokość opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska uiszczonych w 2010 r. przez poszczególne spółki skonsolidowane, przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 19. Wysokość opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska uiszczonych w 2010 r.

Nazwa spółki	Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska (tys. zł) w 2010 r.
PKE	43.555
PKW	4.440
ESW	4.068
Elektrociepłownia EC Nowa	3.398
Elektrociepłownia Tychy	1.134
PEC Dąbrowa Górnicza	493
PEC Katowice	230
Enion	77
EnergiaPro	77
Kopalnia Wapienia Czatkowice	64
TAURON Ekoenergia	1
RAZEM	57.537

Pozostałe spółki Grupy TAURON objęte niniejszym sprawozdaniem nie ponosiły w 2010 r. opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

3.5. Informacja dotycząca zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie TAURON w etatach przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Przeciętne zatrudnienie w etatach w Grupie TAURON w podziale na obszary działalności

Przeciętne zatrudnienie w roku (w zaokrągleniu do pełnego etatu)	Rok 2010	Rok 2009
Obszar Wydobycia	6.098	6.096
Obszar Wytwarzania	6.404	6.471
Obszar OZE	234	227
Obszar Dystrybucji	12.520	12.895
Obszar Obrotu	1.515	1.400
Obszar Pozostałych	1.709	1.750
Razem	28.480	28.839

3.6. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Informacja odnośnie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych została przedstawiona w nocy 41 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r.

3.7. Oddziały Spółki

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

3.8. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki

Zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki, które nastąpiły w roku obrotowym (w ujęciu chronologicznym):

Wdrożenie usług cash pooling

Dnia 28 maja 2010 r. jednostka dominująca TAURON i jej wybrane spółki zależne oraz Bank Polska Kasa Opieki S.A. podpisały umowę o świadczenie usług cash pooling. Celem zawarcia umowy jest możliwie najbardziej efektywne zarządzanie posiadanymi środkami pieniężnymi, efektywne finansowanie bieżących potrzeb spółek Grupy TAURON w zakresie kapitału obrotowego, poprawa płynności finansowej oraz optymalizacja przychodów i kosztów finansowych poszczególnych spółek Grupy TAURON będących uczestnikami umowy oraz całej Grupy TAURON.

Funkcję Pool Leadera pełni Spółka. Pierwsze transakcje w ramach usługi cash pooling miały miejsce w czerwcu 2010 r. Warunki oprocentowania zostały ustalone na warunkach rynkowych.

Połączenie z ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. i Energomix Servis sp. z o.o.

Dnia 10 czerwca 2010 r. nastąpiło połączenie spółki dominującej TAURON oraz jej spółek zależnych ENION Zarządzanie Aktywami sp. z o.o. i Energomix Servis sp. z o.o. Szczegółowe informacje w powyższym zakresie zostały zawarte w punkcie 1.1. niniejszego sprawozdania.

Scalenie akcji

Na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie scalenia akcji Spółki oraz zmiany Statutu Spółki nastąpiło scalenie akcji poprzez zwiększenie wartości nominalnej jednej akcji Spółki z dotychczasowej kwoty 1 zł do kwoty 9 zł i proporcjonalne zmniejszenie ogólnej liczby akcji w ten sposób, że każde 9 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda zostało wymienionych na 1 akcję Spółki o wartości nominalnej 9 zł każda. Scalenie akcji nastąpiło bez jednoczesnego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki. W wyniku scalenia akcji wszystkie dotychczasowe akcje Spółki serii A, B, C, D, E, F, G, H, I, J i K zostały zastąpione nową serią AA, obejmującą 1.589.438.762 akcji, co zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców KRS w dniu 14 czerwca 2010 r.

Debiut giełdowy

W dniu 30 czerwca 2010 r. Skarb Państwa przeprowadził publiczną ofertę akcji TAURON, w wyniku której inwestorzy indywidualni i instytucjonalni nabyli 51,6% akcji Spółki. Do obrotu giełdowego trafiły także akcje, nabyte od Skarbu Państwa przez uprawnionych pracowników w ramach konwersji akcji spółek konsolidowanych, stanowiące około 13% kapitału Spółki (proces ten opisano w punkcie 1.7. niniejszego sprawozdania). Na otwarciu notowań na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. akcje Spółki były notowane po kursie 5,13 zł, czyli dokładnie tyle, ile wyniosła ostateczna cena sprzedaży akcji inwestorom w ofercie publicznej. Dnia 17 grudnia 2010 r. Spółka znalazła się w składzie indeksu dwudziestu największych spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Podwyższenie kapitału zakładowego w związku z wniesieniem akcji spółek zależnych

W związku z podjęciem przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki uchwały nr 4 z dnia 26 kwietnia 2010 r. w sprawie widełkowego podwyższenia kapitału zakładowego, Spółka oraz Skarb Państwa zawarły w dniu 21 października 2010 r. umowę o objęciu przez Skarb Państwa akcji Spółki serii BB w trybie subskrypcji prywatnej, na podstawie której Skarb Państwa objął 163.110.632 akcje zwykłe imienne, serii BB o wartości nominalnej wynoszącej 9 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 1.467.996 tys. zł. Szczegółowe informacje w powyższym zakresie zostały zawarte w punkcie 1.1. niniejszego sprawozdania.

Uchwała o zmniejszeniu wartości nominalnej akcji

W dniu 10 listopada 2010 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie TAURON podjęło uchwałę dotyczącą obniżenia kapitału zakładowego poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji. Zgodnie z przedmiotową uchwałą kapitał zakładowy zostanie obniżony o kwotę 7.010.197.576 zł, z kwoty 15.772.944.546 zł do kwoty 8.762.746.970 zł, przez zmniejszenie wartości nominalnej każdej akcji o kwotę 4 zł, tj. z kwoty 9 zł do kwoty 5 zł. Obniżenia kapitału zakładowego Spółki dokonuje się w celu restrukturyzacji kapitałów własnych Spółki poprzez usunięcie dysproporcji pomiędzy kapitałem zakładowym i zapasowym oraz pomiędzy wartością nominalną akcji, a ich wartością rynkową. Zgodnie z art. 456 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*, uchwalone obniżenie kapitału zakładowego zostało ogłoszone w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr 229 z dnia 25 listopada 2010 r. Tym samym ogłoszeniem Spółka wezwała wierzycieli do zgłoszenia roszczeń wobec TAURON w terminie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

W dniu 28 lutego 2011 r. zostało zgłoszone do Sądu Rejonowego Katowice–Wschód w Katowicach obniżenie kapitału zakładowego Spółki, celem jego rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Emisja obligacji

W dniu 16 grudnia 2010 r. pomiędzy Spółką a Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., ING Bankiem Śląskim S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., BRE Bankiem S.A., Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A., Nordea Bank Polska S.A. została podpisana umowa dotycząca programu emisji obligacji TAURON na kwotę 1,3 mld zł. Umowa będzie obowiązywała przez pięć lat. Głównym celem programu emisji obligacji jest pozyskanie finansowania na spłatę zobowiązań spółek z Grupy TAURON, których warunki są mniej korzystne niż warunki uzyskane przez Spółkę w niniejszym procesie oraz jednocześnie obniżenie poziomu długu strukturalnie podporządkowanego w ramach Grupy TAURON. Dodatkowym celem jest pozyskanie środków na finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych Spółki. W dniu 29 grudnia 2010 r., w celu refinansowania istniejącego zadłużenia, Spółka wyemitowała pięcioletnie obligacje korporacyjne o wartości nominalnej 848,2 mln zł. Pozyskane przez TAURON środki zostały przekazane do kluczowych spółek zależnych: PKE, Enion i PKW poprzez emisję obligacji wewnątrzgrupowych.

Powołanie Zarządu TAURON

W dniu 24 lutego 2011 r. Rada Nadzorcza Spółki w wyniku zakończonego postępowania kwalifikacyjnego podjęła uchwały o powołaniu w skład Zarządu Spółki trzeciej kadencji następujących osób:

- 1) Dariusz Lubera – na stanowisko Prezesa Zarządu,
- 2) Joanna Schmid – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,
- 3) Dariusz Stolarczyk – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji,
- 4) Krzysztof Zamasz – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych,
- 5) Krzysztof Zawadzki – na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych.

Uchwały Rady Nadzorczej o powołaniu wyżej wskazanych osób w skład Zarządu Spółki wchodzi w życie z dniem ich podjęcia z mocą obowiązującą od dnia odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu II kadencji, tj. za rok obrotowy 2010.

Informacje o istotnych zdarzeniach następujących po dniu bilansowym do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego zostały opisane w nocie 42 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2010 r.

3.9. Wskaźniki finansowe

Poniższa tabela prezentuje podstawowe wskaźniki finansowe Grupy TAURON.

Tabela nr 21. Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy TAURON

Wskaźniki	Definicja	Rok 2010	Rok 2009
RENTOWNOŚĆ			
Marża EBIT	Wynik z działalności operacyjnej / Przychody ze sprzedaży	9,1%	9,6%
Marża EBITDA	EBITDA / Przychody ze sprzedaży	17,9%	19,3%
Rentowność netto	Wynik netto / Przychody ze sprzedaży	6,4%	6,9%
Rentowność kapitałów własnych ROE	Wynik netto / Kapitał własny	6,5%	6,7%
PŁYNNOŚĆ			
Wskaźnik płynności bieżącej	Aktywa obrotowe / Zobowiązania krótkoterminowe	1,08	0,94
ZADŁUŻENIE			
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	Zobowiązania ogółem / Pasywa razem	0,35	0,36
Dług netto / EBITDA	(Zobowiązania finansowe – Środki pieniężne) / EBITDA	0,01	0,33
INNE WSKAŹNIKI			
Zysk na akcję (EPS)	Wynik netto / Liczba akcji zwykłych	0,54	0,50
Wskaźnik cena akcji do zysku na akcję (PE)	Cena akcji / Zysk na akcję	10,61	–
Wskaźnik cena akcji do wartości księgowej (PBV)	Cena akcji / Wartość księgowa przypadająca na 1 akcję	0,67	–

Rentowność Grupy TAURON za rok 2010, w porównaniu do roku 2009, osiągnęła nieco niższy poziom. Zarówno rentowność operacyjna, jak i rentowność sprzedaży netto oraz rentowność kapitałów własnych osiągnęły w analizowanych okresach porównywalne wartości, przy prawie 13% przyroście przychodów ze sprzedaży Grupy TAURON.

W ciągu roku 2010, podobnie jak w roku 2009, każdy 1 mln zł przychodu ze sprzedaży dostarczył około 0,09 mln zł zysku operacyjnego, przy czym po korekcie o koszty nie generujące ujemnych przepływów pieniężnych, zyski te wynoszą około 0,18 mln zł z każdego 1 mln zł przychodu. Dla właścicieli Grupa TAURON wygenerowała zwrot 83 tys. zł z każdego zainwestowanego 1 mln zł.

W zakresie płynności i zadłużenia Grupy TAURON sytuacja poprawiła się w roku 2010 w stosunku do roku 2009. Wskaźnik płynności bieżącej osiągnął wartość 1,08 w stosunku do wartości 0,94 z roku ubiegłego, co wynika ze zmniejszenia udziału zobowiązań wymagalnych w krótkim okresie w finansowaniu aktywów obrotowych. W roku 2010 r. Grupa TAURON osiągnęła pełną zdolność do pokrycia krótkoterminowych zobowiązań posiadanymi środkami pieniężnymi i możliwymi do uptyśnienia w krótkim czasie aktywami obrotowymi.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia oraz wskaźnik Dług netto/EBITDA obrazują zmniejszający się udział zobowiązań w finansowaniu Grupy TAURON. Jednocześnie oznacza to poprawę zdolności Grupy TAURON do pozyskania finansowania zewnętrznego, niezbędnego do zrealizowania planowanych przez Grupę TAURON inwestycji.

Wskaźnik EPS osiągnięty za rok 2010 nieznacznie różni się w stosunku do roku 2009. Poziom odpowiednio 0,54 i 0,50 został osiągnięty przy zysku netto przypadającym na akcjonariuszy jednostki dominującej odpowiednio 858,7 mln zł i 774,4 mln zł.

3.10. Instrumenty finansowe

Zastosowanie instrumentów finansowych w zakresie eliminacji ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej

Grupa TAURON zarządza ryzykiem kredytowym, rozumianym jako potencjalne zdarzenie kredytowe, które może zmaterializować się w postaci niewypłacalności kontrahenta, braku częściowej spłaty należności, groźby istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych, zgodnie z zasadami przyjętymi przez zarządy poszczególnych spółek. Celem jego redukcji, w wyniku przeprowadzanej regularnie analizy wiarygodności i standingu finansowego kontrahentów Spółki, w uzasadnionych przypadkach, wymaga się przedstawienia przez kontrahenta stosownych zabezpieczeń m.in. w formie gwarancji bankowych, ubezpieczeniowych bądź korporacyjnych, zabezpieczeń wekslowych lub rzeczowych oraz zapisów umożliwiających wstrzymanie dostaw towarów, produktów lub świadczenia usług w przypadku nieterminowego regulowania zobowiązań.

Grupa TAURON celem zminimalizowania możliwości wystąpienia zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz ryzyka utraty płynności wdrożyła w 2010 r. mechanizm cash pooling, który niezależnie od środków wnoszonych przez poszczególnych uczestników posiada elastyczną linię kredytową w postaci kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 100 mln zł. Dodatkowo, instrumentem zapewniającym bezpieczeństwo płynnościowe uruchomionym w ramach implementacji przyjętego przez Grupę TAURON centralnego modelu finansowania jest transza B 5-letniego programu emisji obligacji TAURON w wysokości 450 mln zł, której objęcie jest gwarantowane przez banki. Transza B ma charakter linii rewolwingowej – może być uruchamiana i spłacana w dowolnym momencie, a limit ma charakter odnawialny.

Grupa TAURON wykorzystywała w 2010 r. w ramach zarządzania ryzykiem finansowym kontrakty terminowe typu forward oraz swapy na stopę procentową. Celem tych transakcji było zabezpieczenie poszczególnych spółek przed ryzykiem zmian kursu walutowego i stopy procentowej wynikającym z prowadzonej działalności.

Cele i metody zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa TAURON zarządzała w 2010 r. ryzykiem finansowym, rozumianym jako ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej zgodnie z zasadami przyjętymi przez zarządy poszczególnych spółek. Ze względu na zależność między ponoszonym ryzykiem a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu, spółki z Grupy TAURON w sposób świadomy i odpowiedzialny zarządzają ryzykiem finansowym, w oparciu o opracowane i przyjęte do stosowania polityki zarządzania ryzykiem finansowym. Ze względu na korelację pomiędzy ponoszonym ryzykiem a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu, zasady te stosuje się nie po to, by całkowicie wyeliminować zagrożenia, lecz po to, by utrzymać je na wcześniej ustalonym poziomie uznanym za bezpieczny.

Głównym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest minimalizacja wrażliwości przepływów pieniężnych Grupy TAURON na czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia w ramach transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych.

W 2010 r. Grupa TAURON utrzymywała dotychczasowe zabezpieczenia oraz zawierała nowe transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przy czym zakres instrumentów ograniczał się wyłącznie do kontraktów na zamianę stóp procentowych (swap procentowy) oraz walutowych kontraktów terminowych typu forward. Celem zawieranych transakcji było zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy TAURON oraz wynikającym z pozyskanych źródeł finansowania.

Tylko jedna spółka zależna Grupy TAURON, tj. PKE, stosowała w 2010 r. rachunkowość zabezpieczeń. W celu eliminacji ryzyka wynikającego ze sposobu oprocentowania źródeł finansowania spółki (zmienna stopa WIBOR), spółka zawarła w latach ubiegłych transakcje swapowe na stopę procentową (*interest rate swaps*). Ww. instrumenty zamieniały zmienną stopę na stałą, a ich warunki były w pełni dopasowane do instrumentu bazowego (pozycja zabezpieczana) zapewniając pełną efektywność zabezpieczenia. Powyższe działania były realizowane zgodnie z zatwierdzoną przez spółkę strategią zarządzania ryzykiem finansowym.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. jedynie dwie spółki z Grupy TAURON, tj. TAURON oraz PKE posiadały aktywne transakcje z udziałem instrumentów pochodnych.

Poniższa tabela przedstawia wycenę instrumentów pochodnych w portfelu Grupy TAURON na 31 grudnia 2010 r.

Tabela nr 22. Wycena instrumentów pochodnych w portfelu Grupy TAURON na 31.12.2010 r.

Spółka	Instrument	Wycena (w zł) na dzień 31.12.2010 r.
PKE	Interest Rate Swap	-6.917.115,88
TAURON	FX forward	256.619,35
Razem:		-6.660.496,53

3.11. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa

Sytuacja finansowa Grupy TAURON jest dobra. Nie odnotowano zdarzeń negatywnie wpływających na dalszą działalność Grupy TAURON.

Zarząd TAURON przewiduje, że sytuacja finansowa Grupy TAURON nie ulegnie pogorszeniu.

3.12. Informacja o toczących się postępowaniach

Żadna ze spółek zależnych Grupy TAURON nie prowadzi postępowań przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych TAURON.

3.13. Umowy zawarte z osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie

TAURON nie zawierała umów z osobami zarządzającymi, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

3.14. Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu

Spółka jest stroną umowy z dnia 8 kwietnia 2010 r. zawartej z Kompanią Węglową, dotyczącej nabycia KWK Bolesław Śmiały i akcji w PKW.

Na podstawie tej umowy Spółka oraz Kompania Węglowa zobowiązały się do podjęcia działań mających na celu wniesienie przez Kompanię Węglową przedsiębiorstwa KWK Bolesław Śmiały do spółki celowej, a następnie wniesienie udziałów w tej spółce celowej oraz wszystkich posiadanych przez Kompanię Węglową akcji w PKW do Spółki w zamian za nowe akcje aportowe w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki, które obejmie Kompania Węglowa. Objęcie akcji aportowych w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki nastąpi z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki na zasadzie subskrypcji prywatnej. Zgodnie z umową, akcje aportowe Spółki objęte przez Kompanię Węglową będą następnie przedmiotem ubiegania się o ich dopuszczenie do publicznego obrotu.

Wielkość emisji akcji aportowych uzależniona będzie od końcowego ustalenia ceny emisyjnej akcji aportowych Spółki oraz wartości aportów wnoszonych przez Kompanię Węglową na pokrycie tych akcji.

Zarząd nie posiada informacji o istnieniu innych umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

3.15. Nabycie akcji własnych

Spółka w 2010 r. nie nabywała akcji własnych.

W 2010 r. zostało wypłacone wynagrodzenie dla spółek zależnych: EnergiaPro, Enion oraz ESW z tytułu nabycia akcji własnych i ich umorzenia w 2009 r., zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia TAURON z dnia 15 stycznia 2009 r.

3.16. Wpływy z emisji papierów wartościowych

W grudniu 2010 r. TAURON podpisała 5-letni program emisji obligacji o wartości 1.300 mln zł. Program jest podzielony na dwie transze:

- Transza A – w wysokości do 850 mln zł, przeznaczona na refinansowanie części zobowiązań Grupy TAURON,
- Transza B – w wysokości 450 mln zł, przeznaczona na cele ogólnokorporacyjne.

Również w grudniu 2010 r. wdrożono Program Emisji Obligacji Wewnętrznych, który jest konsekwencją przyjętego modelu centralnego finansowania umożliwiając spółkom z Grupy TAURON pozyskiwanie środków w horyzoncie średnio i długoterminowym.

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania w ramach Programu emisji obligacji Spółka uruchomiła transzę A w wysokości 848,2 mln zł (grudzień 2010 r.), która została przeznaczona na refinansowanie części zadłużenia spółek Grupy TAURON. W celu przeprowadzenia powyższego procesu refinansowania w grudniu 2010 r. trzy spółki wyemitowały obligacje wewnątrzgrupowe, które w całości nabyła TAURON:

Enion	15,8 mln zł
PKW	49,5 mln zł
PKE	782,9 mln zł.

3.17. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy TAURON

Dotychczasowe założenia Strategii Korporacyjnej, przyjętej i zatwierdzonej przez TAURON w 2008 r., były realizowane zgodnie z przyjętym planem, w którym podstawowe działania związane były z integracją Grupy TAURON wzdłuż łańcucha wartości i osiągnięciem przez TAURON wzrostu sprzedaży i marży EBIT. Strategia Korporacyjna, przyczyniła się również do udanego debiutu giełdowego w połowie 2010 r. W ciągu tego roku główne cele strategiczne oraz kierunki rozwoju zostały utrzymane. Aktualnie trwają prace nad przeglądem Strategii Korporacyjnej opracowanej w 2008 r. z uwagi na dynamicznie zmieniające się uwarunkowania prawne i sytuację gospodarczą.

4. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

Działając zgodnie z § 91 ust. 5 pkt 4) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Zarząd TAURON przedstawia Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2010 roku.

4.1. Wskazanie stosowanego zbioru zasad ładu korporacyjnego

Od dnia 11 czerwca 2010 r., tj. od dopuszczenia akcji do publicznego obrotu, Spółka podlega zasadom ładu korporacyjnego opisanym w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW” (Zasady Ładu Korporacyjnego), przyjętym Uchwałą Rady Nadzorczej GPW nr 12/1170/2007 z dnia 4 lipca 2007 r., zmienionym Uchwałą nr 17/1249/2010 z dnia 19 maja 2010 r.

Wyżej wymienione Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW zostały przyjęte do stosowania przez Zarząd TAURON. Wszystkie rekomendacje zawarte w przedmiotowym dokumencie były realizowane w roku obrotowym 2010 w okresie od dnia dopuszczenia akcji Spółki do obrotu giełdowego.

Tekst powyższego zbioru zasad jest opublikowany na stronie internetowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pod adresem (<http://corp-gov.gpw.pl>).

4.2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od których odstąpiono

Spółka przyjęła do stosowania wszystkie zasady ładu korporacyjnego wynikające z „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW”. W okresie od dnia dopuszczenia akcji Spółki do publicznego obrotu nie stwierdzono przypadków naruszenia przyjętych przez TAURON zasad ładu korporacyjnego.

4.3. Opis głównych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zgodnie z wytycznymi Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW Spółka dokonuje systematycznej oceny kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych poprzez obowiązujące dokumenty (procedury), realizowane czynności kontrolne, systemy informatyczne, audyt wewnętrzny, nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz odpowiedzialność za realizację zadań. W ocenie systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem istotne znaczenie ma również rola niezależnego biegłego rewidenta.

Wśród podstawowych dokumentów i procedur regulujących proces sporządzania sprawozdań finansowych obowiązujących w Spółce i w Grupie TAURON należy wyróżnić Politykę Rachunkowości Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A., polityki rachunkowości spółek objętych konsolidacją, Regulamin Organizacyjny, Regulamin Zarządu TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach (zwany w dalszej części sprawozdania Regulaminem Zarządu Spółki), Regulamin Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach (zwany w dalszej części sprawozdania Regulaminem Rady Nadzorczej Spółki), Regulamin Audytu Wewnętrznego w TAURON Polska Energia S.A., Zasady Nadzoru Właścicielskiego Grupy TAURON, Instrukcję inwentaryzacyjną w TAURON Polska Energia S.A. i inne procedury wewnętrzne. Polityka Rachunkowości Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. jest zgodna z MSSF i stanowi dyrektywę dla spółek objętych konsolidacją w procesie sporządzania pakietów sprawozdawczych do sprawozdania skonsolidowanego. Nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych pełni Wiceprezes Zarządu – Dyrektor ds. Ekonomiczno-Finansowych Spółki, natomiast za sporządzenie pakietów sprawozdawczych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy TAURON odpowiedzialność ponoszą Zarządy spółek objętych konsolidacją.

Spółka prowadzi księgi rachunkowe stanowiące podstawę przygotowania sprawozdania finansowego w komputerowym systemie finansowo-księgowym klasy ERP. Przygotowanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego następuje przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi informatycznych. W Spółce funkcjonują rozwiązania informatyczne i organizacyjne zabezpieczające kontrolę dostępu do systemu finansowo-księgowego oraz zapewniające należytą ochronę i archiwizację ksiąg rachunkowych. Niezależnie od mechanizmów kontrolnych wbudowanych w środowisko informatyczne, czynności kontrolne realizowane są w drodze weryfikacji sprawozdań finansowych i okresowy przegląd raportów finansowych przez Zarząd, podział obowiązków wśród pracowników, tworzenie planów i weryfikację ich wykonania, przegląd zmian w prawie, akceptację dokumentów źródłowych przez pracowników i ich autoryzację przez przełożonych.

W Spółce funkcjonuje audyt wewnętrzny rozumiany jako niezależna i obiektywna funkcja, której istotą jest pomoc w osiągnięciu przez Spółkę i Grupę TAURON celów gospodarczych poprzez wprowadzenie usystematyzowanego podejścia do oceny i doskonalenia procesu zarządzania ryzykiem, systemu mechanizmów kontrolnych oraz ładu korporacyjnego. Sposoby i zasady jego realizowania określa Regulamin Audytu Wewnętrznego w TAURON Polska Energia S.A. oraz zasady współpracy obowiązujące w poszczególnych spółkach Grupy TAURON. Realizując funkcję audytu wewnętrznego Spółka kieruje się Kodeksem Etyki i Międzynarodowymi Standardami. Zadania audytowe przeprowadzane są na podstawie Długoterminowego Planu Audytu oraz Rocznego Planu Audytu. Plany te opierają się na udokumentowanej ocenie ryzyka, dokonywanej co najmniej raz do roku z udziałem Zarządu Spółki.

Rada Nadzorcza dokonuje oceny jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz powołuje Komitet Audytu, będący organem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegiąlnie w ramach struktury Rady Nadzorczej. Do zadań Komitetu Audytu należy głównie monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę oraz skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, a także niezależności i obiektywizmu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

W 2010 r. Spółka wybrała jeden podmiot uprawniony do badania i przeglądu sprawozdań finansowych dla istotnych spółek Grupy TAURON oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego. W ramach prac audytowych renomowany audytor dokonuje niezależnej oceny rzetelności i prawidłowości jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych oraz potwierdzenia skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem.

4.4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających, według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, zgodnie z wiedzą Zarządu Spółki, bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji Spółki.

Tabela nr 22. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Akcjonariusze	Liczba posiadanych akcji	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Liczba posiadanych głosów	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa*	735.361.897	41,96%	735.361.897	41,96%
KGHM Polska Miedź S.A. **	81.822.499	5,15%	81.822.499	5,15%

* Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 28.02.2011 r.

** Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 2.07.2010 r.

4.5. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne

Spółka nie emitowała papierów wartościowych, które dawałyby szczególne uprawnienia kontrolne wobec Spółki.

4.6. Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu zostały zawarte w § 10 Statutu Spółki oraz przeniesione do Regulaminu Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A. Statut Spółki oraz Regulamin Walnego Zgromadzenia dostępne są na stronie internetowej Spółki <http://tauron-pe.pl/>.

Powyższe ograniczenia co do wykonywania prawa głosu zostały sformułowane w następujący sposób:

1. Prawo głosu akcjonariuszy dysponujących powyżej 10% ogółu głosów w Spółce zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
2. Ograniczenie prawa głosu, o którym mowa w pkt 1 powyżej nie dotyczy Skarbu Państwa i podmiotów zależnych od Skarbu Państwa w okresie, w którym Skarb Państwa wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce.
3. Głosy należące do akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności w rozumieniu § 10 Statutu (Zgrupowanie Akcjonariuszy) kumuluje się; w przypadku, gdy skumulowana liczba głosów przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, podlega ona redukcji. Zasady kumulacji i redukcji głosów zostały określone 6 i 7 poniżej.
4. Akcjonariuszem w rozumieniu § 10 Statutu jest każda osoba, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednie lub pośrednie prawo głosu na Walnym Zgromadzeniu na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o obrocie instrumentami finansowymi, a także osoby uprawnionej do udziału w Walnym Zgromadzeniu mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.
5. Przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny na potrzeby § 10 Statutu rozumie się odpowiednio osobę:
 - 1) mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, lub
 - 2) mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, lub

- 3) która wywiera (podmiot dominujący) lub, na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu ustawy z dnia 22 września 2006 r. o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców, lub
 - 4) której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki.
6. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy.
 7. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy do progu 10% ogółu głosów w Spółce. Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:
 - 1) liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogółu głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy,
 - 2) jeżeli mimo redukcji, o której mowa powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy nie będzie przekraczać 10% ogółu głosów w Spółce,
 - 3) w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu,
 - 4) ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na Walnym Zgromadzeniu.
 8. Każdy akcjonariusz, który zamierza wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, bezpośrednio lub przez pełnomocnika, ma obowiązek, bez odrębnego wezwania, o którym mowa w pkt 9 poniżej, zawiadomić Zarząd lub Przewodniczącą Walnego Zgromadzenia o tym, że dysponuje bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
 9. Niezależnie od postanowienia pkt 8 powyżej, w celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów, akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów mogą żądać, aby akcjonariusz Spółki, udzielił informacji czy jest osobą mającą status podmiotu dominującego lub zależnego wobec innego akcjonariusza w rozumieniu § 10 Statutu. Uprawnienie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki.
 10. Osoba, która nie wykonała lub wykonała w sposób nienależyty obowiązek informacyjny, o którym mowa w pkt 8 i 9 powyżej, do chwili usunięcia uchybienia obowiązkowi informacyjnemu, może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji; wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne.

4.7. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

W TAURON nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

4.8. Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających i nadzorujących oraz ich uprawnień

ZARZĄD

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Spółki składa się z jednej do sześciu osób, w tym Prezesa i Wiceprezesów. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata, za wyjątkiem pierwszej kadencji, która trwa dwa lata.

Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie.

Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, nie zastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, a w szczególności:

- 1) regulamin Zarządu,
- 2) regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa Spółki,
- 3) tworzenie i likwidacja oddziałów,
- 4) powołanie prokurenta,
- 5) zaciąganie kredytów i pożyczek,
- 6) przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz planów wieloletnich i strategii Spółki,
- 7) zaciąganie zobowiązań warunkowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o *rachunkowości*, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawianie weksli, o wartości nie przekraczającej równowartości 5.000.000 EUR w złotych,
- 8) udzielanie darowizn, umorzenie odsetek lub zwolnienie z długu,
- 9) nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości nie przekraczającej równowartości 5.000.000 EUR w złotych,
- 10) nabycie składników aktywów trwałych z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10.000 EUR w złotych, lecz nie przekraczającej równowartości 5.000.000 EUR w złotych,
- 11) rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10.000 EUR w złotych, lecz nie przekraczającej równowartości 5.000.000 EUR w złotych,
- 12) określenie wykonywania prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu lub na Zgromadzeniach Wspólników spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały, w sprawach należących do kompetencji Walnych Zgromadzeń lub Zgromadzeń Wspólników tych spółek, za wyjątkiem określania sposobu wykonywania prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu lub na Zgromadzeniu Wspólników spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w sprawach:
 - a) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 5.000.000 EUR w złotych,
 - b) rozwiązywania i likwidacji spółki,
- 13) zasady prowadzenia działalności sponsoringowej,
- 14) przyjęcie rocznego planu działalności sponsoringowej,
- 15) sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej albo do Walnego Zgromadzenia.

RADA NADZORCZA

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza składa się z pięciu do dziewięciu osób, powoływanych na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata, za wyjątkiem pierwszej kadencji, która trwa jeden rok. Zgodnie ze Statutem Spółki członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez Walne Zgromadzenie, z zastrzeżeniem, że:

- 1) w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa w rozumieniu § 10 ust. 5 Statutu, posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce, Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej, w liczbie równej połowie maksymalnej liczby składu Rady Nadzorczej określonej w statucie (w razie, gdyby liczba ta okazała się niecałkowita ulega ona zaokrągleniu do liczby całkowitej w dół np. 4,5 ulega zaokrągleniu do 4 powiększonej o 1 z zastrzeżeniem, że Skarb Państwa:
 - a) jest zobowiązany głosować na Walnym Zgromadzeniu w sprawie ustalenia liczby członków Rady Nadzorczej odpowiadającej maksymalnej liczbie członków Rady Nadzorczej określonej w statucie w razie zgłoszenia takiego wniosku do Zarządu przez akcjonariusza lub akcjonariuszy posiadających liczbę akcji uprawniającą do wykonywania co najmniej 5% ogółu głosów w Spółce,
 - b) jest wyłączony od prawa głosowania na Walnym Zgromadzeniu w sprawie powołania i odwołania pozostałych członków Rady Nadzorczej, w tym niezależnych członków Rady Nadzorczej; nie dotyczy to jednak przypadku, gdy Rada Nadzorcza nie może działać z powodu składu mniejszego od wymaganego Statutem, a obecni na Walnym Zgromadzeniu akcjonariusze inni niż Skarb Państwa nie dokonają uzupełnienia składu Rady Nadzorczej zgodnie z podziałem miejsc w Radzie Nadzorczej określonym w niniejszym punkcie.

- 2) w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa w rozumieniu § 10 ust. 5 Statutu, posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania poniżej 25% ogółu głosów w Spółce, Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej.
- 3) powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej przez Skarb Państwa w trybie określonym w pkt. 1) lub pkt. 2) powyżej, następuje w drodze oświadczenia składanego Spółce.

Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności (niezależni członkowie Rady Nadzorczej). Określenie „niezależny członek rady nadzorczej” oznacza niezależnego członka rady nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) z uwzględnieniem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Niezależni członkowie Rady Nadzorczej składają Spółce, przed ich powołaniem do składu Rady Nadzorczej, pisemne oświadczenie o spełnieniu przesłanek niezależności. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej niespełnienie przesłanek niezależności, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Spółkę. Spółka informuje akcjonariuszy o aktualnej liczbie niezależnych członków Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Dotyczy to także skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, o ile jest ono sporządzane,
- 2) ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt. 1 i 2,
- 4) sporządzanie sprawozdań Rady Nadzorczej z nadzoru realizacji przez Zarząd inwestycji w tym zakupu aktywów trwałych, a w szczególności opiniowanie prawidłowości i efektywności wydatkowania środków pieniężnych z tym związanych,
- 5) sporządzanie, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego Spółki, opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki dokonanego w danym roku obrotowym w innych podmiotach prawa handlowego,
- 6) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej,
- 7) określanie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich,
- 8) opiniowanie planów wieloletnich oraz strategii Spółki i Grupy Kapitałowej,
- 9) opiniowanie i zatwierdzanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej,
- 10) opiniowanie rocznego planu prowadzenia działalności sponsoringowej oraz kwartalnych raportów z jego realizacji,
- 11) uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej,
- 12) przyjmowanie jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd Spółki,
- 13) zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki,
- 14) zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy również udzielanie Zarządowi zgody na:

- 1) nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych,
- 2) nabycie składników aktywów trwałych, za wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub użytkowaniu wieczystym, obligacji emitowanych przez Spółki Grupy Kapitałowej, o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych,
- 3) rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych,
- 4) zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych,
- 5) wystawianie weksli o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych,
- 6) wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy,

- 7) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych, z wyjątkiem sytuacji, gdy objęcie akcji lub udziałów tych spółek następuje za wierzytelności Spółki w ramach postępowań ugodowych lub upadłościowych,
- 8) zbycie akcji lub udziałów, o wartości przekraczającej równowartość 5.000.000 EUR w złotych, z określeniem warunków i trybu ich zbywania, za wyjątkiem:
 - a) zbywania akcji będących w obrocie na rynku regulowanym,
 - b) zbywania akcji lub udziałów, które Spółka posiada w ilości nie przekraczającej 10% udziału w kapitale zakładowym poszczególnych spółek.

Ponadto do kompetencji Rady Nadzorczej należy, w szczególności:

- 1) powoływanie i odwoływanie członków Zarządu,
- 2) ustalanie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu,
- 3) zawieszanie w czynnościach członków Zarządu, z ważnych powodów,
- 4) delegowanie członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie im wynagrodzenia z zastrzeżeniem, iż łączne wynagrodzenie pobierane przez oddelegowanego jako członka Rady Nadzorczej oraz z tytułu oddelegowania do czasowego sprawowania czynności członka Zarządu, nie może przekroczyć wynagrodzenia ustalonego dla członka Zarządu, w miejsce którego członek Rady Nadzorczej został oddelegowany.
- 5) przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko członka Zarządu,
- 6) przeprowadzanie konkursu celem wyłonienia osoby, z którą zostanie zawarta umowa o sprawowanie zarządu w Spółce i zawieranie umowy o sprawowanie zarządu w Spółce,
- 7) udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą,
- 8) udzielanie zgody członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek,
- 9) określanie sposobu wykonywania prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu lub na Zgromadzeniu Wspólników spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w sprawach:
 - a) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 5.000.000 EUR w złotych,
 - b) rozwiązywania i likwidacji spółki.

4.9. Opis zasad zmiany statutu Spółki

Zmiana Statutu Spółki następuje w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia, a następnie wymaga wydania przez właściwy sąd postanowienia o wpisie zmiany do rejestru przedsiębiorców. Tekst jednolity Statutu Spółki, obejmujący zmiany uchwalone przez Walne Zgromadzenie, przyjmuje Rada Nadzorcza w drodze uchwały.

4.10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób funkcjonowania Walnego Zgromadzenia TAURON oraz jego uprawnienia zawarte są w Statucie Spółki oraz w Regulaminie Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A., który jest dostępny na stronie internetowej Spółki <http://tauron-pe.pl/>.

Sposób działania

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne. W przypadku, gdy Walne Zgromadzenie jest zwoływane przez podmiot lub organ inny niż Zarząd na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*, a zwołanie Walnego Zgromadzenia wymaga współpracy ze strony Zarządu, Zarząd ma obowiązek dokonać wszelkich czynności określonych prawem w celu zwołania, organizacji i przeprowadzenia Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Spółki, albo w Warszawie.

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności do otwarcia Walnego Zgromadzenia upoważnieni są w kolejności: Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Prezes Zarządu, osoba wyznaczona przez Zarząd albo akcjonariusz, który zarejestrował na Walnym Zgromadzeniu akcje uprawniające do wykonywania największej liczby głosów. Następnie, spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji, o ile przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* oraz postanowienia Statutu Spółki nie stanowią inaczej. Walne Zgromadzenie może zarządzić przerwę w obradach większością dwóch trzecich głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają:

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki,
- 2) udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
- 3) podział zysku lub pokrycie straty,
- 4) powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej,
- 5) zawieszanie członków Zarządu w czynnościach,
- 6) ustalenie wysokości wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, z tym zastrzeżeniem, że członkom Rady Nadzorczej przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości określonej przez Walne Zgromadzenie, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa,
- 7) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
- 8) zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób. Zawarcie przez spółkę zależną umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z członkiem zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
- 9) podwyższanie i obniżenie kapitału zakładowego Spółki,
- 10) emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i papierów wartościowych imiennych lub na okaziciela uprawniających ich posiadacza do zapisu lub objęcia akcji,
- 11) nabycie akcji własnych w przypadku, gdy wymagają tego przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*,
- 12) przymusowy wykup akcji stosownie do postanowień art. 418 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*,
- 13) tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów rezerwowych,
- 14) użycie kapitału zapasowego,
- 15) postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
- 16) połączenie, przekształcenie oraz podział Spółki,
- 17) umorzenia akcji,
- 18) zmiana Statutu i zmiana przedmiotu działalności Spółki,
- 19) rozwiązanie i likwidacja Spółki.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* emisja i wykup akcji należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia.

Opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego, mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Żądanie takie powinno zawierać jego zwięzłe uzasadnienie. Może ono zostać złożone Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej, na adres e-mailowy Spółki, wskazany przez Spółkę na stronie internetowej w zakładce „Relacje inwestorskie”. Spółka zastrzega sobie prawo do podjęcia odpowiednich działań służących identyfikacji Akcjonariusza lub Akcjonariuszy występujących z żądaniem.

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie. Akcjonariusz lub Akcjonariusze wyznaczają przewodniczącego tego Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Żądanie to, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone Zarządowi nie później niż na 21 dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Żądanie to może zostać złożone w postaci elektronicznej na adres mailowy Spółki, bądź w formie pisemnej na adres Spółki.

Akcjonariusz lub Akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Zgłoszenie to może być dokonane w postaci elektronicznej na adres mailowy Spółki, bądź w formie pisemnej na adres Spółki.

Akcjonariusz może zapoznać się z listą Akcjonariuszy w siedzibie Zarządu Spółki przez trzy dni powszednie bezpośrednio poprzedzające odbycie Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz może żądać przesłania mu listy Akcjonariuszy nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana. Żądanie to może zostać złożone w postaci elektronicznej na adres mailowy Spółki.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu mają tylko osoby będące Akcjonariuszami na szesnaście dni przed datą Walnego Zgromadzenia (dzień rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu). W celu uczestniczenia w obradach Walnego Zgromadzenia Akcjonariusze ci powinni zgłosić firmie inwestycyjnej prowadzącej ich rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu. Żądanie to należy zgłosić nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia oraz nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu.

Akcjonariusz może uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Współuprawnieni z akcji mogą uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu oraz wykonywać prawo głosu jedynie poprzez wspólnego przedstawiciela (pełnomocnika). Pełnomocnik może reprezentować więcej niż jednego Akcjonariusza i głosować odmiennie z akcji każdego Akcjonariusza.

Akcjonariusze wybierają Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia. Przewodniczącego wybiera się spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu. Każdy z uczestników Walnego Zgromadzenia ma prawo zgłosić jedną kandydaturę na stanowisko Przewodniczącego. Osoby, których kandydatury zostaną zgłoszone, będą wpisywane na listę kandydatów, o ile wyrażą zgodę na kandydowanie. Wyboru Przewodniczącego dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów. W przypadku, gdy zgłoszono tylko jednego kandydata na Przewodniczącego, wybór może odbyć się przez aklamację.

Każdy Akcjonariusz może zgłosić nie więcej niż trzech kandydatów na członka Komisji Skrutacyjnej, wybieranych przez Walne Zgromadzenie, oraz głosować maksymalnie na trzech kandydatów.

W trakcie obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariusz ma prawo, do czasu zamknięcia dyskusji nad danym punktem porządku obrad, do wniesienia propozycji zmian do treści projektu uchwały proponowanego do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie w ramach danego punktu porządku obrad lub do zgłoszenia własnego projektu takiej uchwały. Propozycja zmian lub nowy projekt uchwały powinny być przedstawiane wraz z ich uzasadnieniem. Propozycje zmian lub projekty uchwał można składać pisemnie na ręce Przewodniczącego albo ustnie do protokołu obrad.

Akcjonariusz, który głosował przeciwko uchwale, a po jej podjęciu przez Walne Zgromadzenie chce zgłosić swój sprzeciw, powinien bezpośrednio po podjęciu tej uchwały (po ogłoszeniu wyników głosowania), wyrazić sprzeciw i zażądać jego zaprotokołowania przed przystąpieniem do następnego punktu porządku obrad. W razie późniejszego zgłoszenia sprzeciwu, co jednak nie może nastąpić później niż do zamknięcia obrad Walnego Zgromadzenia, Akcjonariusz powinien wskazać, przeciwko której uchwale podjętej na tym Walnym Zgromadzeniu zgłasza on sprzeciw. Akcjonariusz zgłaszający swój sprzeciw przeciwko uchwale Walnego Zgromadzenia może zgłosić do protokołu obrad Walnego Zgromadzenia zwięzłe uzasadnienie sprzeciwu.

4.11. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów, zmiany, opis działania

ZARZĄD

Obecna, II kadencja Zarządu, rozpoczęła swój bieg w dniu 8 marca 2008 r. Zgodnie ze Statutem Spółki jest to kadencja wspólna i wynosi trzy lata. Okres objęty niniejszym sprawozdaniem stanowił trzeci rok działalności Zarządu Spółki w ramach II kadencji, która upływa z dniem 8 marca 2011 r.

Skład osobowy Zarządu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

1. Dariusz Lubera	– Prezes Zarządu,
2. Joanna Schmid	– Wiceprezes Zarządu,
3. Dariusz Stolarczyk	– Wiceprezes Zarządu,
4. Krzysztof Zamasz	– Wiceprezes Zarządu,
5. Krzysztof Zawadzki	– Wiceprezes Zarządu.

Zmiany w składzie osobowym Zarządu

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nastąpiły następujące zmiany w składzie Zarządu Spółki:

- 1) Stanisław Tokarski – Wiceprezes Zarządu – Dyrektor ds. Strategii i Rozwoju, powołany do składu Zarządu Spółki 8 marca 2008 r., złożył z dniem 31 sierpnia 2010 r. rezygnację z pełnionej funkcji.
- 2) Joanna Schmid została powołana do składu Zarządu z dniem 1 października 2010 r. na stanowisko Wiceprezesa Zarządu – Dyrektora ds. Strategii i Rozwoju.

W związku z przypadającym na dzień 8 marca 2011 r. zakończeniem kadencji Zarządu Spółki, Rada Nadzorcza Spółki dnia 24 lutego 2011 r. w wyniku zakończonego postępowania kwalifikacyjnego podjęła uchwały o powołaniu członków Zarządu trzeciej kadencji. Szczegółowe informacje w powyższym zakresie zawarto w punkcie 3.8. niniejszego sprawozdania.

Opis działania

Zarząd Spółki TAURON, działa na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* i innych przepisów prawa, postanowień Statutu Spółki oraz postanowień Regulaminu Zarządu Spółki. Przy wykonywaniu swoich obowiązków członkowie Zarządu kierują się zasadami zawartymi w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Jeżeli Zarząd jest jednoosobowy, do składania oświadczeń w imieniu Spółki uprawniony jest jeden członek Zarządu albo prokurent.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwoływane są również na wniosek większości Wiceprezesów Zarządu, jak również Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia odbywają się w siedzibie Spółki, w terminie ustalonym przez zwołującego posiedzenie. W uzasadnionych przypadkach posiedzenia Zarządu mogą odbywać się poza siedzibą Spółki. Posiedzeniom Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Zarządu.

Zarząd głosuje w sposób jawny. Wynik głosowania odnotowywany jest w protokole posiedzenia. Prezes Zarządu zarządza głosowanie tajne w sprawach osobowych oraz na wniosek któregośkolwiek z członków Zarządu.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów w obecności 3/5 składu członków Zarządu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Głosowanie w powyższych trybach zarządza Prezes Zarządu lub wskazany przez niego członek Zarządu, określając termin końcowy dla oddania głosu przez członków Zarządu. Dopuszczalne jest złożenie zdania odrębnego. Odnotowywane jest ono w protokole wraz z uzasadnieniem. Decyzje Zarządu, będące postanowieniami w sprawach bieżących, nie wymagających podjęcia uchwały, są odnotowywane wyłącznie w protokole.

RADA NADZORCZA

Obecna, II kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła bieg w dniu 11 grudnia 2007 r. Zgodnie ze Statutem Spółki jest to kadencja wspólna i wynosi trzy lata. Okres objęty niniejszym sprawozdaniem stanowił trzeci rok działalności Rady Nadzorczej Spółki w ramach II kadencji, która zakończyła się w dniu 11 grudnia 2010 r.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

1. Antoni Tajduś	– Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Agnieszka Trzaskalska	– Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
3. Leszek Koziorowski	– Sekretarz Rady Nadzorczej,
4. Jacek Kuciński	– Członek Rady Nadzorczej,
5. Włodzimierz Luty	– Członek Rady Nadzorczej,
6. Michał Michalewski	– Członek Rady Nadzorczej,
7. Jacek Szyke	– Członek Rady Nadzorczej,
8. Marek Ściążko	– Członek Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie osobowym

Witold Kurowski i Tadeusz Skrzypek, powołani do składu Rady Nadzorczej Spółki w dniu 31 stycznia 2008 r., zostali odwołani z dniem z dniem 13 września 2010 r. przez akcjonariusza – Skarb Państwa, w ramach osobistego uprawnienia wynikającego ze Statutu Spółki.

Leszek Koziorowski, Jacek Kuciński i Jacek Szyke zostali powołani do składu Rady Nadzorczej Spółki w dniu 14 września 2010 r. przez Walne Zgromadzenie. Leszek Koziorowski i Jacek Szyke spełniają kryteria niezależności w rozumieniu Zalecenia Komisji z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) z uwzględnieniem Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Opis działania

Szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej zawarty jest w Statucie Spółki, w Regulaminie Rady Nadzorczej Spółki oraz w ustawie z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*.

Główną formą wykonywania przez Radę Nadzorczą nadzoru nad działalnością Spółki są posiedzenia Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegialnie. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej lub Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej przedstawiając szczegółowy porządek obrad:

- a) zgodnie z przyjętymi przez Radę Nadzorczą ustaleniami,
- b) z własnej inicjatywy,

- c) na pisemny wniosek każdego z członków Rady Nadzorczej,
- d) na pisemny wniosek Zarządu.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w siedzibie Spółki. W uzasadnionych przypadkach posiedzenie może zostać zwołane w innym miejscu.

Do zwołania posiedzenia wymagane jest pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady Nadzorczej na co najmniej 7 dni przed terminem posiedzenia Rady Nadzorczej. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady Nadzorczej może skrócić ten termin do 2 dni, określając sposób przekazania zaproszenia. Zawiadomienia o posiedzeniu Rady Nadzorczej przekazywane są za pomocą faksu lub poczty elektronicznej i potwierdzane telefonicznie. W zawiadomieniu o posiedzeniu Rady Nadzorczej Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Rada Nadzorcza może odbywać posiedzenia bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są obecni i nikt nie wniesie sprzeciwu do faktu odbycia posiedzenia lub do porządku obrad.

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wniesie sprzeciwu do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad powinna być włączona do porządku obrad następnego posiedzenia.

Udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej jest obowiązkiem członka Rady Nadzorczej. Członek Rady Nadzorczej podaje przyczyny swojej nieobecności na piśmie. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady Nadzorczej wymaga uchwały Rady Nadzorczej. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą uczestniczyć członkowie Zarządu Spółki, o ile Rada nie wyrazi sprzeciwu. Udział członków Zarządu w posiedzeniach Rady Nadzorczej jest obowiązkowy, jeżeli zostali zaproszeni przez Przewodniczącą Rady Nadzorczej. W posiedzeniach mogą uczestniczyć także inne osoby, jeżeli zostaną one zaproszone w powyższy sposób.

Rada Nadzorcza może zasięgać opinii radców prawnych świadczących stałą pomoc prawną na rzecz Spółki oraz, w uzasadnionych przypadkach, powoływać i zapraszać na posiedzenia Rady Nadzorczej odpowiednich ekspertów w celu zasięgnięcia opinii i podjęcia właściwej decyzji. W przypadkach, o których mowa powyżej, Rada Nadzorcza podejmuje uchwałę o zleceniu pracy wybranemu ekspertowi (firmie audytorskiej, konsultingowej) zobowiązując Zarząd Spółki do zawarcia odpowiedniej umowy.

Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności – Wiceprzewodniczący. Z ważnych powodów, za zgodą większości członków Rady Nadzorczej obecnych na posiedzeniu, prowadzący posiedzenie ma obowiązek poddać pod głosowanie wnioski o przerwanie obrad i ustalić termin wznowienia obrad Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmuje postanowienia w formie uchwał. Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są głównie na posiedzeniach. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni we właściwy sposób określony w Regulaminie. Z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, w tym ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych*, oraz postanowień Statutu Spółki, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad uchwał podjąć nie można, chyba że obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wyrazi sprzeciwu. Nie dotyczy to uchwał w sprawie usprawiedliwienia nieobecności członka Rady Nadzorczej na posiedzeniu. Głosowanie nad uchwałami jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się:

- 1) na żądanie choćby jednego z członków Rady Nadzorczej,
- 2) w sprawach osobowych.

Rada Nadzorcza, zgodnie ze Statutem Spółki, może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uzasadnienia oraz uprzedniego przedstawienia projektu uchwały wszystkim członkom Rady Nadzorczej. Podejmowanie uchwał w tym trybie nie dotyczy wyboru Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej, powołania lub zawieszenia w czynnościach członka Zarządu oraz odwołania tych osób, jak również innych spraw, których rozstrzygnięcie wymaga głosowania tajnego. Głosując nad uchwałą podejmowaną w powyższym trybie, członek Rady Nadzorczej wskazuje jak głosował tj. „za”, „przeciw” lub „wstrzymał się”. W przypadku niewypowiedzenia się przez członka Rady Nadzorczej w terminie określonym przez Przewodniczącą uchwała nie zostaje podjęta. Uchwałę z zaznaczeniem, że została podjęta w trybie pisemnym lub w trybie głosowania przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, podpisuje Przewodniczący Rady Nadzorczej. Podjęte w tym trybie uchwały zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania.

Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w posiedzeniach oraz wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście, a przy wykonywaniu swoich obowiązków zobowiązani są do dokładania należytej staranności. Członkowie Rady Nadzorczej obowiązani są do zachowania tajemnicy wiadomości związanych z działalnością Spółki, które powzięli w związku ze sprawowaniem mandatu lub przy innej sposobności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegalnie.

Rada Nadzorcza może z ważnych powodów delegować poszczególnych członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych na czas oznaczony. Rada Nadzorczej może delegować swoich członków, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności. Delegowanie, o którym mowa powyżej, wymaga uzyskania zgody członka Rady Nadzorczej, który ma być delegowany.

Rada Nadzorcza może powoływać spośród swoich członków stałe lub doraźne zespoły robocze, komitety dla wykonywania określonych czynności. Stałymi komitetami Rady Nadzorczej są Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (zwany w dalszej części sprawozdania Komitetem Audytu) i Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (zwany w dalszej części sprawozdania Komitetem Nominacji i Wynagrodzeń). Skład, zadania oraz zasady funkcjonowania komitetów, o których mowa powyżej, określają ich regulaminy uchwalone przez Radę Nadzorczą.

KOMITET AUDYTU

Komitet Audytu powołany został 13 maja 2010 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków, w następującym składzie:

1. Michał Michalewski – Przewodniczący Komitetu Audytu,
2. Marek Ściążko – Członek Komitetu Audytu,
3. Witold Kurowski – Członek Komitetu Audytu.

Skład osobowy Komitetu Audytu na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

1. Michał Michalewski – Przewodniczący Komitetu Audytu,
2. Marek Ściążko – Członek Komitetu Audytu,
3. Jacek Szyke – Członek Komitetu Audytu.

Zmiany w składzie osobowym

W związku z odwołaniem ze składu Rady Nadzorczej Witolda Kurowskiego, który pełnił funkcję członka Komitetu Audytu, Rada Nadzorcza powołała z dniem 28 września 2010 r. Jacka Szyke w skład Komitetu Audytu.

Opis działania

Szczegółowy opis działania Komitetu Audytu zawarty jest w Regulaminie Komitetu Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

Komitet Audytu jest organem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegalnie w ramach struktury Rady Nadzorczej i pełni funkcję pomocniczą oraz doradczą wobec Rady Nadzorczej. Zadania Komitetu Audytu są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań, w formie uchwał podjętych przez Komitet Audytu. Komitet Audytu jest niezależny od Zarządu Spółki. Zarząd nie może wydawać Komitetowi Audytu wiążących poleceń dotyczących wykonywania jego zadań.

W skład Komitetu Audytu wchodzi od trzech do pięciu członków. Pracami Komitetu Audytu kieruje Przewodniczący. Posiedzenia Komitetu Audytu zwołuje Przewodniczący Komitetu Audytu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu Audytu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej niż raz na kwartał. Do udziału w posiedzeniach Przewodniczący Komitetu Audytu może zaprosić członków Rady Nadzorczej niebędących członkami Komitetu Audytu, członków Zarządu i pracowników Spółki oraz inne osoby pracujące bądź też współpracujące ze Spółką, w tym biegłego rewidenta. Przewodniczący Komitetu Audytu lub osoba przez niego wskazana przedkłada Radzie Nadzorczej wnioski, rekomendacje i sprawozdania. Sprawozdanie z działalności Komitetu Audytu powinno być przedkładane Radzie Nadzorczej przynajmniej raz na pół roku.

Komitet Audytu podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jego członków, a wszyscy jego członkowie zostali właściwie zaproszeni. Uchwały Komitetu Audytu są przyjmowane bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. Komitet Audytu może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

O przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Komitet Audytu rekomendacjach i ocenach informowany jest Zarząd Spółki. Komitet Audytu co roku podaje do wiadomości publicznej, za pośrednictwem Spółki, informacje o składzie Komitetu Audytu, liczbie odbytych posiedzeń i uczestnictwie w posiedzeniach w ciągu roku oraz głównych działaniach. W szczególności Komitet Audytu potwierdza swoją pozytywną ocenę niezależności procesu rewizji finansowej i przedstawia krótki opis kroków podjętych w celu sformułowania takiego wniosku.

Do zadań Komitetu Audytu należą:

- 1) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- 2) monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę;
- 3) monitorowanie skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- 4) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- 5) monitorowanie niezależności i obiektywizmu biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym w przypadku świadczenia przez nich usług innych niż rewizja finansowa;

- 6) rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej.

Zarząd Spółki zapewnia możliwość korzystania przez Komitet Audytu z usług doradców zewnętrznych w zakresie niezbędnym do wypełniania obowiązków Komitetu Audytu. Spółka zapewnia program wprowadzenia nowych członków Komitetu Audytu do ich obowiązków oraz późniejsze szkolenia. Wszyscy członkowie Komitetu Audytu powinni w szczególności uzyskać pełne informacje dotyczące specyfiki rachunkowości, finansów i działalności operacyjnej Spółki. Komitet Audytu może żądać przedłożenia przez Zarząd informacji z zakresu księgowości, finansów, rewizji finansowej, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem.

KOMITET NOMINACJI I WYNAGRODZEŃ

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń powołany został 27 sierpnia 2010 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń weszło trzech członków.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2010 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania:

1. Antoni Tajduś – Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
2. Agnieszka Trzaskalska – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
3. Włodzimierz Luty – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Opis działania

Szczegółowy opis działania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń zawarty jest w Regulaminie Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń jest organem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegalnie w ramach struktury Rady Nadzorczej i pełni funkcję pomocniczą oraz doradczą wobec Rady Nadzorczej. Zadania Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu jego zadań, w formie uchwał podjętych przez Komitet Nominacji i Wynagrodzeń. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń jest niezależny od Zarządu Spółki. Zarząd nie może wydawać Komitetowi Nominacji i Wynagrodzeń wiążących poleceń dotyczących wykonywania jego zadań.

W skład Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń wchodzi od trzech do pięciu członków, w tym co najmniej jeden członek niezależny Rady Nadzorczej. Pracami Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń kieruje Przewodniczący.

Posiedzenia Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń zwołuje Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń odbywają się w miarę potrzeb. Do udziału w posiedzeniach Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń może zaprosić członków Rady Nadzorczej niebędących członkami Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, członków Zarządu i pracowników Spółki oraz inne osoby pracujące bądź też współpracujące ze Spółką, w tym biegłego rewidenta. Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń lub osoba przez niego wskazana przedkłada Radzie Nadzorczej wnioski, rekomendacje i sprawozdania.

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jego członków, a wszyscy jego członkowie zostali właściwie zaproszeni. Uchwały Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń są przyjmowane bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

O przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Komitet Nominacji i Wynagrodzeń rekomendacjach i ocenach informowany jest Zarząd Spółki. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń co roku podaje do wiadomości publicznej, za pośrednictwem Spółki, informacje o składzie Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, liczbie odbytych posiedzeń i uczestnictwie w posiedzeniach w ciągu roku oraz głównych działaniach. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń składa Radzie Nadzorczej sprawozdanie ze swej działalności w danym roku obrotowym.

Do zadań Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń należą:

- 1) rekomendowanie Radzie Nadzorczej procedury przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska członków Zarządu Spółki,
- 2) ocena kandydatur na członków Zarządu oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w tym zakresie,
- 3) rekomendowanie Radzie Nadzorczej formy oraz treści umów zawieranych z członkami Zarządu,
- 4) rekomendowanie Radzie Nadzorczej systemu wynagradzania i premiowania członków Zarządu,
- 5) rekomendowanie Radzie Nadzorczej konieczności zawieszenia członka Zarządu z ważnych powodów,
- 6) rekomendowanie Radzie Nadzorczej konieczności delegowania członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności wraz z propozycją wynagrodzenia.

Zarząd Spółki zapewnia możliwość korzystania przez Komitet Nominacji i Wynagrodzeń z usług doradców zewnętrznych w zakresie niezbędnym do wypełniania obowiązków Komitetu.

PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU TAURON POLSKA ENERGIA S.A.:

Katowice, dnia 1 marca 2011 r.

Dariusz Lubera – Prezes Zarządu

Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu

Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zamasz – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu